

Chu Sa Lan

Như Hạnh

Chương 1

Từ trong hầm chỉ huy Đạm bước song song với thiếu úy An ra khoảnh sân rộng chói chang ánh nắng mặt trời vào một ngày của tháng 4 năm 1972. Hàng quân đứng im chờ đợi. Gọi là hàng quân cũng không đúng, mà gọi là lính cũng không đúng luôn. Danh từ đúng nhất là quân, lính với dân chúng; bởi vì hàng người đang đứng im là binh sĩ Địa Phương Quân thuộc đại đội 414 biệt lập, trấn thủ ngôi đồn Cái Đôi nằm trong quận Cái Nước của tiêu khu An Xuyên mà người ta quen gọi là Cà Mau. Gọi là đại đội cho oai, cho có vẻ quân số, nhưng thực ra chỉ có hơn bảy chục mồng kể luôn cả cấp chỉ huy là đại đội trưởng và đại đội phó. Lính của đại đội có người mặc kaki màu xanh hoặc màu đen, có người mặc bà ba đen, có người mặc đồ dân sự. Nghĩa là họ mặc bất cứ loại quần áo nào mà họ có được. Có người mang giày bồ. Có người mang giáp. Có người đi chân không. Súng thời đủ loại. Đạm nhận thấy hơn phân nửa được trang bị M16, M79 hoặc M60. Phân nửa lính còn lại mang Carbine M2. Cũng có người xài bá đao. Ai mà có được AK là hách hơn hết. Điều đó chứng tỏ họ là tay chơi vì phải lấy được từ tay của kẻ địch.

Thiếu úy An, đại đội trưởng, liếc nhanh Đạm, vị chuẩn úy vừa ra khỏi trường Đồng Đế và mới trình diện mình chiều ngày hôm qua. Hướng về hàng quân, vị sĩ quan trẻ có bốn năm quân vụ nói nhanh và gọn.

"Anh em... Tôi xin báo cho anh em biết là chuẩn úy Đạm sẽ giữ chức đại đội phó của đại đội chúng ta. Tuy mới về đây nhưng tôi tin là chuẩn úy Đạm sẽ trở thành cấp chỉ huy

ngon lành trong việc hướng dẫn anh em chống lại Việt Cộng... Anh em có thể giải tán... Sau đây tôi mời ba trung đội trưởng tới gấp chuẩn úy Đạm. "

Đạm nhận thấy khi nói chuyện với lính An không có dùng chữ nghĩa văn chương gì hết. Lời nói của anh giản dị và tầm thường. Đối với những người lính này càng ít văn chương càng tốt. Họ học kém do đó dùng những danh từ mờ mịt, văn chương cao xa thời họ không hiểu.

Hàng quân giải tán còn lại ba người. Chỉ vào một thanh niên ước hai mươi lăm tuổi An cười.

" Đây là trung sĩ Xinh, biệt danh Nhất Xinh, trung đội trưởng trung đội 1.

Hơi mỉm cười vì cái tên là lạ của người chỉ huy trung đội 2 Đạm đưa tay ra bắt tay Xinh. Anh ta bắt tay ông đại đội phó của mình bằng hai tay.

Còn đây là trung sĩ Thắng, tự Hai Thắng trung đội trưởng trung đội 2.

Đạm tươi cười bắt tay Thắng. Chỉ vào một thanh niên tròn trèm ba mươi, nét mặt hơi sáng láng và ăn mặc có vẻ mode một chút An cười tiếp.

" Ông mặc đồ civil này là trung sĩ nhất Phát, tự Ba Phát, xếp của trung đội 3.

Đạm cười thầm. Dường như biệt danh của ba ông trung đội phó gắn liền với đơn vị mà họ chỉ huy. Nhất Xinh coi trung đội 1, Hai Thắng chỉ huy trung đội 2 còn Ba Phát lãnh trung đội 3.

Quay qua Phát An cười hỏi.

" Trưa nay mình nhậu để ăn mừng chuẩn úy Đạm. Anh Ba lo rồi hả anh Ba?

" Dạ dạ... Tui lo hết trơn rồi ông thầy. Để thời mình thiếu gì còn mồi thời cá tôm, rắn rít, cóc nhái lèn khênh... Mà chửn quí đây có ăn được hông?

Đạm mỉm cười vì giọng nói miệt vườn, nhất là cách phát âm sai chính tả của Phát. Cười chán chêm An vỗ vai Đạm một cái nhẹ xong nói đùa với ba trung đội trưởng của mình.

" Ba ông đừng lo... Chuẩn úy Đạm tuy tướng học trò mà có bộ giò ăn cướp mà hể ăn cướp là đụng thứ gì xực thứ đó.

Nhất Xinh, Hai Thắng và Ba Phát cười khặc khặc khi nghe câu nói cà rỡn của An. Giơ tay chào hai cấp chỉ huy họ kéo nhau đi về phía khu nhà lụp xụp dành cho gia đình binh sĩ. Còn lại hai người đứng nơi chính giữa sân An hỏi Đạm.

" Em thấy thế nào? "

Ngàn ngừ giây lát Đạm mới cười lên tiếng.

"Thưa thiếu úy..."

An ngắt lời Đạm.

" Gọi là anh đi. Ở cái đồn của tận cùng đất nước này mà dạ thưa, thiếu úy với thiếu tá làm chi cho mệt. Anh ở đây ba năm rồi mà đâu có thấy quan to quan lớn, xếp bụt xếp nhỏ tới thăm mình đâu thành ra lon lá, cấp bực cất vào hộc tủ, còn quân phong, quân kỹ cũng quên tuốt luốt"

Đạm mỉm cười khi nghe cấp chỉ huy nói chuyện với mình bằng cái giọng hơi téu và nhất là ngôn ngữ bình dân.

"Dạ. Chắc anh ở Sài Gòn?

Hơi gật đầu An móc túi lấy ra gói Bastos xanh. Rút một điếu xong anh đưa sang Đạm.

Thấy Đạm lắc đầu anh cười cười.

" Hút đi... Xứ này muỗi mòng rắn rít dữ lắm. Hút thuốc lá để ngừa bệnh. Ghiền thuốc lá và rượu dù sao cũng đỡ hơn cảm cúm hoặc sốt rét quanh năm. "

Nghe An nói, có lẽ vì nể lời nên Đạm rút lấy điếu thuốc. An quẹt diêm. Mùi diêm sinh bốc lên nồng nặc. Bập bập vài hơi cho cháy Đạm hít nhẹ một hơi rồi thở khói ra từ từ. An mỉm cười khi thấy ông chuẩn úy sưa của mình bật ho. Riết rồi cũng quen. Xuyên qua kinh nghiệm bản thân anh biết điều đó. Thông thả hít hơi thuốc lá, từ từ nhả khói, mắt nhìn về hướng rừng cây xa xa anh chầm chậm lên tiếng. Giọng của người đại đội trưởng địa phương quân nhuộm chút mờ màng.

" Nhà anh ở Phú Nhuận. Hồi đó anh học Chu Văn An.

Gật đầu cười Đạm hít hơi thuốc thứ nhì.

" Em học Võ Trường Toản.

" Đạm có vợ con gì chưa?

" Dạ chưa.

An gật gù.

" Tốt... Lính độc thân như mình rủi có chét cũng không phiền ai.

Hít thêm hơi thuốc nữa anh cười tiếp.

" Không vợ mà có bồ hả.

Đạm lắc đầu cười. An thấy nụ cười của người lính trẻ thật buồn.

" Dạ có nhưng lâu rồi chắc cô ta cũng quên.

An im lặng không hỏi nữa.

" Ở đây đụng tai nó thường không anh?

" Lia lịa. Đám du kích hay chủ lực miền hoặc cơ động tinh ở vùng Cái Đôi này kha khá mạnh. Du kích thời có chừng hai trung đội còn chủ lực miền, cơ động tinh thời tùy theo tình hình. Tại Việt Cộng ở Cà Mau còn có các tiểu đoàn mang tên U Minh, có số từ 1 cho tới 12. Tuy nhiên mình đụng với đám du kích, chủ lực miền và cơ động tinh nhiều hơn.

Cách đây chừng ba tháng tai nó đánh đòn mình mà dô hổng nổi.

" Mình có bao nhiêu lính hả anh?

Buông tàn thuốc rơi xuống đất rồi lấy giày giẫm lên An chỉ vào mấy lớp chông nhọn bằng cây xong nói một câu khiến cho vị chuẩn úy trẻ ngơ ngác.

" Bình thường thời bảy chục mà khi đụng trận thời trăm rưỡi hoặc hai trăm.

Biết Đạm thắc mắc về lời nói của mình An cười.

" Từ từ rồi em sẽ hiểu. Lính ở đây đánh giặc lạ lăm.

Ngó về phía dãy nhà binh sĩ An lại đốt thêm điếu thuốc nữa. Rít một hơi thật dài anh nói giọng thật trầm.

"Những gì mình học được nơi quân trường nhiều khi lại khó có thể áp dụng ở vùng này.

Trận chiến ở đây là trận chiến bất quy tắc.

Nhưng lại để rít thêm hơi thuốc dài An cười lập lại câu nói.

Từ từ rồi em sẽ hiểu. Ở đây cái gì cũng lạ với mình hết.

Đạm gật đầu im lặng không nói gì hết vì nể cấp chỉ huy. Tuy nhiên trong lòng anh lại nghĩ khác.

"Ông này ở đây lâu nên mác nặng. Ông nói cái gì mà từ từ rồi em sẽ hiểu. Lính ở đây đánh giặc lạ lăm. Cái gì làm cho ông ta nói trận chiến ở đây là trận chiến bất quy tắc...

Cái đòn nhỏ bằng cái lỗ mũi.

Tiếng của An vang lên khiến cho Đạm ngược lên nhìn. Nơi khu nhà của gia đình binh sĩ có bóng người giơ tay vẩy vẩy.

"Đi nhậu... Em ráng giữ mình nghe chưa. Mình nhậu với dân uống từ xị trở lên hông hà. Đạm cười im lặng theo chân cấp chỉ huy của mình. Lát sau An dừng trước một ngôi nhà lợp lá, vách lá thấp lè tè. Ba Phát cười nói lớn.

"Dô đi ông thầy. Dô đi chửn quí. Tụi nó săn sàng hết trơn rồi.

Bước vào cửa Đạm nhìn một vòng người ngồi vây quanh chiếc chiếu lớn. Đầu mặt Nhất Xinh, Hai Thắng và Ba Phát. Ngoài ra còn thêm hai người lính trẻ nữa.

"Thằng Tư Bánh Bèo mà ngồi gần chửn quí đi... Nhớ cho ông cho chó ăn chè mậy

Chủ nhà là Ba Phát lên tiếng dặn Tư, người thanh niên trẻ tuổi, tóc dài ngồi cạnh Đạm.

Thầy gói Bastos ra giữa chiếu An cười lớn.

"Máy ông tha cho chuẩn úy Đạm đi. Tôi nay tôi sẽ dẫn ông đi ăn sương với tôi. Ông mà sỉn là bê.

Hai Thắng cười khăng khặc.

"Vậy hả ông thầy. Ông định dẫn thằng nào theo ông đây?

Tôi không biết. Chắc ba ông phải oanh tù tì. Ai thắng thời đi.

Dứt câu nói giỡn An quất cạn chung rượu để nghe cái trót. Khà tiếng nhỏ anh cười.

"Chà... Rượu này bốc à nghe. Mua ở đâu vậy?

"Ngoài chợ Cái Nước đó ông thầy. Rượu để Đường Xuồng uống bốc mà cái hậu của nó ngọt hơn đường phèn đó ông thầy.

Rít một hơi thuốc lá Tư Bánh Bèo lên tiếng. Rót đầy anh đưa cho Đạm chung rượu để.

"Dô đi chửn quí... Tôi nay ông đi ăn sương mà không sần sần thời lạnh lắm.

Đạm cười. Dĩ nhiên là anh không hiểu những danh từ lạ hoặc của Tư Bánh Bèo. Thấy mọi người ngó như chờ coi mình uống rượu anh nghĩ thầm.

"Dô thời dô... Có chết đâu mà sợ.

Vị chuẩn úy sửa ực một hơi cạn chung để. Mắt trợn trừng trợn trắng, miệng há ra thật lớn, anh có cảm giác rượu mà mình vừa uống vào giống như là dòng nước lửa chảy từ cổ họng xuống tận bao tử. Dòng nước lửa chảy tới đâu da thịt anh nóng lên tới đó rồi cuối cùng bốc lên đầu, khiến cho anh phải khà, phải khạc ra hơi để giảm bớt cái nóng trong

người ra.

"Bốc lửa hả chửn quí.

Xinh cười nói với cấp chỉ huy tương lai một cách thân tình như là người anh lớn tuổi vỗ về em trai của mình. An cười cười không nói. Mọi người đồng vỗ tay hoan hô khi thấy ông chuẩn úy sữa, lon còn mới tinh đi một hơi cạn chung rượu đế. Tân Đòn Cò, người lính trẻ nhất trong bàn tiệc cười nói với An.

"Ông chịu chơi nghe ông thầy .

Gật đầu An cười cười.

"Tôi đã coi tướng ông rồi mà.

Quay qua Ba Phát An hỏi.

"Ông có món gì đây?

Thân rót cho mình chung rượu Ba Phát cười hề hề.

"Má con Nhẹn bõa nay bả làm reo. Bả chỉ làm cho mình có hai món thôi.

Thấy Đạm gấp một miếng đưa cay Ba Phát cười hề hề.

" Chửn quí ăn cái đó được lăm. Thịt chuột ướp ngũ vị hương ăn cường dương nghe chửn quí.

Đang gấp mà nghe nói thịt chuột Đạm giật mình định bỏ xuống. An cười nói như trấn an ông đại đội phó của mình.

" Cứ ăn đi... Không có chét hay cùi lỡ đâu mà sợ... Tôi ăn ba năm nay rồi.

Tin tưởng vào lời nói của An cũng như muốn tỏ cho mọi người biết là mình chịu chơi, Đạm gấp miếng thịt chuột bỏ vào miệng nhai từ từ. Anh cảm thấy thịt mềm, ngọt và thơm chứ không phải kỳ cục như người ta đồn đại. Gấp thêm miếng nữa, nhai nuốt xong anh cười.

"Thịt này ngon hơn thịt gà.

Bật cười sảng sặc Hai Thắng chêm vào.

" Chửn quí chưa vợ mà xực đồ cường dương thời coi chừng. Ở Cái Đôi này không có đàn bà con gái cho ông xì xú báp đâu.

Mọi người đều bật cười. Cười nhiều nhất là An. Riêng Đạm có vẻ ngượng. Lát sau anh mới lên tiếng cãi.

"Ông nói làm sao chứ tôi chưa nghe ai nói thịt chuột cường dương.

Ba Phát cười chum chiêm.

" Thịt chuột thời không có cường dương mà ngọt một nỗi là bà xã của tôi bả ướp ngũ vị hương trộn với con bửa củi.

An lén tiếng trong lúc đốt thuốc.

"Chuẩn úy Đạm trẻ tuổi mà cường dương thời cũng không có sao... Dô đi Tư Bánh Bèo... Anh khát nước. "

Ưc một hơi cạn chung đế, rót đầy chung khác Tư án chung rượu vào tay Đạm. Không chờ anh ực cạn chung đế mà không thấy Xinh nháy mắt cười với An. Ông xếp đòn Cái Đôi cười im lặng. Vị sĩ quan có ba tuổi lính đã nhìn thấy ở Đạm một tính chất rất cần thiết để trở thành cấp chỉ huy và nhất là thay thế mình chỉ huy đại đội địa phương quân Cái Đôi. Đó là sự hòa mình với lính, nhất là thứ lính địa phương này. Mặc kệ anh từ đâu tới. Sài Gòn, Huế, Hải Phòng, Pleiku hay Cần Thơ. Mặc kệ anh có trình độ đại học hoặc đậu hai ba bằng cử nhân, tiến sĩ. Mặc kệ anh xuất thân từ Đà Lạt, Thủ Đức hay Đồng Đế. Nếu anh không thể ngồi chung một cái chiếu với lính, hút Bastos xanh đỏ, uống rượu đế, ăn thịt rùa rắn, chuột, nghe vọng cổ, nói chuyện tiêu lâm; có nghĩa là anh không thể hòa đồng với người lính của địa phương. Không hòa hợp là anh không hiểu, không thông cảm và trở thành lạc lõng với những người xung quanh. Từ đó lính không thân thiện với anh, không thương anh và có thể không tuân lệnh của anh hay chỉ nghe lời anh một cách miễn cưỡng. Mặt trận ở đây không có những cuộc hành quân rầm rộ, xe tăng, tàu chiến hay máy bay. Đây là thứ trận chiến thầm lặng bao gồm tâm lý chiến, tình báo chiến và phản kích chiến. Mỗi người lính ở đây là một điệp viên không có lãnh lương nhưng thi hành nhiệm vụ của mình một cách tận tụy và hăng say. Họ thu lượm tin tức từ người thân trong gia đình, bà con, chòm xóm, láng giềng. Cũng nhờ thứ tình báo nhân dân này mà nhiều khi Việt Cộng chưa đánh đòn, họ đã biết trước địch sẽ đánh ở đâu, ngày nào, ban đêm hay ban ngày.

" Dô đi ông thầy. "

Xinh nhắc chừng cấp chỉ huy của mình khi thấy An ngồi im lặng dường như đang bận tâm suy nghĩ chuyện gì. Hai Thắng lên tiếng bênh xép.

" Anh từ từ... Đê cho ông nhớ bồ ông một chút.

An cười cười nhìn mọi người trong chiêu tiệc.

"Dô mấy chung đê Đường Xuồng rồi thời bồ bịch, tía má gì tôi cũng quên tuốt luốt. "

Xinh cười sùng sục trong cỗ họng. Xị rượu thứ nhì được rót ra. Đạm cảm thấy ruột gan xộn xạo, toàn thể các lỗ chân lông trên người đều mở rộng tối đa để cho hơi nóng thoát ra và trí não bình bong. An lấy mắt với Tư Bánh Bèo. Người lính địa phương quân bối đầy một chén cơm trắng đưa cho Đạm kèm theo câu nói.

"Ăn đi chửn quí... Bụng đói uống mau say lắm.

Cầm lấy chén cơm Đạm dùng đũa gấp một miếng thịt chuột. Vừa nhai vừa nuốt anh cảm thấy thịt chuột ăn với cơm nguội ngon vô cùng. Xực liền một lúc ba chén cơm đầy anh cảm thấy tỉnh táo hơn và người cũng bớt nóng hơn. Rút một điếu thuốc, quẹt diêm đốt, bập bạp máy cái cho thuốc cháy đều xong hít một hơi thật dài anh nhả khói ra từ từ. Tuy nói chuyện, cười đùa với mọi người nhưng An vẫn để mắt tới ông đại đội phó của mình. An gật gù mím cười tỏ vẻ thích thú và hai lòng khi thấy vị đại đội phó của mình uống rượu đê, ăn cơm với thịt chuột và hút thuốc lá một cách tự nhiên. Xị rượu thứ nhì vừa hết An tuy nhiên bô giải tán buổi tiệc mừng đê mọi người đi lo công chuyện.

Đạm thức giấc lúc xé chiều. Mặt trời vẫn còn ở trên đọt cây. Dù đầu óc còn vắng vất vì men rượu anh cũng gương ngồi dậy. Xỏ đôi giày anh bước ra khỏi giường. Ngôi nhà lá nhỏ chỉ có một phòng với hai cái giường cây dành cho hai ông xếp độc thân. Bước ra tới cửa anh đứng im nhìn bao quát khung cảnh của đồn Cái Đôi. Vị trí này là nơi mà anh bắt đầu cuộc đời lính của mình. Nó là nơi anh sẽ ở một năm, hai năm hoặc dài hơn tùy theo. Bên trái của anh là khu nhà lá lụp xụp, thấp lè tè, nơi lính và gia đình của họ cư ngụ. Đối diện với khu gia binh là con rạch khá lớn ăn thông với con rạch khác. Con lô đất chạy dọc theo con rạch rồi được tiếp nối với con lô phía bên băng cây cầu ván bắt qua con rạch lớn hơn mà An nói là Rạch Cái Đôi. Hàng rào băng chông nhọn cao khỏi đầu người, dày đặc mấy lớp. An thấy được những trái lựu đạn treo lủng lẳng. Sau lưng là quang đồng trống, nước lấp xấp và cỏ cao khỏi đầu người. Trước mặt anh là cửa chính của đồn, nhìn ra rạch Cái Đôi và cây cầu ván. Khung cảnh im vắng, điều hiu. Trời cao và thật xanh. Gió phát

phơ lá cờ vàng ba sọc đỏ treo trên một chòi canh cao. Nếu không có cái biếu tượng đó, không ai biết đây là ngôi đền của quốc gia, vị trí xa nhất, hẻo lánh nhất của chi khu Cái Nước. Dọc theo con lộ đất, xa chừng nửa cây số Đạm thấy hiện lên dãy nhà mái xám mốc của dân làng. Họ cát nhà dọc theo con lộ đất nối liền từ Cái Đôi đi Vàm Dinh và Cái Nước. Từ đây tới đó đường xa không quá ba chục cây số mà nhiều khi đi cả ngày cũng chưa tới được. Đi bộ thời bị đắp mô, phục kích, bắn sét, đạp lựu đạn, mìn; còn đi ghe thời bị chặn đường, bắt cóc. Thành ra ngôi đền lè loi và nhỏ bé này hình như quanh năm suốt tháng bị cô lập với thế giới bên ngoài. Sở dĩ nó còn đứng vững được là nhờ vào sự chiến đấu can trường của người lính địa phương quân. Lần ranh mất cùn, sống chết mỏng manh nhưng rất rõ ràng và người lính biết điều đó. Họ chiến đấu không phải vì những danh từ dao to búa lớn, rỗng tuếch và mơ hồ, mà họ chết vì một điều giản dị và thực tế là bản thân, vợ con và làng xóm.

Đạm quay lại khi nghe tiếng tăm hăng. An, mặc bà ba đen, mang giép râu, giống y chang như một anh du kích miệt vườn.

"Mình đi ăn cơm rồi chuẩn bị ăn sương đêm nay.

Không dẫn được tò mò Đạm hỏi liền.

" Ăn sương là gì hả anh?

An cười đót điếu thuốc.

" Đi phục kích... Nhiều khi đi kích mình phải nằm chờ cả đêm, sương xuống ướt hết quần áo nên anh em gọi là ăn sương.

Đạm thầm nghĩ, mặc dù ít học, những người lính địa phương cũng có tâm hồn nghệ sĩ. Đi kích mà họ gọi là đi ăn sương. Danh từ này làm giảm đi sự bắn giết nhau cho nên nhẹ nhàng và tình cảm hơn.

An, Đạm ăn cơm tháng với gia đình của Ba Phát. Ông trung sĩ mới hơn ba mươi lăm mà có bảy đứa con. Dứa nhỏ nhất ba tuổi còn lớn nhất lên mười lăm.

"Ông thầy định đi đâu tối nay?

Đặt đôi đũa xuống bàn An cười cười.

"Qua khỏi xóm nhà lá... Tôi rủ ông Đạm đi chơi cho ông quen dần nên chọn chỗ khá an ninh.

Nhin Đạm đang nhai cơm Phát gật gù.

" Như vậy mình đem ít thôi... Đóng người dễ bị lộ.

" Tôi để ông chọn địa điểm và chọn người luôn... Minh chỉ ở tối ba bốn giờ sáng thôi.

" Dạ... Ông thầy tính như vậy cũng được.

Ăn cơm xong, trên đường trở lại nhà của hai người An tạt vào hầm chỉ huy. Đưa cho Đạm khẩu Carabine M2 với một dây đạn anh cười lên tiếng.

" Đây là khẩu súng tốt nhất. Đạm có thể ra hàng rào bắn thử.

Cầm khẩu súng và dây đạn Đạm hỏi nhỏ.

"Chừng nào mình đi ăn sương hả anh?

An cười trả lời.

" 8 giờ... Đạm ngủ một giấc đi.

Hai người ra khỏi hầm trú ẩn. An nhìn theo Đạm xách súng đi chậm chạp về phía hàng rào dọc theo rạch Cái Đôi.

Sáu người, một bán tiêu đội, năm xếp hàng dọc theo con lô đất từ Cái Đôi đi về Vầm Dinh. Đối diện với họ là con rạch nhỏ sáng mờ mờ dưới ánh sao của một đêm ba mươi không có trăng. Phía bên kia là rừng cây đen thẳm. Dom dom bay lặp lòe. Tiếng éch nhái hòa lẫn với tiếng côn trùng rỉ rả. Gió rì rào hàng cây dọc theo bờ rạch. Tiếng muỗi vo ve bên tai khiến cho Đạm bức mình. Thoạt đầu chưa quen anh đậm muỗi lia lịa nhưng sau đó nghe lời khuyên của An anh gồng mình mặc cho muỗi cắn. Đối với người lính không có gì chán bằng đi kích. Năm im không được di chuyển, buồn ngủ híp mắt cũng ráng mở ra, gió lạnh, mưa ướt, sương đầm đìa tóc, chờ dài cổ, thức trắng dờ con mắt, rồi nhiều khi không bắn phát súng nào. Sáng sớm lui thuỷ đi về đồn, ngủ ngày rồi chờ đêm xuống lại tiếp tục.

Năm im bên cạnh An Đạm lan man suy nghĩ và hồi tưởng. Những khuôn mặt hiện ra. Bạn bè. Bằng hữu. Cha mẹ. Anh chị em. Khuôn mặt của một cô gái hiện ra mơ hồ, nhạt nhòa đường nét và góc cạnh. Tà áo dài trắng thêu hai chữ Trung Vương. Con đường hai lượt đi về. Chuyến xe bus đông người. Đứng gần nàng anh im lặng nhìn chiếc mũi dọc dừa. Làn da trắng mịn với những sợi lông măng màu vàng. Nốt ruồi đen trên má. Đôi mắt đen dài. Hàng mi cong. Đôi mày rậm. Mái tóc dài tới vai. Chiếc cổ cao. Bờ ngực thon. Những buổi trưa của tháng hai, tháng ba. Trời man mát. Anh với nàng đi băng qua sở thú. Tà áo dài quần chân. Tiếng cười hồn nhiên. Cái nắm tay rụt rè. Đôi bạn tình tuy còn e áp

nhưng biết rằng tâm hồn của mình bắt đầu nhen nhúm tình yêu học trò. Những ngày hè, đèo sau lưng cô bạn gái, anh đạp xe đi " thăm dân cho biết sự tình ". Không có nhiều tiền hai đứa chia nhau một chiếc nem Thủ Đức, uống chung ly nước mía ngọt ngào. Trời trưa nắng gắt, mồ hôi thấm ướt lưng anh chờ người-yêu-học-trò đi núi Châu Thới, Suối Lò Ô, núi Bửu Long, đi ăn bưởi Biên Hòa để cho nàng về nhà khoe với anh chị em và ba má. Tình yêu giữa anh với nàng, nếu có, cũng chỉ là tình yêu vụng dại của tuổi học trò, được thể hiện bằng những bài thơ đăng lên báo xuân của trường, hay bằng những lá thư trao cho nhau khi xuống xe bus. Những cái nắm tay hấp tấp. Một lần hôn môi vội vàng. Tất cả chỉ là hình bóng, kỷ niệm nhỏ nhặt nhưng sẽ theo anh suốt đoạn đời lính chiến.

Đạm giật mình khi bị An cào vào cánh tay của mình. Nhìn theo tay chỉ của cấp chỉ huy anh thấy hai bóng người hiện ra mờ mờ trong bóng tối thâm u. Họ đi lặng lẽ, không gây ra tiếng động nào. Tự dung anh cảm thấy lo âu rồi sau đó sự lo âu biến thành sợ hãi. Anh nghe tim mình đập thình thịch khi hai bóng đen tới gần hơn nữa. Cả hai đều mang súng. Hai bàn tay ghì chặt lấy khẩu M2 chọt run lên bần bật rồi sau đó hoàn toàn bất động vì sự tê liệt của tú chi hay của cả thân xác. Không kể Đạm, năm người lính địa phương quân im lìm chờ đợi. Họng súng đen ngòm của họ nhắm đúng vào mục tiêu đang di động cho tới khi lọt hẳn vào trung tâm của điểm kích. An xiết cò khẩu colt 45.

Bằng... Bằng... Bằng... Ba tiếng súng nổ bất chọt và khô lạnh. Hai thân người đổ xuống. An rò lên nòng súng của Đạm. Nó lạnh tanh. Những người lính địa phương quân thanh toán mục tiêu nhanh tới độ ông chuẩn úy mới ra trường không kịp bắn phát súng nào.

Như Hạnh

Chương 2

Căn phòng vuông vức mõi bè ba thước. Chính giữa phòng là một cái bàn bằng cây. Trên bàn lồng chỏng cái gạt tàn thuốc làm bằng vỏ đạn đại bác 105 ly. Ly cà phê bằng nhựa ngả màu vàng khè. Trên cái kệ nhỏ nơi góc bên trái là hai cái máy 25 để liên lạc với chi khu và các đại đội bạn, còn một máy để liên lạc nội bộ. Đây là hầm chỉ huy, nơi làm việc của An. Hôm nay anh bắt đầu chỉ dẫn cho Đạm về hệ thống truyền tin, từ việc sửa chữa máy móc tới việc sử dụng, thay đổi tần số để khi cần anh có thể nói chuyện với chi khu

hoặc ra lệnh cho các trung đội trưởng. Mọi ông đại đội phó của mình một điếu thuốc lá xong An cười giảng giải.

"Thật ra thời khi địch đánh đòn thời mình khó mà xin được sự yểm trợ từ chi khu hoặc tiểu khu. Vả lại nếu có thời chỉ có pháo binh bắn năm mươi trái cho có lệ."

Dùng lại hớp ngụm cà phê đen nguội An quẹt diêm đốt thuốc. Đạm nhận thấy cấp chỉ huy của mình hút thuốc liên miên. Sáng vừa mở mắt ra, việc đầu tiên của An là quẹt diêm đốt thuốc lá. Suốt ngày lúc nào điếu thuốc lá cũng dính trên môi hay trên tay của anh.

"Nếu tụi Việt Cộng có đánh đòn thời mình hãy tự túc tự cường trước. Cùng cực lầm mình mới gọi máy xin chi khu yểm trợ. Họ không có đủ phương tiện cho nên chỉ yểm trợ bằng pháo binh. Mà pháo binh bắn đôi khi cũng lạng quạng lầm. Một lần..."

An ngừng nói hít hơi thuốc thật dài. Mắt anh ngó mông ra khung cửa sổ nhỏ. Gọi là cửa sổ chứ thật ra chỉ là một khoảng trống, ngang chừng gang tay và dài độ sải tay. Nó là chỗ trống dùng để quan sát và tác xạ trong trường hợp đòn bị địch tràn ngập.

"Cách đây hơn năm, lúc anh còn là đại đội phó, ông thiếu úy Thiên, đại đội trưởng, gọi chi khu xin pháo binh yểm trợ vì địch tấn công dữ dội. Pháo binh dập nát đòn khiến cho hai bên đều bị thiệt hại nặng nề. Bên mình vợ con lính bị chết và bị thương nhiều lầm. Từ đó ông Thiên rồi sau đó tới anh đều không dám xin chi khu yểm trợ bằng pháo binh. Máy bay thời đờ hơn một chút, nhưng ít khi mình được họ bắn can thiệp. Cái đòn vô danh này nằm ưu tiên hạng bét mặc dù mình cũng đánh nhau với tụi Vẹm."

An nói một hơi thật dài. Dường như từ lâu anh không có ai để nói chuyện. Đạm hỏi nhỏ.
"Ông thiếu úy Thiên đâu rồi anh?"

An thở dài dại tắt điếu thuốc. Rút một điếu thuốc khác, quẹt diêm đốt xong anh từ từ lên tiếng. Giọng của anh rời rạc, đứt khúc không thành câu và buồn buồn.

"Ông chết cách đây mấy tháng. Tụi nó bắn khơi khơi. Trái 82 lợt ngay vào chỗ ông đang ngồi. Thế là đi đứt. Anh và lính phải lượm từng miếng thịt bở vào bao nylon.

An nhìn Đạm một cách chăm chú dường như để nhận xét coi có sự thay đổi nào hiện ra trên nét mặt của người lính trẻ. Lát sau vị đại đội trưởng của đòn Cái Đôi nói nhỏ.

"Ông cũng ngồi trên cái ghế ngay chỗ em ngồi."

Đạm rùng mình nổi da gà đồng thời có cảm giác như ai đang nhìn mình, đang thở ở đằng sau cần cối hoặc đang thì thầm bên tai của mình.

"Mới đầu anh cũng hơi sợ như em nhưng riết rồi cũng quen. Vả lại mình nghĩ ông ta là đồng đội với mình thời ông ta sẽ che chở cho mình."

An đứng dậy, nhìn về khoảng trống đoạn bước đi vài bước rồi dừng lại.

"Đi lính ở đây là ráng làm sao để nghe, thấy và biết. Có nghe, thấy, biết, em mới có thể sống sót được. Đối phó với đám du kích hay chủ lực miền của mặt trận giải phóng miền nam này dễ mà khó. Mình cũng phải mưu mô, thủ đoạn như chúng. Chỉ có điều là mình không tàn nhẫn và ác độc được như chúng mà thôi."

Bỏ tàn thuốc rơi xuống nền đất đen ẩm ướt, lấy giày giẫm lên xong An cười nói.

"Bây giờ mình ra chợ chơi cho biết."

Thấy An lật lưng khẩu Colt 45 Đạm hỏi nhỏ.

"Minh mang súng theo không anh?"

An gật đầu.

" Em xách khẩu M2 theo cho chắc ăn... Có thể không có chuyện gì nhưng cần tặc vô áy này.

Đạm cười khì. Anh còn cẩn thận hơn bằng cách mang luôn dây ba chạc có gắp mồi bắn đạn và ba trái M26. Nhìn thấy Đạm vũ trang kỹ An cười giỡn.

"Tui du kích thấy em là nó chạy trước.

Cười hả hả Đạm bước song song với An ra cửa đồn. Thầy Ba Phát đang đứng nói chuyện với người lính gác cổng An lên tiếng liền.

"Tui này ra chợ. Ông đi không?

" Đi thì đi... Ông thầy ra đó làm gì?

Quẹo trái vào con lộ đất chạy dọc theo kinh Cái Đôi An trả lời trong lúc nhìn về cách đồng trống xâm xấp nước phía kia con rạch.

"Cà phê cà pháo vậy mà. Tôi dẫn chuẩn úy Đạm đi cho biết.

Ba Phát quay qua cười nói với Đạm.

" Làm vài ly xay chừng nghe chửn quí. Ở đây mà không nhậu là tối ngủ không yên giấc. Mình nhậu muỗi nó mới sợ mình.

An bật lên tiếng cười hăng hắc khi nghe Ba Phát nói. Anh nhớ lại những ngày đầu mới về đây Ba Phát cũng nói như vậy. Nào là không nhậu say tối ngủ muỗi nó sẽ tha mình đi chỗ khác. Đạm cười cười lên tiếng.

"Tôi nghe thiếu úy nói là nếu mình không nhậu thời muỗi nó sẽ tha mình đi chỗ khác phải vậy không?

Tới phiên Ba Phát cười hả hả. Nhìn quanh quất cảnh vật Đạm thở khì.

"Ở đây buồn quá... Người đã không có mà cây cỏ hẫu như cũng không có luôn. "

Ba Phát liếc An. An thấy cấp chỉ huy của mình cúi đầu bước mà nét mặt có vẻ buồn rầu và tự lự. Tự dung trong lòng anh cảm thấy tội nghiệp cho hai người lính trẻ tuổi và độc thân phải giam mình ở chốn khỉ ho cò gáy này. An sinh ra và lớn lên ở đây. Do đó anh chiến đấu vì bản thân, gia đình và làng mạc của mình. Còn hai người lính chiến này, đến từ vùng trời xa lạ nào đó, thời lý do gì mà họ phải sống chết với cái đồn vô danh, cho những người mà mình không quen biết. Phải có lý do gì đặc biệt lắm mà đầu óc của một người lính ít học như anh không thể hiểu được.

An cười cười lên tiếng. Giọng nói của anh nhỏ nhẹ và dịu dàng giống như của một người lớn giảng giải cho người nhỏ tuổi hơn mình.

"Coi vậy chứ không có buồn đâu Đạm. Mình ở riết rồi mới thấy cảnh ở đây còn đẹp hơn ở Sài Gòn. "

Đạm nhìn An với ánh mắt nửa nghi ngờ nửa như thắc mắc về lời nói của cấp chỉ huy. Nháy mắt với Ba Phát An cười tiếp.

"Quang cảnh ở đây giản dị, tầm thường và mộc mạc nhưng điều đó mới chính là cái đẹp không giả tạo. Những đêm trăng sáng đẹp lắm, nhất là những đêm sáng trăng bình yên. An hơi nhán mạnh ở hai chữ bình yên. Quay sang Ba Phát anh cười hỏi.

"Hôm nay mùng mấy hǎ anh Ba?

"Đẹp mùng năm ông thầy.

Gục gặt đầu An nói trỗng nhưng Ba Phát hiểu câu nói đó dành cho mình.

"Răm này mình làm một chầu nhậu với đòn ca đi để cho chuẩn úy Đạm đỡ buồn.

"Chà ông thầy có ý kiến hay à nghe. Để tôi bảo mấy thằng nhỏ lo. Kỳ này tôi phải kiêm cái gì nhâm nhi thật chiến để giới thiệu với chún quí.

Đạm góp chuyện.

"Chuột đi anh Ba. Tôi hầu món chuột ướp ngũ vị của bà xã anh.

An và Ba Phát bật cười ha hả. Võ vai Đạm một cách thân tình Ba Phát gật đầu.

"Chuột thời thiếu gì. Để kỳ này tôi bảo mấy thằng nhỏ kiếm vài món lạ hơn như rắn hổ, rùa hay kỳ đà.

Đạm chắt lưỡi.

"Tôi có nghe nói mà chưa bao giờ được thử.

"Tôi rồi."

An lên tiếng. Đạm thấy một dãy nhà lá lụp xụp cát dọc theo con lộ đất chạy song song với con kinh nhỏ nước một bên đục một bên trong. Lưa thưa người đi lại. Ba Phát bước nhanh để vượt qua mặt An như cốt ý dẫn đường. An vui vẻ chào hỏi vài ông già bà lão đi trên đường. Ba người lính đi dài theo con đường lộ đất. Để ý quan sát Đạm thấy dân ở đây nghèo quá, nghèo thật nghèo. Nhà toàn là nhà lá. Nhiều căn nhà trống trước trống sau. Ở ngoài đường nhìn vào người ta có thể thấy hết những gì bên trong. Đa số là ông già bà lão hay những người sòn sòn.

"Sao tôi không thấy con trai con gái gì hết vậy anh Ba?

Đạm lên tiếng hỏi. Liếc nhanh An ông trung đội trưởng của trung đội 3 trả lời.

"Con trai con gái đi lính hết rồi chún quí.

Quẹt diêm đốt điếu thuốc Bastos xanh An đỡ lời của Ba Phát.

"Anh Ba để tôi giải thích cho ông Đạm biết. Con trai con gái ở đây đi lính hết rồi. Đi lính có nghĩa là đi lính bên này hay bên kia. Bên này là đi lính quốc gia còn bên kia là theo mặt trận. Vùng này là vùng xôi đậu. Có nhà theo Việt Cộng, có nhà theo quốc gia.

"Làm sao mình biết ai theo Việt Cộng ai theo quốc gia hả thiếu úy?

Cười thành tiếng lớn An liếc Ba Phát.

"Cái đó thời ông phải mua rượu thịt làm một chầu nhậu linh đình để dãi anh Ba rồi ảnh truyền nghề cho ông... Ở đây họ gọi là cúng tổ.

Ba Phát cười ha hả dừng lại trước căn nhà cuối cùng.

Đây là nhà của tía má thằng Tư Đòn Cò.

Ba Phát nói nhỏ cho Đạm nghe khi bước vào cửa. Căn nhà đất, vách lá, được chia làm hai gian. Phía sau là chỗ ngủ và bếp. Đầu trước là cái quán cà phê nhỏ với ba cái bàn cây, một tủ đựng thuốc lá và cái kệ dùng để pha cà phê. Ba Phát, An và Đạm ngồi xuống cái bàn cạnh cửa sổ.

"Bác Năm cho tôi ba ly xây chừng đi bác Năm.

Ba Phát nói vọng vào trong bếp. Một người đàn ông tóc hoa râm, mặc bà ba đen từ trong bếp bước ra.

"Thằng Ba mày mà tao tưởng ai... À lại có ông thiếu quí.

Bác Năm chấp tay xá An ba cái. An cũng chấp tay xá lại đoạn cười hỏi.

Bác Năm khỏe hả bác Năm?

" Dạ cảm ơn thiếu quý... Nhờ trời phật phù hộ nên tôi cũng hổng có bịnh hoạn chi. Còn ông nào đây?

Bác Năm chỉ vào Đạm. Ba Phát cười lên tiếng.

" Đây là ông chồn quý Đạm mới đổi về... Tui dẫn ông ra đây thăm bác và mọi người cho biết.

"Dạ dạ... Chào chồn quý.

Bác Năm xá ba xá. Bắt chước An, Đạm cũng chấp tay xá bác Năm.

"Thằng Ba mày uống cà phê hả?

"Dạ bác cho ba túi ba ly đen đi rồi tính sau.

Bác Năm bỏ đi vào trong bếp. Đạm nghe có tiếng nói chuyện loáng thoáng từ trong bếp vọng ra. Ngồi đối diện với cửa sổ anh nhìn thấy cánh đồng rộng mênh mông. Böyle giờ là tháng hai chưa có mưa sa cho nên mặt đất đen khô nứt. Hàng cây xanh xanh. Bờ mầu cao lưa thưa cây như đước, bần, mắm... Không gian thật yên tĩnh. Nắng chói chang trên cánh đồng khô. Bác Năm và một bà già mà Đạm đoán là vợ của bác bưng ba ly cà phê ra đặt lên bàn. Mấy cái ly bằng nhựa vàng và cũ mèm. Anh thấy An cầm ly cà phê lên uống một cách tự nhiên. Đường như An đã quen với chuyện dân quê ở đây ăn uống thiều vê sinh. Đốt điếu thuốc hít hơi dài An cười nhìn Đạm .

" Uống đi... Ở cái làng cuối cùng của đất nước mà mình còn có cà phê uống là nhất rồi. Nhiều khi đường bộ, đường thủy đều bị nghẽn thời nước ba cũng không có mà uống.

"Từ đây ra tới biển xa không thiếu úy?

An lại hít một hơi thuốc. Nhả khói ra từ từ anh hớp ngụm nhỏ cà phê xong mới trả lời câu hỏi của Đạm.

"Chừng mươi cây số... Nhưng khó đi lắm... Vả lại toàn là đồng không mông quạnh... Dân ở đây cũng có người đi ghe ra biển để đánh cá.

Quay qua bác Năm An cười hỏi.

" Cà phê này nước thứ mấy mà ngon vậy bác Năm?

Đang vấn thuốc rê bác Năm bật cười.

"Dạ... Thằng Tư mới đi Cái Nước tuần rồi nên tôi cho thiếu quý uống nước nhứt. Mai mốt kẹt đường thời mình uống nước nhì, nước ba.

An gật gù cười. Dù thắc mắc chuyện cà phê nước nhứt, nước nhì, nước ba, song Đạm im lặng uống một ngụm cà phê đầu tiên của mình nơi vùng hoang vu tận cùng đất nước.

Đợi cho Đạm uống gần nửa ly cà phê đen xong An cười hỏi.

"Được không?

Đạm chún chiếm cười gật đầu.

"Ngon... Tôi không có gì phản nản.

Hướng về bác Năm đang ngồi hút thuốc trên bộ ván Đạm nói.

" Bác Năm cho tôi gói Ruby đi bác Năm.

An mỉm cười nháy mắt với Phát. Ông trung đội trưởng trung đội 3 cũng cười cười không nói gì hết. Đạm bắt đầu cuộc đời lính chiến nơi tiền đồn xa xôi hẻo lánh của mình với những hành động mà bất cứ người lính nào cũng làm như hút thuốc và uống rượu. Mai mốt anh có thể sẽ chửi thề, văng tục, hoặc còn đi xa hơn nữa tùy thuộc vào môi trường mà anh sống cũng như các đồng đội mà anh sẽ tiếp xúc.

Khui gói Ruby xong Đạm chia gói thuốc sang An.

"Mời thiều úy.

Mời cái gì thời An có thể từ chối nhưng mời thuốc lá thời anh nhận liền. Đưa gói thuốc sang Ba Phát Đạm cười.

"Mời anh Ba. Xin nói trước với anh Ba và thiếu úy là cháu nhậu này để phần tôi.

Phát cười hì hò.

"Được rồi chửn quí... Tôi không dành phần của ông đâu.

Đạm gật đầu cười nói với An.

"Tôi có hai tháng lương chưa xài. Ở cái đòn Cái Đôi này chắc tôi cũng không biết xài cái gì ngoài cà phê thuốc lá và nhậu nhẹt.

Uống cạn ly cà phê đen xong An quay qua hỏi bác Năm.

"Bác Năm có cái gì lai rai hôn bác Năm?

" Thiếu quí muốn món gì. Rắn xào lăn nghe thiếu quí. Đêm qua mấy đứa nhỏ cắm câu được ba con rồng ri cá bự lắm.

An tắc lưỡi.

"Gì chứ rắn thời hé chõ chê. Đạm ăn rắn không?

Đạm gật đầu trong lúc uống cạn ly cà phê. Bỏ tàn thuốc xuống đất rồi lấy giày dụi cho tắt Ba Phát cười hì hò nói vọng vào trong bếp.

" Một xị đi bác Năm.

Bác Năm trở ra với xị rượu trắng và cái chung bằng thủy tinh lên màu vàng. Ngay cả rượu tuy gọi là rượu trắng mà màu của rượu cũng biến thành ngà ngà. Rót đầy chung rượu Ba Phát đặt ngay trước mặt An. Bao giờ cũng vậy, từ những buổi tiệc trong đòn hay ở nơi hàng quán, An đều được mời uống trước. Đó là sự kính trọng của dân làng và lính tráng dành cho anh. Đó cũng là sự bày tỏ lòng biết ơn của những người dân quê thật thà và hiền lành.

" Dô đi thiếu quí.

"Cám ơn anh Ba.

Đưa chung rượu để lên như để mời hai người đối ẩm, ông xếp đòn Cái Đôi ực cạn chung rượu để.

" Ngon không thiếu úy?

An bật cười vì câu hỏi của Đạm. Chép miệng, quẹt diêm đốt thuốc, rít hơi dài, ém hơi thật kỹ, nhả khói ra từ từ anh mới trả lời.

"Uống mới biết được.

Ngừng lại nhìn ra cánh đồng khô đầy cỏ cao với rừng tràm, được xa xa anh nói tiếp.

"Không đến nỗi tệ lắm đâu... Ngà ngà chút thôi... Vừa đủ để cho mình thấy đời sống của người lính chiến như mình bót phiền muộn và bót mong manh. "

Chỉ có Đạm mới hiểu được câu nói của An. Nhẹ thở dài anh nhắc lấy chung rượu để mà Ba Phát vừa đặt trước mặt mình. Ông chuẩn úy sờn màu vàng của rượu, màu xanh của bầu trời tháng 2 và màu đất đen của nền nhà mình đang ngồi xong ực nhanh chung rượu để cay xè. Bây giờ anh mới nghiêm ra lý do là tại sao An, Xinh, Thắng hay bất cứ người lính nào uống rượu đều ực nhanh, gọn chung rượu để mà không có nhấp từ từ hay nhâm nhi chút chút như anh thấy các anh lớn của mình thường làm khi họ uống bia. Có hai lý do. Thứ nhất rượu ở đây mạnh mà lại không ngon, cho nên người ta không muốn thưởng thức cái cay, đắng, chua hay chát của rượu. Thứ nhì uống rượu là để tìm cảm giác, do đó họ uống thật nhanh hầu sớm có cảm giác la đà, chêch choáng hơi men.

" Đã hả chửn quí.

Ba Phát cười hỏi khi thấy Đạm, sau khi ực cạn chung rượu phải hít liền hai hơi thuốc để đưa cay.

"Rượu này bốc lửa nghe anh Ba.

Đạm lén tiếng. Cười hà hả Ba Phát tự rót rượu cho mình. Ông chuẩn úy sửa kín đáo nhận xét từng cử chỉ nhỏ nhặt của tay nhậu thâm niên đứng hàng thứ ba của đại đội. Thanh thản, từ tốn và chăm chú, Ba Phát rót đầy chung rượu xong đưa lên miệng. Trái với mọi người, anh uống từng ngụm nhỏ như muốn thưởng thức cái vị cay ngọt, cái hương của lúa ẩn trong mùi hăng hắc của chất rượu bốc lên.

Ngồi bên kia bộ ván băng cây, đang bập bập điều thuốc rê của mình bác Năm chợt lên tiếng.

"Thằng Ba mày thấy được không?

Ba Phát gật gù cười.

" Ở vùng Cái Nước này còn ai nấu rượu ngon hơn bác được. Tiếc là đánh nhau hoài nếu không tôi làm ruộng lấy lúa cho bác nấu rượu.

Bác Năm thở dài.

"Giặc này biết bao giờ mới yên... Giặc chi mà giặc lạ...

Bập bập vài hơi thuốc bác nói tiếp.

"Mấy ông của mặt trận nói là giải phóng mà tui thấy họ có giải phóng gì đâu. Chỉ có người chết nhiều hơn mà thôi. Năm đứa con của tui thời hai thằng bị mấy ông giết rồi."

Nói tới đó bác Năm ngừng lại giơ tay áo quét nước mắt vừa úa ra. Ba Phát im lìm. Đạm cúi nhìn gói thuốc lá đặt trên mặt bàn. An ngó quang cảnh trước mặt mình. Sát với con lộ đất là con rạch khá rộng. Kế đó là cánh đồng cỏ cao ngút ngàn rồi xa hơn nữa là khu rừng cây xanh xanh. Cánh đồng vắng ngắt. Nhưng anh biết vẫn có những du kích quân của mặt trận đang âm thầm di chuyển hay hì hục đào hầm hố để ẩn nấp hay đặt khẩu 82 bắn vào đồn của mình. Một đêm tối trời hay mưa gió, người của mặt trận sẽ vượt qua con rạch để bắn giết những kẻ đối nghịch với mình, dù kẻ đối nghịch chỉ là dân lành vô tội. Người dân chỉ biết làm ruộng, đánh cá, chài lưới, nuôi tôm câu cá, hay cho cùng là bán buôn với hy vọng sống sót và chờ đợi trân giặc qua đi. Thật ra họ theo bên này hoặc bên kia cũng chỉ vì thời thế hoặc hoàn cảnh đẩy đưa. Theo bên mặt trận thời đói khổ còn theo quốc gia thời kém an ninh, bởi vì lo âu và sợ sệt người của mặt trận trả thù bằng cách ám sát, bắt cóc, thủ tiêu hay giết hại mỗi khi chiến thắng. Vô hình chung họ nghiêng về bên quốc gia với một điều kiện là bảo đảm an ninh cho họ. Nhiệm vụ của người lính nghĩa quân hay địa phương quân là bảo vệ tính mạng cho dân làng. Khi mà thôn xóm có an ninh, thời du kích quân sẽ không có đất để hoạt động. Dù ở vùng Cái Đôi này không lâu, anh biết bảo đảm an ninh cho dân là nhiệm vụ chính yếu của mình.

" Dô đi ông thầy.

An mím cười khi nghe Ba Phát lén tiếng nhắc. Nhắc lấy chung rượu để anh cười nói với Đạm.

" Ăn đi... Thịt rắn này ăn bồ lăm.

Sau khi uống hết hai chung rượu Đạm cảm thấy người lâng lâng và anh ăn nói cũng vui

về và dạn dĩ hơn.

"Thiếu úy xúi tôi ăn toàn đồ bỗ là hại tôi rồi.

An cười khăng khặc trong cổ họng.

"Ông đừng có lo... Mai mốt tình hình yên một chút tôi với ông ra Cái Nước nghỉ dưỡng sức. Lúc đó ông tha hồ xú xú báp.

Hiểu ý của An Ba Phát bật cười ha ha.

"Chừng nào đi ông thầy cho tui biết để tui tháp tùng nghe ông thầy.

Uống cạn chung rượu An nói giỡn.

"Ông không sợ bà xã đốt nhà sao mà đòi theo tụi này... Bà mà biết tôi rủ ông đi là bà bỏ tôi với ông Đạm.

Ba Phát cười ha ha. Rót chung rượu xong đưa sang cho Đạm anh vừa cười vừa nói.

"Ông thầy đừng có lo. Tôi ráng o bế bả một đêm là bà còn năn nỉ tôi đi cho lẹ.

Dụi tắt tàn thuốc lá An cười lớn.

"Ông mà o bế bả một đêm là ông hết cha xí quách rồi còn đi theo tụi này làm chi.

Đạm cười hăng hắc khi nghe Ba Phát và An đối đáp với nhau. Ba người lính vừa lai rai xị rượu vừa chuyện trò.

"Ông thầy có tính ăn sương tối nay?

An gật đầu. Trầm ngâm giây lát anh mới lên tiếng.

"Đêm nay ông Xinh và ông Đạm sẽ đi mần ăn. Sáng mai tôi và ông sẽ chỉ huy lính mở đường ra tới Vầm Dinh. Lệnh từ chi khu bảo mình phải cố gắng khai thông con lộ từ Cái Đôi đi Vầm Dinh. Sau khi khai thông xong mình còn phải giữ an ninh nữa."

Ba Phát gật đầu. Ưc cạn chung rượu người lính có hơn mươi năm kinh nghiệm đánh giặc gục gặt cái đầu tóc hơi dài.

"Chà... Mình bắt đầu mệt nghe ông thầy... Nào giữ đòn, giữ đường, phục kích... Điều này ông thầy phải xin thêm lính mới được.

An thở khì một cái rồi buông tàn thuốc xuống đất. Lấy giày giẫm lên anh nói chậm.

"Tôi đã xin bổ xung rồi mà có thấy ai đâu. Tôi gọi máy năn nỉ thời chi khu bảo chưa được lệnh của ông tinh.

Nhưng lại giây lát An uống một hớp rượu xong mới từ từ nói tiếp.

"Minh ráng mà lo thân của mình đi đừng chờ lính bổ xung nữa. Còn vụ súng đạn thời mình cũng phải dè xén.

Rót hết rượu trong chai vào chung rượu Phát đưa cho Đạm.

Dô đi chửn quí... Ông cạn đi rồi mình về đòn ngủ một giấc để cho ông thức đêm nay.

Đạm uống một hơi cạn chung rượu. Khà tiếng nhỏ anh gấp miếng thịt rắn cuối cùng trên đĩa. An đứng lên. Phát theo sau. Đứng nơi cửa cả hai xì xầm trò chuyện chờ Đạm trả tiền xong kéo nhau về đòn.

Như Hạnh

Chương 3

An thức dậy khi ánh nắng ban mai xuyên qua khung cửa sổ dọi vào mặt của mình. Uể oải ngồi dậy anh khom người nhìn xuống đất để kiểm đếm đôi giày. Phía bên kia giường của Đạm vẫn còn trống trơn. An cau mày thắc mắc vì sự vắng mặt của ông đại đội phó. Vừa lúc đó anh nghe có tiếng bước chân, tiếng nói chuyện loáng thoáng rồi Đạm bước vào.

Không có đụng à?

An hỏi. Đạm trả lời bằng cái gật đầu xong mới hỏi lại.

Sao anh biết không có đụng?

An cười cười quẹt diêm đốt thuốc.

Tôi đâu có nghe súng nổ. Hơn nữa nếu dụng ông Xinh sẽ về sớm để ngủ cho sướng chứ nằm húng sương làm chi.

Dụng khẩu M2 nơi vách, cởi dây đạn máng lên khẩu súng, Đạm nằm vật xuống chiếc giường cây ọp ẹp của mình. Anh không buồn cởi đôi giày bê bết bùn đất. Buộc dây giày xong An đứng lên. Nhét khẩu Colt 45 vào lưng, đội chiếc nón đèn anh bước ra cửa. Hồi ngàn ngừ giây lát anh nói vọng vào.

Ông ngủ đi... Tôi đi chiều mới về.

Đạm im lặng không nói năng gì. Chắc anh đã thiếp ngủ. Khi An bước ra khoảnh sân rộng thời Ba Phát và trung đội 3 đã sẵn sàng.

Mình đi chưa ông thầy?

An liếc nhanh lính của mình. Ba mươi người, lính không ra lính, dân không ra dân, đang đứng ngồi và cười nói nho nhỏ.

Anh đem hết hả anh Ba?

Hiểu ý cấp chỉ huy Ba Phát lên tiếng.

Đủ hết ông thầy. Có thể mình không đụng tai nó nhưng trời mới biết.

An gật đầu.

Vậy mình đi.

Ba Phát chưa kịp ra lệnh, Tư Bánh Bèo, tiểu đội trưởng tiểu đội 1 nói liền.

Anh Ba cho tui đi đầu nghe anh Ba.

Ba Phát gật đầu.

Mày để cho thằng Năm Cà Nhỏng đi trước coi chừng mìn, lựu đạn hay chông. Thằng Tám Tàng dẫn tiểu đội 3 đi sau. Nhớ ém máy thằng để đón tụi nó mò ra... Còn tiểu đội 2 của thằng Hai Nhà Lá đi với tao và ông thầy.

Lính chưa đi ra tới cổng Ba Phát dặn voi theo.

Tụi bây ráng mở con mắt, vankind lỗ tai và dòm chừng dưới đất. Thằng nào không nghe lời tao, lạng quạng bị mìn chông thời đừng có cắn nhăn hay đổ thừa là tao không nói trước.

Người lính gác kéo rộng cánh cửa cho toán lính đi ra xong mới đóng lại cẩn thận. Đứng bên bờ rạch An cúi nhìn dòng nước đục lờ đờ chảy. Máy dè cỏ mục trôi lang thang. Phía bên kia xa chừng trăm thước nổi lên mỏ đất cao khỏi đầu người. Những thân cây khô chét. Cỏ mọc xanh rì. Có tiếng chim kêu đâu đây song An không biết là loại chim gì.

Nhin lính đi trên con lộ đất rộng khoảng năm bảy thước anh trầm ngâm nghĩ ngợi. Tự dung anh nhớ tới Sài Gòn. Ngôi nhà của ba má. Đứa em gái đang còn đi học. Suy nghĩ mãi anh cũng không nhớ cô em gái của mình đang học lớp mấy. Hình bóng thật nhạt nhòa và nhiều xa lạ. Hơn hai năm rồi anh chưa được đi phép về thăm gia đình. Cứ mỗi lần tính đi anh lại ngần ngại. Anh sợ trong lúc mình đi địch quân sẽ tấn công đòn và những người lính dưới quyền không biết có chống trả đê giữ vững ngôi đồn không. Hai năm ở đây, anh xem ngôi đồn hẻo lánh này như là nhà của mình. Do đó anh cần phải giữ

gìn. Anh xem những người lính dưới quyền như là anh em ruột thịt, do đó anh phải bảo vệ họ bằng mọi giá.

An quét diêm đốt thuốc. Mùi thuốc lá thơm lừng tản漫 nhanh vào không khí trong lành của buổi sớm mai. Hít liên tiếp hai hơi anh rảo bước đi theo sau người lính cuối cùng vừa quẹo trái.

Có chuyện gì vậy anh Ba?

An cau mày hỏi lớn khi thấy lính của mình dừng lại nơi đầu cầu. Ba Phát cười cười.

Dạ... Tui nó chờ lệnh của ông thày.

Để tôi lên.

An bước nhanh tới đứng tại đầu cầu. Cây cầu ván bắt qua con rạch nhỏ này từ lâu được coi như là ranh giới vô hình giữa bên này và bên kia. Bước qua đầu cầu bên kia là đặt chân lên con đường được lén lút kiểm soát bởi du kích về ban ngày lẫn ban đêm. Họ đặt mìn, gài lựu đạn, đắp mô, đào hầm, cắm chông để ngăn cản sự lưu thông của xe cộ từ quận Cái Nước đi Vầm Dinh và Cái Đôi. Thật sự thời du kích ở đây chỉ đủ sức phá rối mà thôi. Họ muốn chứng tỏ sự hiện diện của mặt trận, muốn báo cho dân làng biết là mặt trận vẫn còn hoạt động và cảnh cáo đồng bào đừng có theo hay hợp tác với chính quyền. Quét diêm đốt điếu thuốc An bước lên cầu. Anh đi thật mạnh dạn và quả quyết vì biết lính đang nhìn mình. Tay đặt hờ lên khẩu Colt 45 đeo bên hông, mắt nhìn thẳng ra trước anh bước từng bước thong thả qua cây cầu ván rồi lên con lộ đất đầy bát trắc.

Không có gì đâu.

An nói vội vội lại. Thấy cấp chỉ huy đi trước Ba Phát nói với lính của mình.

Ông thày đi rồi đó.

Tư Bánh Bèo thúc lính của mình lần lượt bước qua cầu. Năm Cà Nhồng đi đầu tiên. Anh ta có bốn phận đi trước để kiểm mìn, lựu đạn hay hầm chông. Bước nhanh tới ngang mặt An anh cười lớn.

Nắng ấm hả ông thày.

Móc gói thuốc ra mời người lính chuyên môn dò mìn An cười gọi chuyện.

Ừ nắng ấm. Hôm nay chắc không mưa.

Đi sau cấp chỉ huy chừng ba bước Tư Bánh Bèo nói lớn với lính của mình.

Tụi bây tản ra hai bên lộ. Coi chừng mìn, lựu đạn. Thấy có mìn kêu tao gỡ cho... Đừng làm le nó nổ banh thây.

Quay sang An anh cười tiếp.

Dạ không mưa đâu ông thày... Mưa là mình khô.

An gật đầu cười. Ở cái xứ hai mùa mưa nắng này thời nắng mưa gì cũng khô nhưng mưa lại khô nhiều hơn. Dịch hoạt động mạnh về mùa mưa vì có nhiều điều kiện thuận lợi cho chúng. Mưa làm giảm đi hiệu năng yểm trợ của không quân. Mưa khiến cho lính gác không thấy xa, không nghe ngóng được rõ ràng. Mưa làm cho người lính di chuyển khó khăn và lười biếng hơn. Dịch đánh đòn mà không lo bị máy bay oanh tạc, không lo pháo binh bắn phá và nhất là không lo lính từぐen hay tĩnh tiệp viện.

Lính đi thật chậm. Họ đâu cần và đâu muôn gấp rút. Ai lại muốn vội vàng và hồi hả khi đi trên con lộ chét này. Mắt nhìn, tai nghe và toàn thể giác quan trong người mở hết ra để đón nhận từng cái khác lạ. Có thể là chút đất mới. Có thể là đống lá cây khô hay đề cỏ ướt đât không nhầm chỗ. Có thể là sợi dây cước mòng tanh giữ cái chốt an toàn của trái lựu đạn nội hóa.. Có thể... Hàng chục cái có thể xảy ra không ai biết được. Nếu những người lính địa phương khôn ngoan và cẩn thận thời các tên du kích của mặt trận cũng quý quái và xảo quyệt không kém. Hai bên, có thể là bạn bè lúc còn trẻ, có thể là bà con, họ

hàng, chòm xóm, bạn học với nhau. Họ đang cùng nhau tham dự một trò chơi mà rốt cuộc đôi bên đều bị thiệt hại như nhau.

Đang đi đầu Năm Cà Nhõng chợt ngừng lại. Chăm chú nhìn trên mặt đất giây lát anh la lớn.

Mìn... Cóc nhảy... Ông thầy ơi...

Mìn... Mìn... Anh Ba...

Lính la rầm lên. Phát và An bước tới chỗ Năm Cà Nhõng đang đứng. Theo ngón tay của anh ta An thấy mờ mờ một cục sắt đen mốc được phủ bằng lá cây. Phát gật gù.

Dúng là cóc nhảy rồi.

Câu nói của Ba Phát như là một xác nhận. Đây là loại mìn nội hóa mà đám du kích thường hay đặt trên đường. Khi có người đạp trúng thời trái mìn tự động bật lên cao ngang với đầu gối hay bụng rồi mới nổ. Đó là điểm đặc biệt của loại mìn cóc nhảy. Nhảy lên tới ngang bụng mới nổ vì vậy ít có ai sống sót vì loại mìn đặc biệt này.

Tại sao tụi nó lại gài một cách sơ sài như vậy?

An lên tiếng hỏi. Không có ai trả lời câu hỏi của anh. Thật lâu Phát mới trả lời.

Chắc tại ban đêm trời tối nên tụi nó không thấy đường. Hay là tụi nó sợ nên làm ẩu tǎ.

May mà tụi nó làm ẩu không là lặng quạng mình cũng có thằng banh thây.

Gật đầu An quay qua hỏi ông trung đội trưởng thâm niê.

Anh tính sao. Gõ hay bắn.

Phát dụ dụ chưa trả lời An cười tiếp.

Bắn cho chắc ăn. Gõ lặng quạng lính bị thương hay chết.

Ba Phát cười phụ họa.

Tôi cũng tính bắn đó ông thầy.

Quay lại toán lính đang đứng anh ra lệnh.

Tụi bây kiếm chỗ núp đi.

Lính lùi lại tìm chỗ núp. An và Phát đứng cạnh nhau cách chỗ chôn mìn xa xa. Ba Phát cầm khẩu Garant M2 lên. An cười hỏi đùa.

Máy phát anh Ba?

Ba Phát hỏi lại trong lúc điều chỉnh khẩu súng trường của mình.

Ông thầy nói máy phát?

An khom người đốt điếu Bastos xanh.

Tôi cho anh hai phát. Phát thứ ba là anh bị phạt một xi.

Bật cười ha hả ông trung đội trưởng nổi tiếng thần xạ nâng khẩu Garant M2 lên vai và hướng mũi súng về mục tiêu là trái mìn đang nằm đâu đó dưới mặt của con lô đất. An chăm chú nhìn từng cử động nhỏ nhặt của tay súng nổi tiếng. Được Ba Phát giảng giải cũng như tự mình suy luận, cuối cùng anh mới tìm ra một vài bí quyết sơ đẳng để trở thành tay thần xạ. Thứ nhất là mắt phải tốt, phải tinh để có sức nhìn xa và nhìn lâu. Thứ nhì là tay súng phải vững để súng không bị run, mũi súng không bị nhúc nhích lúc chưa bóp cò. Tay súng phải vững để giữ súng khỏi bị lệch mục tiêu vì sức giật của súng. Thứ ba là không nhảm lâu bởi vì nhảm lâu tay sẽ mỏi, sẽ run, thời lúc bóp cò không đủ sức để ghìm súng lại. Còn thứ tư là cái khiếu trời cho mỗi người. Đây là yếu tố hiếm người có để trở thành tay thần xạ.

Bùm... Âm...

Hai tiếng nổ chát chúa. Dĩ nhiên là có tiếng trước tiếng sau nhưng vì nhanh quá nên mọi người tưởng như là có một tiếng. Tiếng trước là tiếng nổ của khẩu Garant của Ba Phát, còn tiếng sau là tiếng nổ của trái mìn cóc nhảy. Tiếng vỗ tay của lính vang lên. An gật gù.

Một phát... Anh Ba đáng thưởng một chầu nhậu.

Cười hà hà Ba Phát vẩy tay ra lệnh cho lính tiếp tục. Từ khi Năm Cà Nhồng tìm ra trái mìn thời lính bắt đầu chú ý khi di chuyển chứ không còn cười giỡn hoặc đi bộ bạ vì sợ đạp mìn hay lựu đạn.

Nắng lên đã cao. An giơ tay xem đồng hồ. 11 giờ. Từ Cái Đôi đi Quản Phú đường dài chừng ba cây số mà trung đội phải mất gần ba tiếng. Dưa tay chỉ xóm nhà lá xa đằng kia Ba Phát đốt điếu thuốc lá rồi cười nói với cấp chỉ huy của mình.

Tới Quản Phú rồi ông thầy.

An gật đầu cười.

Anh Ba cho lính nghỉ nửa tiếng ăn trưa rồi tiếp tục đi. Minh phải có mặt ở Vầm Dinh lúc xế chiều.

Như Hạnh

Chương 4

Đạm giật mình khi nghe tiếng nổ làm rung rinh chiếc giường anh đang nằm ngủ.

Pháo...

An nhảy tót khỏi giường. Tay trái chụp lấy khẩu colt 45 treo nơi đầu giường anh la lớn.

Đạm... theo tôi...

Không kịp mang giày, Đạm chụp lấy khẩu Carbine M2 và dây đạn xong chạy theo sau An. Tiếng mìn chê 82 ly hú lồng lộng trên đầu hai người. Âm... Âm... Hai tiếng nổ gần gần. Như đã quen nghe tiếng đạn 82 nên An không chịu kiềm chế nấp mà cứ tiếp tục chạy tới hướng có hầm chỉ huy của mình. Một chê vẫn rơi đều khắp nơi trong đồn. Đèn đuốc tắt ngấm. Tuy nhiên nhờ có ánh trăng lưỡi liềm nên Đạm thoáng thấy lính chạy ra hầm trú ẩn hoặc tới các công sự phòng thủ. Vào được hầm chỉ huy An bốc máy 25.

1 dây Ánh Tuyết... Nghe rõ trả lời.

1 tui nghe Ánh Tuyết.

Anh và con cái ra sao?

Trình Ánh Tuyết... Tui và mấy đứa con mạnh.

Vừa thở Đạm vừa lắng nghe An liên lạc với các trung đội trưởng. Tay xách máy 25, tay cầm nón sắt, An nói thật nhanh với Đạm.

Mình ra phòng tuyến.

Len lỏi qua các giao thông hào, An dẫn ông đại đội phó của mình tới tuyến phòng thủ ngoài cùng do trung đội 3 của Phát trấn đóng. Trăng khuya mờ mờ. Gió lành lạnh và ẩm ướt. Trong không khí có mùi thuốc súng hăng hăng.

Có gì hôn anh Ba?

An hỏi Ba Phát. Đầu trần, đứng sống lưng ông trung đội trưởng trung đội 3 nói chậm.

Tui nó pháo thăm dò ông thầy... Rồi lát nữa nó sẽ dập mình tả tơi trước khi xung phong. An gật đầu. Nhìn ra quang đồng trống mập mờ bóng người di động anh quay qua nói với Đạm.

Ông xách máy 25 qua phụ với ông Xinh. Thế nào tui nó cũng nhào dô hướng đó.

Tuân lệnh Đạm tay xách súng tay nhắc lấy cái máy truyền tin. An hé vào tai vị đại đội phó.

Ông cảm thận... Có gì gọi cho tôi.

Hơi gật đầu Đạm khom người chạy đi. Giao thông hào chỉ sâu tới ngang ngực do đó anh phải chạy lom khom. Vừa chạy anh vừa nghe tiếng 82 ly hú qua đầu xen lẫn với tiếng kêu xè xè. Cứ mỗi lần nghe tiếng xè xè của 82 ly là anh ngồi mợp xuống. An đã giảng giải cho anh biết về cách né pháo địch. Chỉ cần nghe tiếng đi của một chê là anh có thể đoán nó nổ xa hay gần bên mình. Âm thanh lồng lộn trên đầu là nổ xa, còn tiếng xè xè là nổ gần. Chừng mươi phút sau anh tới vị trí của trung đội 1. Vừa thở anh vừa nói với Xinh.

Ông An bảo tôi tới đây phụ ông.

Xinh gật đầu trong lúc đặt khẩu M60 lên mặt đất ngay chỗ mình đứng. Liếc thấy Đạm tay xách súng tay mang máy anh cười nói.

Có thêm tay súng của ông càng tốt. Mình giữ khẩu đại liên này.

Đạm gật đầu kéo cơ bảm của khẩu Carbine M2. Nhìn ra hàng chông tre nhọn lều sáng mập mờ dưới ánh trăng thượng tuần anh lên tiếng.

Tui nó dám vượt qua rạch đê đánh mình à?

Ba Xị cười hà hà.

Tui nó chơi mừng cũ hoài hà chửn quí. Mới đầu tui nó đánh mặt đông thật rát làm cho mình dồn quân về hướng đó rồi mới ập dô ngã này.

Ông có bao nhiêu lính?

Xinh liếc nhanh Đạm trước khi trả lời. Dù mới về đây chưa đầy tuần lễ nhưng dù sao Đạm vẫn là sĩ quan tốt nghiệp từ quân trường Đồng Đế. Hơn thế nữa Đạm còn là đại đội phó, tức là cấp chỉ huy của anh. Do đó dù không thích anh cũng trả lời câu hỏi của Đạm. Hai mươi lăm chửn quí. Khi cần tôi kêu thêm lính.

Ông đại đội phó nhìn Xinh với ánh mắt dò hỏi.

Lính ở đâu mà ông kêu?

Hiểu ý Xinh giải nghĩa trong lúc lắng nghe tiếng một chê hú qua đầu.

Vợ con lính trong đồn đều bắn súng được... Máy bà vợ lính bắn súng không thua gì tui mình... Con nít lớn cũng b López cò lia lịa, còn em nhỏ tiếp đạn.

Đạm gật đầu. Nay giờ anh mới hiểu câu trả lời của An về tình trạng quân số bình thường thời bảy chục mà khi dụng trận thời trăm rưỡi hoặc hai trăm.

Pháo địch vẫn đều đặn rơi vào tuy nhiên lính trong đồn bình tĩnh giữ lấy vị trí của mình. Tiền pháo hậu xung. Pháo chỉ là đợt đầu của địch với ý định gây rối và tiêu diệt hỏa lực của lính trong đồn. Sau khi pháo, đợt thứ nhì là bộ binh sẽ tấn công thẳng vào đồn. Điều này ai cũng biết từ binh nhì cho tới ông chuẩn úy mới ra trường như Đạm.

Lắng nghe tiếng départ thưa dần An biết địch bắt đầu mở cuộc tấn công. An bốc máy ra lệnh cho ba ông trung đội trưởng sẵn sàng. Đứng dưới giao thông hào hay trong các công sự phòng thủ lính ghìm súng chờ lệnh khai hỏa từ cấp chỉ huy. An vẫn im lìm. Mắt của anh nhìn đăm đăm vào cách đồng trống trước mặt mình. Xuyên qua hàng rào kẽm gai và chông nhọn anh thấy vô số bóng người di động. Điều mà vị đại đội trưởng biết là địch có quân số đông hơn mình. Muốn đánh đòn, nhất là di chuyển dưới hỏa lực và địa thế trống trải, địch phải đông ít nhất hai, ba hoặc bốn lần hơn mình. Bao giờ cũng vậy. Địch phải huy động cở tiều đoàn hay ít nhất ba đại đội cộng thêm súng nặng và pháo. Muốn bẽ gãy cuộc tấn công của địch anh phải bình tĩnh, sáng suốt và khôn ngoan. Đó là ba đức tính cần thiết của một cấp chỉ huy. An phải chứng tỏ cho lính biết là anh không sợ hãi, sẽ không đầu hàng địch quân. Sống hoặc chết anh cũng phải giữ cái đòn này. Những binh sĩ của anh đều biết rõ là nếu Việt Cộng chiếm được đòn thời chúng sẽ tàn sát hết mọi người kể cả đàn bà và trẻ con. Do đó họ chỉ còn mỗi một chọn lựa. Sống hoặc chết chứ không

đầu hàng. Không có danh dự dành cho một người lính đầu hàng địch quân.

Anh Ba... Trái sáng.

An ra lệnh thật gọn. Hai trái hỏa châu xẹt lên trời rồi phút sau nổ bùng ra. Ánh hỏa châu vàng vọt cộng thêm ánh trăng cho An, xuyên qua ống dòm, cũng thấy được hàng trăm bóng đèn di động. Súng địch bắt đầu nổ và mỗi lúc một nhiều hơn. Lẩn trong tiếng súng còn có tiếng la hét vang trời của địch quân. Lính trong đồn im lặng chờ vì chưa có lệnh bắn. Đứng bên cạnh, ghìm khẩu M16 để chờ, Ba Phát nhìn sang An. Dưới ánh hỏa châu vàng vọt và ánh trăng thượng tuần màu trắng đục như sữa, vị đại đội trưởng bất động như tượng đá. Quai hàm bánh ra, miệng mím chặt, ánh mắt rực sáng của An hút vào quang đồng trống trước mặt của mình.

Năm mươi thước. Đạn AK, trung liên nồi, thượng liên kêu réo trên đầu. Đạn đại liên cày xới mặt đất. Bộc phá làm bay tung hàng rào kẽm gai. B40 bắn xụp hầm hố. Nương theo đó đám lính chủ lực miền của mặt trận tiến vào gần hơn. Bốn mươi thước... Ba mươi thước.

Bắn...

Khẩu lệnh nổ ra trong máy truyền tin. Ánh lửa lóe lên từ nòng súng Carbine, Garant, Thompson, M16, M60 và M79. Lựu đạn nổ àm àm. Min nổ tung thân xác. Đợt xung phong đầu tiên của đám lính mặt trận bị đón gục bởi hỏa lực tiết kiệm nhung chính xác của lính trong đồn. Tiếng kèn xung phong thôi àm i như thúc giục những người lính điên cuồng lao vào chỗ chết. Súng nổ rèn mặt đồng, đồng bắc và đồng nam của đồn Cái Đôi. Khói súng bốc mùi hăng hăng. Lính vừa nạp đạn vừa bắn. Cấp chỉ huy vừa la, hé tay để ra lệnh. Tay bóp cò Ba Phát hé tay vào tai người lính thủ khẩu M79.

Mày bắn vào ụ đất đó... Tụi nó có đại liên... lẹ lên... lẹ lên.

Trái lựu đạn bay đi trong bóng đêm mờ mờ rồi nổ àm một tiếng.

Trúng rồi...

Anh xạ thủ khẩu M60 la lớn. Rét... Đạn xối mặt đất ngay trước mặt và anh ta gục xuống không kêu được tiếng nào. Ba Phát nhào tới. Khẩu đại liên nhịp đều đặn. Xác người bay tung. Thịt xương vắt lên hàng rào kẽm gai.

Tiếp đạn... Đạn tụi bay... Để tao hạ mấy thằng du kích này.

Ba Phát vừa bắn vừa la, vừa hé tay của mình. Tay cầm ống liên hợp của máy 25, An không bắn mà chăm chú quan sát tình hình để điều động các đơn vị hoặc ra lệnh trực tiếp cho các trung đội trưởng hay tiểu đội trưởng. Tình hình chưa tới lúc nguy ngập khiến cho anh phải cầm súng.

Anh Ba... Tụi nó bắt đầu rút.

An vỗ vai khi thấy Ba Phát vẫn tiếp tục bắn. Tiếng kèn thu quân của địch vang lanh lảnh trong đêm tối. Tiếng súng thưa dần dần. Biết thế nào địch quân cũng tấn công lần nữa cho nên binh sĩ trong đồn hồi hả tái thương và lo tiếp tế đạn dược. Người chết và bị thương được khiêng vào các hầm trú ẩn. Tất cả vợ con đều theo chồng ra đứng nơi giao thông hào hay trong các công sự phòng thủ có đặt súng đại liên. Không khí lặng trang. Lính nín thở hồi hộp chờ đợi đợt tấn công thứ nhì của địch.

Tay ghìm khẩu Carbine M2, mắt nhìn ra hàng chông tre Đạm hỏi Xinh.

Anh đoán tụi nó sẽ đánh dô chổ của mình?

Xinh cười ha ha.

Lần này nhất định là nó sẽ đánh tụi mình. Chờn quí săn sàng chưa?

Đạm trả lời bằng cái gật đầu.

Ông không sợ hãi?

Xinh hỏi. Quay qua nhìn Xinh, Đạm trả lời câu hỏi một cách thành thật pha chút tếu trong đó.

Sợ chứ... Nhiều khi xón đái... Ông thời quen rồi nên chắc ít sợ hơn tôi.

Xinh bật cười ha hả.

Tui nói thật với chồn quí nhiều khi tui sợ teo mát cha thằng nhỏ.

Dù đang ở trong tình trạng căng thẳng Đạm cũng phải bật cười sặc sụa khi nghe câu trả lời của Xinh.

Thanh Đạm đây Ánh Tuyết... nghe rõ trả lời...

Đạm bốc máy khi nghe tiếng của An vang vang trong ống liên hợp.

Thanh Đạm nghe Ánh Tuyết...

Không biết An nói gì mà Đạm lảng lảng nghe xong mới trả lời.

Thanh Đạm tôi nghe thầm quyền 5/5...

Vất ống nghe Đạm quay sang nói với Xinh.

Ông ra lệnh cho tôi và anh phải coi chừng mặt này vì tụi nó sẽ đánh dô...

Bum... Bum... Bum... Tiếng départ của súng cối 82 ly vọng âm u. Pháo... Lính la rầm tìm chỗ núp. Âm... Âm... Đạm hụp đầu xuống khi nghe tiếng xè xè rất gần. Âm... Đất đá, cây cỏ hay thứ gì bay vào người anh rất rật. Tiếng nổ thật gần làm lùng bùng lỗ tai và điếc con ráy. Vẫn còn mợp dầu trong giao thông hào Xinh lên tiếng.

Mình phải đi chỗ khác... Nằm ở đây lặng quạng là banh thây.

Đạm gật đầu. Sau đợt pháo đầu tiên địch đã điều chỉnh mục tiêu nên bắn khá chính xác.

Nếu không thay đổi vị trí anh sẽ ăn đạn liền.

Mình lại đằng kia.

Đạm bò về bên trái chừng năm thước. Xinh ôm khẩu đại liên theo sau. Ngó đầu lên quan sát anh thấy nhiều bóng đèn thấp thoáng gần đầu cầu. Đặt khẩu M60 lên mặt đất, mũi hướng về cây cầu ván Xinh nói nhỏ.

Mình canh chừng cây cầu... Tụi nó qua mình nổ liền.

Đạm gật đầu. Anh hơi vững bụng khi thấy lính của trung đội 1 đứng dưới giao thông hào ghìm súng về hướng con rạch. Cạnh mỗi người lính là vợ con của họ. Tất cả đều cầm súng. Con nít nhỏ thời tiếp đạn cho các xạ thủ đại liên, trung liên hoặc lãnh phần tải đạn. Dưới ánh sáng hỏa châu mọi người đều thấy rõ vô số bóng đèn tiến tới gần con rạch Cái Đôi đầy nước. Pháo rơi thưa dần rồi sau đó họ nghe tiếng kèn xung phong của địch thổi rền trong đêm vắng.

Xung phong.

Xung phong.

Tiếng người la rền vang. Tay đặt vào cò súng, Xinh im lìm chờ khẩu lệnh khai hỏa của cấp chỉ huy.

Bắn...

Đạm la lớn trong lúc tay xiết cò. Súng nổ rền. Khói bốc mù mịt. Đạn cày trên mặt đất.

Đạn xói vào thân người. Không một người lính nào của mặt trận vượt qua được tới đầu cầu phía bên này. Tất cả đều bị khẩu M60 của Xinh đốn gục. Tuy nhiên kẻ này bị ngã kẻ khác lại tiến lên. Tiếng súng nổ hòa lẫn trong tiếng hò la, tiếng hét đau đớn của người bị trúng đạn.

Biết không thể vượt cầu địch quân đổi chiến thuật bằng cách lặn xuống sông rồi sau đó trồi đầu lên ngay dưới hàng chông tre.

Lựu đạn... Lựu đạn... Tụi bay.

Hét vào tai người lính đứng bên cạnh Xinh rút trái lựu đạn đang mang nơi ngực. Miệng

cắn chặt khóa an toàn, tay giựt mạnh cho cái khóa văng ra, anh ném vút vào đầu cầu nơi có máy tên du kích đang chạy tới. Song song với hành động ném lựu đạn, tay trái của anh vẫn miết cò khẩu đại liên. Âm... Âm... Âm... Hàng chục tiếng nổ cùng với nước, đất và xương thịt bay tung lên trời lòng trong tiếng kêu la của những người bị thương. Dưới ánh hỏa châu mờ mờ Đạm thoáng thấy những bóng người ngã vật ra đất.

M79.

Xinh hét vào tai của người lính đang cầm khẩu M79. Đây là một trong năm khẩu súng phóng lựu của trung đội. Bum... Âm thanh của viên đạn M79 vọt ra khỏi nòng rồi mươi giây sau tiếng nổ ầm vang dội. Tất cả súng của trung đội 1 đều nổ và nhắm vào một mục tiêu là đám lính du kích của mặt trận đang liều lĩnh vượt qua cây cầu ván và con rạch đây nước. Điều mà chúng không biết là dù có vượt qua con rạch, chúng không thể nào leo qua rừng chông tre nhọn cao khỏi đầu người cũng như hàng rào kẽm gai có gài mìn và lựu đạn.

Thanh Đạm đây Ánh Tuyết... Nghe rõ trả lời...

Tay bóp cò, Đạm chụp lấy ống liên hợp. Anh nghe tiếng An la trong ống nghe.

Thanh Đạm... Thanh Đạm đây Ánh Tuyết... Bên anh ra sao?

Thanh Đạm nghe Ánh Tuyết... Trinh thám quyên... Tui nó đang tấn công dữ lăm.

Anh giữ được không?

Trinh thám quyên... Tôi cố gắng.

Ngừng lại giây lát Đạm tiếp nhanh.

Tôi giữ được... Thám quyên đừng lo.

Có gì anh cho tôi biết... Tôi sẽ gởi thêm lính cho anh.

Vắt ống nghe Đạm miết cò khẩu Carbine M2. Anh nghe Xinh và mấy người lính đứng bên cạnh la hét, chửi thề và reo hò khi thấy địch quân bị kẹt bởi các chướng ngại vật nên không thể tràn vào đòn được. Tiếng kèn thu quân của địch vang lên. Lính trong đòn ới nhau lo tải đạn và tải thương.

Tui nó còn trở lại không?

Đạm hỏi trống và Xinh cười trả lời.

Ánh Tuyết nói là mặt bên đông tui nó dô hai lần mà bị dội trở lại. Tôi nghĩ tui nó sẽ chém vè.

Đạm gật đầu. Tình hình trở nên yên tĩnh nhưng lính vẫn được lệnh nằm tại vị trí đề phòng địch đánh úp một cách bất thình lình. Sương xuống ướt vai. Đường như vắng vắng trong đêm vắng có tiếng người bị thương rên rỉ. Trăng thượng tuần vắt véo trên cao tóa ánh sáng đục như sůa.

Chứn quí ngủ một chút đi cho khỏe?

Tay vẫn ghi lấy khẩu súng của mình Đạm lắc đầu.

Tôi không buồn ngủ mà tôi thèm thuốc lá...

Xinh bật cười.

Ông nói trúng ý của tui... Ông ngồi xuống đất mà hút... Tui nó không thấy đâu.

Đạm cười lặng lẽ. Ngồi phệt xuống nền đất lạnh ẩm ướt, anh khom người thật thấp để đốt điếu thuốc lá. Rít một hơi thật dài anh cảm thấy vị thuốc lá ngọt và mùi thuốc lá thơm vô cùng. Ngoài ra anh còn cảm thấy hơi thuốc lá làm cho người của mình ấm áp hơn. Rít mấy hơi anh ngước lên.

Ông hút không?

Xinh cười nhỏ.

Hút chừ... Ông coi khẩu đại liên đi để tôi hít vài hơi cho ấm.

Hơi gật đầu Đạm ân vào tay người lính đứng bên trái của mình gói Ruby.

Chia cho anh em hút vài hơi cho ám.

Cám ơn chửn quí...

Gói thuốc được chuyển từ tay người này sang người khác rồi sau cùng được trả lại chủ nhân của nó. Nhét gói thuốc nhẹ chỉ còn một điếu Đạm mỉm cười một mình. Anh đã làm một cử chỉ rất cần thiết của một cấp chỉ huy đó là chia sẻ gian lao, khổ nhọc cũng như vui mừng và sung sướng với những người đã, đang và sẽ sống chết với mình. Đêm từ từ trôi đi trong yên lặng.

Hùng đông. Đạm mở mắt. Anh giật mình vì không biết mình đã thiếp đi lúc nào. Quay qua bên cạnh phải trái anh thấy không có ai. Ló đầu lên khỏi mặt đất anh thấy lính tráng đi đi lại lại. Họ đang thu dọn chiến trường.

Ông thầy ngủ ngon?

Xinh cười vui vẻ. Hơi có vẻ ngượng Đạm cười gượng.

Mệt quá tôi thiếp đi lúc nào không biết.

Thông cảm cho cấp chỉ huy mới đụng trận lần đầu Xinh cười nói.

Tôi cũng mới vừa thức dậy.

An chỉ huy lính thu dọn chiến trường. Dịch rút lui để lại mười mươi xác, mười hai súng trong đó có hai khẩu trung liên và khá nhiều đạn. Xác chết được lính kéo qua bên kia cây cầu ván để cho địch tới lấy. Lính trong đòn có hai người chết và bảy người bị thương nhẹ không cần phải xin tan thương.

Như Hạnh

Chương 5

An với Đạm đứng cạnh nhau trên con lộ đất nối liền Cái Đôi và Vầm Dinh. Ba ngày qua, trung đội 1 dưới quyền chỉ huy của hai đại đội trưởng và phó có gắng tìm kiếm mìn, lựu đạn, hầm chông mà đám du kích đã gài trong suốt mấy năm qua. Ngoài nhiệm vụ giữ an ninh trực lô, An còn dẫn lính truy lùng quân địch bằng cách vượt qua con rạch. Chỉ có những cuộc chạm súng lẻ tẻ vì đám du kích quân khôn ngoan không chịu trực diện giao tranh. Hôm nay là ngày thứ tư của cuộc hành quân. An cho lính của trung đội 1 nghỉ xả hơi chờ hoán chuyển với trung đội 3.

Trời cuối tháng 5 mưa nhiều. Đôi khi mưa suốt ngày. Cúi nhìn đôi giày bô bê bết bùn Đạm cắn nhăn.

Mưa gì mưa hoài... Mưa rồi nắng, nắng rồi mưa... chán quá.

An cười khom người đốt điếu thuốc.

Ông đừng có cắn nhăn. Mưa rồi nắng còn đỡ hơn mưa dầm suốt ngày đêm. Mình chỉ có nước rút trong nhà ngủ hay đọc sách.

An đưa gói Bastos sang mời Đạm. Rút một điếu, quẹt diêm đốt thuốc Đạm hỏi trong lúc bập bêp cho thuốc cháy đều.

Chừng nào anh mới đi phép.

Tôi đã được chi khu chấp thuận cho hai tuần phép rồi. Sau cuộc hành quân này là tôi đi.

Ông có muôn gởi gì không?

Đạm gật đầu. Tầm mắt mắt hút vào quãng đồng không mông quạnh anh nói chậm và nhở. Tôi đưa tiền cho anh mua sách đọc cho đỡ buồn. Mấy cuốn sách của tôi và của anh, tôi đã đọc mấy chục lần rồi.

Rít liên tiếp ba hơi thuốc dài An liếc nhanh về bên mặt của mình. Xa xa trên con lộ đất toán lính của trung đội 3 dưới quyền chỉ huy của Phát xuất hiện.

Anh sẽ cộ cho em nguyên một túi quân trang đầy sách báo... Minh đọc xong sẽ chuyền cho lính đọc đỡ buồn và cho họ có chuyện làm. Nhậu riết mục người hết.

Đạm bật lên tiếng cười vui vẻ khi nghe cấp chỉ huy nói.

Anh Ba tới rồi.

Theo sự phân chia thời An sẽ theo trung đội 1 của Xinh trở về đồn để sửa soạn đi phép, còn Đạm ở lại chỉ huy trung đội 3 tiếp tục giữ an ninh cho con lộ. Nhìn thấy Phát đi tới gần An cười nói lớn.

Tôi giao con lộ lại cho hai ông. Nhớ đặt các toán kích ban đêm.

Gật đầu Ba Phát cười nói với An.

Thiếu úy đừng có lo. Về Sài Gòn ông ráng ăn nhậu cho đã đời đi.

Xinh cười chêm vào.

Lần này thiếu úy nhớ đem xuống tấm hình cô bồ của thiếu úy nghe. Tụi này muốn thấy hình của cô ta.

Tôi sẽ nhớ lời anh dặn. Thôi mình đi.

Thấy dây giày của mình bị sút ra Đạm khom người xuống để cột lại. Cắc... Bùm... Âm thanh nổi lên đột ngột. Đứng bên cạnh Ba Phát nghe đạn rít bên tai mình. Hoảng hồn anh hụp đầu tránh. Vừa ngược lên thấy An ngã lăn ra đất anh la lớn.

Thiếu úy... Thiếu úy bị rồi.

Đạm đứt bặt dậy. An đứng chết trân khi thấy An nằm dài trên đất. Nơi ngực trái của vị đại đội trưởng có lỗ tròn vo và máu theo lỗ tròn đó phun ra ướt đẫm cả chiếc áo bà ba đen. Thiếu úy... Thiếu úy.

Đạm lạc giọng. An mở mắt. Da mặt tái xanh lấm tấm chút máu đỏ tươi, anh mỉm cười trong lúc hai giọt nước mắt từ từ úa ra. Nước mắt và nước mưa hòa với máu chảy thành dòng đỏ tươi lan từ từ trên mặt đất đen lầy lội. Đạm nâng đầu cấp chỉ huy lên. Không còn gì để nói, để khóc, để nhẫn nhở, ngoài cái chết sẽ tới trong vài giây đồng hồ ngắn ngủi. Đôi mắt tinh anh không còn nữa. Thiếu úy An, trưởng đồn Cái Đôi rướn người lên một chút rồi là im lặng mênh mông.

Ba Phát nghiến răng trèo trẹo. Cái chết của An khiến cho anh nỗi điên.

Mẹ... Tao mà để cho thằng du kích chó đẻ này sống là tao không dám nhìn mặt ông thầy. Chụp khẩu Garant M2 Ba Phát nhào ra bờ rạch. Tay xách khẩu Carbine M2 Xinh la lớn. Để tôi phụ với anh.

Hai ông trung đội trưởng gan lì lỏi qua con rạch tiến về lùm cây cao, nơi mà họ nghỉ có tên du kích đã núp để bắn chết An.

Nó đó... Nó chạy... Nó chạy anh Ba.

Bên này bờ rạch lính ra rầm lên. Đứng trên bờ mẫu Phát thấy một bóng áo đen chạy lúp xúp trên cánh đồng cỏ cao ngang lưng. Tay súng nổi danh Ba Phát nâng khẩu Garant M2 lên. Con mắt sáng rực của anh nhìn từ lỗ châu mai tới đỉnh đầu ruồi và mục tiêu đang di động. Cả ba xếp thành hàng một. Cắc... Bùm... Âm thanh vọng vang rừng cây. Bóng áo đen lảo đảo rồi ngã xuống.

Trúng rồi...

Trúng rồi...

Anh Ba... Trúng rồi...

Bắn chết tên du kích xong Ba Phát thở dài sùn sượt. Dù sao anh cũng không thể cứu sống An. Người lính chiến quê ở Sài Gòn đã nằm xuống nơi con lô đất vô danh. Anh đã đi phép và không bao giờ trở lại để ngồi nhậu với đồng đội của mình. Mưa rơi trắng xóa khoảng trời xám đục. Mưa rơi trên mặt của Đạm. Người chuẩn úy trẻ không muốn khóc mà nước mắt cứ úa ra hòa với nước mưa rơi trên mặt của mình.

Đạm ngồi im trong hầm chỉ huy. Trước mặt anh là đồng giấy tờ bê b potrà. Cái gạt tàn thuốc đầy ắp. Ly cà phê cạn khô. Lật bật mà An chết đã hơn nửa năm rồi. Xuyên qua đề nghị từ chi khu, tiểu khu cho anh thay thế An chỉ huy đồn Cái Đôi và là đại đội trưởng đại đội 414. Anh không mừng vui khi lãnh nhiệm vụ mới mà trái lại lo âu nhiều hơn. Trách nhiệm nhiều và nặng hơn vì tình hình càng lúc càng thêm căng thẳng. Hiệp định khốn kiếp Paris được ký kết đã cho phép địch ngang nhiên hoạt động cũng như gia tăng quân số nhằm mục đích đe nặng áp lực quân sự lên chính quyền hiện hữu. Theo tin tức tình báo từ tiểu khu, chi khu và lính dưới quyền cung cấp; anh biết địch đã gia tăng quân số một cách đáng ngại cũng như đã mở ra các cuộc tấn công vào đồn bót và các trục lộ giao thông quan trọng. Đám du kích trong vùng được tăng cường thêm ba hoặc ít nhất hai đại đội thuộc tiểu đoàn chủ lực miền của mặt trận. Dù chỉ là một tiểu đoàn trừ, nghĩa là chỉ có ba đại đội song không vì thế mà địch lại giảm đi các cuộc công đòn hay phá rối. Lính của anh chết vì bị bắn súng nhiều hơn lúc trước. Họ bị địch chặn đường phục kích trong lúc đi kích ban đêm. Đường như địch đã cài được người vào làm lính cho nên chúng biết khá tường tận về hoạt động của lính trong đồn.

Khe khẽ thở dài Đạm với tay lấy gói thuốc Bastos xanh trên bàn. Quẹt diêm đốt, hít hơi dài đoạn nhả khói ra từ từ anh lắc đầu nhìn hai ngón tay vàng ám khói thuốc của mình. Gần một năm từ khi về đây anh đã đổi khác khá nhiều, nhất là sau cái chết của An. Anh thức ban đêm và ngủ ban ngày. Anh hút thuốc lá nhiều hơn. Anh nhậu cũng chì hơn. Lính trong đồn gọi anh bằng cái tên ngồ ngộ. Chửn quí xị... Bây giờ ông chuẩn úy hết sữa rồi vì đã đủ sức ngồi nhậu ba xi đέ với ba ông trung đội trưởng. Anh ăn thịt chuột, xục thịt rắn, đớp thịt kỳ đà, dơi quạ hay bắt thứ cái gì mà lính nấu. Bây giờ cà phê đợt, nước nhứt, nhì hay ba đều ngon với anh. Lính trong đồn coi anh như bạn hoặc anh em. Họ chia cho anh bất cứ cái gì họ có, nghe theo lệnh của anh một cách vui vẻ và sống chét với anh một cách tận tình. Đó là điều an ủi cho anh vì sau khi An chết anh cảm thấy cô đơn, trơ trọi và buồn bã. Anh thiếu một người để nói chuyện và đôi khi để tâm tình. Anh cần một người có trình độ học vấn ngang mình, quê quán ở Sài Gòn, đê đêm đêm ngồi ngoài sân, vừa hút thuốc, vừa đập muỗi, vừa uống cà phê nhắc nhở kỷ niệm hay nói về Sài Gòn. Anh mến những người lính của mình. Anh thương Phát, Xinh và Thắng vì tính tình hiền lành và thật thà của họ. Tuy nhiên ở trong góc cạnh của tâm hồn họ không thể hiểu anh, chia sẻ được cảm nghĩ hoặc suy tư của anh.

Chửn úy... Chửn úy...

Đạm đứng lên khi nghe tiếng Phát gọi lớn. Bước ra khỏi hầm chỉ huy anh thấy Phát đang đứng với một người lính mặc đồ trây di mang cấp bậc chuẩn úy. Giơ tay chào anh người lính nói.

Thưa thiếu úy, tôi là chuẩn úy Nguyễn Đăng Trương...

Hơi mỉm cười Đạm nói nhỏ.

Chi khu đã thông báo cho tôi về chuẩn úy... Ông có giấy thuyên chuyển của tiểu khu...?

Dạ có...

Trương lục túi đưa cái lệnh thuyền chuyên của tiều khu ra cho Đạm. Liếc nhanh xong
anh cười nói với Phát.

Anh Ba dẫn chuẩn úy Trương về nhà tôi. Để ông ngủ trên giường của thiếu úy An...
Trong lúc Trương cút xuống xách túi quân trang nặng chĩu Đạm nói thêm với Phát.
Anh nói với bà xã nấu cơm cho Trương. Ngày mai tôi sẽ cho ông trình diện với đại đội...
Phát đi trước dẫn đường còn Trương vác túi quân trang theo sau. Anh để ý giao thông
hào chạy dọc ngang cùng với công sự phòng thủ có trí súng trung liên hoặc đại liên. Góc
bên trái của đòn sát với con lộ đất là dãy nhà của gia đình binh sĩ. Phát xô cửa vào một
ngôi nhà lá nấm sát hàng rào kẽm gai và cách xa các ngôi nhà khác chừng mươi thước.
Cái bàn nhỏ đặt chính giữa hai cái giường cây ọp ẹp. Căn nhà được chia làm hai ngăn.
Phía trước là chỗ ngủ còn phía sau là nhà bếp song lại không có bếp núc gì hết.
Chỗ úy ngủ trên giường của thiếu úy An.

Phát chỉ vào chiếc giường cây nhỏ đủ cho một người nằm. Trương gật đầu đặt cái túi
quân trang lên giường. Đứng nhìn giây lát Phát cười lên tiếng.
Chiều nay mời chổ úy ăn cơm với vợ chồng tôi.

Trương quay qua cười.

Cám ơn trung sĩ.

Phát từ từ lui ra cửa. Trên đường về nhà của mình anh gặp Đạm. Hai người đứng nói
chuyện khá lâu.

Bữa cơm đầu tiên mà Trương được ăn ở cái đòn xa xôi diễn ra trong bầu không khí thân
mật và vui vẻ. Ăn xong Đạm dẫn Trương đi một vòng quanh đòn để chỉ cho vị chuẩn úy
sửa biết sơ qua về hệ thống phòng thủ cùng tình hình chiến sự của vùng Cái Đôi.

Thiếu úy ở Sài Gòn mà thiếu úy ở quận nào?

Đạm quét diêm đốt thuốc. Rít hơi dài anh mới thong thả trả lời câu hỏi của Trương.

Tôi ở Thị Nghè... Trương hút thuốc.

Ngần ngừ giây lát Trương mới rút lấy điếu thuốc. Đạm quét diêm đốt thuốc cho ông đại
đội phó tương lai của mình.

Bà xã tôi cũng ở Thị Nghè.

Trương lên tiếng sau khi hít hơi thuốc rồi nhả khói ra từ từ.

Thế hả... Tôi tưởng Trương chưa có vợ.

Dạ tôi mới cưới vợ được nửa tháng, sau khi ra trường Thủ Đức.

Đạm gật đầu. Liếc nhanh cấp chỉ huy của mình Trương hỏi một cách rụt rè.

Tôi muốn đem vợ tôi xuống đây ở. Được không thiếu úy.

Đạm cười rít hơi thuốc.

Được chứ... Sóng độc thân ở đây buồn lắm... Chỉ sợ bà xã của Trương không thích sống ở
đây thôi.

Bỏ tàn thuốc xuống đất, lấy giày giẫm lên cho tắt xong anh từ từ tiếp.

Ở đây buồn lắm... Chẳng có việc gì để làm... Chẳng có đi đâu được. Sóng ở đây gần như
ở tù.

Liếc ra quanh đồng không mong quanh anh thở dài nhè nhẹ.

Đi tu thời đúng hơn... Dù sao thời mình cũng được tự do.

Trương cười hít hơi thuốc.

Thiếu úy ở đây bao lâu rồi?

Đạm lại đốt điếu thuốc nữa. Hít một hơi anh lên tiếng với giọng trầm và khàn.

Một năm rồi. Khi nào có riêng hai đứa mình Trương có thể gọi tôi bằng anh... Trương ở
quận nào?

Dạ quận Gò Vấp.

Ngày xưa tôi học Võ Trường Toản.

Dạ tôi học Hồ Ngọc Cẩn. Bà xã của tôi học ở Trung Vương...

Vì cúi xuống để lấy giày giẫm lên tàn thuốc cho nên Trương không thấy được nét buồn rầu hiện lên khuôn mặt khắc khổ của cấp chỉ huy.

Thế à...

Thấy Trương đưa tay đập muỗi bu đầy trên cánh tay của mình Đạm cười.

Cứ để cho nó hút máu no đi. Đập không hết đâu... Muỗi ở đây nhiều lắm. Muỗi rừng mà.

Trương cười nhìn ra chòi canh hiện lên trong buổi chiều vừa tắt nắng.

Bởi vậy người ta mới có câu Ở đâu vui bằng xứ Cảnh Đèn. Muỗi kêu như sáo thổi, đĩa lội lên như bánh canh... Cảnh Đèn ở đâu vậy thiếu úy?

Đó là vị trí nằm bên bờ sông Trèm Trèm. Trương có đọc quyển Bên Bờ Sông Trèm của Dương Hà chưa?

Dạ có đọc sơ qua. Chắc anh thích đọc sách?

Đạm gật đầu cười.

May mà tôi thích đọc sách. Ở vùng này khi mưa tới chỉ có đọc sách, nhậu và ngủ.

Ngoài nhìn trời anh cười tiếp.

Mưa thói đất luôn. Tôi sẽ xin với chi khu cho Trương năm ngày phép về thu xếp và dẫn bà xã xuống đây.

Cám ơn thiếu úy.

Nhưng tôi cá với Trương là bà xã của Trương sẽ không ở đây lâu.

Trương cười hăng hắc.

Để rồi thiếu úy coi. Tụi này sẽ ở đây lâu.

Đạm cười nói khi thấy ông chuẩn úy sửa của mình cứ đưa tay đập muỗi.

Thôi vào nhà. Đứng ở đây một hồi là muỗi sẽ tha hai đứa mình về Sài Gòn thăm ba má.

Trương cười hắc hắc bước theo Đạm đi vào nhà. Anh thầm nghĩ mình may mắn được một cấp chỉ huy vui tính trong ngày đầu tiên trình diện đơn vị.

Như Hạnh

Chương 6

Thiếu tá Toàn, chi khu trưởng kiêm quận trưởng quận Cái Nước bắt tay Đạm thật chặt.

Cám ơn em đã chịu khó khai thông con lộ từ Cái Đôi về Vầm Dinh. Bây giờ an ninh được lắm.

Không có chi thưa thiếu tá... Tôi xin với thiếu tá một đặc ân là.

Thấy Đạm hơi lúng túng Toàn cười vỗ vai.

Em muốn cái gì cứ nói ra... Mình là anh em với nhau mà.

Toàn ám chỉ tới một điều là anh thuộc khóa đàn anh của Đạm. Cả hai cùng xuất thân từ Đồng Đế. Chỉ vào Trương đang đứng chờ Đạm cười nói.

Chuẩn úy Trương xin về Sài Gòn thu xếp đem vợ xuống Cái Đôi. Tôi chỉ xin thiếu tá ký giấy phép cho Trương.

Anh sẽ lo chuyện đó. Một hồi nữa anh sẽ đi Cà Mau để thăm ông già vợ bị bệnh đang nằm nhà thương. Trương có thể đi với anh về Cà Mau.

Đạm cám ơn Toàn xong trở về chỗ trung đội 2 đóng để nói cho Trương biết.

Chi khu chỉ cho Trương có năm ngày phép và hai ngày đường thoi. Trương ráng đừng trễ phép.

Tôi sẽ trả lại sớm hơn anh đừng lo.

Dường như vẫn còn bị ám ảnh về cái chết của An cho nên Đạm dặn dò thêm.

Khi nào trở lại Cái Nước, Trương vào chi khu gọi máy báo cho tôi biết để tôi lên đón.

Đừng có đi ẩu mà bị tụi nó chặn đường hay bắn súng.

Nhưng lại giây lát để đốt điếu thuốc rồi mắt nhìn về quãng đồng không mông quạnh anh tiếp với giọng chậm và buồn.

Hơn nửa năm trước đây thiếu úy An bị tụi nó bắn súng chết trong lúc khai thông con lộ này... Bây giờ tôi phải đi... Trương về Sài Gòn vui vẻ.

Đứng nhìn theo bóng Đạm cùng với mấy người lính khuất sau khúc quanh Trương lắc đầu lầm bẩm máy tiếng. Anh mơ hồ có cái cảm giác là những ngày lính sắp tới của mình sẽ là những ngày không bình yên.

Đặt cuốn tiểu thuyết Vòng Tay Học Trò của Nguyễn Thị Hoàng xuống chiếc võng căng giữa hai thân cây, Đạm ngồi dậy. Đốt điếu thuốc anh đưa mắt nhìn vó vẫn. Khung cảnh ở đây không có gì thay đổi. Cũng con rạch đục nước, đầy hay vời tùy theo thủy triều ngoài biển. Rừng được xanh xanh. Đồng cỏ xanh mướt vì nhảm mưa mưa. Trời xanh và cao.

Gió phất phơ khóm cây cóc kèn, ô rô mọc um tùm dọc theo con rạch. Con lộ đất lầy lội vì cơn mưa dầm ngày hôm qua. Phát nói cho anh biết là bảy tám năm trước đây, vào thời ông Diệm, con lộ này được đổ đá dài từ Cái Nước xuống tận tới Cái Đôi. Tuy nhiên mấy năm sau này, lớp thi chính phủ không tu bổ, lớp thi mấy anh du kích của mặt trận cứ đào đường, đắp mô, đặt mìn riết rồi con lộ đá trở thành con lộ đất đầy ổ gà và hầm hố. Hai bên đường, du kích quân đào hầm trú ẩn hay hố cá nhân. Trong kế hoạch khai thông con lộ để cho xe cộ lưu thông một cách dễ dàng và an ninh, lính với sự giúp sức của dân làng, đã san bằng hầm hố, phá hủy công trình, biến mặt lộ bằng phẳng hơn. Bất cứ khóm cây, cỏ rậm dọc theo đường đều bị đốn hoặc đốt cháy khiến cho quang cảnh hai bên trở thành trống trải và dễ kiểm soát hơn xưa rất nhiều. Ban ngày xe cộ như xe lôi hoặc xe lam có thể lưu thông mà không cần hộ tống trừ mỗi buổi sáng lính phải đi trước để dò mìn. Nhờ thành quả này mà dân chúng ở Vầm Dinh và nhất là Cái Đôi không còn bị xem là biệt lập với thế giới bên ngoài nữa.

Ông thầy... Ông thầy...

Tám, người lính mang máy truyền tin đưa ống liên hợp của máy 25 lên ra dấu. Uê oái đứng dậy Đạm bước chậm về chỗ Tám đang ngồi nói dọc với mấy người lính của trung đội 3.

Chuẩn úy Trương đang ở đầu máy bên kia ông thầy...

Gật đầu Đạm cầm lấy ống liên hợp. Hai bên nói chuyện giây lát rồi Đạm trả lại cho Tám đoạn nói với Phát.

Anh Ba... Chuẩn úy Trương và vợ của ông ta vừa tới Cái Nước...

Phát cười khi nghe giọng nói vui mừng của cấp chỉ huy. Anh biết mấy tháng nay Đạm đã làm việc nhiều gấp hai ba lần vì không có ai thay thế anh để chỉ huy.

Ông thầy cứ nằm nghỉ đi... Tôi sẽ liên lạc với thằng 1 và 2 bảo tụi nó bung ra để giữ an ninh...

Thầy Đạm hơi ngần ngừ Phát cười tiếp.

Ông thầy đừng có lo... May thằng du kích không dám mò ra ban ngày đâu...

Nghe lời Phát nói cũng có lý Đạm trả lại võng nằm hút thuốc và đọc tiếp quyển Vòng

Tay Học Trò. An chét để lại cho anh mấy chục quyển tiểu thuyết và tuân bao mà nửa năm nay anh không có thời giờ đụng tới. Những cuộc phục kích, khai thông đường đất, tuân tiễu và hành quân hỗn hợp với các đơn vị bạn cũng chiếm hết thời giờ rồi. Đọc được nửa cuốn anh gấp sách lại. Năm ngừa mặt nhìn anh nhìn lên khoáng trời mây trắng. Khói thuốc lảng dâng trong không khí ẩm mục mùi cỏ. Tình yêu trong sách làm cho anh nhớ lại thuở học trò của mình. Con đường băng qua sở thú. Mái tóc dài chấm vai. Tà áo trắng mượt mà thêu hai chữ Trung Vương nơi ngực. Đôi guốc cây gỗ lốc cốc trên đường. Âm thanh đáng yêu còn lẫn khuất trong góc cạnh nào đó của tâm hồn để rồi khi nhớ lại chỉ vang lên chút ngâm ngùi và tiếc nhớ. Không giống như trong thơ Nguyễn Bính, nhà nàng không ở cạnh nhà anh mà lại cách nhau con đường nhiều xe chạy. Những buổi chiều đi trên con hẻm nhỏ, anh thấy bóng nàng thơ thần trong sân trước như chờ đợi người đi tới nơi hò hẹn. Lá thơ được ném vội qua hàng rào cây, trở thành cánh bướm bay dật dờ trong gió và nàng cười vui cố chụp bắt không cho lá thư tình rơi xuống đất. Ánh mắt đen long lanh lấp ló sau hàng rào. Cánh tay trần vẩy vẩy.

Đạm nhắm mắt lại. Trong vùng ký ức mỏi mòn theo tháng ngày gian truân của đời lính anh thấy sáng lên nụ cười của cô nữ sinh Trung Vương rồi hình bóng mờ dần với giấc ngủ trưa. Không gian thật tĩnh mịch.

Tiếng súng nổ bất chợt làm cho Đạm choàng dậy. Tiếng động lớn dần dần rồi lát sau chiếc vỏ vọt lớn hiện ra. Lính đứng trên đường gio tay vẩy. Ngang qua chỗ Đạm đang ngồi chiếc xuồng dừng lại.

Thiếu úy... Thiếu úy...

Tiếng của Trương từ dưới ghe phát ra. Đạm đứng dậy. Anh thấy Trương bước lên bờ.

Thiếu úy khỏe không thiếu úy?

Đạm cười cười.

Khỏe... Thấy mặt Trương là tôi khỏe rồi...

Đưa tay ra bắt lấy tay người đại đội phó Đạm cười nói đùa.

Bà xã đâu. Chắc bà sợ nên không chịu xuống phải không "

Trương cười ha hả lắc đầu.

Bà ngồi dưới ghe... Thiếu úy lại đây để tôi giới thiệu...

Hai người lính đi tới sát bờ rạch. Một cô gái đang ngồi trong lòng ghe chật hẹp, xung quanh là những người dân quê lam lũ. Cô ta trông xa lạ và lạc loài.

Trúc Đào, vợ tôi đó thiếu úy...

Đạm ngạc nhiên Đào rồi lát sau mới gượng cười nói nhỏ mấy tiếng.

Chào cô Trúc Đào.

Đây là thiếu úy Đạm. Ông là xếp của anh đó em.

Trương cười nói với vợ của mình. Cúi đầu xuống cố tránh ánh mắt nhìn của người lính chiến, Trúc Đào nói nhỏ như thì thầm.

Dạ... thiếu úy...

Quay qua Trương Đạm vỗ vai nói.

Trương về đòn trước đi. Tôi nay mình sẽ nói chuyện nhiều...

Trương nói một câu rồi mới chịu xuống ghe.

Cám ơn thiếu úy đã đón tụi này...

Đạm gật đầu. Chiếc vỏ vọt chạy đi để lại người lính chiến đứng tần ngần trên con lộ đất lầy lội. Không biết có phải anh khóc hay là khói thuốc bay lên làm cho anh úa nước mắt. Toán lính từ từ đi vào cổng chánh. Trước khi chia tay Phát còn dặn lân nữa.

Chiều nay ông thầy dẫn vợ chồng chún úy Trương tới nhà tôi ăn cơm nghe. Bà xã tôi làm

tiệc mừng hai vợ chồng ông...

Đạm gật đầu làm lùi đi. Thái độ của anh khiến cho Phát ngạc nhiên song anh ta cũng không nói gì thêm. Đạm ngập ngừng trước khi bước vào căn nhà của mình. Lần đầu tiên anh giơ tay gõ cửa mặc dù cửa mở toang. Trương đón anh với nụ cười tươi.

Thiếu úy mệt dữ... Để tôi bảo vợ tôi làm cho thiếu úy ly nước đá chanh...

Đạm lắc đầu.

Thôi khỏi... Chiều nay mình ăn cơm với gia đình của Phát...

Hướng về Đào đang cúi đầu soạn quần áo từ trong vali ra Đạm nói tiếp.

Tạm thời hai vợ chồng Trương ở chung với tôi vài ngày...

Liếc nhanh vợ Trương cười nói.

Tui này đã bàn với nhau rồi. Đào sẽ nấu cơm cho thiếu úy ăn chung với tui này...

Đạm hơi mỉm cười đốt điếu thuốc.

Từ nào tới giờ tôi ăn cơm tháng ở nhà Phát... Thôi khỏi phiền Trương và cô Trúc Đào...

Đào ngược lên nhìn người chỉ huy của chồng mình.

Thiếu úy...

Đạm ngắt lời liền.

Xin cô Đào đừng gọi tôi là thiếu úy. Ngay cả Trương cũng vậy. Trước mặt lính tráng thời không sao nhưng trong nhà...

Hiểu ý Đào cười nói nhỏ.

Cám ơn thiếu úy... À quên anh Đạm...

Nhìn quanh quất căn nhà Đạm nói với hai vợ chồng.

Tôi đã bảo lính cất cho hai vợ chồng căn nhà mới nhưng họ bị bận rộn thành ra...

Nhìn vợ Trương cười lên tiếng.

Nhà này còn rộng lắm với lại tui này cũng không có đồ đạc gì nhiều. Chỉ có quần áo và mấy sách báo...

Ở tạm thì được... Hai vợ chồng cũng phải có nhà riêng như người ta...

Máng khẩu Colt 45 lên đầu giường Đạm cười cười.

Hai vợ chồng chịu khó ngủ chật chội vài đêm rồi sau đó về nhà mới...

Nhìn ra cửa thấy Phát đang đứng ngoặc anh tiếp nhanh.

Bây giờ mình đi ăn cơm rồi về nghỉ sớm...

Anh nhường cho Trương và Đào ra cửa trước. Đi sau nhìn vóc dáng mảnh mai của Đào anh thầm thở dài. Tiếng thở dài của anh nghe thật buồn.

Bốn người ngồi và một đứng trong hầm chỉ huy. Bốn người ngồi là ba trung đội trưởng Xinh, Thắng và Phát. Còn người kia là Trương, đại đội phó. Người đứng chính giữa phòng là Đạm.

Tình báo của chi khu...

Đạm dừng lại nhìn ba trung đội trưởng cố cựu của mình. Cá ba đều biết khi mà cấp chỉ huy mở đầu buổi họp với năm chữ Tình báo của chi khu là thế nào cũng có đánh nhau.

Đánh nhau có nghĩa địch công đòn hoặc chính họ sẽ mở cuộc hành quân săn tìm và tiêu diệt địch. Bây giờ nhầm tháng 8, tháng mưa dầm. Thời tiết này rất thuận lợi cho địch mở những cuộc công đòn vì thời tiết xấu khiến cho sự can thiệp của phi cơ và pháo binh hoặc bộ binh trở nên khó khăn và mất thời giờ hơn.

Trung úy Thiện vừa báo cho tôi biết là tiểu đoàn 505 chủ lực miền cộng thêm một đại đội cơ động tinh hiện có mặt trong vùng Cái Nước. Có lẽ trong vài ngày nữa thôi là chúng sẽ tới Vầm Dinh hoặc Cái Đôi. Theo lời của ông Thiện thời chi khu chưa xác định được là địch sẽ di chuyển về đâu hay đánh đòn nào trong vùng này. Riêng tôi đoán là địch sẽ

đánh đòn của chúng ta để rửa cái hận đã bị thắt bại lần trước...

Tôi cũng đoán như ông thầy...

Thắng lên tiếng. Ba Phát tằng hắng tiếng nhỏ.

Lần này gay go nghe ông thầy. Tôi nghe nói thắng tiểu đoàn trưởng của tiểu đoàn 505 giỏi lắm...

Đạm nhìn Phát chăm chú.

Anh biết nó?

Phát cười cười.

Nó tên Tráng, bà con xa với tôi. Quê nó ở Thới Bình. Đang học trung học ở trường tỉnh rồi không biết vì lý do gì nó bỏ học theo mặt trận...

A...

Đạm có vẻ trầm ngâm lát sau mới nói nhỏ.

Tôi sẽ liên lạc với ban 2 của chi khu để hỏi thêm về Tráng...

Nói xong anh mỉm cười rút điếu thuốc rồi đưa gói thuốc ra mời bốn người lính của mình. Khói thuốc bay dật dờ trong gian hầm ẩm mục.

Bắt đầu từ bữa nay, ta sẽ có hai toán thám báo đi ra ngoài mỗi đêm... Mỗi toán sẽ có 6 người. Tôi nay, tôi sẽ đi đầu tiên. Ngày mai tới phiên Thắng và Trương, rồi sau đó ông Xinh và Phát. Mục đích của các toán thám báo là tìm kiếm sự có mặt của tiểu đoàn 505 để báo cáo lên chi khu...

Hướng về Thắng Đạm cười hỏi.

Còn cái vụ cất nhà cho chuẩn úy Trương tới đâu rồi ông Thắng?

Thắng gãi gãi đầu.

Dạ cũng gần xong rồi ông thầy. Bị lúc này mưa quá nên tụi nhỏ không có phơi lá được. Tôi định cất tạm một căn cạnh nhà của ông thầy thời dễ và nhanh hơn. Hai ông chánh và phó ở chung vách cũng vui và cũng đỡ hao lá...

Hơi cau mày Đạm quay qua hỏi Trương.

Ông chịu phiền ở chung vách với tôi thời gian rồi tới mùa nắng tôi sẽ bảo lính cất cho ông căn nhà khác...

Trương cười nói đùa.

Tôi thầy không có gì trả ngại. Dựa hơi thiêu úy thời còn gì bằng...

Đạm cười nhỏ quay qua nói với Phát.

Ông nên coi lại các công sự phòng thủ. Còn súng cũng phải lau chùi lại. Lần này tụi nó đánh chắc sẽ dữ dội hơn lần trước... Thôi mình giải tán để tôi gọi máy liên lạc với chi khu...

Đứng dựa lưng vào cây cột ở giữa căn nhà Đào nhìn Đạm với vẻ tò mò lẫn ngạc nhiên. Ông xếp cửa chồng nàng, thoát nhìn không giống như những người lính mà nàng thấy nhan nhản trên đường phố Sài Gòn hay trên tivi. Chân mang đôi giép màu đen, gần giống như súng đạn, mặc bộ bà ba đen, tay cầm khẩu súng trông rất lạ, ông thiêu úy tên Đạm của nàng không giống bất cứ người lính nào.

Đào thì thầm hỏi Trương.

Ánh mang giép gì vậy?

Trương cười cười trả lời thật gọn.

Giép râu...

Giép râu là giép gì?

Giép việt cộng...

Câu trả lời của Trương không thỏa mãn được thắc mắc của Đào nên nàng quay sang

Đạm.

Anh Đạm mang giép gì lạ vậy?

Giép râu. Đây là loại giép đặc biệt của mấy ông việt cộng. Nó làm bằng vỏ xe hơi và có nhiều dây như súng đạn của mình, bởi vậy mình mới kêu là giép râu...

Khẽ gật đầu Đào cười hỏi tiếp.

Tại sao anh Đạm lại mặc quần áo màu đen và mang giép râu?

Nhin Truong Đạm tươi cười giải thích cho Đào.

Tôi đi bắt việt cộng nên phải giả dạng giống như họ...

Tại sao bắt việt cộng mà anh lại phải giả dạng giống như việt cộng?

Mặc dù bị Đào hỏi tới nhưng Đạm vẫn vui vẻ trả lời.

Mình phải giả dạng giống như họ thời mình mới tới gần họ và bắt sống họ được. Mình lại gần mà họ tưởng là đồng chí của họ rồi mình rinh lúc họ không đề phòng mình đè bắt sống họ...

Đào bật cười thánh thót vì câu trả lời có vẻ téu của Đạm.

Khi nào anh Đạm bắt sống được việt cộng anh Đạm cho Đào xem mặt ông việt cộng như thế nào... Chắc mấy ông dữ lắm hả anh Đạm...?

Truong và Đạm đều bật cười vì câu hỏi ngây thơ của Đào. Mang khẩu AK lên vai Đạm chỉ vào cái máy 25 đặt dưới đất ngay đầu giường.

Truong trực máy nghe. Nếu có gì tôi sẽ gọi... mà chắc cũng không có chuyện gì đâu...

Đào im lặng nhìn theo Đạm bước ra cửa. Tự dung nàng thầm thở dài. Tiếng thở dài thầm lặng của nàng Truong không nghe được vì anh mãi chăm chú vào cái máy truyền tin.

Nhu Hạnh

Chương 7

Định mùng trăng ngà. Đêm thật im vắng trừ thỉnh thoảng tiếng kẽng canh vang ròn rạc. Đào giơ tay xem đồng hồ. 1 giờ sáng. Bên cạnh nàng Truong thở đều. Nàng không hiểu sao mình lại thức giấc nửa đêm. Tiếng muỗi kêu vo ve bên ngoài mùng. Nghe có tiếng động trên nóc nhà, nàng cố đoán ra tiếng động gì. Mãi lúc sau nàng mới nhận ra đó là tiếng mưa rơi lopp đopp trên mái nhà lá. Tự dung nàng nghĩ tới Đạm. Giờ này chắc ảnh bị mưa ướt... . Nàng nghĩ thầm và thương cho ông xếp của chồng mình. Sóng ở Sài Gòn từ nhỏ tới lớn, nàng chưa bao giờ thấy được bộ mặt thật của chiến tranh cũng như gian khổ và nguy hiểm của người lính đang chiến đấu nơi tiền đồn. Dù mới ở đây năm ngày nàng cũng sớm nhận ra một điều là Đạm và nhất là lính của anh nghèo khổ vô cùng. Họ nghèo tới độ không có giày để mang. Con nít thời chỉ mặc quần cùt và ở trần quanh năm suốt tháng. Đàn bà cũng vậy. Máy bà vợ của lính chỉ mặc bà ba đen. Họ hoàn lắm nàng mới thấy họ mặc áo khác màu như xanh, vàng hay tím. Bữa cơm của họ cũng đậm bạc như đời sống của chính họ. Cá kho hay chiên cộng thêm tô canh rau lòng bống vài miếng thịt ba rọi. Còn thịt thời chỉ có thịt heo hay thịt vịt. Thịt bò và thịt gà đúng là xa xí phẩm của dân ở đây. Nhà thời nhà lá, vách trống trước hở sau, còn mái nhà thời nhìn thấy trăng sao. Nhà tắm thời bốn bức vách lá tả tơi mà đi từ xa người ta cũng có thể thấy được người tắm

ở bên trong. Bởi vậy mà nàng phải tắm ban đêm và Trương phải đứng bên ngoài canh cho nàng tắm. Giường cây không có nệm mà được trải chiếu nên nằm đau lưng, nhúc nhích là gây ra tiếng kêu kèn kẹt. Đó là lý do khiến cho nàng ngại ngùng khi ân ái với chồng lúc ban đêm. Nàng sợ Đạm nghe được. Đêm nào hai vợ chồng ân ái với nhau, sáng ra nàng cảm thấy mắc cỡ vì nghĩ Đạm biết bởi vì hai giường chỉ cách nhau có bức màn bằng vải mỏng manh. Nhiều lần nàng tính nói cho chồng mình nghe nhưng nghĩ đi nghĩ lại nàng đành im lặng. Có nói ra cũng không thay đổi được cái gì hết bởi vì đời sống của lính tiền đồn là như vậy. Thương chồng, cũng như hiểu được phần nào nỗi gian khổ cùng nguy hiểm của chồng, do đó nàng vui vẻ chấp thuận khi Trương nêu ý kiến rủ nàng xuống Cà Mau sống. Nàng biết sống ở nơi xa xôi đó nàng sẽ phải hy sinh rất nhiều. Nàng sẽ phải từ bỏ nhiều thứ lầm. Nàng không còn được mặc áo dài, lái xe honda, đi bát phố, xem chiếu bóng... Tuy nhiên khi đặt chân vào ngôi đồn nhỏ bé nàng mới biết là mình sẽ phải trực diện với túng thiếu, khổ sở và gian nan cùng cực.

Đào trở mình nằm nghiêng. Xuyên qua lớp vải mùng trăng nàng thấy mờ mờ cái bàn cây với ba cái ghế đầu. Chiếc áo trày di của Trương mang nơi góc. Tiếng súng nổ vu vơ làm cho nàng giật mình lo lắng khi nghĩ tới Đạm. Nàng không hiểu tại sao nàng lại nghĩ tới anh trong lúc đang nằm bên cạnh chồng. Dường như có lý do thầm kín nào đó bắt nàng phải nghĩ tới Đạm và lo lắng cho anh. Hôm nay anh dẫn lính đi kích. Ngày mai tới phiên của Trương. Biết đâu chồng của nàng sẽ không trở về.

Em hỏi anh... em hỏi anh bao giờ trở lại. Xin trả lời... xin trả lời mai mốt anh về. Anh trở về có thể bằng chiến thắng Pleime... Hay Đức Cơ, Đồng Xoài, Bình Giả... Anh trở về... anh trở về hàng cây nghiêng ngả... Anh trở về... có khi là hòm gỗ cài hoa... Anh trở về trên chiếc băng ca... Trên trực thăng son màu tang trắng... .

Mấy câu hát đó nàng đã nghe hoài hũy trên đài phát thanh, truyền hình bằng thái độ thờ ơ, hờ hững vì nghĩ nó sẽ không bao giờ xảy ra với mình. Tuy nhiên đêm nay nằm đây, ở ngôi đồn tận cùng của đất nước nàng mới thấm thía, lo âu và sợ hãi. Cái chết xảy ra mỗi ngày. Cái chết gắn liền với tiếng kêu xè xè của mìn chép. Cái chết đến bằng phát đạn bắn súng của tên du kích. Người lính tuổi trẻ măng, bị đứt nửa phần thân thể vì đập phái trái mìn cóc nhảy. Máu của họ đổ xuống nền đất đen đui của lối đi, giao thông hào ẩm út và lô cốt nhầy nhụa thịt da sau trận công đòn của địch. Dấu tích của chiến trận, của sự chết, được lính xóa đi nhưng họ không thể nào xóa bỏ dấu vết hằn sâu trong lòng người. Người vợ lính, ôm đứa con quặt quà quặt quại, hai mắt trợn trừng vì mảnh đạn 82 ly ghim sâu vào cổ họng. Người vợ lính, khóc tì tê bên cạnh xác chồng, người lính địa phương, đã hy sinh vì tổ quốc nhưng lại mù mờ không hiểu tổ quốc là gì cũng như tại sao mình lại hy sinh vì tổ quốc. Còn nhiều thứ lầm, nhiều cái chết hay bị thương mà mỗi lần nhìn thấy nàng có cảm giác lo âu và sợ hãi nhiều hơn. Nàng sợ tới phiên của mình. Nàng sợ trở thành quả phụ. Tuy nhiên nàng không làm gì khác hơn là nhận chịu và chia sẻ phần nào nỗi thống khổ và đau đớn của những người chung quanh.

Đang nằm thiу thiу ngủ Đào mở mắt vì nghe có tiếng hú lợ tai. Àm... Àm... Chiếc giường cây rung rinh muôn xập.

Pháo... Pháo kích...

Tiếng người la trong đêm vắng. Tiếng kẽng báo động vang vang. Trương nhảy tột xuống đất. Tay xách súng, tay xách máy 25, anh nắm tay Hạnh.

Chạy... Chạy em... Chạy theo anh...

Trường nhào ra cửa. Phía trước mặt của anh là giao thông hào sâu hơn nửa người. Đỡ vợ xuống trước anh đứng ngó ra cửa chính của đồn. Hàng chục bóng người chạy lăng xăng. Tiếng kêu xe xè rồi... Âm... Đất cát bay rào rào. Trương nhảy tột xuống giao thông hào.

Quá quen với cảnh pháo kích cho nên lính trong đồn vẫn tĩnh bơ. Nhiều người đứng khơi khoi trên sân nhìn ra cánh đồng cười nói om xòm.

Tụi nói pháo thời tránh làm chi cho mệt. Trời kêu ai nấy dạ mà...

Thôi vào ngủ tiếp... Chắc hết rồi...

Thấy Trường và Đào đứng dưới giao thông hào Xinh cười nói.

Chắc hết rồi chún quí... Tụi nó chỉ phá cho mình mất ngủ thôi...

Khẽ gật đầu Trường leo lên khỏi giao thông hào rồi đưa tay kéo vợ lên. Cả hai lặng lẽ đi vào nhà. Trở lại giường Đào trần trọc không ngủ được. Nàng còn có nhiều đêm không ngủ được ở ngôi đồn xa tận cùng đất nước này. Tự dung nàng úa nước mắt. Nàng sẽ còn có nhiều lần úa nước mắt khóc thầm trong đêm.

Đạm ngồi nơi miệng hầm chỉ huy. Tay trái cầm quyền quyết Anh Hùng Xạ Điêu, tay trái cầm điều thuốc, anh thờ ơ nhìn cánh đồng lấp xấp nước trước mặt mình. Những mảng đất thấp. Gò đất cao. Hàng cây được xanh đen. Trời không mưa nhưng lại có nhiều mây. Thỉnh thoảng mặt trời mới ló ra khỏi đám mây. Xóm nhà lá nằm bên tay phải của anh, sát với con lộ đất, hiện rõ dưới ánh mặt trời của một ngày gần cuối tháng 9. Hít hơi thuốc anh quay nhìn dãy nhà của gia đình binh sĩ. Toàn khu nhà lá nằm dọc theo con lộ đất. Cuối cùng, cách xa khu gia binh chừng năm thước, có hai căn nhà liền vách nhau. Một căn cho anh và một căn của vợ chồng Trường. Từ khi có thêm sự hiện diện của Đào, sinh hoạt của anh cũng có ít nhiều thay đổi. Anh ít khi ở nhà. Anh la cà nơi xóm nhà lá của dân làng thường xuyên hơn. Nếu không anh ở lì trong hầm chỉ huy của mình. Có thể nói nó là ngôi nhà thứ nhì của anh. Mặc dù là hai nhà riêng rẽ song lại liền vách nhau do đó anh hầu như nghe hoặc biết và đôi khi thấy rõ sinh hoạt của hai người bên kia. Nằm đọc sách bên này anh nghe được tiếng cười thánh thót hay tiếng hát nho nhỏ của Đào. Những lúc Trường vắng nhà vì phải đi kích, đi giữ an ninh trực lộ giao thông, anh cảm thấy không được tự nhiên ở nhà một mình. Chi khu Cái Nước đã ra lệnh cho anh giữ gìn an ninh khoảng đường từ Cái Đôi đi Vầm Dinh. Cũng vì vậy mà anh phải cắt một trung đội hoạt động thường xuyên trong khu vực này. Ba trung đội luân phiên nhau, ban đêm thời bung ra phục kích đám du kích của địch, còn ban ngày thời mở đường buổi sáng và giữ an ninh cho xe cộ lưu thông. Cũng vì thế mà anh và Trường cũng như ba trung đội trưởng phải vắng nhà nhiều hơn...

Anh Đạm...

Đạm cục cựa khi nghe có người gọi tên mình. Quay qua anh thấy Đào đang đứng nhìn mình mỉm cười. Hôm nay nàng mặc chiếc quần vải đen và áo bà ba trắng. Mái tóc đen

dài thả buông trên vai.
Cô Trúc Đào có chuyện gì cần?
Hỏi xong câu hỏi Đạm hơi bối rối khi thấy người đứng đối diện đang nhìn mình đăm đăm.
Dạ Đào tính nhò anh một chuyện...
Chuyện gì vậy cô Trúc Đào?
Dạ... Trước nhất Đào xin anh bỏ tiếng cô Trúc Đào khách sáo và kiểu cách của anh đi...
Đạm mỉm cười. Nhìn vào đôi mắt long lanh của Đào giây lát anh quay nhìn về cánh đồng trống. Giọng trầm khàn của anh vang lên nhỏ và chậm.
Nếu Đào cho phép...
Dạ Đào cho phép anh từ lâu rồi... Từ hồi...
Nói tới đó Đào ngập ngừng dường như có điều gì làm cho nàng khó nói. Đạm móc túi lấy ra gói thuốc. Dường như mãi suy nghĩ chuyện gì hoặc do thói quen anh đưa gói thuốc mời khách. Cử chỉ của anh khiến cho Đào ngạc nhiên.
Anh Đạm... Đào đâu có hút thuốc mà anh mời...
Đạm gượng cười vì cử chỉ vô ý thức của mình.
Xin lỗi Đào. Tôi tưởng Đào là người khác...
Anh mơ tưởng nhiều quá. Ngày xưa...
Đào lại ngừng lời. Nhìn ra quãng đồng không mông quạnh nàng thở dài.
Đào tính mượn anh vài cuốn sách để đọc... Đào không có việc gì làm... Ăn rồi ngủ, ngủ rồi ăn... chán quá...
Đạm mỉm cười rít hơi thuốc. Đào nói nhỏ.
Anh hút thuốc nhiều quá...
Sao Đào biết tôi hút thuốc nhiều...
Đào thấy... Chín mười giờ đêm Đào còn thấy anh hút thuốc...
Bật cười nho nhỏ nàng nói tiếp.
Vách lá trống tron nên Đào thấy anh hút thuốc...
Hơi gật đầu Đạm đứng lên.
Đào về nhà trước đi rồi một hồi tôi đem qua...
Cám ơn anh. Mà anh ăn cơm chưa?
Giơ tay xem đồng hồ Đạm nói nhỏ.
Chưa tối giờ...
Đào cười bước đi. Gió thổi mạnh khiến cho chiếc quần vải dính sát vào người phô bày phần nào thân thể nẩy nở của người đàn bà mới lấy chồng. Nhìn theo giây lát Đạm thở dài buồn bã. Anh chợt nghĩ không biết bao lâu rồi mình chưa gần đàn bà. Thiếu úy An chét trước khi thực hành lời hứa đi cùng anh ra Cái Nước nghỉ xả hơi. Từ đó tới nay vì bận bịu, vì buồn rầu và lo âu, anh quên mất mình là một thanh niên trẻ tuổi đang khao khát tình cảm. Đàn bà trong đòn này cũng có nhưng đều lập gia đình và con cái đùm đẽ. Vả lại ngoài chuyện khao khát ái ân, anh còn cần một người để có thể vui đùa, trò chuyện và tâm tình trong những lúc buồn rầu hay đơn côi. Sự có mặt của Đào khiến cho anh thẳng thốt nhận ra là mình cần một người đàn bà trong đời sống của mình. Anh cần một người yêu, người vợ để lập cái khoảng trống vắng trong đời người lính chiến nơi tiền đồn heo hút xa xôi. Đào, gọi lại trong anh ký niệm xưa, thuở học trò và tình yêu đầu đời mà hơn năm nay anh hầu như quên lãng. Chậm chạp đứng lên, nhìn về căn nhà của mình, anh thấy Đào đang đứng nơi cửa chờ đợi. Hơi lắc lắc đầu anh bước nhanh. Vào nhà chọn ba cuốn tiểu thuyết, trở ra cửa. anh thấy nàng vẫn đứng chờ.

Anh vào nhà chơi...

Đào lên tiếng mời trong lúc cầm lấy ba cuốn sách của Đạm đưa cho. Ông đại đội trưởng lắc đầu cười từ chối khéo.

Tôi phải đi ăn cơm rồi lo sửa soạn để đổi phiên cho Trương...

Vậy hả. Anh là xếp mà sao Đào thấy anh phải làm nhiều hơn người khác...

Đạm cười hít hơi thuốc.

Xếp phải làm gương cho lính. Vả lại ai ở đây cũng có gia đình nên tôi không muốn họ xa vợ con...

Ngừng lại giây lát anh nói với giọng buồn buồn.

Tôi không muốn lính chết... Họ chết vợ con khổ lắm. Tôi chết không ai khóc, không ai khổ...

Nếu anh chết... Đào khóc cho... Anh đừng buồn...

Đào rơm rớm nước mắt sau khi nói. Đạm cúi đầu. Anh không muốn hoặc anh sợ nhìn vào đôi mắt long lanh lệ của nàng. Thật lâu anh mới cười nói.

Tôi phải đi ăn cơm... Đào đọc sách đi... Khi nào hết bảo Trương qua nhà tôi lấy nữa...

Dạ cảm ơn anh...

Đạm bước thật nhanh. Đào đứng im nhìn theo dáng đi vội vã của anh cho tới khi mất dạng sau một lô cốt cao nàng mới lặng lẽ trở vào nhà.

Như Hạnh

Chương 8

Bỏ quyền Khu Rừng Lau của Doãn Quốc Sỹ xuống bàn Đào quay nhìn ra cửa cái. Mưa. Mưa rơi trắng xóa. Nghìn vạn giọt mưa rơi xuống mặt đất đen đã đầy nước thành những bong bóng nước vỡ vụn ra. Toàn thể khung trời gần như tối lại khiến cho nàng chỉ còn thấy mấy lô cốt hiện mờ mờ trong màn mưa trắng đục. Mưa thui đất luộn... Mưa mục người luôn... . Nàng mím cười nhớ Trương đã nói như vậy. Không khí lạnh lạnh và ướt át lẫn trong đó mùi ẩm mốc của cây cổ mục hay thứ đất sinh động nước vì không có chỗ thoát. Đường giao thông hào trước mặt nhà của nàng chắc đã đầy nước. Hai hôm nay Trương vắng nhà. Cả Đạm cũng vậy. Hai ông đại đội trưởng và phó phải chỉ huy hai trung đội tham dự cuộc hành quân với các đại đội bạn trong quận Cái Nước để truy lùng một đơn vị của địch mới kéo về đây. Đêm đêm đốt lèn ngọn đèn dầu lù mù nằm đọc sách nàng trằn trọc cho tới gần sáng mới chợp mắt. Nàng lo âu và sợ hãi cho chồng. Không hiểu sao mà nàng lại lo âu cho Đạm nữa. Có lẽ vì anh là người lính chiến độc thân duy nhất của cái đồn lẻ loi và buồn hiu này. Có lẽ vì anh không có người nào bên cạnh để lo lắng, săn sóc và an ủi...

Đang ngồi nhìn mưa rơi và suy tưởng Đào nghe như có tiếng người nói chuyện loáng thoáng rồi lát sau Trương hiện ra nơi cửa. Sự trở về bất ngờ của chồng khiến cho nàng ngạc nhiên và mừng rỡ. Bước vội vào nhà Trương cởi chiếc poncho ra.

Anh... Sao anh về sớm vậy... Anh đói không em dọn cơm cho anh ăn...
Đào lảng xăng hỏi. Vừa cởi giày Trương vừa trả lời.
Trời mưa ướt và lạnh nên thương cấp cho mọi người trở về nhà nghỉ cho khỏe. Ông nói
trời mưa như vậy tội vạ gì phải ở ngoài trời lạnh lẽo...
Thay bộ quần áo khô xong Trương nói nhỏ với vợ.
Em dọn cơm lên đi để anh kêu anh Đạm qua ăn với tụi mình cho vui...
Đào vâng lời lui cui hâm cơm. Trùm cái poncho Trương chạy ào qua nhà bên cạnh. Đào
chỉ nghe hai người nói chuyện loáng thoáng rồi lát sau Trương trở về.
Anh nói anh muốn bình yên không qua được...
Anh bình gì vậy?
Trương lắc đầu.
Không biết. Anh chỉ nói là ảnh bị nhức đầu và người đau nhức. Chắc cảm hay cúm...
Đào không hỏi nữa vì lo dọn cơm lên bàn. Hai vợ chồng im lặng ăn bữa cơm chiều. Mưa
chỉ còn lâm râm nhưng gió thổi mạnh hơn. Đốt cây đèn dầu đặt lên bàn nàng nói với
chồng.
Em có chà cơm cho anh Đạm. Chút nữa anh đem qua cho ảnh...
Trương gật đầu ăn nhanh ba chén cơm xong mang thức ăn qua nhà Đạm. Mười phút sau
anh trở về nói.
Anh đang ngủ... Anh hỏi ảnh có uống thuốc không thời ảnh nói uống rồi nhưng mà người
lúc nóng lúc lạnh...
Chắc ảnh bị cảm vì ở ngoài mưa lâu quá...
Trương cười cười.
Lính mà ở ngoài mưa đâu có sao...
Đào ngắt lời chồng.
Lính thì lính. Bộ lính không bị bệnh à... Anh là lính mà sao anh nhức đầu, sổ mũi, cảm
cúm hoài...
Trương cười ôm vai vợ.
Tại anh nhõng nhẽo với em... Từ hồi về đây em có thấy anh bị bệnh hông?
Dọn chén dĩa vào trong bếp xong Đào trờ ra nhà trước. Khoi sáng ngọn đèn dầu nàng hỏi
chồng.
Anh muốn đọc sách hay đi ngủ?
Ngần ngừ giây lát Trương mới lên tiếng.
Đọc sách cũng được. Phải chi mình có radio... Nghe nhạc đỡ buồn hơn...
Lật lật trang sách kiếm chỗ đã làm dấu Đào thò ơ lên tiếng.
Anh hỏi anh Đạm coi. Chắc ảnh có...
Ừ... Để mai anh hỏi ảnh...
Đào bá vai chồng cười mơn trớn như năn nỉ.
Anh đi bây giờ đi... Sẵn anh coi ảnh bớt nóng chưa...
Trương ngần ngừ nhìn ra ngoài trời. Mới hơn sáu giờ mà tối thui lại thêm mưa rả rích.
Điều đó làm anh ngại ra ngoài trời mặc dù hai nhà ở sát vách với nhau.
Đi bây giờ hả... Lạnh thấy bà...
Đào cười đưa tay mân mê khuôn mặt của chồng.
Anh lính mà lạnh lẽo gì... Đi đi cưng... Em muốn nghe nhạc...

Chiều ý vợ Trương xỏ giày, choàng poncho chạy qua nhà bên cạnh. Khoi sáng ngọn đèn

dùu anh thấy Đạm đang nằm ngủ co ro quen cả bở mùng. Bở mùng xuống cho Đạm xong anh mở cái máy thu thanh đặt nơi góc bàn. Tiếng xè xè vang lên rồi lát sau có tiếng nói của người nữ xướng ngôn viên trong một chương trình của đài phát thanh quân đội. Mừng rõ Trương nhét chiếc máy thu thanh vào người rồi bước nhanh ra cửa. Khép cửa lại cẩn thận anh chạy ào về nhà của mình. Đưa chiếc máy thu thanh ra anh cười khoe. Có rồi... Anh có cái máy thu thanh mà có luôn băng nữa. Em tha hồ nghe... Chỉ sợ không có pin thôi... Mân mê cái radio-cassette cũ của Đạm giây lát Đào bấm nút. Giọng ca ngọt âm của Nhật Trường trong ca khúc Biển Mặn vang lên.

- *Cao ngắt Trường Sơn, ôm ấp tình thương nước ra sông nguồn
Tìm về biển Đông, tình yêu thành sóng Thái Bình Dương
Rồi từng đêm sương, sóng vỗ về ru giấc quê hương
Nhưng quê hương chưa ngủ, khi bom đạn rơi bởi còn nhục nhàn dưới ruộng trên nương.*

*Tôi thức từng đêm thơ ấu mà nghe muối pha trong lòng
Mẹ là mẹ trùng dương, gào than từ bãi trước ghềnh sau
Tuổi tròn qua mau, gió biển mặn nuối lớn khôn tôi
Nên năm hăm mốt tuổi, tôi đi vào quân đội mà lòng thì chưa hề yêu ai...*

Rút hai chân vào, quần cái mền cho khỏi bị lạnh và bị muỗi cắn, Đào nhìn ra khung cửa sổ độc nhất. Bên ngoài trời tối mù. Mưa đã停. Gió cũng ngừng thổi. Lặng trong tiếng nhạc nàng nghe được tiếng cóc nhái và Ễnh ương kêu. Tất cả tạo thành thứ âm thanh lạ lùng chỉ có nơi tiềnl đồng tận cùng của đất nước. Không có điện. Không có tiếng xe cộ. Không có ánh đèn màu. Ngay cả ánh hỏa châu cũng không có. Chỉ là đêm tối mông lung. Chỉ là tiếng sầm gầm xa xa.

- *Người yêu tôi, tôi mới quen mà thôi
Lúc dừng quân trên vùng vừa tiếp thu
Vùng hoang vu bóng dừa bờ cát dài
Gió len từng chiều vàng nàng xõa tóc trên biển xanh
Người yêu tôi hay khóc trong chiều mưa
Lúc màu xanh biển mặn đục sắc mây
Bảo yêu anh em muốn chuyện đôi mình
Như màu xanh biển tình trong ngày trời xinh rất xinh.*

*Tôi đến lại đi, xa vắng đời tôi chiến chinh lâu dài
Miệt mài đời trai, vượt truồng dài che khuất biển xanh
Đẹp tựa trong tranh, gót bùn lầy cho lúa thêm xanh
Trong bao lần quân hành, tôi qua vùng khô cằn*

Mồ hôi thành biển mặn trên môi...

Đào quay nhìn khi nghe tiếng thở dài của chồng. Trương nói nhỏ.

Bản nhạc hay mà buồn...

Đào cười không nói vì đang lắng nghe bản Còn Chút Gì Để Nhớ.

- *Phố núi cao phố núi đầy sương*
Phố núi cây xanh trời thấp thật buồn
Anh khách lạ đi lên đi xuống
May mà có em đời còn để thương

Em Pleiku má đỏ môi hồng
Ở đây buổi chiều quanh năm mùa đông
Nên tóc em ướt và mắt em ướt
Nên em mềm như mây chiều trong

Phố núi cao phố núi trời gần
Phố xá không xa nên phố tình thân
Đi dăm phút đã về chốn cũ
Một buổi chiều nao lòng vẫn băng khuâng

Xin cảm ơn thành phố có em
Xin cảm ơn một mái tóc mềm
Mai xa lắc trên đồn biên giới
Còn một chút gì để nhớ để quên
Còn một chút gì để nhớ... để quên...

Nghe xong bản nhạc Đào quay qua nhìn và thấy chồng tẩm tẩm cười.

Anh cười gì vậy?

Không trả lời Trương hát nho nhỏ.

*May mà có em đời còn để thương... Em Cái Đôi má đỏ môi hồng... Ở đây buổi chiều
quanh năm trời mưa... Nên áo em ướt và mắt em ướt... Xin cảm ơn tiễn đồn có em... Xin*

cảm ơn một nụ hôn mềm...

Trúc Đào bật cười thánh thót. Mặt nàng hồng lên dưới ánh đèn dầu. Trương thổi tắt đèn.
Thôi đi ngủ... Em nghe hoài hết pin của anh Đạm...
Ngủ thì ngủ... mà anh không được lộn xộn à nghe...
Trương cười hắc hắc vòng tay kéo vợ sát vào ngực mình. Bên ngoài trời vẫn mưa. Tiếng súng nổ vụ vơ. Tiếng kẽm canh vang ròn rạc và lạc lõng.

Đào giật mình thức giấc vì tiếng động là lạ. Lắng nghe hồi lâu nàng mới biết tiếng động phát ra từ bên kia vách. Dường như là tiếng rên, thở, kèm theo tiếng ưa mưa của Đạm. Không biết chuyện gì xảy ra nàng gọi Trương.

Anh... Anh...

Cái gì...?

Trương hỏi bằng giọng ngái ngủ.

Em nghe anh Đạm rên. Chắc ảnh ơi mưa... Anh qua coi ảnh ra sao...

Trương vẫn nằm im.

Anh...

Đào lén tiếng nháu. Trương ngồi dậy. Xô đôi giày, trùm poncho Trương chạy qua nhà Đạm. Lát sau anh lại trở về.

Em qua phụ anh. Anh ơi mưa tùm lum... Người ảnh nóng lắm...

Xỏ cái áo len cho ấm, trùm chung poncho với chồng, Đào đi qua nhà của Đạm. Nàng nhăn mặt khi ngửi mùi hôi của thức ăn. Kéo mùng, đặt tay lên trán anh nàng nói nhỏ. Ảnh lên cơn sốt... Anh lấy cái khăn, thấm nước lạnh đưa cho em lau mặt ảnh cho đỡ nóng...

Tay mặt cầm cái khăn lông, tay trái cầm cây đèn dầu, Trương đi ra sau bếp. Nước mưa trong lu đầy ắp và lạnh tanh. Nhúng ướt cái khăn lông, vắt khô nước anh hối hả trở ra nhà trước. Dón lấy cái khăn Đào chậm chạp lau mặt cho Đạm. Nàng còn cởi áo của anh ra lau nơi ngực. Lau xong đưa tay rờ trán nàng cười nói với chồng.

Bớt nóng rồi... Chút nữa em làm thêm một lần... Bây giờ mình về nhà ngủ rồi một lát lại qua...

Đặt cây đèn dầu lên bàn, vặn lu một chút Đào theo chồng đi về nhà. Vào giường chừng một chút nghe chồng đã thở đều nàng mỉm cười lặng lẽ trong bóng tối. Trương rất dễ ngủ cho nên nằm xuống là ngủ liền. Còn nàng không giống như vậy. Lên giường phải lâu lắm nàng mới nhắm mắt được. Đêm đêm nàng suy nghĩ, mơ mộng và tưởng tượng đến mệt nhoài trí não rồi mới thiếp được một giấc.

Đào giật mình mở mắt. Đưa tay lên xem đồng hồ nàng thấy 3 giờ sáng. Nghe Trương ngày đều nàng không muốn đánh thức chồng dậy. Mặc áo len, mang giép, đội thêm cái nón lá nàng đi qua nhà để thăm bệnh cho Đạm. Vì lo lắng cho bệnh của anh nên nàng không nghĩ và không ngại ngùng về chuyện đi qua nhà một người đàn ông trong lúc ban đêm tăm tối. Xô cửa bước vào, đứng im giây lát nàng thấy, qua vải mùng mờ anh

nằm ngủ co ro. Bước tới đứng cạnh giường, tay vén mùng, nàng đưa tay mặt đặt lên trán của người bệnh. Dường như cơn sốt đã đi qua nên nhiệt độ giảm xuống chỉ còn hơi nóng một chút. Đào nhìn chăm chú khuôn mặt của người lính. Thấp thoáng đâu đó trong ký niệm là hình ảnh của cậu học trò trường Võ Trường Toản, người bạn học láng giềng của mình. Người tình tuổi nhỏ của nàng. Đôi bạn học ngày hai buổi đi về. Đứng cạnh nhau chờ xe bus buổi sáng. Trưa tan học đi bộ, lang thang qua sở thú để về nhà. Con đường Hồng Thập Tự. Nguyễn Bỉnh Khiêm. Cầu Thị Nghè gió bay tà áo trắng. Đêm hẹn hò. Đạm đứng ngoài đường. Nàng đứng trong hàng rào cây. Thủ thi. Tâm tình. Tự trường năm đệ nhất nàng âu sầu, ủ rũ vì mất bạn. Đạm phải theo gia đình về Mỹ Tho. Từ đó hai người cách xa và chia lìa nhưng trong tâm tưởng của nàng luôn luôn vấn vương hình bóng của người bạn tình. Nàng nghĩ mình sẽ không bao giờ gặp lại Đạm cho tới khi ngồi với Trương trên chuyến xe lam về Cái Đôi. Đạm trở lại trong đời sống của nàng không hẹn trước. Chỉ có một điều là nàng đã có chồng. Nhiều lần nàng băn khoăn tự hỏi tại sao lại có sự tái ngộ éo le và kỳ lạ như vậy. Nhiều lần nàng định nói sự thật cho Trương biết song suy nghĩ cẩn kẽ nàng lại thôi. Nàng sợ chồng hiểu làm rồi ghen tuông. Nàng sợ đôi bên sẽ xích mích với nhau. Nàng định có dịp nào đó sẽ bày tỏ cho Đạm biết. Nàng tin anh sẽ thông cảm và hiểu cho cảnh ngộ éo le của hai người.

Đào hơi lùi lại khi thấy Đạm ú ớ và trở người nằm xoay mặt về phía mình. Khuôn mặt đó nàng đã từng nhìn ngắm. Khuôn mặt đó bao lần nàng đã vuốt ve. Cái miệng đó bao lần đã nói với nàng ngàn lời yêu thương. Bàn tay đó bao lần viết cho nàng những lá thư tình lãng mạn và thơ mộng. Dưa tay ra định vuốt ve khuôn mặt của người tình xưa, nàng chọt rụt tay về vì nhớ ra là mình là một người đàn bà đã có chồng. Trầm ngâm giây lát nàng thổi tắt cây đèn dầu rồi từ từ đi về nhà của mình. Leo lên giường nàng yên tâm khi thấy chồng vẫn say ngủ. Nhắm mắt lại dỗ giấc ngủ nàng mơ màng thấy Đạm gó lung đạp xe lên dốc cầu Bình Lợi chờ nàng đi ăn nem Thủ Đức. Nàng còn nghe rõ tiếng cười của anh vang vang trong gió của buổi trưa hè.

Bốn ngày. Trương bận bù đầu và mệt gần đứt hơi vì làm việc nhiều. Đạm bị cảm nằm liệt giường do đó anh phải thay thế để chỉ huy đại đội. Bây giờ anh mới biết làm xếp không phải dễ và sướng nhất là một ông xếp không có nhân viên để sai khiến hoặc giúp đỡ. Nào phân công cho trung đội, tiểu đội đi kích, đi mở đường, đi giữ an ninh trực lộ giao thông. Nào liên lạc với chi khu để biết tin tức. Nào liên lạc với tiểu khu để xin tiếp tế đạn dược, thuốc men và thực phẩm cho lính. Nào nói chuyện với ban 2 của chi khu để biết về tình hình chiến sự cũng như hoạt động của địch trong vùng trách nhiệm. Nào gọi chi khu để biết bao giờ lương của lính mới tới. Nào phân chia cho lính đi phép. Đủ mọi chuyện lặt vặt, lính kinh và phiền hà. Trúc Đào cũng không có rảnh rồi. Nàng có một bệnh nhân đặc biệt cần sự săn sóc của nàng. Đạm bị bệnh cúm nặng nhưng nhờ sức trai tráng nên anh vượt qua được cơn bệnh một cách mau chóng. Tuy nhiên anh cũng phải nghỉ dưỡng sức cả tuần lễ. Trong thời gian đó, ngoài những lúc nấu cơm, nàng phải giặt giũ quần áo, mùng mền cho anh. Ban đêm khi Trương vắng nhà nàng ở luôn bên nhà Đạm cho khỏi mắt công đi qua đi lại. Một lý do nữa là nàng sợ ở một mình. Sự có mặt của anh cũng khiến nàng yên tâm hơn dù anh chỉ có ăn rồi ngủ li bì.

Như Hạnh

Chương 9

Đạm thức giấc lúc năm giờ sáng. Anh cảm thấy cổ họng của mình khô và rát. Vật đầu tiên mà anh thấy là Đào đang ngồi gục đầu ngủ trên cái ghế dựa sát vào cột nhà. Mắt nhắm nghiền. Tóc dài rối xõa bên vai. Hai chân duỗi ra. Hai cái nút bóp của chiếc áo bà ba màu mỡ gà bị bung ra cho anh thấy mờ mờ cái nịt vú trắng với chút da thịt trắng ngà ngà.

Đào... Đào...

Đạm gọi nhỏ. Đào mở mắt. Thấy Đạm đang nhìn mình đăm đăm nàng hơi bối rối. Cúi xuống thấy áo bị hở tung hai nút nàng mắc cỡ đỏ bừng cả mặt. Vội vàng cài nút áo lại nàng đứng lên.

Anh Đạm khỏe chưa?

Hơi gật đầu Đạm hỏi nhỏ.

Đào qua nhà anh bao lâu rồi?

Dạ... Mấy bữa nay Đào đi qua đi lại nhà em với nhà anh hoài...

Đạm nhìn quanh quất.

Trương đâu rồi?

Dạ ảnh không có nhà. Anh nói với em là ảnh dẫn lính đi kích...

Ngừng lại giây lát nàng hỏi tiếp.

Anh khát nước không Đào lấy cho anh ly nước...?

Đạm gật đầu. Đào đưa cho anh ly nước. Dù cố ngóc đầu lên để uống song còn yếu sức nên anh chỉ hớp có một ngụm là nằm thở dốc. Bước tới cạnh giường nàng cười.

Để Đào đỡ cho anh uống...

Nói xong nàng ngồi xuống giường đoạn nâng đầu của Đạm lên tựa vào lòng mình còn tay kia đưa ly nước vào tận miệng cho anh uống. Khi anh uống được nửa ly nàng mới nhẹ đặt đầu người bệnh xuống giường.

Đào có nấu cháo cá... Anh đói không Đào đút cho anh ăn...

Đạm gật đầu. Khi nàng trở lại với tô cháo cá trên tay anh nói nhỏ.

Anh cảm ơn Đào đã săn sóc cho anh mấy ngày...

Đỡ cho Đạm tựa lưng vào cây cột cạnh đầu giường, Đào ngồi xuống ghế đối diện với anh. Đưa cái muỗng đầy cháo ra trước mặt anh nàng cười nói.

Anh mà còn nói tiếng cảm ơn là Đào khỏi có đút cháo cho anh ăn đâu. Cho anh nhịn đói luôn...

Đạm bật lên tiếng cười yếu ớt. Anh chưa kịp nói gì Đào lại tiếp.

Đào còn phải cảm ơn anh... Cái cassette của anh nghe hay lắm...

Thấy Đạm ngạc không hiểu mình nói chuyện gì nàng liền thoáng kể cho anh nghe là đêm đầu tiên anh bị bệnh nàng nói với Trương qua nhà anh mượn tạm cái radio- cassette để về nghe nhạc. Nghe xong Đạm cười cười.

Để trả công Đào săn sóc anh tặng cho hai đứa luôn...

Rồi anh lấy gì nghe...

Đạm lắc đầu hớp ngum cháo cá.

Anh ít khi nghe nhạc và lại anh còn cái máy thu thanh của thiếu úy An bỏ lại. Để anh đưa thêm cho Đào mấy cục pin mới...

Ăn xong tô cháo nóng Đạm đổ mồ hôi. Thấy thế Đào lấy khăn nóng lau mặt cho anh rồi cười nói.

Bây giờ anh nằm nghỉ để Đào về nhà nấu cơm cho anh Trương ăn. Chắc ảnh sắp về rồi...

Vẫn tựa lưng vào cây cột Đạm im lặng nhìn theo bóng Đào khuất sau cửa. Mới bốn năm xa nhau mà cô nữ sinh của trường Trung Vương đã thay đổi khá nhiều. Người mà anh yêu bây giờ khác hơn xưa. Vóc dáng mảnh mai gầy không còn nữa. Thiếu nữ minh hạc xương mai, nhiều mơ mộng và lảng漫 đã biến thành một người đàn bà mà trong ánh mắt thơ ngây thấp thoáng ưu tư, phiền muộn và lo sợ. Đối diện với sự chênh lệch ai lại không lo sợ. Chênh là cái ám ảnh không rời, giống như tóc trên đầu của mình, rụng rơi một sợi cũ già thời lại móc lên sợi khác mới hơn hoặc nếu mình cõi tình bứt bỏ đi thời tóc cũng vẫn dài ra.

Phát và Đạm đứng trên con lộ đất. Chỗ mà họ đứng cách Vầm Dinh chừng vài cây số. Con rạch đầy nước lờ đờ chảy. Vì gần biển nên nước mặn và đục. Gần cuối năm trời lạnh lạnh. Đạm mơ hồ ngủi trong cơn gió bắc mùi vị của Tết. Hơn hai năm trấn đóng tiền đồn, đây là cái tết thứ nhì của anh. Cánh đồng cỏ mọc cao. Rừng cây xanh đen. Không khí vắng lặng. Cảnh vật đều hiu.

Thiếu úy...

Phát mim cười liếc nhanh cái bông mai vàng đã bạc màu trên cổ áo trâu di của cấp chỉ huy.

Tôi nghĩ mình phải ăn tết cho xôm tụ...

Trầm ngâm giây lát Đạm mới gật đầu.

Ăn tết thời cũn nên ăn nhưng tôi chỉ sợ lính cực...

Ba Phát cười hả hả. Ông trung đội trưởng thâm niên nhất và giỏi giao thiệp nhất nói trong cơn gió hơi lành lạnh.

Thiếu úy để đó tui lo cho. Tui kêu mấy thằng nhỏ làm. Phải kiêm việc cho tụi nó làm chứ để tụi nó ở không là sinh chuyện bậy bạ...

Nhưng lại giây lát Phát móc gói thuốc ra mời Đạm rồi mới nói tiếp.

Tui lo chuyện trong còn thiếu úy lo chuyện ngoài. Muốn ăn một cái tết bình yên là mình phải dũa te tua mấy thằng du kích trước...

Hít hơi thuốc thật dài Đạm nhíu mày nhìn quang đồng không mông lung quanh sáng lấp lánh dưới ánh mặt trời của ngày cận tết.

Tôi giao cho ông lo tổ chức tết. Còn tôi sẽ chỉ huy hai trung đội 1 và 2...

Đưa tay chỉ về cánh đồng cỏ cao ở bên kia con rạch anh nói với Phát.

Mình vượt qua rạch...

Phát nhắc chừng.

Ông thầy cẩn thận...

Đạm gật đầu.

Tôi sẽ dẫn lính vào khu giải phóng của tụi nó. Cái đó người ta gọi là không vào hang hùm sao bắt được hổ...

Ba Phát cười ha ha. Trong ba ông trung đội trưởng thời anh là người hay chữ nhất. Hay chữ ở đây là học hết lớp đệ ngũ, đủ trình độ để đọc sách báo và nói chuyện văn chương chút chút với hai cấp chỉ huy của mình.

Thiếu úy tính như vậy được lăm. Tụi nó không thể đoán là mình dám xâm nhập vào tận khu giải phóng của tụi nó...

Hít liên tiếp hai hơi thuốc rồi nhả khói ra từ từ Đạm lên tiếng.

Thôi đi về. Tôi sẽ bàn chuyện với ông Trương, Thắng, Xinh sau...

Trời sầm tối. Không tối lăm nhưng cũng đủ để làm nhạt nhòa bóng những người lính áo đen lặng lẽ đi ra khỏi cổng đồn. Họ đi dài trên con lộ đất ngược về xóm nhà lá của dân. Đang đi Đạm chợt nghe thịch xuống rồi lẹ làng trườn mình vào con rạch đầy nước. Cứ cách một người, hai người hoặc đôi khi ba người, toán đi kích gồm một trung đội lặng lẽ trầm mình dưới lòng rạch.

1 đây Thanh Đạm... nghe rõ trả lời...

1 nghe Thanh Đạm...

2 đây Thanh Đạm... nghe rõ trả lời...

2 nghe Thanh Đạm...

Hơi mím cười trong bóng tối vị đại đội trưởng ra lệnh cho ba tiểu đội đi kích dưới quyền chỉ huy của mình.

1 và 2 đây Thanh Đạm... Hẹn hai anh ở điểm Z...

Giọng nói của Xinh vang lên trong ống nghe.

1 sẽ bắt tay Thanh Đạm ...

Tiếp theo là tiếng của Hành, trung đội phó chỉ huy tiểu đội 2.

Trình thẩm quyền, 2 sẽ đúng hẹn...

Đưa ống liên hợp cho Mạnh, người lính mang máy Đạm thì thẩm với Bốn, tiểu đội trưởng tiểu đội 3.

Mình đi là vừa... Em cho hai đứa đi trước dò đường...

Tiểu đội 11 người cộng thêm Đạm thành 12, không đi trên bờ mà lội nước để tránh bị địch phát hiện. Trăng hạ tuần lấp ló sau đám mây. Sao mờ mờ. Nước lạnh khiến cho Đạm rung mình. Không phải anh rung mình vì lạnh mà vì sợ. Anh không hiểu sao mình lại sợ. Đường như cái chết của An vẫn ám ảnh anh hoài. Nhiều đêm anh nằm mơ thấy An nằm dài trên mặt đất nhầy nhụa máu, hai mắt trợn trừng cũng như hai giọt nước mắt từ từ úa ra.

Thiếu úy...

Tiếng thì thầm của Bốn lôi Đạm ra khỏi sự suy tưởng.

Mình đi đường này thiếu úy...

Sinh ra và lớn lên ở vùng này do đó Bốn biết rõ địa thế. Cũng vì lý do này mà Đạm mới chọn Bốn đi với mình. Chiều hôm qua anh đã mở cuộc họp cấp tốc với Xinh, trung đội trưởng trung đội 1 và ba tiểu đội trưởng của Xinh. Cuộc đột kích táo bạo, liều lĩnh và bí mật, ngoài anh ra chỉ có sáu người là Đạm, Xinh, Hành, trung đội phó trung đội 1 và ba tiểu đội trưởng của trung đội này biết mà thôi. Với sự khuyến cáo của ban 2 chi khu, Đạm bắt đầu một cuộc tìm tòi xem ai là nội tuyến của địch. Nếu cuộc đột kích hôm nay bị bẽ thời một trong sáu người sẽ có một người là kẻ bị móc nối. Để dấu kín cuộc điều tra của mình anh không nói cho bất cứ ai biết kể cả Xinh. Anh cất Xinh đi theo tiểu đội 1 còn Hành tháp tùng tiểu đội 2.

Thanh Đạm đây 1...

Thanh Đạm nghe 1...

Trình thâm quyền tui còn cách chồ hẹn chừng cây số...

Tôi nghe anh rõ...

Theo kế hoạch đã được phác họa ra thời toán của Xinh sẽ chặn đường rút lui, trong khi Hành theo hướng tây bắc xâm vào còn Đạm chỉ huy toán 3 ập vào theo hướng đông. Hai toán này phải dồn ép cho đám du kích phải rút chạy ra biển và lọt vào ổ phục kích của Xinh.

Tám, người lính thám sát của Bốn thôi lội dưới nước mà trườn mình lên bờ rồi biến mất trong rừng cỏ cao. Lát sau anh ta trở lại thì thầm vào tai Bốn. Bốn quay qua nói với cấp chỉ huy.

Mình sắp tới rồi ông thầy...

Đạm gật đầu. Bốn ra lệnh cho lính bò theo sau Tám tiến dần dần về phía chòm cây đen mờ xen lẫn với những gò đất cao. Nhờ cuối năm, dứt mùa mưa đã lâu nên đất hơi khô do đó lính bò vào không gặp trở ngại nhiều lắm. Huống chi trăng mờ và cỏ cao cho nên địch khó mà phát hiện được sự xâm nhập của họ. Một điều thuận lợi nữa là đám du kích không bao giờ nghĩ lính địa phương quân của đòn Cái Đôi đám liều lĩnh đi vào vùng giải phóng do mình kiểm soát. Mười hai người, mỗi người cách nhau chừng mươi thước, dàn hàng ngang cẩn thận bò vào sát phòng tuyến của địch.

Ông thầy đi kế bên tui... Thằng Tám mày bò trước coi chừng lựu đạn...

Bốn dặn dò Đạm và anh không cảm thấy phật lòng vì sự lo lắng của Bốn. Anh biết mình không thông thạo địa thế hoặc các loại công mìn mà đám du kích quân thường hay gài để bảo vệ tuyến phòng thủ của họ.

Anh Bốn...

Tám lên tiếng. Bốn hỏi gọn.

Cái gì?

Có hai thằng gác...

Giọng của Bốn vang nho nhỏ.

Mày với thằng Chín mần nó đi...

Toán đột kích dừng lại chờ hai đồng bọn thanh toán lính gác của địch. Lát sau Chín bò trở lại.

Xong rồi anh... Thiếu úy và anh có thể vừa hút thuốc vừa đi vào cũng được...

Đạm mỉm cười vì câu nói của Chín.

Mình dô chưa thiếu úy...

Đạm lên tiếng.

Để tôi liên lạc với thằng 2. Hai đứa vào một lúc thời туì nó mới trở tay không kịp...

Bốc máy gọi Hành xong anh vỗ vai Bốn.

Đi...

Mười hai người lính âm thầm tiến vào. Xa ngoài xa Đạm thấy ánh đèn lập lòe. Anh đoán đó là đèn ghe của dân chài lưới.

Tạch... Tạch... Tạch... Bùm... Âm... Âm... Âm thanh chét chóc đột ngọt nồi lên trong đêm tối thâm u. M16, M79, M60, lựu đạn, Carbine M2 nổ rèn. Hai toán đột kích ào vào. Lựu đạn nổ tung hầm hố. M16 bắn gục những kẻ đang nằm ngủ. Nguyên khu nhà lá của đám du kích bốc cháy hùng hục. Tiếng la hét, kêu khóc vang vang. Bị địch quân đột kích vào khu an toàn một cách bất ngờ đám du kích hốt hoảng chống trả một cách yếu ớt rồi sau đó chém vè vè hướng biển.

Đang nằm ngủ Trương giật mình choàng dậy khi nghe tiếng súng nổ. Nhảy tót xuống đất, xổ vội đôi giày anh la nho nhỏ.

Dụng... dụng rồi...

Xách cái máy 25 Trương bước ra cửa. Ngồi dậy Đào hỏi.

Anh đi đâu vậy?

Vừa ra tới sân Trương trả lời vọng lại.

Ra sân coi đánh nhau...

Tò mò Đào cũng rời giường. Mặc thêm cái áo len, mang đôi giép nàng đi ra sân. Lính trong đồn đứng tụ thành đám mấy chục người nhìn về hướng rừng cây bên kia. Họ thấy đạn lửa bay đầy trời. Tiếng súng nổ dồn dập. Lửa cháy sáng cả một vùng. Trương mò máy liên lạc tần số nội bộ. Lính im lặng nghe. Tuy không thực sự giao tranh hay thấy tận mắt nhưng xuyên qua những lời nói trong máy họ có thể hình dung ra cuộc giao tranh ác liệt giữa trung đội 1 và địch quân.

Giọng nói của Đạm vang lên bình tĩnh và chậm rãi.

1 đây Thanh Đạm... Anh chặt khúc giữa tụi nó chưa... Nghe rõ trả lời...

Tiếng Xinh gấp rút và đứt đoạn.

Thanh Đạm đây 1... Trình thẩm quyền... Tôi đã chặt tụi nó đứt làm hai khúc rồi... Thằng Tư Bánh Bèo đang nhai khúc đầu... Thằng Ân nuốt khúc đuôi... Đó... đó nó chạy... Bắn... Bắn dô gốc cây... Lựu đạn... M26...

Tiếp theo là giọng nói của Hành, trung đội phó trung đội 2 vang đầy vui vẻ vì xen lẫn tiếng súng nổ là tiếng cười hà hả.

Thanh Đạm đây 2... Nghe rõ trả lời...

Thanh Đạm nghe 2...

Trình thẩm quyền... Máy đưa con của tụi lượm được túi tiền của thằng huyện ủy. Kỳ này mình ăn tép lớn nghe ông thầy...

Lính trong đồn vỗ tay hoan hô khi nghe được tin vui.

Ông thầy... Ông thầy... Tụi nhỏ tìm thấy hầm súng...

Tiếng của Bốn, tiểu đội trưởng tiểu đội 3 vang lanh lanh trong máy. Cười ha ha Ba Phát quay qua nói với Trương.

Khỏi rồi chửn úy... Lấy được hầm súng đạn của tụi nó là mình có quyền chống cảng ngủ...

Thằng cũng xen vào câu chuyện.

Ông thầy số dách... Chỉ có một trung đội mà ông dám mò vào khu giải phóng của tụi nó.

Bị vồ này tụi nó nhức mình lắm. Tụi nó thù ông lắm...

Trương cười nói giỡn với hai ông trung đội trưởng.

Bởi vậy ăn tép xong là mình sửa soạn đón tiếp tụi nó... Kỳ này nó đánh là đánh lớn à nghe... Thôi tôi đi ngủ...

Đào im lặng đi song song với chồng trở lại nhà. Nghe được những lời phát ra trong máy liên lạc nàng biết Đạm chỉ huy lính dưới quyền của mình đi phục kích. Dường như có điều gì nguy hiểm là anh lãnh phần làm trước. Nàng định ngày mai gặp Đạm sẽ hỏi lý do tại sao anh lại làm như vậy. Suốt đêm đó nàng trằn trọc cho tới sáng mới chợp mắt.

Dường như trong giấc ngủ nàng nghe bên kia vách có tiếng động như là Đạm đã trở về.

Như Hạnh

Chương 10

Đang nằm đọc sách Đạm nghe có tiếng động nhẹ rồi giọng nói của Đào vang lên bên kia vách lá.

Anh Đạm...

Đào cần chuyện gì?

Có tiếng Trúc Đào cười nhở.

Dạ cần nói chuyện cho đỡ buồn...

Đào cần nói chuyện gì?

Dạ chuyện gì cũng được. Chuyện ngày xưa...

Đào nghe người bên kia vách im lặng khá lâu rồi sau đó có tiếng nói trầm khàn vọng sang kèm theo tiếng thở dài.

Anh quên gần hết chuyện ngày xưa...

Kể cả chuyện của chúng mình?

Đạm im lặng trước câu hỏi vặn của người bên kia vách.

Đào nói là cần nói chuyện cho đỡ buồn. Vậy mình nói chuyện khác đi. Chuyện ngày xưa sẽ làm cho hai đứa mình buồn hơn...

Em biết là anh sẽ buồn khi nhắc lại chuyện ngày xưa nhưng em có nhiều thắc mắc cần được giải đáp, nhiều câu hỏi cần phải hỏi anh...

Đào nghe bên kia vách có tiếng thở dài. Nàng cũng thấy đâu thuốc cháy đỏ rực trong đêm.

Nếu Đào pha cà phê anh uống không?

Đạm mỉm cười một mình. Dường như câu hỏi của Đào khơi động lại kỷ niệm vui nào đó của hai người.

Uống... Đào ném trước hả?

Đào bật cười thánh thót. Đạm vừa nhắc lại một kỷ niệm nhỏ mà hai người không bao giờ quên. Sau khi quen nhau một thời gian, nàng được ba má cho phép mời Đạm tới nhà.

Nàng tự tay pha cho anh ly cà phê và anh khen ngon. Lúc đó nàng mới bật mí cho anh biết là nàng đã ném thử trước.

Anh vẫn nhớ hương vị ly cà phê đặc biệt của em?

Đào hỏi và Đạm trả lời một cách âu yếm.

Nhớ chứ... Anh nhớ hoài vị ngọt của môi em trộn với cà phê...

Đào nghe tim mình đập mạnh và mặt nóng bừng lên vì nhớ lại cảm giác rẩy run, bàng hoàng và ngọt ngào hương phấn khi Đạm hôn nàng lần đầu tiên. Như muốn trấn áp cảm giác của mình nàng lén tiếng.

Anh chờ một chút để em đi pha cà phê...

Có tiếng bước chân di động. Còn lại một mình Đạm ngồi chờ ra. Anh tần ngần nhìn ra ngoài cửa vẫn còn mở rộng. Tiếng máy 25 kêu sè sè làm cho anh quay nhìn rồi thở dài lắc đầu. Hồi tối Trương đã chỉ huỷ toán lính đi kích. Trương đang đối diện với nguy hiểm. Anh không thể làm một điều trái với lương tâm và danh dự của một cấp chỉ huy.

Ngày xưa đã qua. Tình xưa đã hết. Tại sao anh lại khơi dậy dĩ vãng. Hiện tại mới là điều đáng cho anh lo lắng. Người ta phải sống rồi mới hoài niệm quá khứ. Không có ai hoài niệm quá khứ để mà sống. Trúc Đào là quá khứ. Là kỷ niệm của tuổi học trò. Còn gì nữa đâu mà...

Anh Đạm ...

Đạm quay nhìn về vách lá nơi có tiếng nói phát ra

Cà phê của anh xong rồi. Anh muốn qua nhà Đào hay là em mang qua cho anh?

Đạm ngần ngại. Anh cảm thấy hai cách đều không ổn. Anh không muốn qua nhà Đào trong lúc Trương vắng nhà. Anh sợ lòng mình mềm yếu. Anh cũng không muốn nàng qua nhà mình. Anh sợ mình cũng sẽ yếu lòng.

Lên tiếng hỏi một câu không thấy Đạm trả lời Đào lại hỏi.

Anh qua đây hả?

Đạm cười một mình.

Anh có ý kiến...

Đào cười hắc hắc khi thấy Đạm lấy hai tay vạch vách lá thành lỗ hổng để cho nàng đưa ly cà phê qua. Nàng hơi rung mình khi bàn tay của người tình xưa chạm nhẹ vào bàn tay của mình.

Cám ơn Đào...

Vách lá được làm kín lại.

Cà phê ngon không anh?

Ngon...

Giống như ngày xưa?

Đào nghe Đạm ú ư nho nhỏ rồi sau đó lên tiếng.

Khác hơn ngày xưa... Đào dừng buồn...

Giọng nói của anh nghèn nghẹn.

Em có ném trước?

Đạm nghe bên kia vách Đào bật lên tiếng cười.

Dạ có... Đó là bí mật của em...

Thấy bên kia vách có đốm lửa sáng lên Đào thì thầm.

Anh hút thuốc nhiều quá...

Đạm thở dài im lặng.

Tại sao khi dời nhà về Mỹ Tho mà anh không viết thư cho em...?

Anh có viết chữ...

Đạm đính chính.

Sao em không nhận được...

Tại vì anh không có gởi... Anh viết nhiều lá thư cho Đào nhưng anh không có gởi. Anh...

Lý do?

Đạm nghe người bên kia vách ngắt ngang lời của mình một cách hấp tấp. Tuy nhiên anh không giận mà buồn nhiều hơn.

Có nhiều lý do...

Đạm thở dài.

Về Mỹ Tho được ba tháng thời ba anh mất vì bạo bệnh. Anh phải bỏ học để đi làm nuôi má anh. Tình trạng càng ngày càng thêm bi đát tới độ má anh phải bán căn nhà rồi dọn về ở chung với dì hai của anh. Năm sau anh bị động viên. Anh nghĩ là anh không còn hy vọng gì để gặp lại em nên anh không viết thư. Anh coi như mối tình của mình đã chấm dứt...

Em có viết thư cho anh...

Anh biết. Em gởi cho anh ba lá thư. Anh đã đọc và anh còn giữ cho tới bây giờ...

Ngừng lại, hớp ngụm cà phê nóng và hít hơi thuốc Đạm thở dài buồn bã.

Lá thư cuối cùng của em có kèm theo tấm hình. Đẹp lắm...

Anh còn giữ à?

Còn... Mười một tháng ở Đồng Đέ nó là niềm an ủi của anh...

Đào úa nước mắt. Nàng biết Đạm cũng khóc như mình vì giọng nói nghẹn ngào của anh.

Em vẫn chờ anh dù anh không viết thư... Dù anh không tới thăm...

Anh xin lỗi Đào. Anh muốn quên...

Anh muốn em quên hay là anh muốn quên em...

Hạnh vui nhưng Đạm im lặng không trả lời. Thật lâu anh mới chuyển sang chuyện khác bằng câu hỏi.

Em và Trương quen nhau trong trường hợp nào?

Em có nhở bạn cùng lớp. Bồ của nó cùng khóa Thủ Đức với anh Trương. Nhân dịp gần alpha nó rủ em đi chơi và bồ của nó giới thiệu Trương với em... Hai đứa quen nhau rồi cưới nhau sau khi Trương mãn khóa...

Đạm lại im lặng. Bị ngăn cách bằng bức vách lá cho nên Đào không thấy được nét băn khoăn và ngần ngại của anh. Cuối cùng một câu hỏi được bật ra.

Em có yêu Trương?

Hỏi xong Đạm mới cảm thấy hối hận. Đáng lẽ anh không nên hỏi câu đó.

Em không biết... Có thể có, có thể không...

Đào ngừng lại. Đạm cũng im lặng không hỏi thêm. Giọng nói của Đào vang lên từ từ và chậm chạp như không buồn không vui.

Nếu em có yêu Trương thời chắc không nhiều lắm...

Đào nghe có tiếng thở dài vang lên bên kia vách.

Nhưng chắc cũng đủ để cho em nhận lời làm vợ Trương...

Anh có thể nói như vậy... Anh uống thêm cà phê?

Thôi... Một ly cũng đủ để thức trắng đêm rồi...

Ngừng lại dường như để hút thuốc rồi sau đó Đạm lại tiếp.

Ly cà phê đầu tiên và cuối cùng của Đào đã làm anh thức suốt đời rồi...

Đạm nghĩ là Đào sẽ cười khi nghe mình nói song nàng lại im lặng.

Em không có điều gì buồn khổ hay hối hận khi lấy Trương. Anh thương em. Anh là một người chồng tốt...

Anh biết... Trương sẽ trở thành một cấp chỉ huy tài giỏi. Trương sẽ thay thế anh...

Thay thế anh... Anh nói gì em không hiểu...

Đạm thở dài. Hít liên tiếp hai hơi thuốc đoạn bỏ tàn thuốc rơi xuống đất rồi lấy giày đụi tắt xong anh mới cát giọng buồn buồn.

Anh đã làm đơn xin thuyền chuyến...

Giọng của Đào bật ra đầy thảng thốt.

Anh đi đâu...?

Không biết... Họ đưa mình đi đâu thời mình đi đó... Lính như anh không có quyền chọn lựa...

Em không muốn anh đi... Anh đi em buồn lắm... Em cô đơn...

Hai người ở hai nhà khác nhau đều im lặng để suy nghĩ. Cuối cùng Đào lên tiếng.

Em muốn có anh bên cạnh. Em cảm thấy được an toàn hơn khi có anh. Ngoài ra có anh cũng đỡ buồn và đỡ cô đơn. Ít ra em cũng có người nói chuyện... Anh đừng đi rồi em sẽ pha cà phê cho anh uống...

Đạm mỉm cười khi nghe giọng năn nỉ của Đào.

Em định dụ khị anh hả?

Đào bật thành tiếng cười vui.

Nếu dụ khị được anh thời em vui lăm...

Đạm cười thành tiếng.

Thôi đi ngủ. Hơn 11 giờ rồi... Ngày mai anh còn nhiều việc phải làm lăm...

Anh năn nỉ em đi... Em sẽ giúp anh...

Không có tiếng trả lời của Đạm. Đợi lúc lâu cũng không thấy anh nói gì thêm nữa Đào leo lên giường. Căn nhà chìm trong bóng tối khi nàng thổi tắt ngọn đèn dầu. Năm nghiêm quay mặt về phía vách lá nàng thấy đầu thuốc cháy đỏ rực. Đạm vẫn còn thức. 30 tết. Hôm nay lính trong đồn được phép nghỉ xả hơi trước khi ăn tết. Họ đã làm việc cực khổ gần một tuần lễ. Nào mở đường và giữ an ninh trực lộ ban ngày. Nào mở các cuộc phục kích ban đêm. Nào hành quân ban ngày để tìm kiếm và phá hủy hầm hố hay các vị trí đặt súng cối mà địch dùng để pháo vào đồn. Các chướng ngại vật như gò đất bị san bằng. Cây lớn bị đốn tận gốc. Lính trong đồn vui vẻ làm việc, cố gắng thi hành nhiệm vụ của mình. Họ biết tất cả việc họ làm ngày hôm nay sẽ được đền bù. Họ sẽ hưởng một cái tết yên bình và vui vẻ bên cạnh vợ con cùng đồng đội.

Đang ngồi xem xét giấy tờ Đạm ngạc nhiên khi thấy Trương và vợ bước vào hầm chỉ huy. Có lẽ đoán được sự ngạc nhiên của Đạm nên Đào lên tiếng trước.

Tui này mời anh qua nhà đón giao thừa...

Thấy anh ngần ngừ chưa trả lời nàng cười tiếp.

Anh Đạm không được từ chối nghe. Xui lăm... Xui năm cũ mà xui luôn cả năm mới nữa...

Đạm bật cười còn Trương cũng cười phụ họa lời của vợ.

Đào mời anh qua đón giao thừa và phụ canh nồi bánh tét đó anh chứ không có ý tốt lành gì đâu...

Đạm đứng lên.

Hai em ngồi chơi...

Đào lắc đầu.

Tui này phải xuống nhà anh Phát để phụ gói bánh tét...

Vậy à... Có cần thêm tay không. Anh không biết gói nhung...

Đào cười liếc nhanh chồng.

Anh đi cho vui... Mình gói tới mấy trăm đòn bánh tét thành ra cần nhiều người phụ lăm... Ba người trước sau ra cửa. Trời cuối năm lành lạnh. Chút gió bắc thổi về mang theo mùi cỏ khô.

Tết năm nay chắc vui hơn. Năm rồi anh ăn tết một mình...

Quay sang nhìn Trương, Đạm cười tiếp.

Có hai vợ chồng Trương nói chuyện dù sao cũng hợp gu hơn. Mình ở Sài Gòn thành ra có nhiều chuyện để nói...

Đang đi trước Đào cúi mặt xuống đầu nụ cười. Chỉ có nàng mới hiểu được ý của anh.

Không quay đầu lại nàng lên tiếng.

Bởi vậy Đào mới bàn với anh Trương mời anh qua nhà đón giao thừa. Mình uống trà, cà phê để nấu bánh tét và nhắc chuyện Sài Gòn.

Đạm cười im lặng đốt thuốc. Chỉ có anh mới hiểu được Đào muốn nói điều gì. Anh nói trong tiếng thở dài.

Lâu quá không về Sài Gòn... Không biết bây giờ ra sao...

Bao lâu rồi anh không có về Sài Gòn?

Trương hỏi và Đạm trả lời gọn.

Bốn năm...

Chắc anh có bồ ở Sài Gòn?

Nhin Đào đang đi đầu Đạm do dự giây lát mới trả lời câu hỏi của Trương.

Có... Hồi anh còn học Võ Trường Toản...

Bồ của anh chắc đẹp lắm?

Đạm mỉm cười khi nghe Trương hỏi.

Đẹp mà hiền nữa...

Dứt câu anh thở dài hít hơi thuốc lá rồi nhả khói ra. Khói thuốc tăm mạn thật nhanh trong cơn gió của ngày ba mươi tết.

Hai người vì hoàn cảnh phải xa nhau nhưng...

Đào mỉm cười nói với hai người đi sau lưng của mình.

Chà... Đông người quá hai anh...

Tiếng cười nói vang lên ồn ào, vui vẻ. Người ngồi, đứng, đi lại nườm nượp trên khoảnh sân rộng. Trên bốn cái đệm lớn bày đầy lá chuối, nếp, đậu xanh, thịt ba rọi và đủ các thứ lặt vặt dùng cho việc gói bánh tét. Thấy Đạm đi chung với Trương và Đào, Phát cười hà hà.

Thiếu úy dô đây đỡ đạn dùm tui thiếu úy ơi. Tự nãy giờ tui bị mấy bả dũa te tua. Mấy bả nói đàn ông như tui vô tích sự, chỉ có ăn chứ không có làm gì hết...

Nhịn, vợ của Phát lên tiếng liền.

Thiếu úy thấy tui nói đâu có sai...

Chỉ vào chồng của mình, một tay cầm tách nước trà, một tay cầm điếu thuốc.

Ông làm được cái gì. Người ta có hai tay để làm, mà ông một tay cầm thuốc lá còn tay kia cầm tách nước trà...

Đạm ngồi vào một chỗ còn trống trên chiếc đệm. Không biết vô tình hay cố ý mà anh ngồi đối diện với Đào. Hướng về Nhịn anh cười cười.

Chị đừng có phàn nàn. Ông coi vậy mà được việc lắm. Minh ăn tết lớn năm nay là do ý kiến của ông đó...

Phát cười hà hà vì được xếp bench vực. Nhìn một vòng mọi người đang ngồi quanh mình Đạm cười chum chiếm.

Tôi với ông Phát đã bàn...

Dừng lại khi thấy Phát đưa ngón tay lên miệng làm dấu cho cấp chỉ huy đừng có nói xong anh mỉm cười tiếp.

Tôi chỉ nói cho anh chị em biết chút chút thôi. Tết này ngoài chuyện ăn uống linh đình, mình sẽ có một vài chuyện đặc biệt hơn...

Mọi người nhao nhao lên tiếng nhất là các bà vợ của lính. Đạm lắc đầu cười.

Cái này thuộc về bí mật quân sự nên tôi không được nói cho tới ngày mồng một. Mấy bà giao cho tôi làm cái gì đây?

Mận, vợ của Xinh, đang ngồi bên cạnh cười hỏi.

Thiếu úy biết gói bánh tết?

Ăn thời nhiều nhưng gói thời chưa bao giờ làm...

Nhịn chợt xen vào.

Vậy là thiếu úy giống ông Phát rồi... Thôi để thiếu úy ngồi nói chuyện cho vui...

Đạm cười vui.

Cám ơn chị Nhịn... Tôi mà gói thời lúc nãu xong chắc lá chuối sẽ đi một đàng còn nếp sẽ đi một nẻo...

Mọi người bật cười mà cười nhiều nhất chính là Đào. Trương đưa đòn bánh tét ra ngay trước mặt của Nhịn.

Tôi gói như vầy chị coi có được không?

Cầm đòn bánh tét của Trương lên ngắm nghĩa, nắn bóp rồi Nhịn lên tiếng khen.

Chà... Chửn quí Trương gói không thua gì tui. Có được một ông chồng như ống tôi cung, tôi bê tôi ngày...

Mọi người cười sắc sưa vì câu nói của Nhịn và nhất là nhìn khuôn mặt đỏ bừng của ông chuẩn úy trẻ. Đào nói trong tiếng cười.

Cho chị đó...

Nhịn lắc đầu quầy quậy.

Thôi cô Hạnh ơi... Một mình ông Phát là tui đã ná thở rồi... Hồi còn con gái tui ham lấy chồng chứ lấy ông Phát xong rồi tui lại muốn ở giá...

Phát bật cười hả hả như không hề giận dỗi hay phật lòng khi bị vợ chê. Ngước nhìn lên trời Nhịn thở dài.

Lấy chồng đã khổ mà lấy chồng lính còn khổ hơn. Lương thời chết đói, nhà thời nhà lá trông trước hở sau. Tôi ngủ tảng xê, hầm núp. Tai không được nghe lời âu yếm mà toàn tiếng mợ chê, AK hay M16...

Mọi người im lặng như đồng ý về lời nói của Nhịn. Đạm hắng giọng.

Cái đó trong sách vở của mình có câu Thuở trời đất nỗi cơn gió bụi. Khách mà hòng nhiều nỗi truân chuyên...

Biết mọi người ở đây trừ Trương và Đào đều không được đi học nên anh giải thích liền.

Câu nói trên chỉ là nhầm lúc giặc giã thời đòn bà phải gian nan và vất vả lắm. Họ phải cõng đáng hết mọi chuyện để cho đòn ông đánh giặc. Ông bà mình còn có thêm một câu là Giặc tới nhà đòn bà cũng phải đánh. Tôi nghĩ câu nói này đúng lắm. Mấy chị, ngoài chuyện bếp núp, dạy dỗ con cái, còn phải cầm súng, tải đạn khi việt cộng đánh đòn...

Nhận, vợ của Thắng lên tiếng.

Thiếu quí nói có lý à nghe... Hễ việt cộng đánh đòn là tui với mấy đứa nhỏ đứng cạnh ông Thắng. Ông bắn tui cũng bắn...

Nhin chồng, Nhận cười ngắn ngoén.

Tui còn bắn nhiều hơn ống nữa kìa... Có lần, hồi thiếu úy Thiên còn làm đại đội trưởng và chửn úy An mới về làm đại đội phó. Ông Thắng cũng mới lên trung đội trưởng, tui nó đánh dô dữ lắm. Mọi người đều phải ra giao thông hào và phải cầm súng. Bắn một hồi thấy ông Thắng im re hổn có bóp cò tui hỏi thời ông nói ông sơ.

Tui la ống.

Sợ gì... Bắn nhiều cho hết sợ...

Đạm cười hả hả nhìn Thắng.

Có thật anh sợ không anh Thắng?

Thắng chầm chậm gật đầu.

Thật mà ông thầy. Tui sợ tối nỗi teo cha thằng nhỏ. Bả cười nói là teo gì chứ anh không được teo thằng nhỏ của em...

Mọi người lăn ra cười vì câu nói giốn của Thắng. Trương phụ họa.

Mai mốt khi việt cộng đánh đòn thời tui phải kêu Đào ra đứng bên cạnh cho khỏi sợ teo thằng nhỏ...

Chưa dứt con cười mọi người lại cười lớn hơn vì câu nói của Trương. Thắng nói trong lúc đưa cho vợ đòn bánh tét anh vừa cột dây xong.

Phải đó chửn úy. Có bà xã bên cạnh mình lên tinh thần dữ lắm... Sóng cùng sóng mà chết cùng chết đó chửn úy...

Liếc nhanh chồng đang ngồi bên cạnh Đào thì thầm.

Anh sợ thời cứ sợ mà không được teo...

Nói tới đó nàng ngưng bất vì mắc cỡ. Mới lấy chồng nên nàng chưa dạn dĩ để nói hết câu như Nhịn, Nhàn hay Mận. Tuy nhiên mọi người đều hiểu nên bật cười vui vẻ. Riêng Đạm chỉ cười gượng. Đốt điếu thuốc anh im lặng nhìn ra quang đồng không mông quạnh.

Nắng của ngày cuối năm ám. Gió man mát. Anh cảm thấy nhớ nhà. Lâu lắm rồi anh không về thăm người mẹ già nua và bệnh hoạn.

Thấy Đạm ngồi im có vẻ buồn rầu Phát cười vỗ vai.

Mình lai rai vài chung đi cho đỡ buồn nghe ông thầy...

Đạm ngược lên cười.

Anh không sợ bả la sao mà rủ tôi nhậu...

Phát cười cười.

Tết nhất mà ông thầy... Mấy tháng du kích la tui mới sợ chứ bà xã tui là nghe càng đã lõ tai... Bả la như người ta ca vọng cổ...

Đạm cười ha hả. Phát vào nhà rồi lát sau trở ra cầm trên tay chai rượu và hay cái ly bằng nhựa. Vừa trông thấy chai rượu Đạm bật kêu.

Chà... Hennessy... Ông sang dữ nghe...

Phát cười chầm chậm.

Của tháng em bà con tui nó mừng tuổi tui đó ông thầy...

Mở chai rượu Phát nói tiếp.

Ông thầy muốn pha hay nguyên chất?

Pha bằng cái gì?

Nước dừa xiêm...

Đạm gật đầu.

Được... Tôi xin một ly

Phát hướng về Trương.

Chửn úy làm một ly cho ấm bụng nghe chửn úy...

Liếc nhanh vợ Trương cười cười.

Một ly thôi... Tôi mà ngủ đêm nay là phiền lắm...

Phát cười pha hai ly rượu xong đưa cho Đạm và Trương. Tiếp theo anh pha thêm ba ly, một cho mình và hai ly kia cho Xinh và Thắng. Đưa ly rượu lên mũi hít một hơi thật dài Đạm cười nói một mình.

Thơm thật...

Nhấp một ngụm nhỏ anh chắt lưỡi rồi nói với Phát.

Hennessy mà pha với nước dừa xiêm có mùi vị lạ lắm...

Đào nhìn Đạm đang ngồi đối diện với mình. Chân mang giép râu, mặc bộ bà ba đen, tóc hơi dài và hơi rối, khuôn mặt xương xương xạm nắng, anh không còn dáng vẻ của cậu học trò mấy năm về trước. Vẻ nhút nhát, rụt rè, mơ mộng và lảng mạn biến dạng thành nét ưu tư, buồn bã và trầm lặng. Tiếng cười của anh tuy vẫn còn trong sáng nhưng thấp thoáng một cái gì gượng gạo. Đào nhận ra được ánh mắt của cậu học trò mà nàng yêu cách đây bốn năm có nhiều lo âu, thấp thỏm và xa lạ. Ngần thử ấy khiến cho nàng cảm thấy người tình xưa và mình có một khoảng cách, một chút thôi, song vẫn là cách ngăn mà nàng biết mình sẽ không bao giờ vượt qua được. Đạm là cái gì sâu kín nàng không bao giờ hiểu được. Từ đó nàng cảm thấy anh quyến rũ hơn, hấp dẫn hơn. Anh có một hắp lực kéo nàng lại gần, để cho nàng tìm tội, khám phá ra những gì ẩn chứa sau khuôn mặt khắc khổ và tâm hồn có nhiều ưu tư, phiền muộn của một người lính chiến đang trấn đóng ở một tiền đồn heo hút xa xôi.

Dường như biết có người đang kín đáo quan sát mình và người đó là Đào nên Đạm im lặng uống rượu và nhìn ra quãng đồng không mông quạnh. Trời xế chiều. Nắng cuối năm vàng úa đọng trên mái nhà lá đã đổi màu thành xám xịt. Trời xanh và thật cao. Không gian thật tĩnh lặng. Nhưng trong sự tĩnh lặng đó mơ hồ có thứ tai ương không báo trước. Tai ương là những quả 82 ly đèn từ cánh đồng bên kia con rạch, sau những gò đất cao. Tai ương phát ra từ khẩu súng bắn sẻ của tên du kích; từ khẩu B40 làm nổ tung công sự phòng thủ.

Ông thầy...

Thắng lên tiếng. Đạm mỉm cười như sẵn sàng để nghe người trung đội trưởng nói.

Tôi thấy mình nên dựng một cột cờ cao ngay chính giữa đòn...

Đạm gật gù hiểu ý của Thắng. Dựng một cây cột cờ cao, treo lá cờ vàng ba sọc đỏ ngay giữa ngôi đòn là một thách đố đối với mặt trận. Lá cờ vàng ba sọc đỏ, biểu tượng cho chính nghĩa của quốc gia, cho tự do và dân chủ, là một ngạo nghẽ của những người như anh và lính trong đòn đối với cộng sản.

Anh Thắng nói có lý lắm... Tôi giao chuyện đó cho anh. Dựng cột cờ thật lớn, thật cao và treo lá cờ vàng ba sọc đỏ của mình lên cho họ thấy...

Tụp hớp rượu Xinh cười hà hà như khoái chí.

Tụi nó túc điên lên khi thấy mình treo cờ...

Phát nói với vẻ nghiêm trọng.

Nó sẽ pháo minh đều đều nghe ông thầy...

Đạm gật đầu trầm ngâm như suy nghĩ. Đào rụt rè lên tiếng.

Anh Đạm... Đào có ý kiến...

Đạm quay nhìn Đào với vẻ dò hỏi. Ngay cả Trương cũng vậy. Anh không hiểu tại sao vợ của mình lại xen vào câu chuyện của mấy ông lính.

Đào có ý kiến gì cứ nói ra...

Liếc nhanh mọi người nàng cười nói với Đạm.

Nếu các anh muốn dựng cột cờ cao và treo lá cờ lớn thời mình phải làm lễ chào cờ mỗi buổi sáng thứ hai... Như vậy mới oai...

Thắng vỗ tay hoan hô như khoái chí vì có người ủng hộ ý kiến của mình. Còn Trương tủm tim cười trong lúc Xinh cười hà hà.

Cô Hạnh có ý kiến hay. Tuy nhiên...

Xinh ấp úng rồi lát sau mới gượng cười.

Tụi này đâu có thuộc quốc ca. Lính ở đây dốt đặc...

Anh Xinh đứng lo. Tôi sẽ dạy cho mọi người hát. Gì chử hát quốc ca dễ lắm. Mình có hát trật cũng hỏng có ai cười đâu mà sợ...

Vừa nói, vừa cười Đào vừa nhìn Đạm và thấy anh cũng đang nhìn mình. Nàng cảm thấy tâm hồn run rẩy vì nụ cười dịu dàng, âu yếm và thán phục của người tình xưa. Đốt điếu thuốc, hít hơi dài Đạm nói với giọng thật nhẹ nhưng mọi người đều hiểu đó là lệnh.

Tôi giao ông Thắng dựng cột cờ. Ông Xinh lo chuyện ghi tên lính để học hát quốc ca.

Còn cô giáo Đào...

Đạm mỉm cười nhìn Đào khi nói tới ba chữ cô giáo Đào.

... lo dạy lính hát quốc ca. Xinh nhớ ghi tên tôi đầu tiên nghe...

Xinh cười hà hà.

Dạ... Ông thầy mà ghi tên thời ai dám trốn...

Đào cười nói đùa.

Anh Xinh nói cho mọi người biết ghi tên là phải đi học đàng hoàng. Ai trốn học hoặc làm

biếng là bị khẽ tay à nghe, kẽ cả thiêu úy nữa...

Đạm bật cười vui vẻ. Mọi người cũng cười theo. Nhìn đồng bánh tét cao nghệu Mận nói lớn.

Xong rồi... Bây giờ ai lanh phàn phát cho mọi người đem về nhà nấu...

Nhàn lên tiếng trước mọi người.

Anh Phát chử còn ai nữa. Anh tên Phát mà...

Mọi người lo dọn dẹp. Đạm và Trương đứng nói chuyện với Xinh và Thắng trong lúc chờ Đào lanh bánh tét đem về nấu đêm giao thừa.

Như Hạnh

Chương 11

Đứng nơi cửa Đạm nghe tiếng kêu văng vẳng từ ngoài sân nơi đặt nồi nấu bánh tét đang sôi sùng sục. Mùi lá chuối thoang thoảng. Vì lý do an ninh nên nhà nào lanh nâu bánh tét đều phải che đậm kỹ càng để ánh sáng không bị lọt ra ngoài. Trương đang lui cui trái chiếu kế bên nồi bánh tét xong trở vào nhà. Lát sau Đào bước ra tay cầm cái máy cassette, còn Trương cầm cái khay đựng bình trà, ba cái tách và đĩa mứt. Ngần ngừ giây lát Đạm mới bước ra. Ngồi vào chiếc chiếu anh đưa cho Đào cuồn băng nhạc.

Anh lục mãi mới thấy cuồn băng nhạc xuân của thiều úy An đê lại...

Cám ơn anh... Anh uống cà phê hay trà...

Trà đi... Đề cho Đào khỏi mất công pha. Vả lại...

Đạm ngừng nói. Trong bóng đêm thâm u anh thấy mắt của Đào long lanh và nụ cười rực hạnh phúc. Đề che dấu sự bối rối anh khom người đốt điếu thuốc. Đào rót nước trà nóng ra ba cái tách rồi đưa cho anh trước nhất. Thay vì đặt tách trà xuống chiếu ngay trước mặt nàng lại đưa cho Đạm như bắt buộc anh phải cầm lấy. Hai bàn tay của hai người chạm nhẹ vào nhau. Dù chỉ là cái đụng tay nhẹ nhàng nhưng cũng làm cho Đạm cảm thấy bàng hoàng và run rẩy. Anh nhớ tới lần đầu tiên hôn lên môi của Hạnh. Trương xuýt xoa sau khi nhấp ngum nước trà.

Trà hoa lài thơm... Trời lạnh như vậy mà uống trà nóng và ăn mứt gừng cay mới đỡ...

Nhạc cất lên êm êm, buồn buồn, không tan loáng mà gần như đông đặc lại trong không khí lành lạnh và ấm mục của đêm trù tịch.

- Anh cho em mùa xuân
nụ hoa vàng mới nở
chiều đông nào nhung nhớ
Đường lao xao lá đầy
chân bước mòn vĩa phố
mắt buồn vin ngọn cây
Anh cho em mùa xuân
mùa xuân này tất cả

*lôc non vừa trẩy lá
Lời thơ thương cõi đời
bầy chim lùa vạt nắng
trong khói chiều chơi voi
đất mẹ dày cỏ lúa
đồng xanh xa mây mùa
Ngoài đê diều căng gió
thoảng câu hò đôi lứa
Trong xóm vang chuông chùa
trăng sáng soi liếp dừa
Con sông dài mây nhánh
cát trắng bờ quê xưa*

*Anh cho em mùa xuân
trẻ nô đùa khắp trời
Niềm yêu đời phơi phói
Bàn tay thơm sữa ngọt
giải đất hiền chim hót
mái nhà xinh kè nhau
Anh cho em mùa xuân
đường hoa vào phố nhỏ
nhạc chan hòa đây đó
Tình yêu non nước này
bài thơ còn xao xuyến
rung nắng vàng ban mai
Anh cho em mùa xuân
Nhạc thơ tràn muôn lối...*

Tiếng củi nô lôc bốc. Quay nhìn nồi bánh tép đang sôi Đạm hỏi nhỏ Đào.
Mình nấu mấy đòn?
Đào cười lặng lẽ trong bóng đêm.
Dạ... Em không có nồi lớn nên chỉ nấu có ba đòn. Thật ra em chỉ muốn nấu cho vui, cho
có cái có để thức đón giao thừa...
Vừa nhởm dậy Trương lại ngồi xuống khi nghe bản Đồn Vắng Chiều Xuân của Trần
Thiện Thanh vang lên.
Em thích bản nhạc này...
Trương cười nói với Đạm và anh cũng gật đầu.
Anh cũng vậy... Tuy ở đây mình không có rùng mai...
Đào mỉm cười trong bóng tối. Tiếng hát của Nhật Trường trầm ấm và thiết tha.

*- Đầu xuân năm đó anh ra đi
Mùa xuân này đến anh chưa về*

*Những hôm vừa xong phiên gác chiều
Ven rừng kín hoa mai vàng
Chợt nhớ tới sắc áo năm nào em đến thăm gác nhỏ*

*Mùa hoa năm đó ta chung đôi
Mùa hoa này nữa xa nhau rồi
Nhớ đêm hành quân thân ướt mềm
Băng giòng sông loang trăng đầy
Lòng muốn vót ánh trăng thè viết tên em*

*Đồn anh đóng ven rừng mai
Nếu mai không nở, anh đâu biết xuân về hay chưa
Chờ em một cánh thư xuân, nhớ thương gom đầy
Cho chiến sĩ vui miền xa xôi...
Hẹn em khi khắp nơi yên vui
Mùa xuân ngày đó riêng đôi mình
Phút giây mộng mơ nâng cánh hoa mai
Nhẹ rót trên vai đầy, hôn chơi với
Ngỡ giữa xuân vàng, dáng em sang...*

Gió tay xem đồng hồ Trương cười nói với Đạm.
Chắc em phải ngủ một giấc rồi thức dậy đón giao thừa. Anh với Đào ngồi cạnh bánh tết
đi...
Hít hơi thuốc rồi nhả khói ra từ từ Đạm nói nhỏ. Dường như anh không muốn Trương đi
ngủ vì như vậy chỉ còn mình anh với Đào.
Mới có 9 giờ mà Trương. Ngồi nghe nhạc nữa đi...
Đào mím cười biết được ý của Đạm. Dường như muốn chọc anh nàng giờ nấp nòi bánh
tết để xem nước cơn nhiều hay ít xong nói với chồng.
Nước gần cạn rồi... Anh châm thêm nước rồi đi ngủ cũng được. 11 giờ rưỡi em gọi anh
dậy đón giao thừa
Khi Trương ngồi dậy định đi lấy nước Đạm xua tay.
Trương cứ nằm nghe nhạc đi... Để anh lấy nước cho...
Đào liếc Đạm một cái rồi túm tím cười. Nàng biết ông đại đội trưởng ngại ngồi một mình
với nàng. Tuy nhiên Trương đâu chịu để Đạm đi lấy nước trong lúc mình lại ngồi nghe
nhạc.
Thôi để em đi lấy... Anh ngồi uống trà và ăn mứt đi... Mứt gừng ngon lắm anh...
Dứt lời Trương đi vào trong nhà. Nhìn theo bóng chồng Đào thì thầm.
Đào đâu có ăn thịt anh đâu mà anh sợ ngồi một mình với em...
Đạm cười lắc đầu.
Anh không muốn Trương hiểu lầm. Anh coi Trương như em út trong nhà...
Bật cười hắc hắc Đào vặn.

Còn anh coi em như thế nào?

Cũng như vậy...

Em không chịu... Phải có gì đặc biệt hơn em mới chịu...

Đạm thở dài. Hít hơi thuốc lá rồi quay nhìn vào bóng tối mịt mùng anh cât giọng buồn buồn.

Anh vui vì có Đào bên cạnh. Ít ra anh cũng có người nói chuyện và an ủi lúc mình cô đơn và buồn rầu. Tuy nhiên...

Đạm ngưng nói khi thấy Trương từ trong nhà bước ra. Bản nhạc Xuân Này Con Không Về của Duy Khánh vang lên làm cho ba người im lặng chú ý nghe.

- *Con biết bây giờ mẹ chờ tin con
khi thấy mai đào nở vàng bên nương
Năm trước con hẹn đầu xuân sẽ về
nay én bay đầy trước ngõ
mà tin con vẫn xa ngàn xa
ôi nhớ xuân nào thưở trời yên vui
nghe pháo giao thừa rộn ràng noi noi
bên mái tranh nghèo ngồi quanh bếp hồng
trong bánh chung ngồi chờ sáng
đỏ hây hây những đôi má đào
Nếu con không về chắc mẹ buồn lắm,
mái tranh nghèo không người sửa sang
Khu vườn thiếu hoa đào mùng xuân
Đàn trẻ thơ ngày chờ mong
anh trai sẽ đem về cho tà áo mới
ba ngày xuân đi khoe phố phường
Con biết bây giờ mẹ chờ em trông
nhưng nếu con về bạn bè thương mong
bao lứa trai cùng chào xuân chiến trường
không le riêng mình êm ám
Mẹ ơi con xuân này vắng nhà
Mẹ thương con xin đợi ngày mai ...*

Đạm thở dài một cách kín đáo vì không muốn cho hai người đối diện biết mình buồn. Hai năm ở ngôi đồn biệt lập này anh chỉ đi phép có một lần. Đó là mười ngày phép đặc biệt vì lý do mẹ già đau nặng. Hai năm, cứ mỗi ba tháng, anh ra tỉnh ly đưa tiền cho một người bạn cùng khóa gởi về nuôi bà mẹ già ở Mỹ Tho. Hai năm, hai cái tết, anh đón xuân ở tiềng đồn hẻo lánh xa xôi với những người lính thân quen.

Nhạc chuyển sang một ca khúc khác của Trần Thiện Thanh cũng nói về mùa xuân.

- *Ngày xưa ngày xưa đôi ta chung nón đôi ta chung đường
Lên sáu lên năm đôi ta cùng sách đôi ta cùng trường
Đường qua nhà em nghiêng nghiêng sân nắng, nghiêng nghiêng mây hồng*

Chiều nao đuối bướm, bướm bay vô vùn mà nước mắt rưng rưng ...

Rồi một ngày kia em khoe áo mới xanh hơn mây trời

Hai đứa chung vui khi xuân vừa tới thơ ngây cuộc đời

Trò chơi trẻ con em cô dâu mới chưa nghe nặng sâu

Chú rể ngân nga ra hái hoa cà làm quà cưới cô dâu

Đào ngược lên nhìn Đạm khi nghe câu *Ngày xưa ngày xưa đôi ta chung nón đôi ta chung đường...*. Ánh mắt của nàng thăm thẳm cùng với nụ cười hoi mim như muốn nói lên điều gì song được kèm giữ lại. Đạm cũng nhìn lại nàng rồi quay đi chỗ khác. Cũng may là Trương mãi cúi đầu nhìn xuống chiều như để hết tâm hồn vào lời ca cho nên anh không thấy được cử chỉ bất thường của hai người.

Đạm khom người đốt điếu thuốc. Đào ngồi được mùi khói thuốc thơm nồng nàn đang tản漫 trong không khí. Từ khi về đây không ít thời nhiều nàng quen ngửi mùi khói thuốc hăng hắc của Trương, nhất là của Đạm bởi vì anh là người hút thuốc nhiều nhất và ở cạnh nàng nhiều nhất. Trương không hút thuốc nhiều. Anh chỉ hút xả giao cũng như anh mua thuốc để mời người khác nhiều hơn là tự mình hút. Chỉ có Đạm. Ông láng giềng của nàng hút thuốc liên miên từ lúc mở mắt cho tới khi đi ngủ. Mới đầu nàng còn than phiền sau đó để mặc Đạm hút cho cháy phổi luôn.

- Mười mấy năm qua khi hoa vừa hé nhụy thì đời trai vui chinh chiến.

Anh xuôi miền xa bao lần đêm bước xuân qua

Anh oi, kỷ niệm xưa em còn giữ mãi trong lòng

Em biết không em, xuân lại trở về,

đường rừng chiều hoang sương xuống

Thương sao là thương trong màu tím sắc hoa xưa ...

Dĩ vãng đâu trôi về nhắc ta ngày xưa...

Chuyện xưa chuyện xưa,

chuyện từ xuân trước xuân nay chưa nhòa

Anh nói em nghe thương em từ lúc hoa chưa mặn mà

Cầu cho mùa xuân nồng nàn trên má em thôi đợi chờ

Giữa lòng chiều hoang nắng cánh sim rừng...

Ngỡ màu hoa tím năm xưa...

Đào nhìn hai người lính. Một người ngồi bên cạnh và một người ngồi trước mặt. Trước mặt là quá khứ. Bên cạnh là hiện tại. Cả hai thứ đều bị bao trùm bởi bóng tối, bởi chiến tranh. Còn tương lai là gì? Phải chăng là đêm tối lặng thầm và mênh mông, thấp thoáng những bóng đen di động trên quang đồng không mông quạnh. Viên đạn mìn chê được thoát ra kèm theo tiếng nổ. Đào thở dài. Cho tới bây giờ, ngồi đây, nàng cũng không hiểu, không tìm ra lý do gì khiến cho nàng nhận lời lấy Trương, rồi từ bỏ một đời sống vui vẻ nơi đô thị để theo anh xuống Cái Đôi, sống nơi tiền đòn lẻ loi và thiêu thốn đủ mọi thứ. Không có điện đã dành mà nước cũng không có luôn. Ở cái xứ mà biển chỉ cách xa mười

mấy cây số thời nước đục ngầu và mặn chát. May mà có mưa và mưa nhiều nên nàng mới có nước uống. Áo dài, áo lụa, áo màu nấm chát đồng trong va ly. Chỉ có quần đen áo trắng mà màu trắng theo tháng ngày cũng biến thành màu vàng của phèn. Mái tóc huyền mượt mà bắt đầu khô cứng cũng như hai bàn tay mềm mại của cô gái phó thị bắt đầu chai vì phải bửa cùi. Nàng không khóc mà nước mắt cứ chảy ra vì thối lửa nấu cơm. Bên cạnh đó còn nỗi lo sợ, sợ cho mình và cho người. Tại sao nàng lại ở đây? Ngôi đồn xa lạ, vùng đất khi ho cò gáy, chó ăn đá gà ăn muối này đâu có gì hấp dẫn để giữ chân nàng. May ra chỉ có người. Hai người. Đang ngồi cảm nín. Mắt thăm quan vì thiếu ngủ. Nữ cười gượng gạo vì ưu tư. Bao nhiêu tuổi. Hai mươi hai. Hai mươi lăm. Nhưng họ già trước tuổi, cần cỗi và khô khan như thân cây đứng dọc theo bờ con rạch lờ đờ nước chảy ngoài hàng rào kẽm gai. Nàng ngồi đây, canh nồi bánh tét đêm ba mươi chỉ vì một chút lòng thương, yêu hay tội nghiệp hai người lính. Điều đó có đúng không hay chỉ là cảm nghĩ? Che miệng ngáp dài Trương cười nói với Đạm.

Em đi ngủ... Giao nồi bánh tét cho anh và Đào coi chừng...

Hít hơi thuốc Đạm cố nói một câu để giữ Trương ngồi lại.

Còn sớm mà... Thức đón giao thừa rồi hãy ngủ. Mai mình đâu có làm gì...

Trương cười cười đứng dậy.

Em cũng muốn thức cho vui nhưng mà hai con mắt cứ nhắm lại...

Quay sang vợ đang ngồi nhìn vào đêm tối anh cười tiếp.

Mười một giờ rưỡi em kêu anh dậy đón giao thừa nghe cung...

Đào cười gật đầu. Nhìn theo bóng Trương Đạm nhẹ thở dài. Nàng ngoặc lên khi nghe tiếng thở dài của người ngồi đối diện với mình.

Anh uống thêm trà...?

Ngần ngừ giây lát Đạm đưa tách trà gần cạn cho Đào rót thêm xong cất tiếng nói bâng quơ.

Đêm yên tĩnh quá...

Đào cười im lặng cúi đầu nhìn nồi bánh tét đang sôi. Lửa bập bùng cháy. Trong bóng tối mờ mờ Đạm thấy được mái tóc đen dài phủ gần nửa mặt. Mũi cao và thẳng. Làn da trắng mờ. Chiếc áo bà ba màu mỡ gà. Đào ngồi đó, im lặng và lạ lùng như pho tượng. Mới có bốn năm mà tưởng chừng như lâu thật lâu. Ngày xưa... Trúc Đào dịu dàng, e lệ đi bên cạnh anh sau buổi tan trường. Nắng vàng đỏ trên đường Nguyễn Bỉnh Khiêm rợp lá cây. Tà áo dài trắng bay trong cơn gió nhẹ trên cầu Thị Nghè. Tiếng cười hồn nhiên. Ánh mắt long lanh.

Anh Đạm...

Đạm mỉm cười ngược lên nhìn khi nghe Đào gọi nhỏ.

Anh nghĩ gì vậy?

Nhớ lại thời còn đi học...

Đi học mà lúc nào? Tiểu học hay trung học?

Đạm cười vắn.

Đào hỏi để làm gì?

" Em có lý do

Lý do gì?

Không trả lời Đào cười vắn.

Anh hỏi để làm gì?

Anh có lý do

Lý do gì?

Đào bật cười và Đạm cũng cười theo một cách vui vẻ. Bum... Đạm hơi nhởn dậy khi nghe thứ âm thanh giết người đột ngột nỗi lên trong đêm trù tịch im vắng. Bum... Bum... Bum...

Pháo... Pháo kích...

Một chê hú lồng lộng không gian. Rồi sau đó tiếng xè xè vang lên. Đạm chồm lên người Đào. Âm... Tiếng nổ lùng bùng lỗ tai. Đất cát bay rào rào. Âm... Âm... Tiếng nổ rung rinh mặt đất. Bum... Bum... Bum... Lòm còm ngồi dậy Đạm nắm tay Đào chạy tới bờ giao thông hào. Nhảy tót xuống xong anh đưa tay bé Đào xuống. Đứng dưới sâu anh thấy lính của mình từ trong nhà chạy ra công sự phòng thủ hoặc các hầm trú ẩn.

Đạm hỏi nhỏ.

Đào có sao không?

Dạ em hồng biệt...

Trương... Trương...

Đạm hé lớn. Có tiếng của Trương từ trong nhà trả lời chậm và nhỏ.

Tôi đây anh...

Có bị gì không?

Không...

Anh và Đào đang ở dưới giao thông hào. Trương chạy xuống đây đi?

Em nắm đây cũng được...

Pháo của địch cứ rơi đều vào đòn. Máy trái rơi gần làm cho Đào phải mopping đầu xuống thật thấp mặc dù đang đứng dưới giao thông hào. Nàng nghe Đạm lâm bẩm.

Tui nó cũng không để yên cho mình ăn tết...

Em có bị đau chỗ nào không?

Đạm hỏi lại lần nữa. Đào trả lời yếu ớt. Tiếng nói của nàng chìm mất trong tiếng nổ của một chê.

Dạ em bị tức ngực...

Đạm quay nhìn Đào giây lát rồi sau đó đưa tay sờ soạng lên mặt, lên ngực và khấp nới trên người của nàng. Đào thều thào.

Anh... Anh làm gì vậy?

Anh rờ xem Đào có bị thương không. Nếu bị thương sẽ có máu chảy...

Đào mỉm cười. Trong bóng đêm mờ mờ nàng thấy được một nửa khuôn mặt của người tình xưa. Mái tóc đen rối. Bộ trây di màu xanh.

Đào còn sợ không?

Dạ em không sợ... Có anh bên cạnh em không sợ gì hết...

Đạm quay nhìn Đào và thấy nàng đang nhìn mình mỉm cười. Nụ cười dịu dàng, đầm thắm và ngời sáng thứ hạnh phúc mong manh chỉ có được trong chốc lát của một người, tuy không phải là lính nhưng đang trực diện với khổ đau và lo âu của lính. Đưa tay ra nắm lấy bàn tay thon nhỏ hơi bắt đầu chai cứng của Đào anh xiết nhẹ nhẹ như biếu lô chút thân mật và âu yếm.

Em can đảm lắm...

Đạm thì thầm. Đào cảm thấy lòng mình ấm áp và nỗi lo sợ bỗng tan biến vì cử chỉ và lời nói của người tình xưa. Tiếng départ của một chê im hẳn. Đạm leo lên trên miệng giao

thông hào rồi đưa tay cho Đào nắm lấy để kéo nàng lên.
Chắc hết pháo kích rồi. Đào lạnh không?
Em không lạnh nhung em cần đi thay quần áo. Quần áo của em ướt rồi. Em muốn mặc
quần áo mới để đón giao thừa...
Đạm cười lặng lẽ trong đêm tối khi nghe câu nói của Đào. Nàng vẫn còn giữ cái tính lúc
còn đi học là thích mặc quần áo mới nhất là trong những ngày tết. Trương bước ra cửa và
đụng đầu với vợ.
Em có bị gì không?
Không... Chỉ có dơ hết quần áo của em... Anh có bị gì không?
Trương hôn lên tóc vợ và nói với giọng dỗ dành.
Anh không có sao hết. Ráng chịu đi cung... Mai mốt mình đi ra Cà Mau săm quần áo
mới...
Đạm bước tới chỗ bếp lửa đang còn cháy. Nhắc lấy nắp nồi bánh tét anh cười nói với
Trương.
May mà tụi nó không pháo trúng nồi bánh tét của mình...
Trương cười nói trong lúc ngó vào nồi bánh tét sắp sửa cạn nước.
Giờ này mà có tô phở tái...
Gật gật đầu Đạm nói trong lúc khom người đốt điếu thuốc. Hít hơi dài xong anh đưa gói
thuốc mời Trương nhưng Trương lắc đầu cười.
Em không ghiền thuốc lá mà em ghiền khúc bánh mì thịt...
Cười ha ha Đạm chắt lưỡi. Anh quay nhìn khi nghe Đào lên tiếng.
Em có thịt kho, dưa cải và cơm nguội anh và anh Đạm ăn không?
Ăn liền...
Trương trả lời thật nhanh còn Đạm gật đầu nhẹ nhẹ.
Mình ăn tối nay rồi mai mồng một còn thịt kho không?
Em kho nhiều lắm. Ăn tối mồng ba, mồng bốn cũng chưa hết...
Đào vừa nói vừa quay trở vào nhà. Lát sau nàng bưng thức ăn ra bày trên chiêú. Đạm bỏ
vào nhà của mình. Tuy ngồi ngoài sân Trương cũng nghe được anh nói chuyện trên máy
liên lạc. Lát sau Đạm trở ra cười nói với Trương.
Anh gọi máy hỏi thăm thời ông Phát báo cáo là phe mình không có ai bị thương...
Đào bới cơm ra chén cho ba người. Vừa nhai Đạm vừa cười nói với nàng.
Ngon quá... Ăn thịt kho của Đào anh nhớ tới má của anh. Bà cũng kho ngon như vậy...
Đào cười lên tiếng.
Nếu anh muốn ăn với tụi này thời em sẽ nấu cho anh luôn...
Đạm ngần ngừ giây lát.
Anh đang ăn ở nhà ông Phát mà bây giờ bỏ đi cũng kỳ. Trừ khi nào...
Ngừng lại giây lát để uống hớp nước trà Đạm mới lên tiếng nói cho Trương và luôn cả
Đào nghe nữa. Giọng của anh chậm và nghiêm nghị.
Mình đã dũa nó te tua mà tại sao nó còn pháo mình được và pháo nhiều hơn nữa. Anh nói
cho hai em nghe một chuyện mà hai em đừng có nói lại với lính trong đồn. Anh nghi lính
của mình có người làm nội tuyến cho địch...
Thật hả anh?
Trương hỏi còn Đào không nói gì hết. Hít hơi thuốc thật dài Đạm gật đầu.
Nếu mình biết áp dụng tình báo nhân dân để nghe ngóng tình hình của địch thời ngược lại
họ cũng có thể cho người làm lính trong đồn hoặc móc nối lính của mình hoạt động cho
họ...

Trương gật gù như nhìn nhận lời nói của Đạm.
Em đồng ý với anh. Việc nhân viên tình báo của địch giả làm lính trong đồn hay móc nối lính của mình là chuyện có thể xảy ra...
Anh Đạm nghĩ là lính trong đồn làm nội tuyến cho địch. Mà anh biết ai chưa?
Im lặng giây lát Đạm mới trả lời câu hỏi của Đào.
Anh chỉ nghĩ ngờ thôi mà chưa biết rõ ai... Muốn biết một cách chắc chắn mình phải mở cuộc điều tra ngầm...
Anh tính nhò tụi này làm phụ anh...?
Đạm chưa kịp trả lời Đào đã nói tiếp với giọng nửa giỡn nửa thật, nửa nũng nịu và nửa vội vĩnh của một đứa em gái.
Anh Trương là lính nên phải làm theo lệnh của anh. Còn em, anh muốn em làm là anh phải trả công em mới chịu làm...
Trương bật cười hắc hắc vì câu nói của vợ. Riêng Đạm cũng mỉm cười im lặng không nói gì hết. Anh lờ mờ đoán Đào muôn nói tới điều gì. Bới chén cơm đưa cho chồng Đào cười nói với Trương và Đạm.
Em còn một ý kiến hay lắm. Hai anh có muốn nghe?
Đạm nhìn Trương và bắt gặp Trương cũng đang nhìn mình. Cuối cùng Đạm lên tiếng. Ý kiến gì? Thuộc phạm vi gì?
Đào cười cười nhìn hai người lính đang chiêu tướng mình thật kỹ.
Nhiều đứa con nít trong đồn tới tuổi đi học mà không được tới trường. Em tính mở một lớp dạy cho chúng nó học. Mình dạy cho nó biết đọc, viết cũng là điều bổ ích... Phải không anh?
Đào nhấn mạnh ba tiếng trên trong lúc ngược nhìn Đạm. Nàng biết anh là người duy nhất cho phép nàng mở lớp học.
Lý do nào thúc đẩy Đào làm chuyện đó?
Đạm lên tiếng hỏi trong lúc đặt chén cơm và đoi đưa xuống chiếu. Anh giơ tay ngăn không cho Đào bới thêm cơm rồi cười nói.
Cám ơn em... Anh no rồi...
Có nhiều lý do thúc đẩy em muốn mở lớp dạy học. Thứ nhất là em muốn có việc gì để làm. Ăn, ngủ, đọc sách riết cũng chán. Nhàn cư vi bất thiện. Hai anh cũng biết điều đó. Không có làm việc gì em cảm thấy mình vô dụng. Lý do thứ nhì là em tội nghiệp cho những đứa con nít trong đồn. Dạy cho chúng nó biết đọc, viết là bước đầu để mở mang trí óc của chúng...
Đạm gật gù còn Trương nhìn vợ với ánh mắt trìu mến và cảm phục.
Trương nghĩ sao?
Ưc ngậm nước trà nguội Trương giơ tay lên.
Em đồng ý và hoan nghinh ý kiến của Đào. Tuy nhiên có một trở ngại là mình tìm đâu ra sách vở, giấy mực và đủ thứ để mở lớp học...
Đốt điều thuốc Đạm cất giọng chậm và khàn khàn.
Anh có quen với đại úy Tịnh, làm ở phòng tâm lý chiến của tiểu khu. Ăn Tết xong anh sẽ xin ống giúp mình. Sau Tết Hạnh hỏi các gia đình binh sĩ để biết mình có bao nhiêu học trò cũng như cần bao nhiêu dụng cụ để mở một lớp học.
Gật đầu Trương nói với giọng sầm nǎm.
Em sẽ bàn với ba ông Xinh, Thắng và Phát. Lính của mình cả đống, cất làng cho dân còn được huông hò gì trường học của cô giáo Đào...

Nói xong Trương cười hắc hắc. Đạm cũng mỉm cười. Trong bóng tối thầm lặng của đêm trù tịch anh thấy một đôi mắt long lanh nhìn mình với tất cả đầm thắm và dịu dàng.

Như Hạnh

Chương 12

6 giờ sáng. Hôm nay Thắng thức dậy sớm hơn thường lệ. Anh có lý do đặc biệt để thức sớm. Hôm nay là ngày dựng cờ của đại đội. Tự pha trà, rót một tách trà còn bóc khói anh bước ra sân. Men theo giao thông hào anh đi dần về chỗ sân chính. Mặt trời ửng ửng đỏ nơi quang đồng không mông quạnh. Miệng ngâm điệu thuốc, tay trái cầm tách trà, tay mặt của anh vuốt nhẹ lên cột cờ láng bóng. Phải mất hơn tuần lễ tìm kiếm, anh và lính của trung đội dưới quyền mới chọn được một cây tràm ưng ý. Gần hai chục người mới khiêng nổi thân cây tràm cao ba chục thước và đường kính hai gang tay. Sau một tuần lễ hì hục nào cưa, đục, bào, thân cây tràm biến thành cột cờ được đánh bóng và sơn sàng để dựng lên. Anh ra xóm nhà lá nhờ bác Năm chọn ngày lành tháng tốt. Hôm nay sẽ là ngày dựng cột cờ và thứ hai tuần tới sẽ là lễ thượng kỳ đầu tiên. Thắng vuốt dài dài theo thân cây trong bóng. Anh cảm thấy như vật vô tri này chưa đựng một cái gì thiêng liêng và cao cả.

Chiến hả anh Hai?

Hơi ngược lên khi nghe có người nói, Thắng thấy Tâm, tiểu đội trưởng tiểu đội 3 của trung đội 2 dưới quyền chỉ huy của mình đang bước tới. Tay cầm ly cà phê, tay cầm điếu thuốc Tâm cười nói tiếp.

Tôi khoái cây cột cờ này. Tôi chưa thấy cây nào thẳng, cao và bụ như cây này. Chắc phải vài chục năm nó mới bị mục...

Nhé gật đầu rít hơi thuốc, Thắng vuốt nhẹ nhẹ lên thân cây rồi mỉm cười nói với Tâm. Mày chuẩn bị xong chưa? Tới giờ mà bị trực trặc là ê mặt nghe mậy. Ông thầy ống giao cho mình mà hư bột hư đường là coi hỏng đặng nghe mậy...

Tâm cười hớp một hớp cà phê.

Xong hết rồi anh Ba. Tôi đã cho mây thẳng nhỏ đỗ móng rồi. Hôm nay mình chỉ còn dựng cột cờ...

Thắng gục gặt đầu tó vể hái lòng khi nghe Tâm nói. Hớp ngum nước trà cuối cùng xong anh quẹt diêm đốt thuốc lá rồi lên tiếng.

Mấy giờ rồi?

Liếc đồng hồ đeo tay của mình Tâm trả lời gọn.

Sáu giờ rưỡi rồi anh Ba...

Hít hơi thuốc lá thật dài, nhả khói ra từ từ Thắng ra lệnh cho Tâm đi gọi lính để lo dựng cột cờ.

Đạm, Trương và Đào đứng trước cửa nhà nhìn Thắng, Xinh và Phát chỉ huy lính dựng cột cờ. Ngắm thân cây cao và thẳng tắp Trương quay qua cười nói với Đạm.

Cột cờ đẹp quá. Mình mà treo quốc kỳ lên là hách vô cùng...

Đạm mỉm cười đốt điếu thuốc.

Hách thời cũng hách mà cũng mệt đó. Tụi nó sẽ pháo vào đòn mỗi ngày...

Quay qua Đào anh cười tiếp.

Chừng nào mình mới hát quốc ca và thượng kỳ được cô giáo?

Đào bật cười thánh thót khi được Đạm gọi là cô giáo.

Thứ hai tuần tới thưa anh. Ngày mai em mới bắt đầu dạy cho mấy anh lính hát quốc ca.

Chắc cũng mất ba bốn ngày họ mới thuộc... Anh thuộc chưa?

Đạm cười nhỏ không trả lời. Đào nói tiếp.

Anh và anh Trương không thuộc là bị đòn nghe chưa... Hai ông trưởng và phó mà không thuộc bài và hát trật là không được đâu. Cấp chỉ huy là phải làm gương cho lính...

Trương cười hắc hắc khi bị vợ lén lớp. Riêng Đạm liếc nhanh cô giáo rồi cười hỏi.

Lớp học hát mấy giờ mới bắt đầu?

1 giờ trưa bắt đầu và tan lúc 4 giờ chiều...

Bỏ tàn thuốc rơi xuống đất rồi lấy chân giẫm lên Đạm cười cợt.

Tôi sẽ trình diện cô giáo đúng giờ...

Nói xong anh giơ tay chào rồi bước nhanh về phía hầm chỉ huy. Sau lưng anh vang lên giọng cười vui tươi của Đào.

Trên khoảnh sân rộng nơi góc trái của đồn đầy đặc lính ngồi đứng chờ tới giờ để học hát.

Trong số người hiện diện có đủ ba ông trung đội trưởng và lính dưới quyền chỉ huy của họ. Kém năm phút một giờ Đào xuất hiện trong bộ bà ba đen. Đúng 1 giờ Đạm và

Trương cũng từ hầm chỉ huy đi nhanh tới chỗ mọi người đang tụ họp. Theo lệnh của Phát, ba trung đội xếp hàng tề chỉnh và đứng nghiêm chào đón cấp chỉ huy. Hướng về

Đào đang đứng trước mặt Đạm nói với giọng nghiêm nghị.

Mời cô giáo...

Đào mỉm cười khi nghe Đạm gọi mình là cô giáo. Nhìn hàng quân đang đứng nghiêm chờ đợi nàng nói lớn.

Tôi xin hỏi là ai trong các anh thuộc quốc ca?

Nguyên đại đội gần tám chục mạng không có người nào giơ tay lên kể cả hai ông đại đội trưởng và phó. Hơi mỉm cười Đào hướng về Đạm đang đứng đầu hàng quân.

Anh Đạm không thuộc quốc ca à?

Cười thành tiếng nhỏ Đạm nói trống.

Hát theo thời được, còn thuộc thời lõm bõm vài câu...

Anh Trương thuộc không?

Được chừng nửa bài...

Trương trả lời gọn. Gật đầu Đào nhìn Đạm cười thót.

Tôi nhớ thiếu úy Đạm phân phát cho mỗi tiêu đội một bài hát đã được tôi chép lại. Các anh có thể nhìn vào đó mà hát. Sau đây tôi xin hát trước một lần để cho các anh nghe xong rồi mình sẽ tập từng câu một. Sau khi thuộc từng câu xong mình mới bắt đầu hát trọn bài...

Xin cô giáo cho tụi này nghe giọng oanh vàng của cô đi...

Lính cười ô vì câu nói của Phát. Họ thôi cười khi nghe Đào cất tiếng hát.

- Này công dân ơi, đứng lên đáp lời sông núi

Đồng lòng cùng đi hy sinh tiếc gì thân sống

Vì tương lai quốc dân cùng xông pha khói tên

Làm sao cho núi sông từ nay luôn vững bền

Dù cho phơi thây trên gươm giáo

Thù nước lấy máu đào đem báo

Nòi giống lúc biến phải cần giải nguy

Người công dân luôn vững bền tâm trí
Hùng tráng quyết chiến đấu, làm cho khắp nơi vang
Tiếng người nước Nam cho đến muôn đời...
Công dân ơi mau hiến thân dưới cờ
Công dân ơi mau làm cho cõi bờ
Thoát cơn tàn phá
Vé vang nòi giống
Xứng danh ngàn năm dòng giống Lạc Hồng...
Đạm là người đầu tiên và cũng là người vỗ tay thật lớn sau khi Trúc Đào dứt tiếng hát.
Rồi Trương và lính cũng bắt chước vỗ tay hoan hô nồng nhiệt.
Trời ơi cô Đào hát không thua gì ca sĩ. Cô mà ca sáu câu vọng cổ tui dám cá sẽ mùi hơn
Thanh Nga hay Bạch Tuyết...
Tư Đòn Cò lên tiếng khen và ai ai cũng biết anh ta thành thật khen ngợi. Đào nhìn Đạm
bằng ánh mắt biết ơn.
Cám ơn các anh. Tôi hát bậy bạ cho vui thôi...
Cô Trúc Đào hát bậy bạ mà còn hay như đây thời nếu cô hát thật còn ác đạn cỡ nào...
Trương bật cười lớn vì lời khen chí tình của Tư Đòn Cò dành cho vợ của mình.
Hôm nào tôi mời anh Tư lên nhà đàm cho vợ tôi hát vọng cổ nghe anh Tư...
Nghe Trương nói Đào kêu lớn.
Em không biết hát đâu anh đừng có quảng cáo ầu...
Tư Đòn Cò cười ha ha.
Tân nhạc hay cổ nhạc gì tui mần cũng được...
Mọi người nhao nhao lên tiếng khiến cho Đạm phải tăng hắng.
Anh em im lặng. Mình nên trở lại chuyện hát quốc ca trước...
Nói xong Đạm ra hiệu cho Đào tiếp tục. Từng chữ, từng câu một nàng hát trước cho mọi
người nghe rồi sau đó cả đại đội đồng hát theo. Từng câu, từng đoạn một, nàng dịu dàng,
vui vẻ và kiên nhẫn tập dượt cho lính hát trọn bản quốc ca. Chừng hai giờ đồng hồ sau
mọi người đã có thể cùng hát với nhau. Điều mà nàng nhận thấy là mấy chục người lính,
càng hát nhiều họ càng hát lớn, hát mạnh, hát một cách say sưa hơn. Đường như hồn
thiêng sông núi cũng nhu những lời, những câu trong bản quốc ca kích thích tâm hồn họ
do đó họ thích hát và hát hoài không biết mệt mỏi.
Bốn giờ chiều Đào tuyên bố tạm chấm dứt buổi tập hát.
Ngày mai mình tiếp tục nữa ha thiếu úy?
Không vội lên tiếng Đạm hướng về cô giáo như muốn nàng trả lời thay cho mình. Hiểu ý
nàng vui vẻ trả lời.
Thứ hai tuần tới là ngày lễ chào cờ đầu tiên của đại đội. Vì vậy mình phải tập hát mỗi
ngày cho thật nhuần. Các anh chịu khó tập mỗi ngày một tiếng đồng hồ...
Lính im lặng giải tán. Trên khoảnh sân rộng chỉ còn lại Đạm, Đào, Trương, Xinh, Thắng
và Phát. Đưa gói thuốc ra mời bốn ông lính Đạm cười nói một cách thân thiện song ai
cũng hiểu đó là lệnh mà họ phải thi hành.
Ba ông nhớ bảo lính mặc quân phục đàng hoàng. Súng ống cũng nên lau chùi cho sạch
sẽ. Thứ hai là ngày chào cờ đầu tiên nên tôi muốn tất cả đều phải chỉnh tề. Người nào tóc
tai dài quá thời nên hớt ngắn gọn một chút...
Đào bật cười chỉ Trương.
Ông đại đội phó nè. Tóc của ông búi củ tỏi được rồi đó anh Đạm...
Đạm quay qua nhìn Trương rồi cười nói với Đào.

Chiều nay cô giáo đè đầu ống hớt ba phân xong dẩn ống lên trình diện anh...

Đào cười hắc hắc khi thấy nét mặt bí xị của chồng.

Tôi nay tới phiên ai đi ăn sương?

Tôi thiếu úy...

Trương lên tiếng. Nhìn Trương Đạm nghiêm giọng.

Ông đem tiểu đội 2 của ông Phát đi. Nhớ chia làm hai toán để có gì phụ với nhau. Tụi nó thù mình lắm nên mình phải cẩn thận. Sợ xảy một chút là bình với tụi nó liền...

Trương gật đầu.

Tôi sẽ làm theo lời của thiếu úy...

Đạm gật đầu ra lệnh giải tán. Mọi người lục tục về nhà. Riêng anh đi thẳng vào hầm chỉ huy và ở luôn trong đó cho tới giờ ăn cơm mới lui thuỷ đi về phía khu gia binh. Anh không thấy được Đào đứng nơi cửa nhìn theo bóng anh rồi thở dài âm thầm.

Mặt trời từ từ xuống sau dãy rừng tràm xanh đen. Ngồi im lìm trên nóc hầm chỉ huy Đạm ngó mong về hướng cánh đồng xanh xanh cỏ mọc năm về hướng đông bắc. Xa tít mù xa đâu đó trong khoảng không mịt mù là thành phố thân yêu mà anh đã bỏ lại. Bốn năm. Sài Gòn trở thành lạ xa. Tuổi học trò mơ mộng. Con đường im bóng mát. Buổi sáng chờ xe bus. Trúc Đào tươi mát như nụ hoa ướt sương sớm. Buổi trưa tan trường. Nàng rụt rè đi bên anh băng ngang sở thú. Lần đầu tiên hai đứa nói chuyện. Nụ cười của cô học trò e ấp. Giọng nói của nàng thì thầm khiến cho anh phải nghiêng đầu sát vào mặt của nàng để lắng nghe. Da mặt của nàng trắng hồng và mịn màng. Hương tóc thoang thoảng mùi bông bưởi.

Đạm khom người đốt điếu thuốc. Đầu thuốc cháy đỏ. Mặt trời khuất sau hàng cây nhưng trời vẫn còn hơi sang sáng. Anh thấy Trương đứng trước hàng quân nơi khoảnh sân rộng cạnh cột cờ. Tất cả đang sẵn sàng đi ăn sương đêm nay. Anh cũng thấy Đào đứng tựa cửa nhìn về hướng cột cờ. Dáng của nàng đơn độc, buồn bã và cảm nín khiến cho anh mũi lòng. Không có gì hơn là sự chịu đựng. Đối với một người lính, chết là một điều không ai muốn nhưng phải chấp nhận. Tuy nhiên sợ chết lại là một điều thông khổ nhất. Người ta nghĩ về sự chết hoài hoài ngay cả trong giây phút bình yên nhất. Chứng kiến cái chết hằng ngày. Ban đêm đi kích cũng chết. Buổi sáng đi mở đường cũng chết vì đập mìn. Buổi trưa chết vì giẫm phải lựu đạn. Buổi xế chiều chết vì bị bắn súng. Khuya chết vì bị pháo kích. Tất cả là chết. Tất cả chờ chết, đợi chết.

Bóng tối chụp xuống thật nhanh. Khe khẽ thở dài Đạm hít hơi thuốc cuối cùng trước khi dụi tắt. Uể oải ngồi dậy anh cúi đầu đi về nhà của mình.

Đang chép mấy bài hát vào cuốn tập, Đào hơi ngung tay khi nghe tiếng mở cửa rồi tiếng bước chân vang lên bên kia vách. Nàng biết Đạm vừa về nhà. Có tiếng động nơi vách lá rồi giọng nói khàn khàn của anh vang lên.

Đào ngủ chưa?

Đặt cây viết xuống bàn Đào mỉm cười.

Dạ chưa ngủ...

Đang làm gì vậy?

Dạ em đang soạn bài...

Bộ em tính thành cô giáo hả?

Đào bật cười vì câu hỏi của ông hàng xóm dễ thương.

Tại sao không?

Lần này tới phiên Đạm bật cười.

Hồi chiều này anh đã nói chuyện với thiếu tá Bằng của tiểu khu Cà Mau về chuyện mở

lớp học của mình...

Ông trả lời anh ra sao?

Anh trình bày và năn nỉ quá nên Ông bằng lòng giúp mình. Ông sẽ xin cho mình tất cả dụng cụ như bảng đen, giấy, mực, tập, sách vở, đủ mọi thứ để em khai giảng lớp học...

Cám ơn anh. Anh đáng được em thưởng ly cà phê đen...

Đào rời chỗ ngồi khi nghe Đạm reo thành tiếng vui mừng. Lát sau nàng trở lại với tách cà phê còn bốc khói. Vạch vách lá nàng đưa cà phê sang cho ông hàng xóm. Nàng hơi rùng mình khi chạm vào tay của Đạm. Vẫn còn đứng tựa vào vách lá nàng hỏi nhỏ.

Đủ ngọt cho anh không?

Anh chưa thử nhưng anh nghĩ là ngon...

Sao anh biết?

Anh biết em đã ném rồi...

Đào bật cười. Nàng nghe tiếng diêm quẹt bùng cháy rồi sau đó đầu thuốc đỏ rực.

Anh với Trương và em sẽ ra Cà Mau gặp ông thiêu tá Băng để lãnh dụng cụ...

Chừng nào đi hả anh?

Cuối tháng này...

Đạm ngừng lại để uống hớp cà phê xong tiếp tục nói.

Từ đây tới cuối tháng anh sẽ đốc thúc lính cất một lớp học cho em...

Đào ngắt lời Đạm.

Em đã lập danh sách của học trò rồi. Có ba mươi chín đứa từ sáu tuổi đến 15 tuổi. Ngoài ra còn có bảy đứa từ 12 tới 16 tuổi...

Như vậy em phải có hai lớp học...

Dạ hông... Một lớp học chung nhưng chia làm hai nhóm khác nhau...

Đạm cười thành tiếng nhỏ.

Như vậy là em bận lắm. Trương chắc không chịu đâu...

Kệ ảnh... Em cần phải làm một cái gì chứ ở không hoài chán lắm...

Anh đồng ý là em phải làm. Hay là em dạy bốn ngày thôi...

Đang nói Đạm đột nhiên ngừng lại. Anh nghe được tiếng bum... bum... từ cánh đồng không mông quạnh vọng lại. Pháo. Đạm bật kêu.

Đào nằm xuống... Pháo kích...

Tiếng hú bay trên đầu rồi sau đó là tiếng nổ rung rinh căn nhà lá. Không suy nghĩ Đạm chụp lấy cái máy 25 và khẩu Colt 45 đặt trên bàn. Chạy ào ra cửa anh hét thật lớn.

Đào... Xuống hào...

Đạm nghe tiếng xè xè thật gần rồi tiếng nổ lùng bùng lỗ tai. Sức nổ hất anh nhào tới trước mấy bước. Đất cát bay rào rào, tạt vào mặt anh rất rát.

Đào... Đào...

Không nghe Đào trả lời Đạm gào lên. Tiếng gào của anh giống như tiếng khóc.

Đào... Em có sao không?

Trong nhà hoàn toàn im lặng. Buông máy 25 và khẩu colt Đạm lao đảo bước vào cửa nhà của Trương. Căn nhà tối mờ. Anh thấy Đào nằm ngửa trên đất. Ngồi xuống anh đưa tay sờ soạng khắp người của nàng. Cảm thấy lòng bàn tay của mình khô ran anh biết không có máu chảy. Như vậy là nàng không có bị thương. Có thể nàng bị ngất xỉu vì sức ép của mợ chê. Ôm xốc nàng Đạm chạy ào ra giao thông hào. Àm... Àm... Àm... Hàng loạt tiếng nổ vang vang khắp nơi. Lần trong đó anh nghe có tiếng la hét của lính.

Thanh Đạm... Thanh Đạm... đây 3... nghe rõ trả lời...

Đạm chụp lấy ống liên hợp của máy 25 khi nghe giọng nói của Phát vang vang.

Thanh Đạm tôi nghe 3... Thanh Đạm nghe 3...
Trình thầm quyền tụi nó pháo dữ quá... Thầm quyền đang ở đâu?
3 đây Thanh Đạm... Tôi đang ở dưới giao thông hào. Anh cho con cái vào vị trí... nghe rõ trả lời...
Trình thầm quyền 3 tôi nghe rõ. Tôi và con cái đã dô vị trí...
Buông ống liên hợp Đạm cúi nhìn Đào đang nằm thiêm thiếp trong lòng của mình.
Đào... Đào...
Không có tiếng trả lời. Đạm lo âu. Ngất xỉu khá lâu rồi mà vẫn không tỉnh lại đó là triệu chứng không tốt. Muốn cho nàng tỉnh lại anh phải làm điều gì khác hơn. Suy nghĩ giây lát anh đặt miệng của mình lên miệng của Đào để làm hô hấp nhân tạo. Một phút sau nàng bắt đầu thở đều rồi mở mắt ra. Điều mà nàng nhận biết trước tiên là mình đang nằm trong lòng của Đạm.
Anh...
Đào thì thầm. Đạm mỉm cười trong bóng đêm khi nghe tiếng thì thầm âu yếm của người tình xưa.
Em có đau không?
Không... Anh có bị gì không?
Đạm lắc đầu cười.
Không... Em xỉu làm anh sợ quá...
Anh sợ gì?
Sợ em chết... Anh không muốn em chết...
Đạm hơi nhúc nhích như muốn ngồi dậy. Đầu của Đào vẫn còn nằm trong lòng anh. Pháo vẫn nổ mặc dù thưa thớt và rời rạc hơn trước.
Em ngồi dậy được không?
Đào trả lời trong tiếng thở gấp.
Không... Em đau lưng... Em không muốn ngồi dậy...
Đạm cúi nhìn. Anh thấy mờ mờ một khuôn mặt và đôi mắt long lanh.
Em nằm trong lòng anh khiến cho anh không tự chủ được...
Không tự chủ rồi anh sẽ làm gì?
Anh sợ anh sẽ hôn em...
Anh đã hôn em hồi nãy...
Đạm nói và giọng nói của anh thật yếu như tiếng thì thào.
Hồi nãy anh không có hôn em. Anh làm hô hấp nhân tạo...
Đào bật cười chống tay ngồi dậy. Dường như còn yếu sức nàng lại nằm xuống. Gối đầu lén đùi Đạm nàng cười nhỏ.
Em mệt... Anh chịu khó cho em nằm chút nữa nghe anh...
Đạm gật đầu cười nói bằng giọng thân mật.
Em muốn nằm bao lâu cũng được...
Thanh Đạm... Thanh Đạm đây Trương Hát...
Đạm nhắc lấy ống liên hợp khi nghe giọng nói của Trương vang lên.
Thanh Đạm nghe Trương Hát...
Trình thầm quyền... Tôi nghe pháo nhiều quá... Mình có bị gì không...
Tụi nó pháo vào đòn. Chưa có báo cáo tổn thất...
Dạ... Đào đang ở đâu thưa anh...
Nghe giọng nói ngập ngừng của Trương Đạm mỉm cười nói lớn.
Đào không có bị gì hết. Đang ở dưới giao thông hào... Nghe rõ trả lời...

Dạ tôi nghe anh rõ...

Trương ngưng nói. Đạm nói với Đào bằng giọng vỗ về khi nghe không còn tiếng nổ nào nữa.

Em ngồi dậy nghe... Anh phải đi xem coi lính có bị gì không...

Đào dùng dằng.

Không chịu đâu... Em...

Ngồi dậy đi em. Người ta nhìn em kia...

Anh xạo...

Cười hắc hắc Đào chống tay ngồi dậy. Đạm đứng lên. Nắm tay kéo nàng lên khỏi giao thông hào anh nói nhỏ.

Em vào nhà đốt đèn lên. Một lát nữa anh về...

Đào im lặng đi vào nhà. Tay xách máy liên lạc, tay cầm súng Đạm đi về hướng cột cờ khi thấy bóng của những người lính đi lại.

Mình có bị gì không anh Ba?

Đạm hỏi Ba Phát.

Cám ơn trời phật. Mình không có ai bị. Chỉ có thằng Tám bị trặc chân...

Vậy hả... Thôi anh cho lính giải tán. Nhớ canh gác cẩn thận...

Phát vừa quay lưng Đạm gọi giật lại.

Anh Ba... Tôi có chuyện muốn nói với anh...

Dạ... Thiếu úy...

Đưa gói thuốc Bastos xanh ra mời ông trung đội trưởng của mình Đạm cười lên tiếng.

Tụi nó pháo mình dữ hả anh Ba...

Vừa nói Đạm vừa quẹt diêm đốt thuốc cho Phát rồi sau đó mới đốt cho mình. Hít hơi dài, nhả khói ra từ từ Phát gật đầu trầm ngâm.

Tụi nó thăm dò...

Ngừng nói Phát nhìn cấp chỉ huy. Đạm nhìn lướt một vòng mấy hố sâu gây ra do mìn chê của địch. Tất cả đều nằm rải rác chung quanh cột cờ.

Anh Ba nói đúng. Tụi nó pháo để thăm dò và điều chỉnh mục tiêu. Tôi cá với anh lần sau tụi nó sẽ đốn gốc cây cột cờ của mình...

Đạm nhìn thấy nét ngạc nhiên trong mắt của ông trung đội trưởng. Rít một hơi thuốc dài

Đạm nói trong lúc nhả khói.

Mình có nội tuyến đó anh Ba...

Đang đưa điều thuốc lên miệng Phát ngưng tay cùng với miệng la nhỏ.

Ông thầy nói mình bị tụi nó cài...

Dù Phát không nói trọn câu song Đạm hiểu. Anh nhẹ nhàng thở dài.

Có thể tụi nó có đã cài được người vào làm lính cho mình hoặc tụi nó đã móc nối được một người... Cả hai đều giống như nhau...

Ông thầy biết thằng nào chưa?

Đạm lắc đầu.

Tôi chưa biết nhưng tôi đã nghĩ ra cách. Thứ hai tuần tới sau buổi chào cờ đầu tiên mình sẽ có cuộc họp mặt. Anh ba, ông Xinh, ông Thắng và chuẩn úy Trương với tôi sẽ bàn bạc cách thức tìm ra ai là nội tuyến của địch. Mình mà không bắt được thằng nội tuyến này là mình ăn ngủ không yên đâu anh Ba...

Phát gật đầu trầm ngâm.

Thiếu úy nói đúng. Biết được thằng nào ăn cơm quốc gia thờ ma cộng sản thiếu úy giao nó cho tui để tui vặt họng nó...

Đạm cười nhẹ lắc đầu.

Anh Ba không cần phải làm như vậy. Nếu biết được ai là nội tuyến cho địch mìn sẽ tương kế tựu kế...

Ngừng lại như để suy nghĩ xong Đạm tiếp.

Thôi mình đi ngủ... Mai sáng nói chuyện tiếp...

Bỏ tàn thuốc roi xuống đất rồi lấy giày giẫm lên cho tắt Phát gật đầu.

Dạ... Ông thầy đi ngủ...

Đạm còn đứng nơi cột cờ nhìn về hướng đồng không mông quạnh để hút hết điếu thuốc mới quay lưng đi. Về tới nhà Đạm ngạc nhiên khi thấy Đào đang ngồi phết xuống đất nơi cửa.

Đào sao vậy?

Em chờ anh. Em sợ không dám ở trong nhà một mình...

Đốt điếu thuốc, hít hơi dài, nhả khói ra từ từ Đạm nói bằng giọng vỗ về.

Có gì đâu mà em sợ... Anh ở sát bên vách mà...

Thấy Đào vẫn ngồi im Đạm nói với giọng âu yếm pha dỗ dành.

Nghe lời anh đi... Tui nó không có pháo nữa đâu...

Thấy nàng còn do dự Đạm cười nói tiếp.

Hay là anh chờ cho em ngủ xong rồi anh đi về nhà...

Đào cười gật đầu đứng lên. Nàng leo lên giường trong lúc Đạm xếp lại hai cái ghế bị ngã nằm trên đất. Nhìn nàng đắp mền xây mặt vào trong vách Đạm khe khẽ thở dài. Anh cảm thấy tội nghiệp cho nàng và thương nàng như thương đứa em gái của mình.

Như Hạnh

Chương 13

8 giờ sáng. Ba trung đội xếp hàng tề chỉnh bao quanh cột cờ. Ba trung đội trưởng và phó đứng đầu trung đội của mình. Đạm và Trương đứng cách cột cờ năm thước. Hai người lính sẵn sàng kéo cờ lên. Đạm gật đầu ra dấu. Trúc Đào mỉm cười cất tiếng hát và bảy mươi lăm người lính đồng cất cao tiếng hát. Cùng lúc đó lá quốc kỳ từ từ được kéo lên. Hơn trăm cặp mắt ngược nhìn lá cờ vàng ba sọc đỏ bay phất phới trong cơn gió mạnh của một ngày giữa tháng giêng.

- Nay công dân ơi, đứng lên đáp lời sông núi
Đồng lòng cùng đi hy sinh tiếc gì thân sống
Vì tương lai quốc dân cùng xông pha khói tên
Làm sao cho núi sông từ nay luôn vững bền
Dù cho phơi thây trên gurom giáo
Thù nước lấy máu đào đem báo
Nòi giống lúc biến phải cần giải nguy
Người công dân luôn vững bền tâm trí
Hùng tráng quyết chiến đấu, làm cho khắp nơi vang
Tiếng người nước Nam cho đến muôn đời...

Tiếng hát của gần một trăm người vang vang khắp nơi, vọng lên trời xanh, lan dài trên quang đồng không mông quạnh như là một thách đố đối với người lính du kích của mặt trận. Tiếng hát trở thành một biểu tượng cho niềm kiêu hãnh và bất khuất của người lính đã, đang và sẽ chiến đấu cho tự do của dân tộc. Tiếng hát là khí hùng thiêng liêng của sông núi được hun đúc từ mấy ngàn năm qua và mãi mãi trường tồn với tổ quốc. Người lính du kích của mặt trận có thể pháo vào đồn, có thể bắn súng, đặt mìn, gài lựu đạn hay làm bát cứ điều gì để giết chết họ nhưng không thể nào dập tắt được ý chí quật cường và lòng yêu nước thiết tha của họ.

Tiếng hát dứt song còn đồng vọng trong không gian. Lá cờ vàng ba sọc đỏ còn ngạo nghẽ bay trong gió. Lính của ba trung đội được phân chia ra thành ba toán. Toán 1 đồn cây; toán 2 dựng nhà và toán 3 đóng bàn ghế. Riêng ba trung đội trưởng cùng với Trương theo sau Đạm vào hầm chỉ huy để hội họp. Đợi cho bốn người ngồi xuống ghế và mời mỗi người một điều thuốc lá xong Đạm mới bắt đầu.

Một người lính trong đồn của chúng ta đã làm nội tuyến cho địch...

Câu nói của Đạm khiến cho Thắng và Xinh quay nhìn nhau. Riêng Phát mỉm cười im lặng.

Ông thầy nói thật hả ông thầy?

Xinh lên tiếng hỏi và Đạm gật đầu quả quyết. Đót điều thuốc anh thong thả nói.

Tuần trước địch pháo vào đồn và pháo không trật một trái nào. Đa số đạn 82 ly của chúng đều nhắm vào khu vực chung quanh cột cờ hoặc các công sự phòng thủ có đặt súng đại liên của chúng ta. Có hai trái rơi gần hầm chỉ huy của tôi. Điều này cho tôi biết là có ai đã chỉ mục tiêu cho chúng...

Xinh và Thắng đều gật đầu đồng ý. Ngay cả Trương và Phát đã được Đạm cho biết trước cũng đều có cùng ý nghĩ với cấp chỉ huy.

Ông thầy nghi ai?

Hít hơi thuốc thật dài Đạm cười lên tiếng.

Tôi chỉ phỏng đoán vậy thôi chứ còn nghi ngờ ai thời tôi không có điều gì hoặc chứng có gì để nghi ngờ. Bởi vậy tôi mới bàn với ba ông và chuẩn úy Trương để tìm cách khám phá ra ai đã hoạt động cho mặt trận. Nếu không có ngày chúng ta sẽ ăn nguyên trái 82... Trương túm tím cười. Ngay cả ba ông trung đội trưởng cũng lắc đầu cười gượng gạo vì câu nói hơi téu của Đạm. Thắng chậm chạp lên tiếng.

Ông thầy đừng nói như vậy xui lám...

Đạm mỉm cười hít hơi thuốc. Anh biết ba ông trung đội trưởng không ít thời nhiều cũng tin đị đoán nên kiêng kỵ và không thích nghe những lời nói thẳng của mình.

Thiếu úy đã nghĩ ra cách nào để biết ai nội tuyến cho địch?

Thắng ngập ngừng lên tiếng. Hít hơi thuốc lá Đạm trầm ngâm suy nghĩ rồi lát sau mới nhìn bốn người lính dưới quyền chỉ huy của mình.

Tôi đã nói chuyện với ban 2 của chi khu, phòng 2 của tiểu khu nhờ họ cung cấp lý lịch của tất cả những người lính được thuyên chuyển về đại đội trong vòng một năm nay...

Thầy Phát giơ tay lên định xin phép nói Đạm cười nhẹ.

Anh Ba muốn hỏi gì?

Dạ... Tôi có ý kiến như thế này. Sau khi chi khu và tiểu khu đưa cho mình bản lý lịch cá

nhân mà thiêu úy yêu câu thời mình sẽ phân loại những người có tên ra làm hai loại. Thứ nhất là những người mình không biết và thứ nhì là người mà mình quen biết...

Liếc nhanh Thắng và Xinh như để hội ý xong Phát tiếp liền.

Có nhiều người lính ở đây quen biết với tôi cũng như hai ông Xinh và Thắng. Họ có thể là người cùng làng, cùng quận, học cùng lớp hay bà con hai bên nội ngoại. Do đó tụi này có thể biết rành lý lịch của họ. Loại mà mình không biết chính là những người lính ở các quận khác trong tỉnh và được thuyên chuyển tới đại đội. Mình khó mà biết rõ lý lịch của họ...

Anh Ba nói có lý. Tuy nhiên điểm mà tôi muốn nhấn mạnh là bất cứ ai cũng có thể là nội tuyến cho địch...

Đạm nhân thấy ba ông trung đội trưởng có vẻ nhợt khi nghe câu nói của mình. Vì thế anh mới cười nói tiếp.

Tôi không nói ba ông và chuẩn úy Trương mà tôi chỉ muốn nhấn mạnh là những người mình quen biết đôi khi cũng bị địch móc nối...

Hít hơi thuốc thật dài Xinh hắng giọng.

Tôi cũng nghĩ như ông thầy. Để cho lính tráng không bị lộn xộn tôi nghĩ mình nên bí mật điều tra...

Trương cũng lên tiếng phụ họa lời của Xinh.

Tôi đồng ý lời của ông Xinh. Điều tra xem người lính nào hoạt động cho địch là một

chuyện khá tê nhị. Nếu mình không khéo léo sẽ làm mất tinh thần chiến đấu của lính...

Ông thầy có bản lý lịch chưa?

Thắng lên tiếng hỏi và Đạm trả lời sau khi thả khói ra từ từ.

Thứ sáu tuần tới tôi và Trương với Trúc Đào sẽ đi ra Cà Mau. Tụi này đi lãnh sách vở và dụng cụ về để bắt đầu khai giảng lớp học. Lúc đó phòng 2 tiểu khu sẽ giao cho tôi bản lý lịch cá nhân của lính...

Ông thầy và chửu úy đi bao lâu?

Liếc Trương đang ngồi trong góc Đạm cười cười.

Tụi này sẽ đi trưa thứ năm. Ra tới Cà Mau cũng chiều rồi nên phải đợi tới sáng thứ sáu mới lãnh sách vở được. Nếu về kịp thời tụi này sẽ về ngay ngày thứ sáu còn không phải đợi tới ngày thứ bảy...

Phát cười ha hả ngắt lời Đạm.

Ông thầy nên ở lại lâu lâu nghỉ cho bớt căng thẳng đầu óc...

Quay sang Trương Phát cười giỡn.

Để cho chửu úy Trương và cô giáo có dịp du dương với nhau...

Trương bật lên tiếng cười vui vẻ.

Phải đó... Tôi sẽ ăn nhậu dùm ba ông...

Búng tàn thuốc lá văng ra ngoài Đạm hỏi Xinh.

Vụ cắt trường học tới đâu rồi ông Xinh?

Gần xong rồi ông thầy. Sáng sớm này tía thảng Tư Bánh Bèo đứng chỉ huy tụi nó dựng nhà rồi. Còn bàn ghế tụi nó cũng đã đóng xong rồi. Khi nào ông thầy lãnh được sách vở về là tui sẽ nhờ tía thảng Tư coi ngày lành tháng tốt để mình khai mở lớp học. Ba đứa con của tui nóng lòng còn hơn mình nữa đó ông thầy...

Đạm gật đầu cười vui vẻ. Anh cảm thấy hân hoan vì tất cả lính trong đồn đều hăng hái tham gia việc cắt trường học và ghi tên đi học. Con nít thời không nói làm gì mà ngay cả người lớn cũng đều ghi tên. Điều này khiến cho Đào rất phấn khởi và nôn nóng.

Tôi tính như thế này. Sau khi tôi lấy bản điều tra lý lịch về thời mình sẽ chia làm hai toán.

Chuẩn úy Trương với ông Xinh và ông Thắng xúc tiến việc điều tra các người lính mà nơi sinh thuộc các làng mạc của quận Cái Nước. Phản đối và ông Phát lãnh phàn tùng hiểu về các người lính xa lạ như Quản Long, Năm Căn, Thới Bình, Sông Ông Đốc thuộc tỉnh Cà Mau. Mỗi tuần mình sẽ họp với nhau để báo cáo chi tiết...

Ngừng lại đốt điếu thuốc khác Đạm tiếp với giọng khàn khàn vì thức đêm và hút nhiều thuốc lá.

Tiểu khu sẽ mở một khóa huấn luyện cấp tốc về an ninh tình báo. Mỗi đại đội phải gửi một người, có thể là hạ sĩ quan hay sĩ quan về tiểu khu tham dự khóa huấn luyện này...

Trương chợt lén tiếng ngắt lời Đạm.

Thời hạn của khóa huấn luyện bao lâu thưa thiếu úy?

Đạm trả lời cho Trương mà cũng có ý nói với ba ông trung đội trưởng.

Vì tình hình chiến sự đang sôi động do đó tiểu khu chia khóa học làm hai giai đoạn. Giai đoạn thứ nhất là hai tuần lễ còn giai đoạn thứ nhì là một tháng. Vẫn đè nhà ở và cơm nước sẽ do tiểu khu cung cấp. Trong bốn ông nếu không có ai tình nguyện thời tôi bắt buộc phải chỉ định một người...

Tôi tình nguyện...

Trương lên tiếng trước nhất. Xinh cười ha hả.

Chửn quí chịu chơi à nghe...

Thắng tiếp theo lời của Xinh.

Ông mới ở đây mấy tháng mà chịu không nỗi rồi cho nên kiêm đường xá hơi...

Phát cũng cười ghẹo thêm.

Ông dẫn bà ra Cà Mau du dương mà...

Trương cười ha hả nhìn Đạm.

Chừng nào khóa học mới bắt đầu thưa thiếu úy?

Đạm cười nhẹ nhìn ra khung cửa hẹp.

Tiểu khu chỉ mới thông báo cho tôi biết vậy thôi. Ngày giờ thời chưa chắc chắn...

Nhin bốn người lính dưới quyền chỉ huy của mình Đạm cười tiếp.

Thôi mình giải tán.

Năm người lục tục ra khỏi hầm chỉ huy. Trên khoảnh đất trống nằm dọc theo hàng rào kẽm gai một ngôi nhà lá vừa được dựng lên. Người đi lại lăng xăng. Tiếng nói cười, la hét vang vang. Đạm mỉm cười một mình. Anh thấy lẩn lộn trong đám lính có bóng của Đào. Nàng đứng xa xa, bao quanh bởi học trò trai gái.

Coi bộ mấy đứa nhỏ khoái lâm ông thầy...

Phát lên tiếng. Đạm cười gật đầu rút một điếu thuốc xong đưa gói thuốc ra mòi bốn người lính. Xinh, Thắng và Phát đều lấy một điếu ngoại trừ Trương lắc đầu cười.

Cám ơn thiếu úy...

Chửn quí bỏ thuốc hồi nào vậy?

Thắng cười hỏi. Trương cười gượng.

Đâu có bỏ mà hút ít thôi. Bả cần nhẫn nói tôi hút thuốc hồi quần áo...

Ba ông trung đội trưởng đồng loạt cười ha hả. Riêng Đạm chỉ chummer chém cười.

Tôi đi coi trường học...

Dứt lời Đạm bước đi trước. Tuy nhiên đi được chừng mấy bước anh ngạc nhiên vì bốn người lính không có ai tháp tùng với mình. Hơi lắc đầu cười một mình anh rảo bước về chỗ đám lính đang cắt lớp học. Bác Năm, tía của Tư Bánh Bèo trịnh trọng bắt tay Đạm bằng cả hai bàn tay. Đây là một cử chỉ hơi mới lạ của bác.

Thiếu quí thấy được không thiếu quí?

Bác Năm hỏi và Đạm trả lời không do dự.
Có bác coi chừng thời cát chùa miếu còn được huống chi cái lớp học. Chừng nào mình
mở lớp được hả bác?

Đạm đưa gói thuốc ra mòi bác Năm. Đợi cho bác lấy xong anh mới quẹt diêm đốt cho
bác rồi sau đó mới đốt cho mình. Bập bập máy cái cho điếu thuốc cháy đều sau đó
mới hít một hơi dài bác Năm cất giọng khàn khàn.

Tôi đã coi ngày rồi thiếu quí. Bữa kia là ngày tốt nhất. Ngay cả lớp học chưa xong và
công việc còn bê bộn mình cũng nên khai mở để được ông bà phù hộ...

Đạm gật đầu cười. Dù không tin dị đoan nhung xuyên qua kinh nghiệm anh biết mình
không nên bác bỏ hay đả kích sự tin tưởng của bác Năm và những người lính dưới quyền.
Dạ tôi để cho bác toàn quyền chọn lựa ngày giờ cũng như lễ lộc để khai trương lớp học.
Nếu cần gì bác cứ nói với anh Ba Phát...

Cám ơn thiếu quí... Chắc tui chỉ cần vài trăm bạc mua nhang đèn và bánh trái để cúng
ông bà thôi...

Đạm gật đầu. Thấy Đào đưa tay vẩy mình anh cười nói với bác Năm.

Dạ tôi xin phép bác...

Hít hơi thuốc bác Năm cười hà hà.

Tui thấy ông thầy làm việc này hay quá. Từ từ tui sẽ nói với anh em trong xóm cho con
cái đi học...

Vậy thì tốt quá. Tôi nhờ bác Năm lo chuyện đó dùm...

Đạm bắt tay bác Năm rồi đi về phía Đào đang đứng với đám con nít đang cười giỡn và
chạy nhảy. Chúng nó vội ngưng cười nói và đứng im khi thấy mặt Đạm. Đối với đám con
nít trong đòn Đạm tượng trưng cho uy quyền do đó chúng tỏ ra dè dặt và kính sợ anh hơn
tất cả mọi người. Riêng cô giáo Đào lại đón anh bằng nụ cười và ánh mắt đủ làm ấm lòng
người lính chiến đóng ở tiền đồn heo hút.

Đào cảm ơn anh nhiều lắm...

Tại sao?

Đạm cười hỏi trong lúc nhìn mấy người lính đang lợp nhà.

Không có sự giúp đỡ của anh thời trường học không thể hoàn thành và em không thể trở
thành một cô giáo...

Vừa nói Đào vừa vuốt tóc một đứa con gái đứng cạnh. Nó là đứa con gái nhỏ nhất trong
đám học đang đứng quanh nàng. Nhìn mấy người lính đang leo xuống sau khi lợp xong
mái nhà nàng cười nói tiếp.

... dù là một cô giáo làng...

Đạm bật cười cất giọng khàn khàn.

Học trò ở đây cần một cô giáo, và lại anh thích cô giáo làng hơn...

Đào cười quay nhìn Đạm. Một khuôn mặt buồn. Ánh mắt u ẩn. Mái tóc khô cháy. Tia
nhìn mỏi mệt. Người tình năm xưa của nàng bây giờ là một người lính già đi trước tuổi,
gầy ốm và khô cằn. Nàng biết trong đời lính của Đạm đã có những đêm đi kích. Đêm
thức trắng ôm súng chờ quân du kích của mặt trận xuất hiện. Những đêm bó gối trong
giao thông hào lắng nghe tiếng mìn chè hú trên đầu. Những đêm căng mắt trong công sự
phòng thủ ghìm khẩu súng cá nhân chờ đợi địch quân tấn công.

Anh có tương tư không anh Đạm?

Đào bật lên câu hỏi và Đạm đáp người vì câu hỏi của nàng. Không biết phải trả lời như thế
nào nên anh im lặng và hít liên tiếp mấy hơi thuốc.

Anh Đạm...

Đào lén tiếng thúc dục. Đạm cười cười.
Em nghĩ anh có tương tư?
Đạm trả lời bằng một câu hỏi. Điều đó khiến cho Đào không bằng lòng.
Anh trả lời như thế em không chịu đâu...
Đạm cười nhẹ nhìn đám con nít đang từ từ tản mác chỉ còn anh và Đào đứng cạnh nhau
nhìn mấy người lính đang đóng vách bằng cây lẵn lá bao quanh ngôi trường học.
Tương tư ai?
Đạm nói kèm theo tiếng thở dài. Đào quay sang nhìn Đạm đăm đăm. Ánh mắt của nàng
lộ ra vẻ quan hoài và lo âu. Dường như không muôn nói về chuyện tình cảm giữa hai
người Đạm lén tiếng.
Đào đứng đây coi lính cất trường học đi. Anh phải đi gặp ông Phát có chuyện cần...
Em biết gì mà coi người ta làm...
Đào nói trong tiếng cười và tiếng cười của nàng càng khiến cho Đạm bước nhanh hơn
như chạy trốn. Anh không nghe được sau khi dứt tiếng cười là tiếng thở dài hắt hiu của
nàng.
5 giờ sáng. Hai trung đội 1 và 2 đã sẵn sàng. Hôm nay là ngày quan trọng. Hai trung đội
1 và 2 dưới quyền của Xinh và Thắng lãnh nhiệm vụ mở đường và giữ an ninh từ Cái Đôi
tới Vầm Dinh và có thể xa hơn nữa tùy theo tình hình an ninh trong vùng. Hai ông trưởng
và phó cộng thêm cô giáo Trúc Đào sẽ đi ra Cà Mau để nhận lãnh sách vở cùng dụng cụ
văn phòng giành cho việc khai mở lớp học. Hai trung đội mà quân số khoảng năm mươi
lăm người từ từ ra khỏi đồn rồi biến mất trong bóng tối của buổi hừng đông. Một giờ
đồng hồ sau tức 6 giờ sáng, Đạm với Trương và Đào bước xuống chiếc vỏ vọt lớn đang
nổ máy chờ họ trước cổng đồn. Đò dừng tại xóm nhà lá để đón thêm khách. Một tuần lễ
hai hoặc ba lần họ mang các thô sản ở vùng Cái Đôi lên bày bán ở chợ của Vầm Dinh hay
Cái Nước rồi sau đó mua các thứ nhu đường, thuốc lá, trà, cà phê hoặc thứ gì không thể
sản xuất ở địa phương để đem về bán lại cho dân chúng ở Cái Đôi.
Cô Đào về Sè Gòn hả cô Đào?
Một người đàn bà hỏi Đào khi thấy nàng ăn mặc tuơm tất hơn ngày thường.
Dạ chị Bảy khỏe hả chị Bảy. Tôi đi ra Cà Mau...
Có chuyện gì vậy cô Đào. Chắc cô cậu đi chơi hả?
Dạ tôi ra tỉnh có chuyện cần...
Đào kể cho mấy người trên xe biết chuyện nàng mở lớp dạy học trò trong đồn. May
người ngồi trên ghe ngạc nhiên hỏi chuyện.
Chèn oi... Vậy mà tui đâu có biết. Phải chi cô cho tui biết thời tui cho hai thằng nhỏ
của tui học. Để tui nó ở nhà tối ngày cứ nhõng nhõng chơi...
Đào liếc nhanh Đạm như hỏi ý kiến. Thấy Đạm gật đầu nàng cười nói.
Dạ lớp học còn trống nhiều chỗ lắm. Bữa nào chị dẫn hai đứa nhỏ vào đồn ghi tên rồi đi
học...
Có mắc tiền không hả cô?
Đào cười vui vẻ trả lời. Đạm nghe giọng nói của nàng hơi tếu một chút.
Dạ không có tiền. Cái này là của mấy ông lính làm ra...
Chỉ vào Đạm đang ngồi cạnh Trương nàng cười tiếp.
Ông thiếu úy Đạm chắc chị Hướng biết mặt rồi?
Người đàn bà còn trẻ mặc chiếc áo bà ba màu vàng nhạt mà Đào gọi tên là Hướng cười
liếc nhanh Đạm.
Tôi biết. Gì chứ thiếu úy thời tôi thấy mặt hoài. Còn ông này phải chồng của cô hôn?

Dạ phải...

Không biết nghĩ gì mà Đào lại cười nói đầy đùa với Hướng.

Ông thiếu úy còn độc thân đó chị. Chị coi có cô nào làm mai dùm đi...

Chị Bảy xen vào câu chuyện.

Vậy hả. Ông trẻ, đẹp trai mà có chức phận nữa thời kiêm vợ dẽ ợt. Tôi có con cháu ở ngoài tỉnh. Để hôm nào tôi làm mai cho ông... Mà thiếu quí ưng hôn?

Đạm cười cười nhìn Đào đoạn lướt qua chị Bảy.

Thời chị cứ làm mai đi. Biết đâu...

Chị Bảy cười vui vẻ trong khi Đào cũng bật thành tiếng cười trong trẻo. Chiếc vỏ vẹt dừng lại nơi cây cầu ván bắt qua con rạch nhỏ. Phía bên kia cầu năm ba người lính tụ lại. Có chuyện gì vậy anh Ba?

Đạm cất tiếng hỏi khi thấy Thắng.

Dạ mấy đứa nhỏ thấy trái lựu đạn gài ở đằng kia. Ông thầy chờ một chút để туì nó gỡ lựu đạn...

Đạm hơi cau mày nhưng không nói gì hết. Trương bước xuống đường đứng nói chuyện với Xinh. Mươi phút sau Hành, trung đội phó trung đội 2 trở lại chỗ chiếc ghe đang đậu. Giơ tay chào Đạm anh ta cười nói.

Xong rồi thiếu quí...

Vậy người lái đò Hành ra hiệu cho anh ta tiếp tục lên đường. 11 giờ trưa đò ngừng lại ở Cái Nước. Từ đây có xe lam đi Cà Mau. Con đường nối liền quận Cái Nước với tinh ly Cà Mau khá an ninh nên xe cộ chạy nhiều hơn. Dân chúng cất nhà ở dọc theo hai bên đường. Ngắm những mái nhà xác xơ với những đứa trẻ ở trường đứng bên đường giơ tay vẫy vẫy mình Đạm khẽ thở dài. Chiến tranh tàn phá mọi nơi, mọi thứ và mọi người. Bất cứ người nào cũng đều mang lấy vết thương do chiến tranh gây nên. Tuy nhiên đối với anh đây là một trận giặc cần thiết chống lại hiểm họa xâm lăng của cộng sản. Dù sống ở vùng Cái Đôi mới hơn hai năm nhưng anh cũng đã chứng kiến sự dã man và tàn bạo của những người phía bên kia. Đám du kích quân của mặt trận đã dùng mã tấu để chặt đầu ông Tư chỉ vì một tội danh mơ hồ là gián điệp cho Mỹ Ngụy. Làm sao một ông già hơn bảy mươi tuổi lại có thể làm gián điệp cho CIA. Suốt cuộc đời tăm tối của ông Tư, cũng chưa hề biết thế nào là gián điệp cũng như CIA là cái quái gì. Điều đáng nói là đám du kích của mặt trận không giết chết ông Tư bằng súng vì họ nói uồng một viên đạn. Nói như thế hóa ra họ coi sinh mạng của ông Tư, một người Việt Nam, rẻ hơn viên đạn AK. Đạm cảm thấy buồn khi nghĩ tới một điều là cộng sản đã coi trọng giá trị của một viên đạn hơn sinh mạng của một người Việt Nam như ông Tư. Còn nhiều lắm. Cách đây gần một năm khi còn dưới quyền chỉ huy của An, anh đã thấy hàng chục người từ ông già bà lão, đàn bà và con nít bị bắn bằng súng, bị chém bằng mã tấu khi đám du kích kéo về xóm nhà lá lúc ban đêm. Họ tuyên bố là giải phóng tuy nhiên xuyên qua hàng động giết hại dân làng vô tội họ biến thành một nhóm khủng bố độc ác và vô lương tâm.

Anh Đạm tới rồi...

Đạm ngơ ngác ngược nhìn khi nghe tiếng nói của Đào. Xe chạy chậm chậm trên con đường tráng nhựa nhiều ô gà. Tiếng xe gắn máy nổ vang vang thành phố. Nhà ngói mái xám mốc xen lẫn với nhà tôn lụp xụp. Người đi lại thưa thớt. Cà Mau là một tỉnh có diện tích khá lớn nhưng so ra lại nghèo vì có nhiều vùng đất hoang vu và mất an ninh. Các vùng U Minh, Đầm Dơi, Năm Căn hoặc Sông Ông Đốc, đất đai phần lớn nằm trong vùng kiểm soát của cộng sản do đó ít dân cư ngụ và làm lụng.

Bước xuống xe đứng nhìn bao quát khung cảnh tinh ly giây lát Đào cười nói với chồng.

Không đẹp lắm nhưng còn hơn Cái Đôi của mình hả anh?
Sự so sánh của nàng khiến cho Đạm bật cười. Riêng Trương chừm chiếm cười nói giỡn.
Nhưng mà anh thích Cái Đôi của mình hơn. Ở đó có cô giáo làng đẹp nhất nước...
Đào cung tay thụi vào lưng của chồng một cái. Dưa tay chỉ dãy nhà ngói cao hai tầng
Đạm nói với Trương.
Mình đi mướn phòng ngủ. Tụi mình có quyền ăn chơi đêm nay rồi mai sáng vào tiêu
khu... Hai em tính đi đâu?
Như đã có chủ ý Đào lén tiếng trước nhất.
Tụi này đâu có biết. Anh là đâu tàu mà. Anh đi đâu tụi này theo đó...
Ở đây có quán cà phê nhạc không anh?
Trương hỏi khi cả ba bước vào cửa phòng ngủ.
Có... Ông đại úy Tịnh có cô em mở quán cà phê nhạc cũng ở gần đây...
Thấy Đào liếc mình Đạm cười nói tiếp.
Cô em của ông đại úy Tịnh có chồng tên Điền. Đường như Điền cùng khóa với Trương.
Còn ông Tịnh là niên trưởng của anh... Ông ta trước anh hai khóa...
Trương gật đầu cười.
Em nhớ rồi. Điền cùng đại đội với em...
Đạm chọn hai phòng liền nhau trên tầng lầu 2. Phòng ngủ rất sơ sài, chỉ có một cái
giường khá rộng lót nệm. Tấm ra giường ngã màu ngà ngà. Dù sao cũng êm hơn cái
giường cây của mình. Đạm nói thầm như thế. Mở cửa sổ anh nhìn khung cảnh của thành
phố Cà Mau vào một buổi chiều. Đây là một thành phố có rất nhiều kinh rạch bao quanh
hay cắt ngang như Kinh Xáng Cà Mau đi Bạc Liêu. Sông Gành Hào thông ra biển Đông.
Sông Quản Lộ và Kinh Quản Lộ đi Phụng Hiệp. Sông Giồng Kè, sông Trèm Trèm đi về
miệt Thới Bình. Ngoài ra còn vô số kinh rạch nhỏ làm thành mạng lưới lưu thông chằng
chịt. Tiếng động mà người dân ở đây nghe nhiều nhất chính là tiếng nổ của máy đuôi
tôm. Phương tiện lưu thông được ưa chuộng nhất là thứ xuồng gắn máy đuôi tôm tên là
Vò Vọt. Hầu như phân nửa nhà ở Cà Mau đều có xuồng vò vọt.
Đạm quay lại khi nghe có tiếng gỗ cửa. Mở cửa anh thấy Trương với Đào. Trương mặc
thường phục trông lạ hẵn. Riêng Đào yêu kiều và duyên dáng trong chiếc áo dài trắng
quần đen và guốc cao gót.
Anh xong chưa?
Trương hỏi gọn. Nhét khẩu colt 45 vào lưng Đạm cười cười.
Xong rồi. Minh đi ăn trước rồi uống cà phê sau...
Bước ra ngoài khóa cửa lại Đạm hỏi Hạnh.
Hai em muốn ăn gì. Nếu hai em muốn ăn các thức ăn đặc biệt của Cà Mau thời mình đi ra
chợ... Anh biết một chỗ bán chả giò ngon vô cùng...
Trương nuốt nước miếng khi nghe tới chả giò.
Em muốn ăn hột vịt lộn...
Đào cười nói. Đạm gật đầu.
Đào muốn ăn thứ gì cũng có. Cháo lòng, cháo vịt, cháo cá, thứ gì người ta cũng có bán...
Ba người bước ra vỉa hè. Trời hưng hừng nắng. Vài vệt nắng chiếu lên mái nhà
ngói xanh màu rêu cũ. Tiệm tạp hóa bày hàng ra tận vỉa hè. Trương và Đào đi trước
còn Đạm thong thả theo sau. Vừa chậm bước anh vừa ngắm tà áo dài trắng phát phơ của
Hạnh. Chiếc quần lụa màu đen bị gió thổi sát vào da hàn lên đường cong gợi cảm. Tiếng
guốc nện xuồng mặt đường nhựa thành âm thanh êm êm tai. Đường như biết Đạm đang
đi sau lưng để ngắm mình cho nên Đào liếc anh thật nhanh rồi lên tiếng.

Mình đi ngã nào anh Đạm?
Đi thẳng. Chợ gần bờ sông...

Đạm dừng lại đốt điếu thuốc. Đường càng lúc càng đông người đi lại. Tiếng máy đuôi tôm nổ phành phạch. Mùi thức ăn bay tản漫 trong không khí khiến cho Trương úa nước miếng. Ba người đi vào nhà lồng chợ. Chỗ này ban ngày là chợ song ban đêm trở thành hàng quán. Người ta bày bán đủ mọi thứ thức ăn. Khu hàng quán này được mọi người chiêu cỗ vì thức ăn ngon mà lại rẻ hơn. Hơn nữa ở đây người ta có thể ăn các đặc sản của địa phương.

Đạm chọn một cái sạp tương đối sạch sẽ và thưa người ngồi hơn những chỗ khác.
Thưa bác tại cháu muốn ăn chả giò...

Đạm nói với bà già đang lui cui chiên chả giò trong một cái chảo lớn.
Mời cô và hai cậu ngồi. Cô muốn ăn cái gì hả cô?

Vén áo dài ngồi xuống cái ghế thấp lè tè Đào cười hỏi.
Bác có bán hột vịt lộn không bác?

Dạ tui không có bán nhưng cô muốn ăn thời tui sai con cháu nó mua dùm cô...
Giơ tay ngoắc đứa con gái đang đứng nơi cột đèn bà già kêu lớn.
Sứ... Mày chạy mua dùm cô hột vịt lộn...
Quay qua Đào bà ta hỏi.
Một chục hả cô. Một chục giá trăm hai...

Đạm đưa tiền cho con Sứ chạy mua hột vịt lộn và một xí nếp than. Trương hít hà còn Đạm xoa tay khi bà già đặt trước mặt hai người một dĩa chả giò nóng hổi với dĩa rau sống và hai chén nước mắm ớt. Ngay cả Đào dù không thích chả giò lắm cũng phát thèm. Thấy nàng thò tay định bốc cuốn chả giò Trương la lớn.
Ê ê... Em nói em không thích chả giò mà...
Đào cười liền thoảng.
Em ăn ké phần của anh Đạm chứ em không ăn phần của anh đâu. Một hồi hột vịt lộn về anh đừng ăn nghe chưa...

Đạm lên tiếng bình Đào.
Đào cứ ăn đi. Anh bao em ăn cho đã thèm. Mấy tháng nay mình kham khổ nên gấp dịp ăn được thời cứ ăn...
Nghe Đạm bình minh Đào le lưỡi chọc quê chồng. Nàng lấy một cái chả giò bỏ lên miếng rau xà lách, thêm chút bún, rau sống xong chấm vào chén nước mắm của Trương.
Tuyệt... Bác làm chả giò bằng cái gì mà ngon vậy bác?

Dạ với tôm thưa cô. Vùng này tôm rẻ hơn thịt heo nhiều nên tôi làm với tôm...
Đạm cầm lấy cuốn chả giò bằng ngón tay cái của mình. Ngắm nghía giây lát anh chấm vào dĩa nước mắm ớt đoạn bỏ tột vào miệng.
Sao anh Đạm không ăn rau?

Đào cười hỏi và Đạm vừa nhai vừa trả lời.
Ăn rau mau no...
Đang nhai ngòm ngoàm Trương xen vào.
Đúng rồi đó... Ăn với rau mau no đâu có ăn nhiều được...
Đào cãi lại.
Ăn có rau mới ngon...
Trương cười hì hì.
Thì em cứ việc ăn chả giò với rau đi còn để anh với anh Đạm ăn chả giò không có rau cho...

Đào háy chòng một cái. Con Sứ trở về mang theo chục hột vịt lộn và xì nếp than. Đạm rót ra hai cái chung lớn. Đào đòi thử nếp than nên Đạm cũng rót cho nàng một chung nhỏ. Ba người ăn hết chục hột vịt lộn và mấy chục cuốn chả giò mà vẫn chưa thấy no. Bác còn món gì nữa không bác?

Tui có tôm càng nướng ăn với bánh hỏi. Ngon lắm cậu...

Đạm quay qua nói với Trương đang ăn nốt cái chả giò cuối cùng

Mình làm thêm vài con tôm càng nghe Trương?

Trương gật đầu liền. Đạm cười hỏi Đào.

Em ăn không?

Ăn chứ... Em không ăn anh Trương ăn hết của em...

Bật cười Đạm kêu ba con tôm càng nướng. Uống một hớp nếp than, đốt điếu thuốc Đạm cười nói với Đào khi thấy nàng uống cạn chung rượu.

Em uống nữa không?

Đào lắc đầu cười im lặng. Tuy không nói ra nhưng nàng cảm thấy sung sướng vì sự săn sóc kín đáo của Đạm. Trong khung cảnh bình yên và êm ái của đô thị nàng nghe lòng mình thật thoải mái, thanh thản và nhất là không sợ sệt hoặc lo âu như ở Cái Đôi. Từ đó nàng hân hoan đón nhận sự săn sóc của người tình xưa.

Em không muốn uống nhiều sợ say...

Đào cười nói với Đạm. Trương chợt đứng lên rủ vợ đi dạo trong khi chờ đợi thức ăn. Còn lại một mình Đạm im lìm uống rượu. Nhìn hai vợ chồng nắm tay nhau đi dạo anh bỗng thấy buồn rầu và cô đơn. Anh biết mình vẫn còn yêu Đào và có lẽ mãi mãi yêu người con gái đó. Nàng là người yêu đầu tiên của anh. Nàng cũng là tình yêu của tuổi học trò thơ mộng và lãng mạn. Mấy năm xa nhau anh tưởng rằng sẽ quên đi hình ảnh cô nữ sinh dịu hiền, tuy nhiên khi tình cờ gặp nhau nơi tiền đình heo hút anh mới biết là mình vẫn còn yêu thương người tình xưa dù nàng đã có chồng và đang vui hưởng hạnh phúc. Dù yêu thương song anh không thể mở miệng thổ lộ mà càng cố giấu diếm và cố gắng quên đi. Trên cương vị của một cấp chỉ huy anh không còn có cách nào hơn là câm lặng để cho tình yêu dày dò và nung nấu tâm hồn mình.

Trương và Đào trở lại đúng lúc bà bán bún nướng xong ba con tôm càng bốc mùi thơm phức. Đạm đưa cho Đào con tôm lớn nhất.

Cha anh cung Đào dữ... Lựa cho Đào con tôm lớn và ngon nhất...

Trương cười nói giỡn và Đạm cũng cười nói.

Sở dĩ mình có bữa ăn hôm nay là do Đào. Phải có cô giáo thời hai anh em mình mới có lý do để đi ra Cà Mau... Minh ăn ké của Đào nên Trương đừng có phân bì...

Đào lén tiếng hăm he chồng.

Anh nghe anh Đạm nói chưa. Anh mà phân bì là em cho anh nhịn luôn...

Có lẽ sợ câu hăm dọa của vợ nên Trương lẹ lẹ lột vỏ con tôm rồi đưa lên miệng cắn một cái hết phân nửa. Hạnh cười hắc hắc khi thấy câu hăm dọa của mình có ảnh hưởng đối với ông chồng trẻ. Phần Đạm chỉ lắc đầu cười khi thấy cách ăn uống rất lính của Trương. Mấy giờ rồi Trương?

Dạ bảy giờ...

Trương trả lời trong lúc bỏ phần còn lại của con tôm vào miệng. Vừa nhai vừa nuốt xong uống cạn chung nếp than anh quay qua cười nói với vợ.

Em ăn lẹ đi rồi mình đi uống cà phê. Nếu em no thời anh ăn phụ cho...

Thực sự thời Đào cảm thấy no nhưng muôn chọc ông chồng nàng cười thốt.

Anh Đạm còn ăn mà...

Nghe Đào nói Đạm tình thực lên tiếng.
Đào cứ ăn từ từ. Mới có bảy giờ mà... Minh đi chơi mà gấp làm chi...
Em thương anh nên em nhờ anh ăn phụ đó...
Dứt lời nàng bỏ nửa con tôm càng vào chén cho chồng. Trương cười chúc chiếm
nghiêng người nói nhỏ vào tai vợ những gì mà chỉ thấy nàng mặt đỏ au và lắc đầu quay
quay.

Như Hạnh

Chương 14

Đạm, Trương và Đào bước vào quán cà phê nhạc khá đông người. Lính có mà dân cũng có. Dân thời đa số là học sinh. Vào những năm 72, 73 và 74, không ít thời nhiều Cà Mau cũng bị lây cái phong trào cà phê nhạc của Sài Gòn.

Đào chọn một cái bàn còng trống nằm trong góc. Quán mờ mờ đèn màu. Âm thanh phát ra từ dàn Akai nghe khá hay. Đạm gọi chai 33 cho mình. Đào chọn ly sinh tố và Trương chọn nước đá chanh. Vừa ngồi xuống Trương cười hỏi Đạm.

Mình có thể yêu cầu nhạc được không anh?

Anh nghĩ là được. Trương tới quầy tính tiền thử xem...

Trương bỏ đi lại quầy tính tiền. Dù ngồi hơi xa một chút Đào cũng nghe chồng mình reo lên với giọng mừng rõ ràng với câu nói.

Điền phải không...

Trương. Mày làm gì ở đây...

Đốt điếu thuốc Đạm cười nói với Đào đang ngồi đối diện với mình.

Chắc Trương gặp Điền rồi...

Đào mỉm cười im lặng. Cầm ly sinh tố nàng hớp ngụm nhỏ rồi làm bộ nhìn lên trần nhà. Nàng biết Đạm có vẻ không được thoải mái khi ngồi đối diện với mình. Ngay cả nàng cũng cảm thấy ngượng ngùng khi phải nhìn vào mắt của Đạm hiện mờ mờ trong ánh đèn màu.

Em thích bản nhạc này...

Hạnh nói nhỏ khi nghe ca khúc Hoa Nở Về Đêm của Mạnh Phát.

- Chuyện từ một đêm cuối nẻo một người tiễn một người đi
Đẹp tựa bài thơ nở giữa đêm sương nở tận tâm hồn
Chuyện một mình tôi chép dòng tâm tình tặng người chưa biết một lần
Vì giây phút ấy... tôi tình cờ hiểu rằng...
tình yêu đẹp nghìn đời là tình yêu khi đơn côi

Vào chuyện từ một đêm khoác bờ vai một mảnh áo dạ đường khuya

*Bồi hồi người trai hướng néo đêm sâu, dấu tình yêu đâu
 Vì còn tìm nhau lối về ngõ hẹp còn chờ in dấu chân anh
 Niềm thương mến đó bây giờ và nghìn đời
 Dù gió đưa dạt dào còn đẹp như khi quen nhau...
 Ai lớn lên không từng hẹn hò không từng yêu thương
 Nhưng có mấy người tìm được một tình yêu ngát hương...*

Nhin đắm đắm vào mặt Đạm khi nghe câu hát " Ai lớn lên không từng hẹn hò, không từng yêu thương... Nhưng có mấy người tìm được một tình yêu ngát hương..." Đào có cảm tưởng như nước mắt từ từ úa ra trên khuôn mặt gầy buồn và khắc khổ của anh. Đôi mắt của ngày xưa. Đôi mắt của cậu học trò lảng mạn, mơ mộng mà nàng từng yêu thương không còn nữa. Bây giờ là đôi mắt của một người lính chiến với nhiều thấp thỏm, ưu tư và lo âu. Nó nhìn nàng, đôi khi rất đắm thắm và dịu dàng song đôi khi cũng hững hờ và thờ ơ. Đào biết là Đạm vẫn còn thương yêu mình. Điều đó được tỏ ra bằng cử chỉ hay thái độ kín đáo. Ánh mắt nồng nàn say đắm khi bị bắt gặp một cách tình cờ.

*- Mén những người chưa quen
 Một người ở lại đèn trăng gói mộng
 Yêu ai anh băng sông dài cho đẹp lòng trai*

*Một người tìm vui mãi tận trời nào giá lạnh hồn đông
 Một người chợt nghe gió giữa mên mông rót vào trong lòng
 Và một mình tôi chép dòng tâm tình tặng người chưa biết một lần
 Vì trong phút ấy tôi tìm mình thì thầm giờ đã gặp được một nụ hoa nở về đêm...*

Bản nhạc buồn quá...
 Đạm nói bâng quơ. Đào cười hút một ngụm sinh tố.
 Anh buồn hay bản nhạc buồn?
 Cả hai
 Đạm cười buồn trả lời hai tiếng. Đào cười cười.
 Em muôn uống bia... Em uống ké của anh được hôn?
 Thấy Đạm nhìn mình nàng cười giải thích.
 Em muôn hơi say say. Thinh thoảng mình cũng nên say đê...
 Để làm gì?
 Đạm vặn và Đào cười uống thêm ngụm nước sinh tố.
 Để thả cho tâm hồn mình đi hoang, cho ý nghĩ phóng túng hơn...
 Nói xong nàng hơi chồm người cầm lấy ly bia khi Đạm đẩy về phía mình.
 Coi chừng say đó cô giáo
 Càng tốt...
 Đạm trợn mắt khi thấy Đào uống một hơi cạn ly bia còn gần phân nửa. Đây ly bia trả về cho khổ chủ nàng cười hỏi.
 Anh vẫn còn làm thơ?
 Đạm im lặng chưa trả lời Đào cười đứng lên.
 Để em đi lấy cho anh chai bia... Anh uống say rồi anh làm thơ đọc cho em nghe nha...

Đạm gượng cười lắc đầu. Đi tới quầy tính tiền nàng thấy Trương đang đứng nói chuyện với Điền. Thấy nàng anh cười giới thiệu.

Đây là Đào vợ tao... Còn đây là Điền bạn của anh...

Đào tươi cười gật đầu chào Điền.

Chào anh...

Chào chị. Tôi phục chị lắm...

Đào nhìn Điền với ánh mắt dò hỏi. Hiểu được thắc mắc của Hạnh nên Điền giải thích.

Tôi nghe Trương kể chị bỏ Sài Gòn xuống Cái Đôi sống chết với nó. Chịu từ bỏ đời sống an nhàn và sung sướng để chia sẻ nguy hiểm và khổ cực với chồng là chị can đảm lắm... Đào cười nhìn chồng.

Cám ơn lời khen của anh. Ai ở trong hoàn cảnh của tôi cũng đều làm như thế. Thứ nhất là tôi thương anh Trương và thứ nhì là tôi chưa có con. Nếu có con cái chắc tôi cũng ở lại Sài Gòn cho mấy đứa nhỏ học hành...

Trương cười vui vẻ vì câu nói của vợ. Điền điềm đạm lên tiếng.

Chị nói đúng... Tuy nhiên nói gì thì nói tôi cũng phục sự hy sinh của chị...

Dường như để chuyển đề tài Đào cười nói với Trương.

Em đi lấy bia cho anh Đạm... Em uống ké bia của ánh nên em phải mua thường cho ánh...

Đào bật cười hắc hắc sau khi nói xong. Trương cũng cười lên tiếng.

Em chịu khó ngồi nói chuyện với anh Đạm cho ánh khỏi buồn...

Cầm chai 33 Đào trở lại bàn. Ngồi xuống ghế, đặt chai bia và dĩa đậu phộng da cá trước mặt Đạm nàng cười.

Em mua cho anh bia và đậu phộng nữa đó...

Đạm cười hỏi.

Trương có nói gì không?

Ánh bảo em chịu khó ngồi nói chuyện với anh cho ánh khỏi buồn...

Đào cười thánh thót sau khi nói. Đạm cũng cười.

Cám ơn em đã chịu khó ngồi nói chuyện với anh...

Đào lại bật lên tiếng cười ấm dịu. Không biết nghĩ gì mà nàng chợt thấp giọng gần như là thỏ thẻ bên tai.

Em muốn giới thiệu một con bạn của em cho anh...

Đạm lắc đầu. Hớp ngum bia anh cười buồn.

Cám ơn Đào nhưng anh nghĩ là không nên...

Lý do?

Đâu có ai chịu làm quen hoặc yêu thương một người lính tiền đồn như anh...

Đào lên tiếng liền như không đồng ý với câu nói của Đạm.

Có chứ sao không. Dường như anh có thành kiến...

Dù Đào không nói hết câu song Đạm hiểu. Khe khẽ lắc đầu anh nói với giọng buồn buồn.

Anh không có thành kiến về các cô bạn của Đào. Anh chỉ không muốn làm khổ người ta... Đào đã đọc Chinh Phụ Ngâm thời ít nhiều em cũng hiểu được nỗi buồn chinh phụ như thế nào...

Đào thở dài thầm lặng. Hồi còn học trung học nàng cũng đã đọc và nghiên ngẫm tác phẩm này. Cũng vì nghĩ tới nỗi buồn đau của một chinh phụ có chồng đi lính ở xa cho nên nàng mới băng lòng theo chồng đi về Cái Đôi. So sánh giữa sự chờ đợi, lo âu, khắc

khoái và thương nhớ với sự gian nan, khổ cực, thiêu thốn khi theo chồng đi trấn tiền đồn; nàng đã chọn lựa một đời sống mà sau này khi đối diện với thực tế nàng mới biết là mình và những người lính như Trương hay Đạm đã phải hy sinh rất nhiều.

Vậy chừng nào anh mới lấy vợ. Không lẽ bạc đầu như chàng Siêu...

Đạm mỉm cười vì câu nói của Đào.

Chắc như vậy...

Sau khi nói xong ba chữ Đạm hớp ngụm bia, hít hơi thuốc rồi cúi xuống đất để nhả khói ra từ từ. Biết Đào không thích mình hút thuốc do đó anh mới lịch sự không nhả khói bay vào mặt của nàng. Nhìn người đối diện với vẻ biết ơn Đào cười đùa.

Lúc anh bạc đầu rồi ai thèm lấy anh...

Đạm cũng cười nói lại.

Thì lúc đó anh kiêm người đàn bà nào cũng bạc đầu như anh...

Đào bật lên tiếng cười trong trẻo. Đạm đưa tay lên xem đồng hồ. Hiểu ý nàng cười nói liền.

Mới hơn 8 giờ... Anh muốn đi về?

Đạm chưa kịp trả lời nàng cười nói với giọng nhõng nhẽo.

Em hỏng chịu đi về đâu. Em muốn nghe nhạc...

Đạm nhẹ gật đầu. Anh khó mà từ chối được lời năn nỉ của Đào. Từ xưa cho tới bây giờ đều như vậy. Anh ít khi nào từ chối mỗi khi nàng nhõng nhẽo hay năn nỉ.

Phải chi đòn Cái Đôi của mình có điện hả anh. Minh tha hồ nghe nhạc...

Đạm cười vì ý tưởng ngồ ngộ của Đào. Sống ở một nơi xa vắng và thiếu thốn tiện nghi vẫn minh dĩ nhiên nàng có quyền mơ ước một đời sống mà nàng đã từ bỏ.

Em nhắc anh mới nhớ. Minh cần mua thật nhiều pin nghe radio. Anh cố gắng xin tiêu khu thêm pin. Nếu họ cấp thời mình khỏi mua...

Anh tính chừng nào mình đi về?

Ngày mai thứ sáu mình vào tiêu khu nhận dụng cụ cho trường học xong em với Trương lo đi chợ mua các thứ mình cần dùng. Anh sẽ xin tiêu khu cấp cho mình một chiếc xe để chờ đò đạc về Cái Nước. Sau đó mình dùng ghe chờ đò về Cái Đôi...

Chắc là mình phải mở đường và giữ an ninh phải không anh?

Uống cạn ly bia Đạm cười cười.

Đào nói đúng. Nếu đi lính chắc em sẽ trở thành cấp chỉ huy giỏi...

Được Đạm khen Đào bật cười hắc hắc.

Anh cho em làm phó của anh đi. Có em bên cạnh bảo đảm anh sẽ oánh giặc hăng lắm...

Đạm cười khì.

Vậy là Trương ở nhà lo việc bếp núc hả?

Đào gật đầu khi nghe câu hỏi này. Nàng định nói điều gì song lại im lặng khi thấy

Trương bước tới bàn.

Xin lỗi để anh ngồi một mình. Tại gấp Điền thành ra...

Đạm cười nhẹ.

Anh hiểu. Vả lại anh với Đào bàn chuyện nhà binh. Đào bảo anh cho Đào lên làm phó còn Trương về lo việc gia đình...

Trương bật cười ha hả đoạn nhìn vợ.

Vậy hả anh. Mai mốt mình để Đào dẫn lính đi kích nghe anh. Lúc đó Đào sẽ biết bị muỗi cắn và đĩa đeo... Đĩa trâu con nào con nấy bụ bắp tay mà đeo dính cứng vào bắp chân chà chà chắc đã ngứa lắm anh...

Đạm và Trương bật cười lớn khi nhìn cái mặt bí xị của Đào.

Anh xao... Làm gì có con đĩa nào lớn bằng bắp tay của mình...
Em không tin hỏi anh Đạm và mấy ông Phát, Xinh hay Thắng đi. Con đĩa trâu hút đầy
máu bự bằng bắp tay và dài hai ba gang dính tòn ten trên đùi của mình...
Đào nhắm mắt lại như không dám nghĩ tới cảnh đó. Không tha Trương còn hù thêm.
Đó là chưa kể mình đang nảm kích mà bị chuột chạy hay rắn bò vào trong quần...
Biết vợ sợ chuột, sợ rắn do đó Trương đem chuột ra hù khiên cho Đào sợ xanh mặt và rút
chân lên ghé.
Có thực không anh Đạm?
Đạm cười nhẹ.
Muỗi thời anh bảo đám là nhiều lắm. Nhiều tới độ có thể tha em về Sài Gòn. Riêng đĩa,
rắn và chuột thời thỉnh thoảng cũng có. Lính của mình bị rắn cắn hoài. Đôi khi bị rắn hổ
cắn phải chờ đi nhà thương. Nếu em không tin thời hôm nào em theo Trương đi kích cho
biết đá vàng...
Ngẫm nghĩ giây lát Đào cười ngắn nghén.
Thôi em không đi kích với anh Trương đâu. Biết em sợ chuột với đĩa và rắn ảnh sẽ nhát
em. Muốn đi cho biết em sẽ đi theo anh...
Trương cười hắc hắc nghiêng đầu nói nhỏ vào tai Đạm những gì Đào không nghe được.
Nàng chỉ thấy Đạm gật đầu cười.
Anh Trương nói cái gì với anh vậy?
Đào hỏi và Đạm lắc đầu trả lời.
Bí mật quân sự không trả lời được...
Đào xì tiếng dài như có vẻ giận dỗi vì câu nói của Đạm.
Thôi mình đi về...
Đạm lên tiếng. Thấy Đạm móc túi định trả tiền Trương nói nhanh.
Anh khỏi trả tiền. Điền bảo nó bao mình. Cái này là hậu phuong ủng hộ tiền tuyến...
Nhìn vợ Trương cười nói tiếp.
Nó còn thân tặng cho em mấy cuộn băng nhạc mới...
Cho em?
Đào hỏi chồng với giọng kinh ngạc. Trương thản nhiên gật đầu.
Nó nói nó phục em sát đất nên tặng em để tỏ lòng khâm phục...
Nói xong Trương cười hì hì. Đạm ra cửa trước tiên. Đào đi chính giữa còn Trương theo
sau.
Chiếc quân xa chạy chầm chậm trên con đường đá đỏ từ tinh ly đi về quận Cái Nước.
Đạm ngồi trước với người tài xế còn hai vợ chồng Trương ngồi ở băng sau.
Đường về Cái Nước có yên không thiếu úy?
Hạ sĩ Tài, tài xế hỏi lại Đạm lần thứ nhì từ khi chiếc quân xa rời Cà Mau. Hiểu được sự lo
âu của anh ta nên Đạm cười nói trấn an.
Anh an tâm đi. Hòn tháng nay đường yên lắm. Với lại tôi đã xin với chi khu cho giữ an
ninhh dài từ Cà Mau xuống tận Cái Nước...
Nghe Đạm nói Tài cười toe toét.
Tôi tin thiếu úy. Tôi cũng không sợ lầm ngặt lỡ có chuyện gì thời bỏ một vợ năm con
không ai nuôi...

Đạm cười rút gói Ruby quân tiếp vụ ra mồi Tài. 9 giờ sáng xe dừng lại trước cửa chi khu
Cái Nước để Đạm vào liên lạc với đại đội. Mười lăm phút sau anh trở ra nói cho Trương

biết là Phát với Xinh đã chỉ huy hai trung đội mở đường và giữ an ninh rồi. Trung đội 3 của Phát chịu trách nhiệm quãng đường từ Cái Nước về Vầm Dinh, còn trung đội 1 của Xinh lãnh phần từ Vầm Dinh về tận Cái Đôi. Đò đặc từ chiếc quân xa của Tài được lính mang xuống hai chiếc vỏ vọt lớn. Đạm đi theo chiếc vỏ vọt thứ nhất còn Trương với Đào ngồi chiếc thứ nhì. Mỗi chiếc đều có hai người lính đi theo bảo vệ. Dọc đường từ Cái Nước về Cái Đôi đều có lính giữ an ninh. Xếp chiêu họ mới về tới Cái Đôi mà không gặp rắc rối nào.

Như Hạnh

Chương 15

Lễ khai giảng trường học được tổ chức khá long trọng. 8 giờ sáng, tất cả các em học sinh được tập họp thành hàng ngũ chỉnh tề để cùng với lính trong đòn chào quốc kỳ và hát quốc ca. Sau buổi lễ thượng kỵ Đào hướng dẫn cha mẹ của học sinh đi thăm lớp học. Mọi người đều trầm trồ khi thấy bàn ghế, bảng đen, sách vở và giấy mực đều mới tinh.

Chà cô Đào làm lớp học đẹp quá làm cho tôi cũng muốn đi học luôn với mấy đứa nhỏ... Nhịn, vợ của Phát lên tiếng. Đào cười góp chuyện.

Lớp học còn dư chỗ nhiều lắm. Chị muốn đi học thời học buổi chiều từ 1 giờ cho tới 4 giờ...

Nhàn, vợ của Thắng nói nhỏ vào tai chồng.

Mình lớn chồng ngồng mà đi học với tụi con nít mắc cỡ thấy bà...

Thắng cười ha ha.

Em năm đứa con rồi mà còn mắc cỡ tầm bậy. Mình dốt thời phải đi học chứ có gì đâu mà mắc cỡ...

Mận, vợ của Xinh lên tiếng nói với Nhàn.

Hay là tui với chị và chị ba đi học luôn một thê. Buổi chiều thời mình cũng ở không. Tới bốn giờ về nấu cơm cũng còn kịp...

Nhịn gật đầu cười nói với Đào.

Vài ngày nữa tụi này đi học chắc còn kịp hả cô?

Dạ mấy chị muốn đi học lúc nào cũng được...

Sau khi xem qua lớp học cha mẹ của các em học sinh lần lượt giải tán để Đào bắt đầu giờ dạy học đầu tiên của mình.

Đạm chậm chạp bước ra khỏi hầm chỉ huy. Nắng vàng hực. Lá cờ vàng ba sọc đỏ rủ xuống vì không có gió. Đốt điếu thuốc anh nhìn sang bên kia trường học. Bóng cô giáo thấp thoáng. Áo bà ba trắng và quần dài đen qua lại. Đạm nghe có tiếng con nít đánh vần " a sắc á, a huyền à, a nặng ạ vọng vang. Nó làm anh nhớ lại tuổi thơ của mình. Ngôi trường nhỏ nghèo nàn nằm lọt trong khu rừng cây. Những cây sao cao ngất tỏa bóng mát rì rụi. Vào những buổi trưa của mùa hè, lang thang trong khuôn viên trường học để tìm ổ chim anh có thể nghe được tiếng chim cu gáy rì rạc, tiếng gỗ đều đều và liên tục của con chim gỗ kiến. Thật lâu, Đạm không biết là bao lâu anh đã không trở lại nơi chôn nhau cắt rún của mình. Kỷ niệm hay hình bóng của những đứa bạn nhỏ ngày xưa lần hồi nhạt nhòa trong ký ức.

Đào mỉm cười khi thấy Đạm đang đi tới gần lớp học. Bỗng dung nàng thấy thương

thương dâng đi chậm và ngần ngại của anh. Có phải trong thân hình gầy gầy đó đang chôn kín một tình yêu đôi khi biểu lộ ra bên ngoài bằng ánh mắt bắn khoăn, thái độ ngại ngần và cù chỉ do dự. Ở trong anh là một mâu thuẫn giữa cái muốn và cái không muốn nối tiếp một cuộc tình đã dở dang. Ở trong anh là sự giằng co âm thầm và dai dẳng giữa tinh thần trách nhiệm và danh dự của một quân nhân với tình yêu của mình.

Đào bước ra tận cửa vì thấy Đạm hơi ngần ngại không muốn bước vào lớp học. Nhìn vào mặt ông xếp của chồng mình nàng cười cất giọng thanh thoát pha chút đùa giỡn trong đó. Cám ơn thiếu úy tới thăm lớp học...

Đạm mỉm cười khi nghe Đào gọi mình là thiếu úy. Liếc nhanh đám học trò đang chăm chú nhìn mình anh nói chậm và nhở.

Đào có cần thêm sự giúp đỡ của anh không?

Đào trả lời thật nhanh như đã có sẵn câu trả lời.

Cần chứ. Em cần sự có mặt của anh để lên tinh thần...

Đạm cười hỏi sang chuyện khác.

Trương đâu rồi sao không thấy...

Đào chưa kịp trả lời Đạm lên tiếng trước.

Anh quên. Trương phải đi hành quân...

Anh có làm gì hôm?

Tất cả mọi người trong đồn này đều có một thái độ kính nể và dè dặt khi nói chuyện với Đạm vì anh là cấp chỉ huy của họ. Riêng Đào thì lại khác. Nàng chuyện trò với ông đại đội trưởng một cách tự nhiên và thân mật như đối với một người anh lớn tuổi trong gia đình. Một lần không biết giận Đạm về chuyện gì mà nàng lại nói thẳng một câu: Anh là xếp của ai chứ anh không phải là xếp của em đâu. Anh đừng có làm tàng... Trương đó người khi nghe câu nói của vợ. Tuy nhiên anh lại ngạc nhiên vì Đạm trái lại không giận mà còn nói lời xin lỗi Đào nữa.

Chi vậy. Em muốn anh làm gì?

Em muốn anh ở đây cho tới giờ tan học. Anh chịu em nghe. Em năn nỉ anh...

Nói xong nàng lấy cái ghế đặt bên cạnh bàn viết chỗ mình ngồi.

Anh ngồi đây nghe anh...

Hơi nhăn nhăn nét mặt rồi cuối cùng Đạm cũng ngồi xuống cái ghế bên cạnh bàn cô giáo. Sự có mặt của ông xếp đồn khiến cho đám con nít im thinh thích chăm chú tập đánh vần bằng cách lặp lại theo lời của cô giáo.

Không có chuyện gì làm Đạm nhìn ra ngoài trời hung hổng nắng. Cây cột cờ thẳng tắp ngạo nghễ vươn mình trong khoảng không gian im lặng. Lá cờ bay nhẹ nhè có lẽ vì có gió nhở ở trên cao. Nhìn ra ngoài giây lát anh quay vào trong lớp học với hơn hai chục khuôn mặt khờ khạo và hồn nhiên. Tất cả đều là con cái của lính trong đồn. Cha mẹ nghèo do đó không có tiền sắm quần áo mới hay lành lặn cho con. Có lẽ vì được đi học nên chúng mới mặc áo chứ bình thường thời ở trấn cả ngày.

Cái mà Đạm thích nhất chính là cô giáo Trúc Đào. Hôm nay nàng mặc chiếc áo bà ba trắng bằng lụa và chiếc quần đen cũng bằng lụa. Mái tóc huyền buông dài trên lưng. Qua làn áo lụa mỏng anh thấy mập mờ chiếc nịt vú màu trắng. Eo thon nhỏ. Mông nở nang và tròn trịa. Hai chân dài. Anh mơ hồ cảm nhận được mùi hương là lạ mà anh không biết là nước hoa hay mùi hương toát ra từ thân thể của người đàn bà đang đứng trước mặt mình. Mới lấy chồng cho nên nàng vẫn còn giữ được vóc dáng của con gái trù hai nòi trên thân thể. Ngực và mông của nàng nở lớn ra. Anh cảm thấy tim đập mạnh và mặt nóng lên khi nghĩ tới một điều mà bấy lâu nay anh thường ao ước và giấu kín trong

lòng của mình. Anh ước ao được ôm và hôn Đào. Ước ao đó nhiều đêm làm anh trăn trọc. Ước ao đó càng lớn, càng mạnh mẽ mỗi khi anh nghe được tiếng sột sạt của quần áo được cởi ra, tiếng giường kêu kẹo kẹt, tiếng thở hay tiếng rên của hai vợ chồng Trương phát ra từ bên kia vách. Hai nhà ngăn cách nhau bằng bức vách lá mỏng, trong chỗ này hở chỗ kia; do đó nhiều khi anh thấy được một phần thân thể của Hạnh khi nàng thay quần áo. Nhất là sau lần pháo kích cuối cùng khu nhà của họ bị hư hại nhiều hơn vì vậy mà anh có nhiều dịp để nhìn trộm hay dõi khi vô tình chứng kiến cảnh âu yếm của đôi vợ chồng trẻ. Điều khiến cho anh băn khoăn là Đào có biết bị mình nhìn lén hay là không. Ý nghĩ nhìn lén khiến cho anh cảm thấy tự xấu hổ nhưng lại tự an ủi là mình chỉ nhìn trộm khi có dịp may chứ sẽ không làm điều gì khác hơn để làm sứt mẻ tình cảm của mình với Đào và nhất là với Trương.

Đang đứng tập cho học trò đánh vần Đào có cảm giác là Đạm đang nhìn mình. Cái cảm giác bị người tình xưa nhìn sau lưng của mình làm cho nàng nửa thích thú mà nửa nhột nhạt. Nàng biết là Đạm vẫn còn yêu mình mặc dù nàng đã có chồng. Ngay cả nàng cũng biết là nhiều hay ít mình còn thương Đạm. Có lẽ không nhiều lắm song cũng đủ để cho nàng vẫn muốn có Đạm ở bên cạnh với một khoảng cách không làm xáo trộn nhiều trong đời sống tình cảm của mình. Sự có mặt của Đạm khiến cho nàng an tâm khi sống trong ngôi đồn lẻ loi và kém an ninh. Nàng cũng đã nghĩ tới là yêu nàng Đạm sẽ làm đủ mọi cách để che chở cho nàng và Trương.

Hết giờ rồi các em về ăn cơm đi...

Câu nói của Đào với đám học trò làm cho Đạm đứng lên. Hai người lớn đứng bên nhau nhìn học trò chen lấn nhau ra cửa. Cuối cùng lớp học chỉ còn lại hai người.

Anh cũng đi ăn cơm...

Đạm nói nhỏ. Đào quay sang cười.

Anh về nhà em ăn cơm nghe. Em có canh chua cá chiên ngon lắm. Em có chuyện muốn nhờ anh...

Chuyện gì vậy Đào?

Đạm hỏi với giọng băn khoăn.

Đào cười nói trong khi thu dọn giấy tờ trên mặt bàn.

Em sẽ nói cho anh nghe trong lúc mình ăn cơm...

Đạm chỉ biết cười gượng gật đầu. Anh không thể nào từ chối khi nhìn ánh mắt van nài của Đào.

Trương có về ăn cơm không?

Chiều ảnh mới về...

Để anh nói với Phát cho ông khỏi chờ...

Đào về nhà hâm cơm nóng chờ anh đó nghe. Anh không tới là em nghỉ anh ra...

Đào cười nói và Đạm gật đầu rồi bước nhanh ra cửa. Đốt điếu thuốc, hít hơi dài anh cười với mình khi nghĩ tới câu Anh không tới là Đào nghĩ anh ra.... Đó là câu hăm dọa của ngày xưa mà nàng thường hay nói mỗi khi hai đứa hẹn hò với nhau để đi xem chiếu bóng, đi ăn sâm bô lượng hoặc bát phở ở Lê Lợi vào chiều thứ bảy. Sức mẩy mà em nghỉ anh ra được. Nghỉ anh ra rồi ai chơi với em.... Đạm lẩm bẩm thốt. Anh nghĩ tại sao mình không nói câu đó ra ngay sau khi nghe Đào nói câu hăm dọa đó.

Hơi ngập ngừng một chút rồi Đạm mới chậm bước vào nhà của Trương. Anh nghe được mùi tỏi cháy vàng thơm nồng căn nhà nhỏ. Tiếng Đào từ trong bếp vọng ra.

Anh ngồi đi. Em xong hết rồi...

Đạm ngồi xuống ghé đầu. Trước mặt anh là tô canh chua còn bốc khói và nồi cơm đầy.

Gạo có mùi thơm thoang thoảng. Hai cái chén và hai đôi đũa đặt trên bàn. Đào bước ra với dĩa cá chiên vàng rụm. Đạm hít hà.
Cá chiên thơm quá làm anh đói bụng...
Bởi vậy anh nên để em nấu cơm cho anh ăn mỗi ngày...
Đạm gượng cười.
Anh muốn lăm nhung anh đã ăn nhà ông Phát lâu rồi mà thay đổi thời cũng kỳ kỳ. Trừ khi...
Đào ngồi xuống ghế rồi bắt đầu bới cơm vào chén cho Đạm.
Anh ăn nhiều đi. Em đã chưa cho anh Trương rồi. Đây là phần của hai đứa mình...
Đào đỏ mặt vì biết mình lỡ lời. Dường như biết điều đó nên Đạm giả vờ nhìn ra ngoài sân và nói một câu bâng quơ.
Trời hầm quá chắc chiều nay mưa...
Đào cũng cười nhìn Đạm.
Em mong trời mưa. Em cần nước mưa...
Nhìn ra ngoài thấy trời tự dung tắt nắng nàng cười tiếp.
Em nhớ lúc còn đi học. Cứ khi nào trời mưa là má bắt hứng nước mưa...
Gắp một miếng cá rô vào chén nàng nói với Đạm.
Anh ăn hết đầu con cá lóc nghe. Em chỉ thích ăn hai cái má và cặp mắt thôi...
Đạm im lặng ăn. Tiếng sấm gầm xa xa. Trời tối từ từ. Dù ngồi trong nhà anh cũng thấy mây đen từ hướng đông nam cuồn cuộn kéo về. Mưa rơi lác đác. Gió lùa vào cửa mang theo hơi nước mát.
Trời mưa lớn như vầy tha hồ cho Đào hứng nước mưa...
Đào lắc đầu cười.
Không có anh Trương chắc em hồng có hứng nước...
Sao vậy?
Dạ mình em xách nước mệt lắm...
Để anh phụ em. Coi như anh trả công bữa ăn cho em...
Đào cười hắc hắc một cách vui vẻ.
Anh không sợ người ta cười à?
Ai cười?
Lính của anh chứ ai...
Đạm cười song không nói gì hết mà cắm cúi ăn hết chén cơm. Mưa hắt vào tận cửa khiến cho Đào phải đứng lên khép cửa xong trở lại bàn ngồi. Trong nhà tối mờ mờ từ khi đóng cửa. Đạm nhìn Đào và bắt gặp nàng cũng đang nhìn mình. Hai người đều có thái độ ngượng ngập.
Anh no rồi...
Đạm bỏ đũa. Uống ngụm nước lạnh anh nói bâng quơ.
Không biết hết mưa chua. Mùa này mưa dai lăm. Nhiều khi cả ngày cũng chưa tạnh...
Đào cười thầm vì biết ông láng giềng của mình kiêm chuyện để nói. Nàng biết Đạm ngại ngồi một mình với mình. Anh sợ mang tiếng và nhất là sợ yêu lòng. Đặt đôi đũa xuống bàn nàng cười lên tiếng.
Anh muốn hứng nước chưa?
Muốn...
Đạm đứng bật dậy và trả lời thật nhanh. Hạnh cười nhỏ.
Em coi bộ anh sợ mắc nợ em lầm hả?
Đạm cười chống chế.

Đâu phải. Anh muốn làm cho tiêu cơn...

Đào đi trước và Đạm bước theo ra sau hè. Chỉ vào bốn cái mái lớn đã cạn nước nàng cười.

Dó... Anh trả nợ đi...

Bật thành tiếng cười vui vẻ Đạm cởi áo bước ra ngoài trời đang mưa. Dùng cái thùng sắt anh sang nước từ cái mái lớn sang ba cái mái nhỏ hơn.

Anh dầm mưa coi chừng bệnh...

Đứng trong nhà Đào nói vọng ra sân. Hơi gật đầu Đạm khom người múc đầy thùng nước xong đổ vào cái lu nước nhỏ kê bên chỗ Đào đứng. Nhìn bàn chân trần của nàng giẫm lên nền đất đen anh cảm thấy bùi ngùi. Có lẽ biết Đạm ngắm bàn chân của mình cho nên Đào rụt chân lại rồi thụt lùi vào trong.

Xong rồi... Anh về nhà thay quần áo...

Tay cầm lấy chiếc áo trây di, Đạm bước nhanh như muốn trốn chạy điều gì. Đào nhìn theo khẽ thở dài. Nàng muôn gọi Đạm trở lại để mời anh ly cà phê vì biết anh rất thích uống cà phê, nhìn mưa rơi và nghe nhạc.

Trương, Phát, Xinh và Thắng đồng quay nhìn khi nghe tiếng bước chân quen thuộc của Đạm vang lên bên ngoài hầm chỉ huy.

Chào thiếu úy...

Thắng lên tiếng trước nhất. Giơ tay ra dấu cho mọi người ngồi yên tại chỗ Đạm cười móc từ trong túi áo trây di ra gói thuốc Ruby quân tiếp vụ. Người mà anh mời trước tiên là Trương.

Cám ơn thiếu úy nhưng tôi ngùi khói được rồi...

Đạm cười chìa gói thuốc cho Phát rồi sau đó tới Xinh và Thắng. Quẹt diêm đốt thuốc cho ba trung đội trưởng rồi đốt cho mình xong Đạm hắng giọng.

Tôi có danh sách binh sĩ đã thuyên chuyển hoặc tái bổ sung cho đại đội của mình từ một năm trở lại đây. Có tất cả mười một người ở rái rác trong ba trung đội. Bảy người thuộc trung đội 2 và 3. Tất cả đều là dân trong quận Cái Nước. Bốn người còn lại sinh trong các quận như Thới Bình, Năm Căn, Đầm Dơi, Sông Ông Đốc và Quản Long...

Ngừng lại hít hơi thuốc, nhìn xuyên qua lỗ hỏng nhỏ Đạm thấy được chút trời xanh lơ.

Tôi đã chia mười một người lính bị tình nghi ra làm hai nhóm. Như mình đã bàn tình kỳ trước, tôi giao bản lý lịch của bảy người ở quận Cái Nước cho chuẩn úy Trương...

Đưa bản lý lịch cho Trương xong Đạm thong thả dặn dò.

Ông với hai ông Xinh và Thắng bàn bạc với nhau để tiến hành cuộc điều tra ngầm. Riêng tôi và ông Phát phụ trách việc tìm hiểu lý lịch của bốn người ở các quận khác...

Thiếu úy tính khi nào mình bắt đầu?

Trương hỏi và Đạm trả lời nhanh.

Ngay ngày hôm nay. Điều mà tôi cần lưu ý bốn ông là nên khéo léo và mềm mỏng để khỏi làm mất tinh thần của binh sĩ...

Trương với Xinh và Thắng kéo nhau ra khỏi hầm chỉ huy. Đứng nhìn theo ba người lính đang chụm đầu bàn tán Đạm mỉm cười nói với Phát.

Tôi nghe nói chị Nhịn đã đi học?

Phát cười hà hà như có vẻ thích thú về chuyện bà vợ của mình đã đi học.

Tôi hứa với bà là nếu bà đi học để đọc chữ thời tôi sẽ mua báo mỗi ngày cho bà đọc...

Đạm cười khì.

Làm sao mà anh mua được báo mỗi ngày. Báo mà tôi được cái xứ đèo heo hút gió của mình thời cũ mất rồi...

Phát cười hề hề.

Báo cũ mà mình chưa đọc thời cũng như báo mới... Vả lại còn lâu lăm bả mới đọc chừ được. Phải cả năm...

Trong ba ông trung đội trưởng thời Phát học cao hơn và lại tính tình cũng cởi mở và đầu óc tân tiến hơn nên nói chuyện với Đạm rất hợp gu. Đưa bản lý lịch của bốn người lính Đạm cười nói.

Anh Ba coi trước đi rồi cho tôi biết ý kiến...

Phát lầm nhầm từng tên một.

Lê Văn Trọn, sinh ngày 9 tháng 2 năm 1954 tại làng Thới Hòa quận Thới Bình. Nguyễn Tân Trước, sinh năm 1955 tại Xóm Chùa, Quản Long, tỉnh Cà Mau...

Ngước lên nhìn Đạm Phát nói nhanh.

Tôi cầm tờ giấy này về nhà rồi tối nay tôi hỏi bà xã của tôi. Thằng tên Lê Văn Trọn ở Thới Hòa này tôi nhớ mài mại. Bà xã tôi cũng ở Thới Hòa chắc bả biết thằng này. Còn thằng Trước này tôi nghe tên quen quen mà không nhớ nó con của ai. Để tôi hỏi thằng em ruột của tôi bên cảnh sát...

Ông nói làm tôi mới nhớ. Ông nhờ bên ty cảnh sát tìm dùm may ra họ biết nhiều hơn là chỉ khu hoặc tiểu khu...

Phát gật đầu cầm tờ giấy đi ra cửa. Trong hầm chỉ huy chỉ còn lại một mình Đạm đứng nhìn về hướng lớp học. Bóng cô giáo Đào đứng trước tấm bảng đen. Anh có cảm tưởng như nàng thỉnh thoảng lại nhìn về phía hầm chỉ huy nơi mình đang đứng.

Đạm nằm im trong bóng tối. Đã quá nửa đêm mà anh vẫn không ngủ được. Phía bên kia nhà của Trương thật yên tĩnh. Đêm nay tới phiên Trương đi kích. Anh chỉ huy tiểu đội 2 thuộc trung đội 3 đi ăn sương từ hồi xụp tối và phải tới hùng động mới trở về. Chỏi tay ngồi dậy Đạm lần mò trong bóng tối lấy bì đông nước lạnh và gói thuốc lá. Quẹt diêm đốt thuốc xong hít một hơi anh cảm thấy vị ngọt của thuốc lá trong miệng. Tiếng máy 25 kêu xè xè. Đêm đêm, nếu có bất cứ ai đi kích là Đạm phải mở máy để nghe ngóng tin tức và đôi khi truyền lệnh cho toán trưởng toán đi kích cũng như xin pháo binh yểm trợ khi cần thiết.

Hít liên tiếp ba hơi thuốc xong Đạm dự tắt. Một giờ sáng mà trời vẫn còn nóng nực. Mặc áo và xô đôi giày anh bước ra sân. Sao mờ mờ trên cao. Đem tối mông lung. Không khí ở ngoài sân mát hơn trong nhà khiến cho anh cảm thấy dễ chịu. Có ánh chớp lên từ hướng tây bắc xen lẫn với tiếng ồn ào. Dường như là tiếng nổ của bom. Đó là hướng U Minh Hạ. Toàn ngôi đồn im lìm ngủ yên. Có ánh đèn nhà ai lập lòe trong bóng đêm. Bum... Âm thanh vọng lại từ xa, âm u như tiếng vọng từ địa ngục, từ cõi chết. Âm thanh gắn liền với tiếng hú lồng lộng không gian. Âm... Âm lửa nháng lên sáng rực. Đạm nhìn thấy ánh lửa phát ra nơi chính giữa sân ngay chỗ cột cờ. Đất cát bay rào rào. Đạm xoay người đoạn nhảy vọt về phía cửa nhà của Đào.

Đào... Pháo kích...

Tiếng la của anh như hoảng hốt và lo âu. Lúc này anh không nghĩ tới thân mình mà chỉ nghĩ tới Đào.

Đào... Đào...

Đạm la thật lớn. Có tiếng trả lời của Đào.

Dạ...

Giọng nói của nàng còn ngái ngủ. Đạm ừa vào nhà như cơn gió. Trong bóng tối mờ mờ anh thấy Đào đang ngồi trên giường. Nắm lấy tay nàng Đạm nói như hét.

Theo anh xuống giao thông hào...

Đạm chạy trước và Đào im lặng theo sau. Mấy hôm nay trời mưa nên dưới đáy giao thông hào ướt sũng nước. Dẫn Đào xuống giao thông hào xong Đạm nói nhanh.

Em ngồi đây. Anh phải lên nhà lấy máy truyền tin...

Vừa định nhảy lên anh vội hụp đầu xuống khi nghe tiếng xè xè. Oanh... Tiếng nổ làm lùng bùng lỗ tai. Đất cát bay rào rào trên đầu hai người. Đợi tiếng nổ vừa dứt anh nhảy tót lên mặt đất đoạn chạy ào vào nhà của mình. Chụp lấy chiếc máy 25 anh chạy trở lại chỗ cũ. Pháo vẫn rơi khắp nơi trong đồn nhưng nhiều nhất là quanh vùng nơi có cột cờ. 1, 2, 3 đây Thanh Đạm... nghe rõ trả lời...

1 tôi nghe Thanh Đạm... Báo cáo thầm quyền tui và ba thằng em vô sự. Tui nó đã vào vị trí...

2 nghe Thanh Đạm... Trình thiêu úy tui và các con ở yên vị trí...

3 tôi nghe Thanh Đạm... Ông thầy... Tui nó dưa mình kỹ quá ông thầy... Tui sợ ngày mai mình phải kiêm cây cột cờ khác quá...

Đạm mỉm cười khi nghe giọng nói vui vẻ của Phát. Anh cảm thấy an tâm vì lính tráng không có ai bị thương và đã vào vị trí phòng thủ để sẵn sàng đánh trả nếu bị địch tấn công.

Đào...

Dạ...

Em lạnh không?

Tiếng Đào trả lời yếu ớt.

Dạ lạnh...

Em mặc áo của anh cho đỡ lạnh...

Đạm cởi áo trây đi của mình đưa cho Đào.

Anh ở trần coi chừng lạnh à...

Đào nói nhỏ trong lúc xỏ chiếc áo của Đạm vào người.

Anh là lính đâu có lạnh... Anh mặc áo thun mà...

Anh làm như anh ngon lấm. Bộ trái tim anh bằng sắt sao mà không biết lạnh...

Trái tim anh chì lấm...

Đào bật cười vì câu trả lời của Đạm.

Em ở đây để anh đi gặp ông Phát rồi anh trở lại.

Thôi em đi với anh. Ngồi một mình em sợ...

Đạm gật đầu nhanh.

Đi thì đi... Tối lăm em coi chừng...

Em nắm tay anh nghe...

Không đợi Đạm trả lời Đào quờ quạng giây lát mới nắm được tay của anh. Hai người lom khom và hì hục lội sinh đi dần về phía vị trí cố thủ của trung đội 3. Phát đón hai người bằng câu nói giỡn.

Cô Đào chịu khó lội sinh dữ à nghe...

Đào cũng cười nói lại.

Tôi thay mặt chuẩn úy Trương đi ủy lạo để nâng cao tinh thần của anh em binh sĩ. Tui nó đánh vào không anh Ba?

Chưa thấy động tĩnh gì hết. Chỉ có pháo thôi. Kỳ này tui nó pháo nhiều hơn trước...

Tuy Phát nói với Đào nhưng nghe câu nói này Đạm hiểu là anh báo cáo tình hình cho mình biết. Đứng dưới giao thông hào lính ghìm súng im lặng chờ địch. Họ chỉ hụp đầu xuống thấp khi nghe tiếng xè xè gần chỗ họ đứng. Pháo thua dần dần. Tiếng kèn xung phong vang lanh lanh trong đêm tối. Loa phóng thanh bốn chữ hàng sống chống chết của

bên địch ròn rợn tựa như tiếng quỉ hú ma gào.

Tụi nó tới...

Phát la lớn. Lính kéo cơ bấm nghe xoành xoạch. Thấy Đạm tay không Phát la lớn.

Dứa nào có dư khẩu súng đưa cho ông thầy mượn tụi bây...

Đào nói liền sau khi Phát dứt lời.

Cho tôi mượn một khẩu...

Phát cười ha hả. Đứng bên cạnh Phát, Tư Đòn Cò cười hì hì.

Tôi cho cô Đào mượn khẩu M16 của tôi. Nó bắn ngon lành lắm cô...

Đào hơi rung mình vì chất thép lạnh tanh khi cầm lấy khẩu M16. Hơn tháng nay, dưới sự chỉ dạy của Trương nàng đã tập bắn súng. Chỉ tiếc là khi nãy chạy xuống giao thông hào để tránh pháo kích nàng đã quên không mang theo khẩu M16 quen thuộc. Gác khẩu M16 lên mặt giao thông hào nàng cười nhở.

Cám ơn anh Tư. Tôi mà bắn chết người lính nào của bên địch là tôi nói với thiếu úy Đạm lên chức cho anh...

Không những Phát, Tư Đòn Cò mà cả Đạm cũng phải bật cười vì câu nói của Đào. Tuy nhiên tất cả đồng ngung cười khi tiếng loa la vang hàng sống chống chét cùng với bóng người xuất hiện trên cánh đồng cỏ cao lấp xấp nước. Lính trong đòn vẫn im lìm vì chưa có lệnh bắn. Ghìm khẩu M16 trong tay Đào liếc nhanh Đạm đứng bên cạnh. Không còn là cậu học sinh hiền từ, nhiều mơ mộng và lảng漫; anh trở thành một người lính đang đối diện với địch quân xuyên qua ánh mắt sáng rực lên vẻ đanh lạnh, cương quyết và bình tĩnh. Đôi môi mím chặt, quai hàm bánh ra lộ những bắp thịt; Đạm của nàng, người tình tuổi thơ của nàng quên hết quá khứ, tình yêu và chính bản thân. Anh chỉ biết có một điều là giết người hoặc bị người giết. Anh chỉ chăm chú vào sự di động của địch quân đang càng ngày càng tiến lại gần, đang đe dọa sinh mạng của những người lính dưới quyền của mình. Bộc phá tung hàng rào kẽm gai. B40 phá tung chóng tre và chướng ngại vật.

Tiến...

Xung phong

Giết mấy thằng lính ngụy...

Hàng sống chống chét...

Chặt đầu tụi nó đồng chí ơi...

Ngàn tiếng la hét. Ngàn tiếng súng nổ. Quân du kích, lính chủ lực miền, lính cơ động tinh theo hai hướng bắc và đông tiến vào. Quan sát tình hình Đạm biết hai trung đội 1 và 2 sẽ chịu áp lực nặng vì nằm đúng vào hai hướng tấn công của địch.

Bắn...

Khẩu lệnh nổ ra tựa tiếng la đầy phẫn nộ. Garant M2, Carbine M2, đại liên 30, trung liên, M16, M79, M60, lựu đạn M26 nổ àm àm. Khói súng bốc mùi hăng hăng. Đạn xối vào thân người. Đạn ghim vào hầm hố. Đợt xung phong đầu tiên của địch hơi khụng lại dưới hỏa lực chính xác của gần trăm tay súng. Tuy nhiên chúng vẫn không lùi lại mà điên cuồng nhào tới dù bị đón gục dưới hỏa lực của lính trong đòn.

Đạm không bắn. Anh đang bận lắng nghe Xinh và Thắng báo cáo tình hình.

1 đây Thanh Đạm... nghe rõ trả lời...

1 tôi nghe Thanh Đạm... Trình thẩm quyền tụi nó có chứng một đại đội đánh vào chỗ của tui...

1 đây Thanh Đạm... Anh giữ được không?

Trình thẩm quyền tui giữ được. Chỉ xin thẩm quyền cho thêm đạn...

Tôi nghe anh 5/5... Tôi sẽ cho người đem đạn lại cho anh...

Dứt cuộc điện đàm với Xinh Đạm quay sang Phát.
Anh Ba bảo vài đứa con của anh tiếp tế đạn cho thằng 1...
Lãnh lệnh Phát bảo lính mang đạn cho trung đội 1 của Xinh.
2 đây Thanh Đạm... nghe rõ trả lời...
2 tôi nghe Thanh Đạm...
Bên anh ra sao?
Trình thẩm quyền. Tụi nó đánh tui nặng lắm. Nó có súng bự ông thầy...
Tôi sẽ cho một thằng con của anh Ba qua phụ với anh... nghe rõ trả lời...
Tôi nghe thẩm quyền 5/5...
 Tay bắn súng song Phát vẫn theo dõi cuộc điện đàm giữa Đạm và Thắng. Đạm vừa dứt câu anh vọt miệng nói.
Để tôi đi ông thầy. Tôi dẫn tiểu đội 2 qua phụ với Thắng...
Anh cẩn thận. Mặt bên đó nặng lắm. Có gì báo cáo cho tôi biết...
Phát kéo nguyên tiểu đội 2 đi thành ra mặt phòng thủ của trung đội 3 bị hở khiên cho Đạm cũng phải vừa bắn vừa truyền lệnh.
Bắn Đào... Em bắn vào chỗ gốc cây đó đó...
Đào mím môi bóp cò khẩu M16 theo hướng tay Đạm chỉ. Tạch... tạch... tạch... Hàng chục viên đạn ghim vào mục tiêu. Có tiếng la tát nghẹn. Một người mặc áo đen lảo đảo bước đi mấy bước rồi ngã xuống. Ngung bắn Đào thẫn thờ nhìn bóng áo đen đang nằm yên trên mặt đất. Nàng cảm thấy người như hụt hảng cùng với trái tim thắt lại khi biết mình vừa bắn chết một người. Dù người đó thuộc phe bên kia, dù người đó là lính du kích của mặt trận, anh ta cũng là đồng bào với nàng. Tự dung nàng úa nước mắt rồi như không kèm giữ được nàng bật khóc.
Đào... Sao vậy? Em bị thương...
Em... Em... bắn chết ông đó...
Đào nức nở ngược lên nhìn Đạm. Người lính chiến thắng khuôn mặt của người tình xưa ràn rụa nước mắt. Buông khẩu súng anh kéo Đào sát vào người rồi dỗ dè.
Không sao đâu. Em không có ý...
Ngừng nói anh chụp lấy khẩu M16 và quét nguyên một băng đạn vào chỗ nǎm bảy bóng đèn tràn tới. Thủ khẩu M60 Tư Đòn Cò hét lớn.
Mẹ nó... Thằng Hai mày lấy thêm đạn đi mày. Tụi nó dô để tao lo... Bắn... Bắn...
Bất chấp nguy hiểm, bất chấp hàng rào tác xạ của lính trong đồn, địch quân cứ tiến vào.
Rẹt... Rẹt... Tiếng đạn AK cày mặt đất. Tư Đòn Cò hụ tiếng nhỏ.
Thiêu úy... Thiêu úy... Anh Tư ảnh bị rồi...
Đạm giật mình khi nghe tiếng la của Hai Tầm. Quay qua anh thấy Tư Đòn Cò nǎm úp mặt vào khẩu đại liên M60. Nhào tới chỗ Tư Đòn Cò Đạm la lớn.
Đào... Em coi anh Tư bị gì đó...
Đặt Tư Đòn Cò nǎm dưới chân mình Đạm hét vào tai của Hai Tầm.
Tiếp đạn cho tôi...
Hướng mũi súng về chỗ đám địch quân đang ào ào tiến tới Đạm miết cò khẩu M60. Hàng chục bóng áo đen gục xuống. Khói súng khét nghẹt. Vỏ đạn nóng bỏng tay. Đám du kích đội ngược trở lại vì bị hỏa lực dữ dội của khẩu đại liên M60. Nhờ vậy mà lính trong đồn có thời giờ cống cõi lại vị trí và nhận tiếp tế từ tay vợ con của họ.
Tụi nó đánh nữa hả thiêu úy?
Nhìn lên tiếng hỏi Đạm trong lúc lắp băng đạn vào khẩu M2 của mình.
Chắc nó ê càng rồi chị. Nhưng chị cứ bảo mấy đứa nhỏ lấy thêm đạn cho chắc ăn...

Cười gật đầu Nhịn nói lớn với Hai Tâm.

Chú Hai cho tôi thêm mấy trái lựu đạn. Tụi nó mà nhào dô làn này là tôi cho nó ăn miếng mảng cầu cho nó ón...

Đào ngồi phết trên mặt đất lầy lội bùn xình, máu và nước mắt. Tư Đòn Cò nằm bất động. Đầu anh ta đặt trên đùi của nàng. Chiếc áo bà ba đen của người lính địa phương quân bê bết bùn xen lẫn máu.

Anh Tư... Anh đừng chết anh Tư... Anh ráng sống nghe anh Tư. Anh phải sống để đàn cho tôi hát vọng cổ nghe anh Tư...

Đạm úa nước mắt khi nghe tiếng nức nở của Đào. Xa đàng kia cũng có nhiều tiếng náu cùng tiếng kêu lẻ của những người vợ lính khóc chòng chòng vừa hy sinh vì tổ quốc. Mặt đất nhầy nhụa bùn và máu. Thây người chết nằm rải rác khắp nơi. Có xác vắt trên hàng chông nhọn. Có xác kẹt trong hàng rào kẽm gai.

Quan sát khung cảnh Phát chép miệng.

Mình mệt rồi ông thảy. Mẹ nội lo chôn mấy thằng du kích này cũng đủ mệt rồi...

Đạm im lặng nhìn Đào đang ngồi ủ rũ bên cạnh xác Tư Đòn Cò.

Như Hạnh

Chương 16

Đứng nơi mảnh đất nhỏ trước hầm chỉ huy, Đạm và Trương chăm chú nhìn mấy chục người lính hò nhau dựng cột cờ. Bảy ngày trước đây địch quân đã pháo kích vào đồn làm gãy cột cờ. Hôm nay họ lại dựng một cột cờ khác cao hơn đồng thời treo lá cờ mới và lớn hơn.

Lá cờ này đẹp hả anh?

Trương lên tiếng khen. Đạm cười đùa.

Dĩ nhiên là Trương phải khen đẹp vì Đào tự cắt may mà...

Trương cười hà hà vui thích. Nhìn thấy Đào đang từ phía lớp học đi tới gần anh nói nhỏ như sợ vợ của mình nghe được.

Lớp học bị hư hại nhiều khiến cho Đào sùng mây thăng cha việt cộng lăm...

Đạm gật đầu móc thuốc đưa mồi Trương. Trái với lệ thường Trương cầm lấy điều thuốc và đốt một cách ngon lành.

Ủa không sợ bị rầy hả?

Đạm cười hỏi và Trương nhẹ lắc đầu.

Thỉnh thoảng tôi cũng hút cho vui. Đào có phàn nàn rồi đâu cũng vào đó...

Nói xong Trương bước vào hầm chỉ huy để làm việc. Đạm đứng im ngắm Đào đang đi tới gần. Sau giây phút cầm súng bắn chết một người lính du kích của mặt trận tâm tình của nàng cũng đã biến đổi chút ít. Tuy vẫn hồn nhiên, vui vẻ, tử tế song đôi khi cũng trầm lắng và suy tư. Ánh mắt phảng phát chút lo âu. Có lẽ nàng sợ sệt và chờ đợi điều gì đó. Có thể là sự chết. Đạm thở dài. Cuộc chiến tranh tự vệ chống lại sự xâm lăng và đô hộ bạo tàn của cộng sản đã khiến rất nhiều người trong số đó có Đào bị mất mát những gì không bao giờ tìm lại được. Anh biết ý nghĩ mình đã giết người sẽ ám ảnh nàng cho tới

hết cuộc đời.

Đào khỏe không?

Đạm hỏi với giọng săn sóc khi nàng dừng lại trước mặt mình.

Dạ em bình thường. Anh Trương đâu rồi anh?

Trương đang ở trong hầm chỉ huy. Để anh gọi Trương...

Gió tay ngăn không cho Đạm gọi Trương Đào nói nhỏ.

Em muốn nhờ anh một chuyện...

Dường như đoán được ý của nàng nên Đạm cười lên tiếng.

Anh đã xem xét lớp học của em rồi. Bàn ghế và sách vở bị hư hại kha khá. Anh đã bảo ông Thắng đôn đốc lính sửa chữa. Thứ hai tuần tới là em có thể dạy được rồi...

Đào cười. Hơn tuần lễ nay Đạm mới thấy nàng cười dù là nụ cười vẫn còn phảng phát chút buồn lo. Anh thấp giọng của mình dường như không muốn cho Trương nghe.

Nụ cười của Đào làm ấm lòng anh...

Đào ứng hóng hai má vì câu nói đượm tình của Đạm. Liếc nhanh vào trong hầm chỉ huy nàng nói nhỏ.

Bây giờ em cảm thấy cười khó khăn hơn khóc...

Đạm cất giọng buồn buồn.

Quên chuyện đó đi. Em hãy nghĩ là nếu em không giết người ta thời người ta sẽ giết em hoặc giết Trương và anh. Em có muốn Trương hoặc em chết?

Đào im lặng nhìn ra quang đồng không mông quanh ngoài kia. Tia nhìn của nàng thật xa vắng. Có lẽ nàng thấy đâu đó trên mặt đất đen đui có một thây người chết rã vì viên đạn của mình.

Anh đói bụng chưa. Đào đã nấu cơm rồi. Anh về nhà tựi này ăn cho vui...

Thấy Đạm còn ngần ngừ nàng nói tiếp.

Anh cứng đầu lắm...

Anh cứng đầu...

Đạm lập lại với chút ngạc nhiên.

Dạ đúng như vậy thưa ông đại đội trưởng...

Phải dẫn lăm Đạm mới không bắt cười vì câu nói của Đào.

Em biết chị Nhịn đi về Thới Bình thăm má của chị hơn một tuần rồi. Anh và ông Phát ăn cơm quán không hà... Vậy mà em kêu anh về nhà ăn cơm anh không chịu...

Anh không muốn bỏ ông Phát ăn một mình tội nghiệp ồng...

Nghe Đạm lên tiếng bào chữa Đào bèn nói lời năn nỉ và Đạm không thể nào từ chối trước lời năn nỉ của nàng.

Em cần anh tội nghiệp em một chút... Em về trước để dọn cơm. Anh và anh Trương về sau. Anh không về nhà ăn cơm là em nghỉ chơi anh luôn...

Đạm cười khì vì lời đe dọa của nàng. đợi cho nàng đi giây lát, hít thêm mấy hơi thuốc lá anh mới bước vào hầm chỉ huy cười nói với Trương.

Đào tới kêu anh em mình về nhà ăn cơm...

Bỏ mó giấy tờ xuống bàn Trương cười đứng lên.

Ăn cơm xong em mời anh ra xóm nhà lá uống cà phê...

Hai người lần lượt bước ra khỏi hầm chỉ huy. Đốt điếu thuốc Đạm hít một hơi rồi nhả khói ra từ từ. Khu gia binh xác xơ vì trúng đạn pháo kích mà vẫn lính chưa có thời giờ sửa sang lại. May mà vợ con của lính đã xuống hầm nấp hoặc chạy ra giao thông hào nên không có ai bị thương.

Vụ điều tra của Trương đi tới đâu rồi?

Đạm hỏi và Trương hơi ngần ngừ rồi mới trả lời.

Chưa có kết quả thưa anh. May người này không xa lạ gì với hai ông Xinh và Thắng hoặc lính trong đồn...

Liếc nhanh người đi bên cạnh anh tiếp.

Lý lịch của họ sạch lấm. Tất cả đều có anh em đi lính. Có người cha bị việt cộng giết. Có người anh đi lính quốc gia bị tử trận. Họ thù việt cộng lấm...

Đạm gật đầu bỏ tàn thuốc xuống đất rồi lấy giày giẫm lên.

Có thể là anh nghĩ làm...

Trương nhìn cấp chỉ huy của mình khi nghe câu nói này. Hơi mỉm cười Đạm tiếp.

Anh nghĩ là mình có nội tuyến nhưng có thể anh nghĩ làm... Chờ khi nào vợ ông Phát trở về thời mình sẽ biết rõ ràng hơn. Người em ruột của Phát làm ở ty cảnh sát nói là bốn người lính mà anh nhò điêu tra đều có lý lịch tốt. Họ không nằm trong danh sách những người có liên hệ với việt cộng...

Anh muốn hủy bỏ cuộc điều tra?

Trương hỏi và Đạm chầm chậm gật đầu nhưng lại nói khác.

Chắc là như vậy. Anh chỉ nói cho một mình Trương biết thôi. Riêng phần ba ông trung đội trưởng cứ làm như mình vẫn tiếp tục. Anh muốn họ đề phòng.

Trương gật đầu quẹo trái để về nhà của mình. Khi họ bước vào cửa Đào đã dọn cơm lên bàn. Mùi cá kho thơm phức. Tự dụng Đạm ước gì mình có một người vợ như Đào. Tuy nhiên anh thầm thở dài vì biết đó chỉ là ước mơ.

Sau khi Tư Đòn Cò tử trận, tía má của anh dọn về Cà Mau và bán cái quán của họ cho một người khác. Nó nằm cạnh lộ đất đối diện với con rạch đầy nước. Nó cũng là con đường lưu thông quan trọng của dân chúng trong vùng vì con đường lộ thường xuyên bị đắp mô và gài mìn. Cứ mỗi lần con đường đất bị chặn là dân làng đều dùng đường thủy cho lẹ và đỡ mất thời giờ hơn. Lính gọi là quán cà phê nhưng thực ra là một tiệm tạp hóa bán đủ các thứ. Ngồi trong quán người ta ngồi được mùi cá khô, nước mắm, nước màu hòa trộn với mùi cà phê, thuốc lá và trà. Dù bán cái gì, dù có mùi gì, nó cũng được lính trong đồn ưa chuộng và thăm viếng đều đặn. Lý do khiến cho mấy anh lính độc thân và có gia đình thường xuyên ra đây uống cà phê là vì nó có bà chủ mới. Bà ta tên Nhu Hạnh, nên lính gọi là Quán Bà Hạnh.

Khi Đạm với Trương và Đào bước vào Quán Bà Hạnh thời quán chỉ còn một bàn trống đặt cạnh cửa sổ ngó ra cánh đồng phía bên kia. May người lính cười gật đầu chào Đạm với Trương.

Đào ngồi xuống cái ghế trong góc. Nhìn quanh quất thấy bà chủ quán nàng thì thầm hỏi Đạm.

Ai có ý kiến ra đây uống cà phê?

Đạm cười cười chỉ Trương. Liếc Hạnh một cái Đào nhìn Đạm cười chumboi.

Hèn chi... Hai anh sợ em ra đây làm kỳ đà cản mũi...

Trương cười hắc hắc không đính chính mà cũng không nói gì thêm. Đạm cũng cười cười không lên tiếng đính chính. Hạnh bước tới bàn của ba người ngồi. Nàng tươi cười chào Đạm.

Dạ chào thiếu úy...

Quay sang Đào nàng cười vui vẻ.
Chào chị Đào...
Ủa chị biết tôi à?
Hạnh mỉm cười.
Dạ biết. Chị Nhàn nói với tôi về chị nhiều lắm. Chị đi chợ ngang qua đây hoài nên tôi biết mặt...
Quay qua Trương nàng cười nói với Đào.
Ông này là chuẩn úy Trương, chồng của chị chứ gì. Tôi thấy ông đi ngang qua đây hoài.
Chỉ có thiếu úy Đạm thì ít ra đây hơn...
Hạnh vừa nói vừa nhìn Đạm. Ông đại đội trưởng cười vu vơ nhìn ra cánh đồng cỏ cao lã
ngọn trong con gió buổi trưa.
Dạ thiếu úy, chuẩn úy và cô Đào uống gì?
Chị có trà không. Tôi muốn uống trà...
Đào trả lời. Đạm với Trương nhìn nhau rồi cũng uống trà. Liếc thấy Hạnh đang lúi húi
pha trà Đào thì thầm với Trương.
Anh có nói chuyện với chị ấy chưa?
Một lần...
Thấy vợ trợn mắt Trương cười tiếp.
Trưa hôm kia Ba Phát rủ anh ra đây uống cà phê nên anh mới biết chỉ...
Quay qua Đạm Trương cười cười.
Quen biết gì đó với Ba Phát. Quê ở Cái Nước. Có chồng đi lính sư đoàn 21 đóng ở ngoài
quận Quản Long. Sau khi chồng chết chỉ trở về quê ở Cái Nước rồi xuống đây mở
quán...
Đạm gật gù. Trương nói với vợ.
Anh rủ em ra coi mắt chỉ. Nếu được thời mình giới thiệu cho anh Đạm...
Không biết nghĩ gì mà Đào nhìn Đạm rồi cười nói đùa.
Em coi chỉ cũng còn trẻ mà cũng văn minh lắm. Em làm mai cho anh nghe?
Tuy gượng cười và không trả lời câu hỏi của Đào nhưng Đạm cảm thấy vui vui vì cử chỉ
vui vẻ của nàng. Anh để ý thấy hôm nay nàng đã cười hai lần.
Thôi đi anh sợ lắm...
Hạnh bước ra. Hai tay của nàng bưng cái khay trên đựng một bình trà nhỏ và ba cái chén
nhỏ.
Chị Đào với thiếu úy và chuẩn úy uống thử. Trà này chắc không ngon bằng Sài Gòn đâu.
Lần sau quý vị trả lại tôi mời uống trà Bảo Lộc...
Đào nhìn trái dừa khô đặt trước mặt mình. Hồi còn nhỏ nàng đã được nghe ba nói về bình
trà bằng trái dừa khô này. Người ta cắt trái dừa khô, khoét lấy cái ruột bên trong ra rồi bỏ
bình trà vào để giữ hơi ấm. Trái dừa này được làm cầu kỳ hơn và đẹp mắt hơn vì người ta
đánh bóng cái vỏ ngoài ra còn khoét cái ruột bên trong đúng với hình dáng và kích thước
của bình trà.
Để tôi rót cho chị Đào thử...
Nhắc lấy bình trà Hạnh rót vào cái chén hột mít xong đặt trước mặt của Đào. Hương trà
thơm thoang thoảng. Đào thong thả nhấp chén trà lên mũi, hít hơi thật dài rồi thở ra xong
mới hớp một ngụm nhỏ. Lim dim mắt nàng cười nói với Hạnh.
Ngon... Chị mua trà ở đâu mà ngon vậy?
Thấy Hạnh đang đứng nhìn mình với nụ cười tươi tắn nàng cười nói tiếp.
Ba tôi thích uống trà lǎm cho nên ông có dạy sơ cho tôi cách pha trà và uống trà...

Nhin hai nguōi đan̄ ōng đang ngồi cùng bàn với mình nàng thong thả thót.

Hồi cùn̄ nhỏ ba của em hay rầy mấy ōng anh về cách uống trà. Mấy ōng anh thường nốc ừng ực hết ly này sang ly khác...

Đứng bên cạnh Hạnh cười phụ họa cho lời của Đào.

Ba tôi gọi cách uống trà ừng ực nguyên cả ly là ngưu ảm...

Đào ré lên cười hắc hắc vì Hạnh nói đúng ý của mình. Ngoài mặt thời cười vui vẻ nhưng trong lòng nàng thầm ngạc nhiên vì những lời của Hạnh. Thái độ và cách nói chuyện chứng tỏ Hạnh, tuy sinh quán ở nơi quê mùa nhưng đã được đi học, ít nhất cũng cõ trung học. Nghĩ như vậy nên nàng tìm cách dò hỏi về người đàn bà này.

Chị pha trà với nước mưa?

Gật đầu cười Hạnh trả lời.

Dạ... Tiếc là ở Cà Mau này không có hồ sen để tôi hứng sương lấy nước pha cho cô uống...

Đạm nhìn Hạnh với chút ngạc nhiên. Tuy không thích trà nhưng hồi còn đi học anh biết khá nhiều chuyện lý thú về trà cũng như lối tiêu khiển phong lưu và tao nhã của người xưa. Bây giờ ngồi uống trà ở vùng đất tận cùng của đất nước, bỗng dung có người gợi nhớ tới chuyện uống trà của người xưa khiến cho anh hồi tưởng lại đêm mưa thuở nào, nằm đắp mền, ăn đậu phộng rang đọc Vang Bóng Một Thời của Nguyễn Tuân.

Thiếu úy uống thử nghe thiếu úy...

Tuy miệng nói thiếu úy song Hạnh cũng rót trà ra chén cho Đạm và Trương. Dĩ nhiên ông đại đội trưởng phải vâng lời cầm chén trà lên uống một ngụm nhỏ. Anh không thể nào từ chối lời mời mọc của bà chủ quán có cặp mắt lá răm long lanh, đôi môi son cùng với nụ cười tươi tắn và lời nói dịu dàng, thân mật.

Hương hoa lài thơm... Trà này ngộ quá. Hương hoa lài thơm nhưng anh vẫn ngửi được hương trà. Cả hai thứ hòa với nhau thành một mùi đặc biệt...

Đạm nói. Trong lúc nói anh nhìn Đào cho nên không thấy được ánh mắt ngạc nhiên của Hạnh. Đào trầm ngâm.

Anh nói đúng. Em cũng ngửi như vậy...

Tía của tôi pha đó. Ông mua trà của một tiệm quen ở Sài Gòn rồi đem về ướp hoa lài.

Ông cho tôi một hộp. Gặp cô Đào với thiếu úy và chuẩn úy tôi mới đem ra mời...

Đào nhìn Hạnh với ánh mắt thân thiện.

Cám ơn chị...

Đào nói câu xin lỗi với ba người vì phải đi tính tiền. Đào cười thì thầm với Đạm.

Anh chịu hôn?

Đạm cười không trả lời. Trương nói với vợ.

Coi bộ ánh chịu đèn rồi. Chỉ còn trẻ đẹp, ăn nói có duyên và vui vẻ. Anh nghĩ chỉ phải đi học...

Em cũng nghĩ như anh...

Đào nháy mắt với chồng khi thấy Đạm im. Tay cầm chén trà đưa lên nhưng không uống, anh nhìn sang bên kia quang đồng không mông quạnh. Ánh mắt đăm chiêu, mơ hồ như mắt hút vào cõi mộng ảo nào đó của riêng mình.

Lúc hai giờ chiều quán bắt đầu thưa khách chỉ còn lại ba người.

Thiếu úy thích nhạc?

Đang ngồi mơ mộng Đạm ngược lên khi nghe tiếng bà chủ quán nói bên tai.

Nhạc gì vây chi?
Đào lên tiếng hỏi trước nhất. Hạnh cười cười.
Tiền chiến, phản chiến hay tình cảm. Cô Đào thích nghe loại nào?
Đào chưa kịp trả lời Đạm hỏi liền.
Nhạc yêu cầu được không chị?
Với ai thời không được nhưng với thiếu úy thời chắc được...
Trương bật cười hắc hắc còn Đào cũng mỉm cười vì câu trả lời ý nhị của Hạnh. Câu trả lời của nàng khiến cho Đạm cười gượng liếc nhanh Đào. Anh càng thêm lúng túng khi bắt gặp ánh mắt lạ lẫm của nàng.
Thiếu úy muốn yêu cầu bản gì. Mộng Dưới Hoa được không thiếu úy?

Đạm cười im lặng và sự im lặng của anh có nghĩa không phản đối. Nhạc cất lên chơi voi, lăng đãng trong không khí tĩnh mịch và quạnh hiu, chạy lan dài trên mặt nước và tan trong cơn gió lùa đồng cỏ xanh cao ngút ngàn. Sóng ở vùng đèo heo hút gió này cho tới hôm nay anh mới tìm ra nhiều điều lý thú. Ngồi nhìn cảnh vật hoang sơ, tiêu điều, uốn trá và nghe nhạc anh mới nghiệm ra sự hòa hợp của âm nhạc và cảnh vật. Nó dễ làm cho anh mơ mộng. Nó đem lại chút an bình trong tâm hồn. Tiếng hát của người ca sĩ mà anh không nhớ tên cất lên lăng đãng, mơ hồ, bập bùng trong trí não.

- *Chưa gặp em tôi vẫn nghĩ rằng
Có nàng thiếu nữ đẹp như trăng
Mắt xanh lá bóng dùa hoang dại
Âu yếm nhìn tôi không nói năng*

*Ta gặp nhau yêu chăng hụt kỵ
Mây ngàn gió núi đong trên mi
Áo bay mở khép niềm tâm sự
Hò hẹn lâu rồi em nói đi*

*Nếu bước chân ngà có mồi
Xin em dựa sát lòng anh
Ta đi vào tận rừng xanh
Vớt cánh rong vàng bên suối*

*Ôi, hoa kè vai hương ngát mái đầu
Đêm nào nghe bước mộng trôi mau
Gió ơi, gửi gió lời tâm niêm
Và nguyện muôn chiều ta có nhau*

Tiếng người cười nói ôn ào khiến cho Trương cau mày. Lính ở đây thích cãi lương, vọng cổ hơn tân nhạc. Thành ra khi nhạc mở lên là họ nói chuyện ôn ào. Đào đá nhẹ vào chân của Đạm rồi hất đầu về phía Hạnh đang lui cui lựa nhạc và hát nho nhỏ theo nhạc của bản Mộng Dưới Hoa.

*- Tôi cùng em mơ những chốn nào
Ước nguyễn chung giấc mộng trăng sao
Sánh vai một mái lâu phong nguyệt
Hoa bướm vì em nâng cánh trao*

*Hy vọng thơm như má chóm đào
Anh chờ em tới hẹn chiêm bao
Dưới hoa tường thấy ngàn sao rụng
Hòa lệ ân tình nuôi khát khao
Bước khẽ cho lòng nói nhỏ
Bao nhiêu mong ước phù du
Ta xây thành mong nhìn thu
Núi biếc, sông dài ghi nhớ*

*Ôi chưa gặp nhau như đã ước thè
Mây hồng giăng tám ngả sơn khê
Bóng hoa ngã xuống bàn tay mong
Và mong em cười như giấc mơ...*

Đào và Trương nhìn Đạm khi nghe anh chợt buông tiếng thở dài hắt hiu. Ngay cả Hạnh dù ngồi nơi quầy tính tiền khá xa cũng nghe được tiếng thở dài của ông lính xa lạ mới gặp mặt lần đầu tiên. Chỉ riêng Đạm mới biết tạo sao mình lại thở dài. Anh cảm thấy sự trống vắng trong tâm hồn của mình.

Anh uống thêm trà?
Đào hỏi và Đạm gật đầu đưa chén cho nàng rót. Đặt bình trà về chỗ cũ Đào nói bâng quơ. Giọng nói của nàng mang âm hưởng buồn buồn và nuối tiếc. Dường như nàng nói với mình và có thể nói với một hoặc cả ba người ngồi trong quán.

Nhớ Sài Gòn quá. Có đi xa mình mới thấy nhớ Sài Gòn phải không hai anh?

Trương âm ừ như đang bận tâm suy nghĩ chuyện gì. Còn Đạm chỉ mỉm cười im lặng.

Nhà chị Đào ở đâu?

Hạnh gợi chuyện. Đào vui vẻ trả lời.

Dạ tôi ở Thị Nghè... Chắc chị có lên Sài Gòn chơi?

Tôi ở Sài Gòn mấy năm...

Hạnh cười buồn sau khi trả lời. Đạm nhìn Đào và bắt gặp nụ cười ranh mãnh của nàng.

Lại một khám phá mới về bà chủ quán.

Tôi lên Sài Gòn học. Gặp anh Tuấn. Hai đứa quen nhau rồi lấy nhau. Anh bị động viên. Ra trường vì thương tôi nên ảnh xin đổi về sư đoàn 21 ở Cà Mau... Một năm sau ảnh chết và tôi thành góa phụ...

Lời nói của Hạnh đứt đoạn, rời rạc song cũng đủ nghĩa để người khác hiểu.

Chị ở đâu?

Dạ tôi ở Tân Định. Tôi học Trung Vương... Tôi học ở Cà Mau hết lớp 9 tía má tôi cho

lên Sài Gòn học tiếp. Đậu tú tài là tôi đi lấy chồng...
Đạm bắt gặp cái nhìn hóm hỉnh của Đào.
Trái đất tròn...
Đào nói ba tiếng và chỉ có mình Đạm may ra mới hiểu nàng muốn nói điều gì.
Tôi cũng học Trung Vương...
Đào quay lại cười nói với Hạnh. Có lẽ vì ngạc nhiên nên Hạnh bước tới bàn ba người
đang ngồi.
Vậy mình bạn học với nhau rồi. Đào học năm nào?
Dạ tôi ra trường năm 73...
Vậy là Đào ra trường sau tôi một năm...
Nhìn Đạm với Trương Hạnh cười duyên dáng.
Thiếu úy với chuẩn úy chắc là ra trường trước tôi với Đào...
Uống cạn chén trà nóng Trương trả lời.
Tôi ra trường trước chị một năm...
Tôi ra trường từ hồi một ngàn chín trăm lăm năm quên mất năm nào rồi...
Đạm nói đùa và Đào buông gọn hai tiếng.
Anh xạo...
Đạm nhìn Hạnh.
Tôi ra trường năm 70...
Thiếu úy học trường nào?
Nhìn Hạnh giây lát Đạm mới lên tiếng.
Tôi xin chị bỏ hai tiếng thiếu úy đi. Nếu chị bằng lòng thời tôi mới trả lời câu hỏi của
chị...
Hạnh cười thanh thoát.
Tôi xin nghe lời anh Đạm...
Uống ngum trà, hít hơi thuốc Đạm nói chậm.
Tôi học Võ Trường Toản...
Hạnh bật lên tiếng cười vui như vừa gặp lại bạn thân lâu ngày xa cách.
Hèn chi thấy anh Đạm lần đầu tôi có cảm tưởng đã gặp anh đâu đó. Chắc có lẽ trên
đường đi học về...
Tôi phiên Đào cười hắc hắc. Đạm đỏ mặt vì tiếng cười ẩn ước chế nhạo của nàng. Dường
như có ý nghĩ nào đó nêu Đào cười nói với Hạnh.
Chị ngồi nói chuyện cho vui...
Đạm lùi mất với Đào nhưng nàng lờ đi. Ngoài ra nàng còn đứng lên nhặt cái ghế bàn
bên cạnh rồi mời Hạnh ngồi xuống cạnh Đạm. Tuy nhiên khi Hạnh ngồi xuống thời
không khí lại lặng trang vì dường như bốn người đều không biết bắt đầu câu chuyện như
thế nào. Cuối cùng Trương phải tăng hắng tiếng nhỏ rồi cười hỏi Hạnh.
Chị bà con ra sao với anh Xinh?
Thấy Hạnh do dự anh cười tiếp.
Tôi hỏi cho vui chứ không có điều tra lý lịch của chị đâu. Chị không cần phải trả lời...
Có gì đâu mà phải giấu anh. Ông nội của anh Ba với ông nội của tôi là anh em ruột. Anh
là vai em nhưng vì ảnh lớn tuổi nên tôi kêu ảnh là anh Ba...
Đạm cười góp chuyện.
Chị Hạnh còn trẻ đẹp mà tại sao người ta lại gọi cái quán này là Quán Bà Hạnh. Gọi
Quán Như Hạnh thời đúng hơn...
Đào đá vào chân của Đạm một cái thật mạnh. Anh biết cái đá chân biểu lộ sự ghen tức vì

anh khen Hạnh trẻ đẹp.

Cám ơn anh Đạm... Để tôi pha thêm cho quý vị bình trà mới...

Như để che giấu mắc cỡ Hạnh cầm lấy bình trà đi vào trong bếp. Trương nháy mắt với vợ rồi cười một mình. Đào làm thính không nói. Hạnh trở ra với bình trà mới bốc khói.

Anh Đạm uống thêm?

Không đợi Đạm trả lời Hạnh rót vào chén cho anh rồi rót cho Đào với Trương. Đặt bình trà về chỗ cũ, nhìn con rạch đầy nước và khu rừng cỏ cao ngút ngàn nàng thở dài nhẹ nhàng.

Ở đây buồn quá...

Hạnh ngừng nói khi thấy ba người ngồi cùng bàn nhìn mình với ánh mắt là lạ. Họ không ngờ cũng có người ở đây lại có cùng ý nghĩ như họ. Đưa tay xem đồng hồ Đạm nói với Trương.

Hai đứa ở chơi anh phải về liên lạc với chi khu...

Tui em cũng về...

Trương lén tiếng. Đạm giành trả tiền song Trương không chịu. Đứng nhìn theo ba người khách đi trên con đường đất, không biết nghĩ gì mà nét mặt của Hạnh lộ vẻ đăm chiêu.

Mưa ráo rách. Gió dập vào vách lá thành âm thanh buồn buồn. Hạnh nãm ngửa mặt nhìn lên nóc mùng trắng ngà. Chiếc đèn dầu lửa sáng mù mù. Muỗi kêu vo ve ngoài mùng. Ở vùng này không mưa đã buồn mà mưa càng buồn hơn nhất là mưa vào ban đêm. Trơ trọi. Nàng chỉ nghĩ ra được hai chữ này để diễn tả đời sống của mình ở vùng đất tận cùng của đất nước. Chỉ cách biển mươi cây số mà đi hoài không tới bởi vì mấy anh du kích không cho ai đi vào khu giải phóng của họ. Con rạch nước đục ngầu phù sa và mặn chát. Những cây tràm, được khăng khiu đứng như một chứng tích của tàn phá hay sự sống sót ngặt nghèo của thuốc khai quang. Hạnh lại trở mình nằm nghiêng, rút chân lên vì lạnh. Nước mắt từ từ úa ra rồi chảy thành dòng xuống môi mẫn mẫn. Quẳng đời cũ. Hình ảnh mông lung nhạt nhòa. Khuôn mặt của Tuấn. Người đã anh dũng hy sinh vì tổ quốc. Người tình của tuổi học trò. Anh tới thật nhanh. Ra đi cũng bất ngờ. Không lời báo trước. Không một câu già từ. Chỉ là thân xác bất động. Vết thương nhỏ ngay ngực. Vết thương đã giết chết đời anh và cũng làm tàn lụi dần đời em. Một người đàn bà chết chồng khi mới được 21 tuổi. Hằng đêm nãm co ro nàng lắng nghe mưa rơi trên mái nhà, để mơ, để moi móc ký niệm, lục lọi quá khứ mà cảm thấy tâm hồn hiu quạnh và lẽ loi.

Hạnh lại trở mình. Nàng đưa tay mò mẫm tìm cái máy hát băng. Nhạc cất lên ầm ầm trong không khí nồng nặc hơi nước hòa lẫn trong tiếng thở dài âm thầm hắt hiu.

- Đêm đã khuya rồi sao ngủ không yên.

Nghe tiếng mưa rơi nước nở trong tim.

Nhin vào phó cũ tôi quen

Nhin vào ngõ tối không tên

Chạnh lòng nhớ đến người yêu.

Anh nhớ năm nào vui buồn bên nhau.

Nay đã qua rồi biết tìm nơi đâu?

Tim về dĩ vãng năm xưa

Tim về những lúc mưa khuya

Ghi thành câu hát người oi!

Hạnh bật lên tiếng thở dài. Tại sao nàng cứ mãi thương tiếc một người đã nằm sâu trong lòng đất lạnh. Nàng còn trẻ, đẹp, còn có thể tìm một người đàn ông khác để làm lại cuộc đời. Khuôn mặt của một người hiện ra trong bóng tối mông lung. Cũng là lính như Tuấn. Cũng ở Sài Gòn. Cũng dễ thương. Cũng hiền hậu. Người lính chiến có ánh mắt thắm buồn. Tia nhìn mệt mỏi vì thiêu ngù. Giọng nói trầm khàn vì ưu tư. Hèn chi thấy anh Đạm lần đầu tôi có cảm tưởng đã gặp anh đâu đó. Chắc có lẽ trên đường đi học về... Hạnh mỉm cười tự hỏi tại sao nàng lại nói ra như vậy. Phải chăng là hẹn hò từ kiếp trước...

- *Mưa oi!*

Này mưa có phải mưa thương nhớ ai?
Có phải mưa than khóc ai?
Mang kiếp tha hương bao năm giang hồ.
Không biết bây giờ anh ở nơi đâu?
Anh nỡ quên em những ngày buồn vui.
Đừng để tan nát tim em,
Đừng để phỏng vắng cô đơn
Người về xin nhớ đừng quên...

Tiếng mưa rơi buồn từ từ đưa Hạnh vào giấc ngủ trong đó nàng thấy Đạm một mình trở lại uống trà vào một buổi sáng sớm có sương mù đọng trên cánh đồng cỏ cao lã ngọn. Anh ngồi nhìn ra con rạch cạn nước và nhìn nàng với ánh mắt đượm tình.

Như Hạnh

Chương 17

Một giờ trưa. Nắng tháng tám vàng hực. Lá cờ vàng ba sọc đỏ bay phát phơ trong cơn gió nhẹ. Đạm đứng trong hầm chỉ huy nhìn ra ngoài. Ngôi đồn vắng lặng. Anh nghe mơ hồ tiếng đánh vần ê a của con nít phát ra từ lớp học. Bóng của Đào thấp thoáng đi lại. Áo bà ba trắng. Quần đen. Đốt điếu thuốc, hít một hơi anh thở dài. Ngày qua đi thật chậm. Buồn tênh và trống vắng. Bỗng dung anh muốn làm cái gì cho đỡ buồn chán. Ngẫm nghĩ giây lát anh lật lưng khâu Colt 45, đội lên đầu cái nón lưỡi trai rồi lặng lẽ đi ra cổng chánh. Vì cúi đầu đi nên anh không thấy Đào đứng ở cửa nhìn theo bóng của anh quẹo vào con lô đất.

Đang lui cui xếp đồ đạc Hạnh ngược lên khi nghe tiếng tầng h้อง. Thấy Đạm, không nhịn được nàng cười nói.

Vừa nghĩ tới anh Đạm là anh xuất hiện liền...

Đạm mỉm cười. Nhìn quanh quắt thấy quán vắng tanh anh nói nhỏ.

Tôi không có việc gì làm nên ra đây uống cà phê và nói chuyện cho vui. Chắc cô Hạnh không có làm gì?

Dạ hông...

Đạm mỉm cười vì hai tiếng dạ hông... của Hạnh. Nó có chút gì dễ thương, âu yếm và nũng nịu như nàng đang nói chuyện với một người thật thân quen.

... Anh Đạm ngồi đi đê Hạnh pha cho anh ly cà phê đặc biệt...

Ngồi xuống chiếc ghế sát trong vách Đạm nhìn qua khung cửa sổ rộng. Con rạch nhỏ uốn lượn giữa cánh đồng ngút ngàn. Xa xa khu rừng được xanh um. Gió lát lây khóm cây cao ngay ngắn ba con rạch. Anh ngước nhìn khi Hạnh đặt trước mặt của mình một cái tách bằng sành trên có cái phin cà phê.

Làm sao mà cô Hạnh có được cái phin đê lượt cà phê?

Hạnh nhìn người đối diện với cái nhìn dịu dàng.

Hạnh sẽ không trả lời nếu anh cứ gọi là Cô Hạnh

Đạm bật cười vui vẻ lập lại câu hỏi của mình.

Làm sao mà Hạnh có được cái phin đê lượt cà phê?

Dạ mua ở Sài Gòn. Mang vào đây tính mòi mọi người uống thử nhưng mấy ông lính ở đây không ưa lầm nên phải dẹp đi. Hạnh biết chỉ có anh mới thích...

Đạm gật gù. Điều mà anh nhận thấy là cô chủ quán càng lúc càng tỏ ra thân mật hơn bằng cách đôi khi gọi bằng anh chứ không gọi bằng anh Đạm xa lạ nữa.

Anh Đạm xuống đây lâu chưa?

Hạnh hỏi trong lúc ngồi xuống chiếc ghế ở bàn bên cạnh. Nàng vẫn còn giữ ý tứ nên không ngồi cùng bàn với Đạm. Nhìn khói thuốc tản漫 trong không khí Đạm trả lời chậm.

Gần ba năm rồi...

Sao anh không xin thuyền chuyền đi chỗ khác...?

Chỗ nào cũng vậy thôi. Vả lại ở đây lâu rồi cũng quen...

Đạm nhắc lây cái nắp của phin cà phê ra rồi cúi nhìn vào. Thấy cạn nước anh cầm lấy cái phin đặt lên cái nắp.

Anh cần thêm nước sôi?

Không đợi Đạm trả lời Hạnh đứng dậy đi vào trong bếp xong trở ra với cái bình thủy.

Nàng từ từ rót nước nóng vào tách cà phê cho Đạm. Bỏ đường vào quậy quậy đoạn hớp thử một hớp Đạm cười.

Thơm quá... Cám ơn Hạnh...

Hạnh cười sung sướng.

Anh ra đây uống cà phê mỗi ngày đi. Có anh nói chuyện vui hơn...

Có phiền gì không?

Chắc không có gì phiền đâu. Anh là xếp ở đây mà...

Hạnh bật cười thảnh thoát sau khi nói.

Tôi thời không có gì phiền chỉ sợ Hạnh...

Bảo đảm trăm phần trăm là Hạnh không có phiền...

Hớp một hớp cà phê Đạm cười nhẹ.

Ra mỗi ngày thời không dám hứa nhưng tôi cố gắng... Tình hình chiến sự mỗi ngày thêm trầm trọng. Địch gia tăng áp lực thành ra...

Hạnh nói với giọng buồn buồn.

Hạnh hiểu... Tuần trước Hạnh ra Cà Mau thăm ba. Ông có vẻ bi quan về tình hình đất nước... Ông nói hiệp định Ba Lê không có lợi cho mình mà có lợi cho tụi cộng sản... Thấy Đạm im lặng nàng nói tiếp.

Ba có quen với ông tinh. Dường như...

Hạnh ngừng lại. Nàng có thái độ băn khoăn và ngập ngừng như muốn nói điều gì rồi lại thôi vì thấy Đạm không chú ý nghe lời nói của mình. Ông lính của nàng đang trầm tư, suy nghĩ điều gì mà ánh mắt xa vắng và mơ màng. Nhìn khuôn mặt gầy xương, mái tóc đen rối, bộ quần áo cũ xốc xêch và đôi giày bô bết bùn nàng bùi ngùi cảm thấy thương cho Đạm. Hình ảnh của anh cũng là hình ảnh của người chồng cũ của nàng. Nó cũng là hình ảnh của trăm ngàn người lính đang chiến đấu trong cô đơn và nghèo khổ để giữ cho phần đất còn lại của đất nước khỏi lọt vào vòng cai trị độc tài của cộng sản.

Tôi thương những người lính của tôi. Tôi mến dân làng ở đây. Đó là lý do khiến tôi không muốn xin chuyên chuyền...

Quay nhìn Hạnh Đạm cười nói tiếp một câu mà khi nghe xong mặt của nàng hồng lên vì sung sướng lẫn الثن thùng.

Nhất là bây giờ tôi có thêm một lý do đặc biệt để không muốn chuyên chuyền...

Phải hôn... Lính nói khó tin lắm...

Hạnh cười hắc hắc sau khi nói như cố tình khóa lấp câu nói của Đạm.

Lính thời xao nhiều lắm nhưng tôi là người lính ít nói xao nhất trong một triệu binh sĩ của Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa...

Dù Đạm nói với vẻ thành thật và nghiêm nghị nhưng nghe xong Hạnh lại bật cười.

Nghĩa là anh Đạm có xao chút chút...

Tôi không phủ nhận điều đó...

Không sao... Dù sao Hạnh cũng cảm ơn anh đã thành thật...

Đạm uống cạn tách cà phê xong liếc nhanh đồng hồ. Thấy vậy Hạnh cười hỏi.

Anh phải về?

Đạm gật đầu cười.

Hạnh tính tiền đi...

Bao anh đó. Lần sau sẽ tính tiền...

Hơi lắc đầu tỏ vẻ không đồng ý Đạm nghiêm giọng.

Nếu Hạnh muốn tôi ra đây chơi thời phải tính tiền. Hạnh cũng đâu có giàu...

Dạ... Cám ơn anh...

Đạm đưa cho cô chủ quán tờ giấy hai trăm xong cười cười.

Khỏi cần thối. Để lần sau tôi ra...

Thấy Hạnh ngân ngừ anh cười nói vọng lại khi bước ra cửa.

Tôi thích người ta nợ tôi hơn là tôi nợ người ta...

Đứng nhìn theo bóng Đạm bước nhanh trên con lộ đất lầy lội vì mưa đêm hôm qua Hạnh lắc mái tóc dài của mình rồi cười nói thầm.

Người đâu mà khôn vậy... Mai mốt gặp mặt rồi biết...

Khi bước gần tới cửa nhà của mình Đạm thấy Đào đang đứng ngoài sân cho vịt ăn. Bắt chước các bà vợ lính trong đồn nàng mua mấy con vịt con về nuôi, trước là có thịt ăn sau là cho có việc làm.

Anh Đạm đi đâu vậy?

Đạm mỉm cười khi nghe cái giọng dấm dẳng cùng câu hỏi cộc lốc của Hạnh.

Anh đi uống cà phê...

Ở đâu. Quán Nhu Hạnh hả?

Đạm trả lời bằng cái gật đầu kèm theo câu hỏi.

Trương đâu rồi?

Ủa ảnh không có đi uống cà phê với anh à?

Đạm lắc đầu.

Tan học rồi hả Đào?

Đào cười trong lúc rải nắm lúa cho bầy vịt đang bu chung quanh hai người.

Bãi trường rồi. Bộ anh không biết à?

Đạm cười gượng lắc đầu. Anh nghĩ thầm trong trí song lại không nói ra.

Anh là lính đánh giặc chứ đâu có dạy học đâu mà để ý tới bãi trường...

Em cho mấy đứa con nít nghỉ xả hơi thời gian rồi tới tháng 9 mới đi học trở lại...

Đào nói và Đạm thờ ơ lên tiếng.

Vậy à...

Dường như để ý tới thái độ của Đạm do đó Đào chăm chú nhìn anh giây lát rồi nói nhỏ.

Anh sao vậy. Bộ chị Hạnh hớp hồn anh rồi sao mà anh thờ thờ thần thần. Anh coi chừng đó. Em...

Đào dừng lại kịp thời tuy nhiên Đạm hiểu được phần nào cái ý của nàng. Đứng im giây lát anh quay lưng đi vào nhà của mình làm như không nghe câu hỏi của nàng vang lên sau lưng.

Anh ăn cơm chưa. Đào có nấu cơm cho anh...

Bước tới cửa Đạm ngập ngừng giây lát mới lên tiếng.

Anh không đòi...

Nhin Đạm cúi đầu đi vào nhà Đào thở dài rung rung nước mắt. Nàng không hiểu tại sao mình lại có cử chỉ như vậy đối với Đạm. Không lẽ tại cô chủ quán cà phê tên Nhu Hạnh. Dù đã có chồng song Đào biết mình vẫn còn thương tưởng Đạm, nhất là sau thời gian nàng theo Trương xuống sống ở trong ngôi đồn này. Hằng ngày gặp Đạm, chuyện trò với nhau càng khiến cho tình yêu của tuổi học trò sống dậy. Dù nàng tự nhủ là mình đã có chồng. Dù nàng tự bảo hãy quên tình đi mối tình của tuổi học trò để xây dựng hạnh phúc với Trương; nhưng con tim của nàng nhiều khi không chịu sự chỉ huy của lý trí. Nó có lý lẽ riêng của nó. Tình yêu của nàng đối với Đạm không những không chết mà bùng bùng sống dậy. Đêm đêm nằm bên chồng, trằn trọc không ngủ được nàng hồi tưởng lại kỷ niệm, ôn lại quãng thời gian còn đi học thời hình ảnh của Đạm sáng rực lên trong bóng tối. Nụ cười. Tiếng nói. Khuôn mặt. Trưa nắm tay nhau đi lạnh quanh trong sô-thú. Chiều ngồi cạnh nhau dưới tàn cây mận trái đỏ để nghe Đạm đọc thơ tình. Đêm trăng trên căn gác lửng dựa đầu vào vai anh, mân mê khuôn mặt của anh để lắng nghe tình yêu thơ dại từ từ mọc rẽ trong tâm hồn của mình. Lắm khi nàng lại có ý tưởng kỳ dị nếu không muốn nói điên rồ là muốn Đạm mãi mãi của nàng, thuộc về nàng mặc dù nàng đã có chồng.

Nàng muốn Đạm không yêu ai. Nàng muốn Đạm yêu nàng. Nàng muốn anh khổ đau vì nàng. Nàng không muốn bắt cứ hình bóng nào ngoài nàng ngự trị trong trái tim của anh dù biết như thế là ích kỷ và tàn nhẫn với anh.

Không tự chủ được Đào bước tới gõ cửa nhà của Đạm. Có tiếng lục đục rồi khuôn mặt buồn rầu, u ám hiện ra.

Em xin lỗi anh...

Đào nghèn ngào không nói được thêm lời nào. Đạm nhìn nàng thật dịu dàng và đầm thắm.

Hình ảnh của em mãi mãi ở trong tâm hồn anh. Tuy nhiên chúng ta không thể kéo dài tình trạng như thế này. Em phải tiếp tục sống và anh cũng phải đi nốt đoạn đường còn

lại...

Nước mắt của Đào bắt đầu úa ra và ràn rụa khiến cho hình ảnh của người tình xưa bỗng nhạt nhòa.

Em đừng ghen. Không ai có thể thay thế em cũng như cà phê của Hạnh không ngon bằng của em...

Đào bật cười thánh thót sau khi nghe Đạm nói câu cuối cùng. Tự ái của nàng đã được xoa dịu. Nhìn Đạm nàng nói một câu bông đùa.

Anh lèo mép lầm... Em không tin anh đâu...

Đạm cười cười.

Bây giờ anh đi tắm. Khi nào Trương về anh sẽ qua nhà em ăn cơm. Tôi nay anh phải dấn lính đi kích...

Dạ... Em dọn cơm chờ anh...

Đào quay người đi không cho Đạm thấy nàng cười một cách sung sướng. Nàng giơ tay ngoắc Trương khi thấy anh từ trong hầm chỉ huy bước ra.

Hạnh hơi có chút ngạc nhiên khi thấy chỉ một mình Đào bước vào quán cà phê.

Còn hai ông kia đâu?

Hạnh hỏi và Đào trả lời gọn.

Hai ông đang bàn chuyện đánh giặc. Tôi không thích nghe nên ra đây uống trà...

Hạnh cười hắc hắc.

Trời âm u muôn mưa mà uống trà thời tình lầm. Vừa nhâm nháp tách trà nóng mình vừa nói chuyện...

Sao vắng vậy chị?

Đào hỏi khi thấy quán chỉ có hai người khách đang khè khà xì rượu đế.

Mấy ông lính uống xong đi hết rồi...

Hạnh mời Đào ngồi vào cái bàn đặt cạnh cửa sổ ngó ra con lộ đất rồi trở vào bếp pha trà. Lát sau nàng bung cái khay có bình trà và cái tách nhỏ bằng sứ tráng men xanh biếc. Cầm cái tách chưa có nước lên ngắm nghía Đào trầm trồ.

Đẹp quá. Chị kiêm ở đâu vậy?

Của tía mình cho. Ông nói là đồ gốm Bát Tràng...

Thong thả rót trà vào chén cho Đào Hạnh chép miệng.

Nghĩ cũng kỳ cục. Đồ gốm Bát Tràng mà tía mình lại mua từ Hồng Kông...

Đưa tách trà lên mũi ngửi Đào cười nhẹ nói một câu không dính dáng gì tới câu nói của Hạnh.

Cũng như mấy ông lính đánh nhau chí tử với cộng sản mà ông nào ông nấy đều thích nghe nhạc tình cảm...

Kéo cái ghế ngồi đối diện với Đào Hạnh cười tươi.

Anh Đạm cũng vậy. Ra đây lần nào ảnh cũng đòi nghe mấy bản nhạc như Người Ở Lại Charlie, Chiều Trên Phá Tam Giang, Anh Không Chết Đâu Em, Chuyện Tình Mộng Thường, Những Ngày Xưa Thân Ái...

Uống ngụm nước trà đầu tiên Đào hỏi dò.

Anh Đạm có hay ra đây không chị?

Liếc nhanh Đào một cái Hạnh mới trả lời.

Cũng ít thôi... Thỉnh thoảng ảnh mới ra đây uống cà phê, nghe nhạc... Anh nói ra đây nghe nhạc cho đỡ buồn...

Đào mỉm cười. Nàng tò mò muốn biết chuyện gì đã xảy ra giữa Hạnh và Đạm. Nàng biết Đạm hay ra đây vào buổi chiều, ít nhất là hai ba lần một tuần. Thế mà Hạnh lại nói thỉnh

thoảng. Phải có chuyện gì cho nên Hạnh mới giấu không nói cho nàng biết.

Ảnh nói với tôi là ảnh thích nói chuyện với chị...

Đào không hiểu tại sao mình lại nói ra câu đó. Đạm mà biết được chắc sẽ giận nàng nhiều lắm.

Vậy hả... Có lẽ anh cô đơn... Ở trong cái đòn mà đa số đều có vợ thời ảnh phải cảm thấy đơn độc. Minh hiểu bởi vì mình cũng như ảnh...

Ngừng lại thở dài nhẹ nhè Hạnh đưa tay vén mấy sợi tóc lòe xòa trên trán rồi nói tiếp.

Đào cảm thấy giọng nói của Hạnh thật buồn.

Dân ở đây thật thà, hiền lành và giản dị. Họ không có những khúc mắc như mình. Họ ít khi suy nghĩ còn anh Đạm, Trương, Đào hay mình thời suy nghĩ nhiều quá. Bởi vậy mình mới khô vì sự suy tư của mình...

Uống ngụm nước trà nóng Đào cười cười.

Trà ngon quá. Tôi ghiền trà của chị rồi...

Hạnh không nói mà chỉ mỉm cười nhìn ra cánh đồng không mông quanh phía bên kia con rạch đầy nước. Phía bên kia là vùng giải phóng. Dân ở đây đã nói với nàng như thế. Máy ông du kích của mặt trận làm chủ một vùng đất mênh mông không người ở và không ai thèm giành giựt với họ. Thê mà mấy ông huênh hoang tuyên bố là khu giải phóng. Giải phóng gì mà đi tới đâu dân chạy tới đó. Nếu vì thương tiếc mồ mả ruộng vườn của ông cha họ ở lại rồi sau khi sống với cộng sản một thời gian họ cũng lén lút bỏ trốn về vùng quốc gia. Rốt cuộc mấy ông lính của mặt trận chỉ còn giải phóng mấy con chuột, rắn, rùa sống chui rúc trong đồng cỏ hoang và những cây tràm, cây đước hầu như khô chết. Là người sinh ra và lớn lên ở Cà Mau, có bạn cùng trường, bà con cùng quê; do đó không ít thời nhiều nàng cũng lâm vào hoàn cảnh tương tự là liên hệ với bên này và bên kia. Nếu nàng có người anh ruột đi lính nhảy dù thời nàng cũng có ông anh bà con là trung úy đại đội trưởng của tiểu đoàn U Minh 9. Nàng cũng có người cậu ruột bị việt cộng chặt đầu vì có những hành động phản cách mạng. Thành ra lằn ranh giữa bên này và bên kia rất mập mờ và rất dễ dàng bị hiểu lầm nhất là trong những vùng đồng dân quê. Có thể ban ngày họ theo quốc gia rồi khi đêm tối, dưới áp lực của nòng súng họ ngã theo mặt trận để được yên thân mà làm ăn sinh sống.

Chị Hạnh...

Đào gọi nhỏ. Hạnh cười xa vắng như vừa trở về từ giấc mơ nào đó.

Bao lâu rồi cô Đào chưa về Sài Gòn...

Hơn nửa năm rồi... Chị kêu tên được rồi. Kêu cô Đào nghe xa lạ và kiêu cách quá...

Tại tôi quen miệng. Vả lại Đào là cô giáo...

Đào uống thêm ngụm nước trà xong nói với giọng chậm rãi và buồn buồn.

Cô giáo gì chị ơi... Tại ở không vả lại tội nghiệp mấy đứa nhỏ trong đòn nên dạy tụi nó học được chữ nào hay chữ đó dù biết mớ chữ nghĩa mà mình cố nhét vào đầu nó cũng chẳng nâng cao đời sống của nó...

Ngừng lại uống thêm chút nước trà Đào nhìn đăm đăm về phía khu rừng xanh đen xa tít.

Chỉ mong những gì mình dạy nó sẽ làm cho nó không đi theo cộng sản...

Hạnh nhắc lấy bình trà châm thêm cho Đào.

Chị uống cho vui...

Hạnh lắc đầu cười.

Thôi Đào ơi. Tôi uống nhiều quá ban đêm khó ngủ. Trần trọc suốt đêm, suy nghĩ bậy bạ riết muôn khùng luôn...

Đào cười hắc hắc.

Nghĩ bậy bà là nghĩ cái gì, nghĩ tới ai hả...
Hạnh chưa kịp nói nàng tiếp luôn.
Có nghĩ tới anh Đạm hôn?
Hạnh đỏ mặt cười làm thính.
Chị muôn không mình làm mai cho chị. Anh Đạm hiền và dễ thương...
Hạnh do dự giây lát mới cười gượng.
Tôi chỉ sợ... sợ ảnh như anh Tuấn...
Đào lắc đầu mấy lượt.
Mình có số mà chị. Vả lại riết rồi cũng quen. Như mình hồi mới theo anh Trương xuống
đây mình cũng sợ chết. Bây giờ thời dừng dung...
Hạnh im lặng không nói thêm. Đào hiểu là nàng đã băng lòng.
Đào thích nghe nhạc lẩm hả. Để mình cho Đào mượn cuồn băng này về nghe...
Bước vào trong buồng ngủ của mình rồi lát sau trở ra Hạnh đưa cho Đào cuồn băng nhựa
không có tên.
Nghe thử đi. Của ông anh sang cho mình...
Băng cách xung hô như thế cả hai người ngầm xem nhau như bạn. Đào chỉ kém Hạnh có
một tuổi do đó họ dễ dàng thân cận với nhau hơn. Vả lại ở vùng đất hoang vu này họ
cũng hiếm mà tìm được người đồng điệu để làm bạn với mình. Nhờ quán vắng khách nên
hai người thủ thỉ tâm tình cho tới xế chiều.
Thôi mình phải đi về nấu cơm... Ông Trương ở nhà mà đói bụng là ông cần nhẫn dũ
lắm...
Hạnh cười hỏi dò.
Rồi anh Đạm ăn uống ra làm sao?
Anh ăn cơm tháng... Vợ của ông trung sĩ Phát nấu cho ảnh ăn. Hơn tuần lễ nay chị Nhịn
về quê thăm má chỉ nên anh Đạm ăn hàng quán. Mình cũng nấu cho ảnh ăn mấy bữa...
Hôm nào ảnh ra đây Hạnh hỏi ảnh thử coi...
Hạnh làm thính nhìn Đào bước ra cửa. Như nghĩ ra điều gì thích thú nàng mỉm cười lầm
bầm.
Mai mốt ra đây rồi biết...

Như Hạnh

Chương 18

Đạm ngẩng lên khi nghe có tiếng Phát nói chuyện với Trương ngoài hầm chỉ huy. Lát sau
ông trung đội trưởng của trung đội 3 bước vào.
Ông thầy mạnh hả ông thầy?
Đạm cười đưa gói thuốc ra mời.
Khỏe re. Còn anh Ba?
Đốt điếu thuốc hít hơi dài Phát ngồi xuống ghế.
Tui vừa lượm được một cái tin ngon lành ông thầy...
Ngồi dựa lưng vào chòng bao cát Đạm thong thả hút thuốc.
Tin gì vậy anh Ba?
Phát chồm người quá nửa cái bàn rồi thì thầm.

Một thằng em của tui báo cáo là thằng Hai Đán lén trở về nhà vợ của nó...

Đạm nhõm người dậy thật nhanh. Nhìn Phát lom lom anh lập lại.

Hai Đán...?

Phát chậm chạp gật đầu.

Nhà vợ nó ở Quản Phú. Mình mà chộp được nó là...

Đạm hiểu ý của Phát. Bắn chết hoặc bắt sống được Hai Đán là ngăn chặn được hoạt động của đám du kích hoặc ít ra cũng khiến chúng xuống tinh thần một thời gian cho tới khi tìm được người thay thế. Theo tin tức tình báo của chi khu và theo tin tức lượm được của tổ tình báo nhân dân thời Hai Đán là cấp chỉ huy quan trọng và tài giỏi. Giết được hắn là đám du kích như rắn mất đầu.

Tôi muốn đi hỏi thăm sức khỏe của Hai Đán đêm nay. Anh tính được không anh Ba?

Gật đầu đồng ý Phát hỏi lại.

Ông tính mang theo bao nhiêu?

Đạm trầm ngâm giây lát mới lên tiếng.

Đây là cuộc đột kích bất ngờ nên mình đi càng ít càng tốt. Tôi và anh Ba...

Nhin Phát Đạm cười cười nói giỡn.

Nếu anh ngại thời tôi đi một mình cũng được...

Phát lắc lắc đầu.

Ông thầy đứng giõn ông thầy. Tui phải đi mới được. Tôi với thằng Hai Đán có nợ máu mà ông thầy. Thằng em ruột và bác ruột của tui bị nó chặt đầu. Đây là dịp may cho tui mổ gan nó mà ông thầy bảo tui ở nhà. Đâu có được... Chết tui cũng phải đi mà ông thầy...

Tôi nói chơi mà anh Ba. Tôi để anh lựa chừng một tiểu đội thôi...

Ông thầy để tui. Tui sẽ lựa mười thằng em chiến nhất đi theo tui và ông thầy. Mình làm giống như mấy ông trong cái phim gì mà ông thầy hay kể cho tụi này nghe đó...

Đạm gật gù. Phát vừa nhắc lại cuốn phim The Dirty Dozen mà anh đã xem ở Sài Gòn rồi đem kể lại cho Phát và lính trong đồn nghe. Họ rất hâm mộ và thán phục những người lính chịu chơi, gan lì và anh hùng này. Hơn một tiếng đồng hồ Đạm và Phát chụm đầu bàn soạn chi tiết của cuộc đột kích để bắn chết hay bắt sống Hai Đán.

18 giờ. Mười hai người thuộc toán đột kích đứng trong hầm chỉ huy của Đạm. Trước mặt họ là tấm bảng đen nhỏ. Đợi cho mọi người im lặng xong Đạm cất tiếng.

Anh em... Một lát nữa tôi và các anh em sẽ thi hành một nhiệm vụ đặc biệt. Chúng ta sẽ đột kích vào nhà của Hai Đán. Anh em chắc biết rành Hai Đán hơn tôi rồi phải không?

Thằng đó có thù với tui...

Nó bắn chết anh của tui...

Nó chặt đầu tía tui...

Năm bảy người lính nhao nhao lên tiếng. Khẽ gật đầu Đạm đưa tay ra hiệu cho mọi người im lặng.

Tôi biết các anh em đều có thù oán với Hai Đán vì thế mà tôi mới chọn các anh em để thi hành nhiệm vụ đặc biệt này. Sau đây tôi xin để anh Ba nói với các anh em về cuộc đột kích vào nhà Hai Đán...

Đạm lùi lại trong góc nhường chỗ cho Phát. Vị trung đội trưởng trung đội 3 nghìn thằng vào mặt mười người lính đang đứng.

Hai Đán là một thằng nguy hiểm vì nó độc ác, tàn nhẫn và thích giết người. Bởi vậy đối với nó mấy chú không cần phải nương tay. Giết được nó thời cứ giết. Tui lập lại là ta không cần phải bắt sống nó... Bây giờ tui nói sơ qua về cuộc đột kích.

Phát vẽ một hình vuông lớn xong lại vẽ ba vòng tròn nhỏ nằm trước mặt và hai bên phải trái của hình vuông.

Hình vuông là nhà của Hai Đán... Còn ba vòng tròn là ba căn nhà láng giềng của Hai Đán. Hắn có một tiểu đội bảo vệ chặt chẽ lắm. Toán bảo vệ này có thể sẽ đóng ở ba căn nhà bao quanh căn nhà của hắn và cũng có thể vài tên thân tín ở chung với hắn...

Phát ngừng lại đưa gói thuốc Ruby ra mời anh em. Đợi cho mọi người hút vài hơi xong anh nói tiếp.

Tui phân công như thế này. Tư Bánh Bèo chỉ huy Tráng, Tư Xoài và Chín chặn cửa sau nhà của Hai Đán. Nghe súng nổ là thế nào nó cũng theo cửa sau để xuống nước. Nhứt và thằng Dứt canh chừng nhà bên trái còn thằng Án và thằng Đánh canh nhà bên phải để đốn gục đám bảo vệ. Thằng Đánh và thằng Canh dòm chừng căn nhà trước mặt. Thiếu úy Đạm và tui sẽ dò bằng cửa trước để dọa cho Hai Đán chạy. Tui lập lại là khi nào nghe súng của tui nổ các anh em mới được bắn... Anh em có gì hỏi hôn?

Mọi người im lặng. Phát cười lên tiếng.

Mình ngồi đây hút thuốc nói chuyện chơi cho tới giờ đi...

20 giờ. Đạm, Phát và toán đi kích mười người dưới quyền chỉ huy của Tư Bánh Bèo ra khỏi công chánh lúc trời chạng vạng tối. Kéo cờ bấm khẩu M16 của mình xong Phát thì thầm.

Thiếu úy lạnh hôn thiếu úy?

Nhin con lộ đất đen mờ trước mặt của mình Đạm cười trong bóng tối.

Trời sắp mưa rồi... Lạnh và ướt như vậy mà có ly cà phê nóng uống thời ngon biết mấy hả anh Ba...

Phát chỉ tay về xóm nhà lá lù mù ánh đèn dầu.

Ông thầy nói đúng điệu của tui. Giờ này mà dô Quán Cô Hạnh lai rai xị rượu để mới đỡ.

Ông thầy có ghé quán cô Hạnh chưa ông thầy?

Đạm chưa kịp trả lời, Tư Bánh Bèo vui vẻ góp chuyện.

Tui thấy ông thầy dô hoài hà anh Ba. Coi bộ cô Hạnh chịu đèn ông thầy lắm...

Phát bật cười sảng sặc.

Chà ông thầy kín miệng dữ hén... Mai ông phải đái tôi và mấy thằng nhỏ đi kích đêm nay một chầu ở quán Cô Hạnh nghe. Có gì tôi nói dô cho ông thầy...

Được dịp Đạm bèn hỏi dò về Hạnh.

Anh Ba có quen với cô?

Tôi biết gia đình của cô. Tía của cô giàu nhứt Cái Nước đó ông thầy... Cô Hạnh thứ bảy nên trong làng gọi là cô Bảy. Cô đi học ở Cà Mau và Sài Gòn...

Gia đình cô giàu có như vậy mà tại sao cô lại đi xuống đây mở quán. Kỳ quá há...

Tư Bánh Bèo lên tiếng và Đạm cũng đồng ý với anh ta. Phát chép miệng.

Tôi có hỏi cô thời cô bảo là buồn nên kiếm việc gì bậy bạ làm cho vui. Tôi nghĩ sau khi chồng chết cô đâm ra...

Phát áp úng không nói thêm. Đạm cười cười.

Chắc sau khi chồng chết cô ta bị khủng hoảng tinh thần. Có người nói là mắc hay tóc kê...

Phát gật đầu lia lịa.

Đúng... Ông thầy nói đúng... Tôi không dám nói vì sợ cô buồn...

Đang đi Phát chợt dừng lại.

Tới chỗ rồi...

Nói xong anh chùi mình xuống con rạch lung lửng nước trước nhất. Đạm, Tư Bánh Bèo

và chín người lính cũng im lặng lội nước theo sau. Đi cách này tuy họ bị ướt và lạnh song có cái lợi là không bị lộ mục tiêu trước khi tới điểm kích. Cái sợ nhất của người lính đi kích là bị phản phục kích do đó họ phải tìm đủ mọi cách thức để không bị lọt vào ổ phục kích của địch. Ở cái vùng đây sông rạch thời lội nước là thông dụng nhất. Tuy nhiên di chuyển dưới nước cũng bất tiện là đạn bị ướt nên súng thường bị trớ ngại tác xạ và phải lau chùi kỹ lưỡng để khỏi bị han rỉ.

Hai tay cầm súng dơ lên cao khỏi đầu, nhìn vào Quán Nhu Hạnh Đạm thấy ánh đèn dầu leo lét. Anh tự hỏi. Nàng đang làm gì? Nàng đang nghĩ tới ai? Vui hay buồn?

Mưa bỗng rơi xuống và từ từ nặng hạt. Gió thoảng vù vù mang theo những hạt mưa quất vào mặt rất rát. Không hẹn, Đạm và lính cùng lượt trầm mình xuống chỉ lô cái mặt lên để quan sát phía trước. Tuy nhiên họ chỉ thấy được màn nước trắng xóa. Toán kích âm thầm đội mưa và lội nước đi tới điểm kích. Đạm nhìn vào mặt đồng hồ dạ quang của mình. 22 giờ.

Tới rồi ông thầy...

Phát thì thầm vào tai của cấp chỉ huy khi dừng lại nơi ngã ba. Tại ngã ba này có con rạch khác nhỏ hơn chạy ngoằn ngoèo về hướng tây bắc vào sâu trong cánh đồng không mông quạnh. Dura tay chỉ xóm nhà lá có ánh đèn lù mù Phát nói tiếp.

Nhà vợ của Hai Đán ở trong xóm nhà lá đó. Minh lội theo con rạch để lên ngay nhà nó. Bọc hậu như vậy không sợ bị bể...

Đạm gật đầu đồng ý vì thật ra anh không biết rõ địa thế của vùng này hơn Phát.

Tui đi trước, ông thầy đi kế tui còn thằng Tư mày đi sau chót...

Mưa vẫn rơi đều và càng lúc càng lớn hơn. Như những con chuột đồng, toán đi kích mười hai người im lặng lội dưới con rạch nhỏ. Qua báo cáo của tổ tình báo nhân dân ở Quán Phú, Phát biết Hai Đán thường lén lút mò về nhà để hú hí với con vợ trẻ. Sở dĩ tổ tình báo nhân dân biết được Hai Đán đều đặn mò về nhà vì lý do giản dị là vợ của hắn có bầu lia lịa. Dân làng còn cho biết thêm là hắn được bảo vệ bởi một tiểu đội vũ trang kỵ. Muốn bắn chết hoặc bắt sống Hai Đán, Phát và toán đột kích phải triệt hạ được đám cận vệ trung thành của hắn.

Đang đi dưới nước Phát chợt ngừng lại.

Tới rồi. Nhà của nó nằm sát con rạch. Mưa lớn như vậy chắc mấy thằng cận vệ của Hai Đán rút dô nhà hết trọn... Máy chủ nhó coi chừng bị phản phục kích...

Toán đột kích chia ra thành năm nhóm lần lượt biến mất trong bóng đêm. Phát lội đầu.

Đạm theo sau. Hai thầy trò lội một chút nữa mới ló đầu lên quan sát xóm nhà lá thấp đèn lù mù. Chính giữa là con lô đất. Hai dãy nhà lá lụp xụp nằm hai bên.

Nhà của Hai Đán quay lưng ra rạch. Căn thứ năm...

Càng đi gần tới xóm nhà тоán đột kích càng lội chậm hơn để tránh gây tiếng động. Mưa lớn chắc đám du kích bảo vệ cho Hai Đán đã rút vào nhà để tránh bị ướt. Vừa lội Phát vừa đếm thầm trong trí. Khi tới căn nhà thứ tư anh dừng lại rồi ló đầu lên cao quan sát.

Tất cả đều im lặng như tờ. Ngay cả tiếng chó sủa cũng không có.

Ông thầy theo tui...

Phát trườn mình lên mặt đất rồi lui vào vách nhà. Đạm theo sau. Nhà này cách nhà kia chừng mươi thước. Vì đây là vùng nước mặn nên dân chúng phải trữ nước mưa để uống do đó họ đặt hàng chục cái mái lợn dọc theo hông nhà. Nhờ vậy mà toán đột kích có chỗ ẩn nấp kín đáo. Men theo từng cái mái chứa nước mưa, Đạm với Phát lẩn ra đường. Đạm thấy An, Cảnh và Canh nấp ở vách nhà bên kia. Đạm nhìn vào mặt kính của chiếc đồng hồ đeo tay. 23 giờ 45.

Mình đi anh Ba...

Khẩu M16 mở auto, Đạm đứng thẳng người dậy. Ba Phát bước song song với cấp chỉ huy. Hai người lính địa phương quân nép mình sát cánh cửa bằng gỗ. Gió thổi vù vù đậm vào cánh cửa mỏng manh gây thành âm thanh kèn kẹt. Đạm hòm mũi súng vào trong còn Phát khom người mở cửa. Đạm lách mình vào trước. Hai giây đồng hồ sau Phát bước vào. Trong nhà im lặng trừ tiếng ngáy của mấy người đang ngủ. Đứng im giây lát để cho mắt quen dần với bóng tối Đạm liếc thật nhanh. Hai bộ ván đặt sát hai bên vách. Mỗi bộ ván đều có một người đang nằm ngủ. Hai khẩu súng dựng gần chỗ nằm. Đạm hướng nòng súng của mình về bên phải còn Ba Phát chia họng súng đen ngòm vào bóng người đang nằm trên bộ ván phía bên trái.

Tạch... Tạch... Tạch... Tạch... Ánh lửa lòe chóp. Tiếng súng M16 rống lên át cả tiếng kêu tắt nghẹn của hai người nằm trên bộ ván. Không một người nào có thể sống sót khi bị hàng chục viên đạn ghim vào người.

Đang mơ màng giấc điệp Hai Đán giật mình nhởm dậy. Nhanh hơn con báo hắn quơ tay chụp lấy khẩu K54 mang nơi đầu giường. Chưa kịp mặc áo, thấy ánh chóp lóe lên cùng với tiếng đạn rít trong không khí hắn nhào xuống đất lăn một vòng vào sát vách đoạn nằm im không động đậy. Biết mình đã lọt vào ổ phục kích của địch mà trong tay chỉ có khẩu súng bắn chim cho nên hắn nghĩ cách chuồn hơn là bắn trả. Hắn càng thêm sợ hãi vì không thấy hai tên cận vệ bắn phát súng nào. Sự im lặng của hai tên cận vệ khiến cho hắn đoán là chúng đã bị địch quân bắn chết ngay loạt súng đầu tiên. Nhanh và êm hơn rắn săn mồi ban đêm, hắn chuồn theo lỗ chóp ra phía sau nhà. Hắn biết ra ngoài sân sau và bò tới con rạch là hắn sống. Từ sau hè cho tới con rạch chỉ có năm bảy thước mà thôi song hắn biết là nguy hiểm đang đợi chờ. Nếu địch ém người phục kích là đòn hắn tàn. Hai Đán trườn trên đất và trong bóng tối mưa bay lát phát. Ba thước. Hai thước. Lòng rạch sáng mờ hiện ra. Hai Đán thở phào. Tuy nhiên hắn cảm thấy tim mình ngưng đập, từ chi hâu như tê liệt vì thấy mờ mờ trong bóng đêm thâm u có bốn bóng người đang đứng dàn hàng ngang. Tay nâng khẩu K54 lên Hai Đán bóp cò. Nhưng trước khi ngón tay đụng vào cò súng hắn thoáng thấy ánh chóp lóe lên từ nòng súng đen ngòm. Súng mở auto, Tư Bánh Bèo và ba người lính dưới quyền nướng hết bốn băng đạn vào bóng đen đang bò trên mặt đất. Đạn M16 ghim vào da thịt, vào đất bùn gây ra âm thanh xịt xịt. Hai Đán chết mà không bắn được phát súng nào.

Nghe tiếng súng nổ lên, sáu người lính do Nhứt chỉ huy tức tốc hòm súng chờ đợi. Chốc sau họ nghe tiếng la hét rồi mấy bóng bà ba đen túa ra lộ.

Bắn...

Súng mở auto, Nhứt và năm người lính dưới quyền hướng nòng súng về phía quân địch và miết cò. Bị tấn công bất ngờ đám du kích đi theo bảo vệ Hai Đán vội vã rút lui bỏ mặc đồng đội đang nằm trên lô đất. Đạm với Phát chỉ huy lính lục lạo xóm nhà lá để tìm kiếm đám du kích song chúng đã lợi dụng bóng tối và mưa lớn chạy trốn mất dạng. Kiểm điểm quân số Đạm vui mừng vì lính của mình không có ai chết ngoại trừ Canh bị thương nhẹ không cần phải chờ tới nhà thương.

Mình làm sao với mấy cái xác này hả anh Ba?

Tư Bánh Bèo hỏi Phát. Nhìn sáu cái xác nằm trên đất Ba Phát bàn với Đạm.

Tôi thấy mình chỉ cần đem xác của thằng Hai Đán về đòn thôi còn mấy thằng du kích này bỏ lại đây cho tụi nó muối làm gì thì làm... Ông thày chịu hông?

Đạm chấp thuận ý kiến của Ba Phát. Đêm tối lại thêm trời mưa anh cũng không muốn lấy xác làm gì. Ngoại trừ xác của Hai Đán phải đem về đòn để chờ xác nhận. Đưa súng

cho lính cầm Tư Bánh Bèo xác Hai Đán lên vai. Toán đột kích tuân tự biến mất trong màn mưa mỗi lúc một thêm nặng hạt.

Hạnh nhìn sững Đạm khi thấy anh bước vào cửa quán. Đi bên cạnh anh là Ba Phát. Còn đằng sau một tốp lính đang bước vào.

Cô Hạnh mạnh không?

Đạm lên tiếng và Hạnh cười vui vẻ trả lời.

Dạ Hạnh bình thường. Anh Đạm đi đâu vậy?

Ba Phát đỡ lời.

Đi nhậu. Hôm nay ông thầy đãi tụi này chàu nhậu. Cô Bảy có món gì ngon ngon đem ra đây...

Phát bảo lính kê ba cái bàn lại thành một cái bàn dài rồi sắp xếp chỗ ngồi. Thấy Đạm bước tới chỗ tính tiền Hạnh cười chum chiêm.

Bữa nay anh là khố chủ hả. Hạnh sẽ tính giá mắc gấp mười cho anh hổng có tiền trả...

Đạm cười đùa.

Hổng có tiền trả thời ở đợt trừ được hôn?

Hạnh bật cười hắc hắc.

Được chứ nhưng báo cho anh Đạm biết trước là ở đợt cho Hạnh cực lấm đó... Ủa mà hôm nay mấy ông ăn mừng chuyện gì vậy.

Liếc nhanh mấy người lính đang cười nói om xòm Đạm thấp giọng.

Đêm hôm qua tụi này đột kích vào nhà của Hai Đán...

Hạnh bật lên tiếng kêu ngạc nhiên.

Hai Đán... Thằng xếp du kích...

Đạm gật đầu.

Tụi này bắn chết hắn và năm thằng em út của hắn. Bởi vậy anh Ba mới đòi anh đãi một chàu nhậu...

Vừa xếp tôm khô củ kiệu vào trong dĩa Hạnh vừa cười nói.

Thì ra là như vậy. Giúp bắn chết Hai Đán là anh phải được lên trung úy và ân thưởng Anh Dũng Bội Tình với ngôi sao vàng. Nó là thằng có nợ máu nhiều với dân trong quận Cái Nước...

Thấy Đạm nhìn mình đăm đăm nàng nói tiếp.

Anh cầm dùm Hạnh ba dĩa tôm khô củ kiệu ra cho mấy ông lai rai trước đi. Còn đây ba xí đế... Hạnh nướng khô mục liền...

Thiếu úy ngồi đi thiếu úy. Để mấy đứa nhỏ nó làm cho... Đứa nào bưng phụ thiếu úy tụi bay...

Tư Bánh Bèo lên tiếng khi thấy Đạm bưng dĩa tôm khô củ kiệu ra. Mấy người lính bước tới bếp bưng thức nhấm và rượu ra. Ba Phát hỏi lớn.

Còn chửu úy Trương với Ba Xị và ông Thắng đâu rồi?

Mấy ông ra tới kia...

Trương với Đào đi trước còn Xinh và Thắng đi sau. Thấy Đào Hạnh mừng rỡ nói.

Đào phụ mình một tay nghe. Minh làm không kịp cho mấy ông nhậu...

Cười hắc hắc Đào nói khi vào bếp phụ với Hạnh làm đồ nhậu.

Làm thì làm mà bồ trả công cho tôi cái gì đây?

Liếc Đào Hạnh cười nói nhỏ.

Cho bồ làm bà mai...

Vừa xé miếng khô cá đuối Đào vừa liếc ra chỗ bàn mấy ông lính ngồi. Nàng thấy Đạm đang ngồi cạnh Trương và hai người đang cười nói với nhau. Tự dung nàng cảm thấy

buồn buồn. Giữa hai người lính đó nàng phải chọn một và nàng buồn vì hình như trong thâm tâm nàng đã có một chọn lựa đi ngược lại mong ước của mình. Nàng thương Đạm nhưng không thể sống với anh. Nàng không thể bấu víu vào quá khứ để ràng buộc Đạm, để bắt anh phải yêu thương và sống với hình bóng của nàng. Đã tới lúc nàng phải trả anh cho hiện tại và tương lai, dù hai thứ đó cũng không đẹp gì hơn nhưng cần thiết cho anh. Như đã quyết định điều gì Đào cầm dĩa khô cá đuối bước ra bàn nhậu. Đặt cái dĩa khô và chén nước tương giầm ớt đỏ tươi xuống trước mặt Đạm nàng cười nói giỡn.

Mấy ông nhậu thời nhậu mà không được sỉn à nghe. Mấy ông say rồi việt cộng đánh dô đòn tối nay thời tôi với mấy bà phải cầm súng. Tôi ngại lắm...

Đang cười nói ồn ào mấy ông lính chợt nín thinh vì câu nói của Đào. Đạm liếc Trương và thấy vị đại phó cũng đang nhìn mình cười chumboi chém. Riêng ba ông trung đội trưởng làm bộ cúi đầu xuống để giấu nụ cười. Cuối cùng Hạnh lên tiếng để phá tan bầu không khí khó thở.

Cứ đê mấy ông vui chơi một chút đâu có sao. Vả lại tôi đâu có đủ rượu cho mấy ông hù chìm này sỉn đâu...

Cô Bảy nói đúng đó. Mấy xị rượu này không đủ cho thằng Tư Bánh Bèo xúc miệng...

Xinh lên tiếng. Tư Bánh Bèo cười khăng khặc.

Có anh ngồi đây thời tôi đâu có dám vẽ bùa trước cửa Lỗ Ban...

Thắng xen vào câu chuyện.

Thắng Tư với anh Ba quên mất ông thầy rồi. Ông mới là đệ tử chính hiệu con nai vàng của Lưu Linh. Từ hồi ông nhậu với tụi mình tui chưa thấy ông sỉn lần nào...

Phải rồi đó. Ông thầy dô đi ông thầy...

Phát hùa theo. Đạm lắc đầu cười điềm đạm cắt tiếng.

Thôi mình uống cho vui vậy mà. Ngày mai tôi phải ra Cái Nước gặp ông quận...

Có chuyện gì hôn ông thầy?

Xinh hỏi lớn.

Chắc vụ bắn chết Hai Đán. Tôi đoán ông muốn hỏi rõ để làm báo cáo lên tiểu khu. Bởi vậy mình uống chút chút thôi để sáng mai còn mở đường và giữ an ninh...

Quay sang Phát Đạm cười tiếp.

Ông cũng đi với tôi... Cả Tư Bánh Bèo nữa... Ông quận muốn hỏi quý vị thêm chi tiết...

Ưc cạn chung rượu để Thắng chắt lưỡi hít hà.

Rượu của cô Bảy uống vào là thấy đã liền. Cô mua ở đâu vậy cô Bảy?

Tiếng của Hạnh từ trong bếp vọng ra.

Anh Hai biết ông Tư Còi ở ngoài chợ Cà Mau?

Vậy à... Tui có nghe tía tui nói ông nấu rượu một cây mà chưa có uống lần nào... Dô đi chửn úy...

Thắng đầy chung rượu lung phan nửa sang chỗ Trương ngồi. Ngần ngừ giây lát Trương một tay bịt mũi, một tay cầm chung rượu lên uống một hơi cạn. Đưa cái chung cho Tư Bánh Bèo anh cười nói lớn.

Thôi tôi đủ rồi. Bao nhiêu đây là tôi đánh bà xã còn chưa nổi huống hồ gì đánh nhau với Việt Cộng...

Mọi người bật cười ha hả vì câu nói rất có lý của ojng đại đội phó. Đào cũng bật cười hăng hắc nói vọng ra.

Ông chưa uống rượu đánh đã thua tôi rồi huống hồ gì uống mấy chung. Ông mà càng sỉn càng thua nặng...

Mọi người cười ồ. Nhờ uống rượu mặt đỏ nên không ai biết là Trương đỏ mặt. Cười

gương anh quay qua nói với Đạm.

Bởi vậy đối với bà tôi phải dùng chiến thuật đột kích... May mót thiều úy có đột kích làm ơn dẫn tôi theo đê tôi học nghề nghe thiều úy...

Không nhịn được Đạm bật cười lớn. Nhìn Trương anh nói cà rỡn.

Trương đột kích dô mật khu của việt cộng thời được chử đột kích vô mật khu của bà xã là Trương thua liền. Mấy bà áp dụng chiến thuật trường kỳ kháng chiến là tựi mình giơ tay đầu hàng là cái chắc...

Mười mấy người trong bàn nhậu đồng bặt cười ha hả. Phát cười phun cả rượu ra vì câu nói tiêu lâm của Đạm. Riêng Đào mặt đỏ au đưa nắm tay lên hăm dọa Đạm. Phần Hạnh mặt hồng lên nhìn Đào cười lắc đầu.

Không ngờ anh Đạm cũng biết nói chuyện tiêu lâm.

Đào cười nhìn Hạnh.

Bồ coi chừng đó... Anh Đạm không có hiền đâu.

Sau khi uống hết lít rượu đế, Phát đê nghị uống cà phê giải rượu khiến cho Đào và Hạnh phải nấu nước sôi pha trà. Đào phải gọi Đạm và Trương vào phụ mang cà phê ra. Ba giờ chiều mọi người lần lượt giải tán chỉ còn lại Đạm ngồi uống trà.

Anh Đạm còn thấy đường rửa chén hòn?

Hạnh bước tới bàn chổ Đạm ngồi.

Chắc hết thấy đường rồi. Hạnh có làm gì không?

Dạ hông...

Hạnh có ngại ngồi nói chuyện không?

Hạnh cười trả lời bằng cách ngồi xuống cái ghế đối diện với Đạm. Nắng tháng tám của buổi xế chiều dội xiên xiên vào chổ họ ngồi. Nước đục ngầu. Tiếng máy đuôi tôm kêu phành phạch. Một chiếc vỏ vọt lướt qua trên đó có mấy người đàn bà mặc bà ba đen ngồi. Thấy Đạm thỉnh thoảng liếc mình song không nói Hạnh cười gợi chuyện.

Anh Đạm quê ở đâu?

Hớp một hớp nước trà Đạm ngập ngừng giây lát mới trả lời.

Tôi sinh ở Mỹ Tho song gia đình dời lên Sài Gòn lúc tôi học xong tiểu học.

Anh Đạm có anh chị em nhiều hòn?

Đạm cười cười xoay xoay tách trà nóng trong tay.

Cô Bảy muốn gì mà tra hỏi dữ vậy?

Đào bặt cười thanh thoát khi nghe Đạm gọi mình là Cô Bảy.

Cô Bảy không muốn gì hết. Chỉ muốn điều tra lý lịch của thiều úy thôi.

Vậy à.... Tôi xin phép hỏi vì lý do gì mà Cô Bảy muốn biết lý lịch của tôi?

Hạnh bặt cười đứng dậy.

Bí mật quân sự... Thiếu úy biết mà.

Đi lại quày tính tiền nàng hỏi Đạm.

Anh muốn nghe nhạc gì?

Gì cũng được. Hay là Hạnh hát đi.

Hạnh cười hăng hắc khom người kiềm cuồn băng nhạc. Nàng vô tình không biết khom người như vậy là đưa đít cho Đạm ngắm. Người lính chiến nghe tim mình đập mạnh, cõi họng khô và khát khi ngắm cặp đùi thon dài, cái mông tròn trịa ẩn hiện mập mờ sau làm vài mý a láng bóng. Bỗng nhiên anh cảm thấy một ước ao kỳ lạ là được ôm lấy thân hình mềm ám, để nhìn vào mắt và để hôn lên đôi môi ướt át tình của Hạnh. Anh tự hỏi bao lâu mình chưa gần đàn bà?

Đang khom người tìm cuốn băng nhạc Đào bỗng có ý nghĩ là Đạm đang nhìn mình.

Nàng đỏ mặt và người nóng như lén cơn sốt khi nghĩ tới một điều là Đạm đang thường thức phản cơ thể khêu gợi nhất của đàn bà.

Anh ấy đang ngó mình.

Hạnh không dám nghĩ xa hơn nữa. Thầm thở hắt hơi dài nàng đứng thảng người dậy đoạn từ từ xoay lại. Cái mà nàng bắt gặp đầu tiên là ánh mắt ngơ ngẩn pha chút bối rối và ngượng ngùng của Đạm.

Bản nhạc này hay lắm anh.

Hạnh nói nhỏ với Đạm. Người lính trẻ nhìn cô chủ quán bằng cái nhìn biết ơn.

Cám ơn Hạnh.

Anh khách sáo rồi đó nghe. Lần sau mà anh còn cảm ơn là em nghĩ anh ra.

Đạm cười im lặng. Hạnh cũng không nói nữa. Sờ dũ nàng im lặng vì biết mình vô tình xưng em với Đạm. Tuy gọi là vô tình nhưng biết đâu cái tiếng đó đã có sẵn trong đầu của nàng. Biết đâu nàng muốn giữa hai người có sự thân mật và gần gũi với nhau hơn. Trong lòng nàng đã nhen nhúm chút tình cảm dành cho người lính chiến hiền lành và xa nhà. Nàng thấy thương Đạm vì anh đơn độc và bơ vơ.

Như Hạnh

Chương 19

Hạnh mỉm cười khi thấy Đạm đứng chờ mình nơi cổng chánh của đồn. Ngày hôm kia khi ra quán uống cà phê Đạm đã nắn nỉ nàng vào trong đồn chơi cho biết và nàng vui vẻ nhận lời.

Anh đợi có lâu hông?

Đợi ai.

Dạ đợi em.

Hạnh liếc Đạm như có ý muốn nói " anh biết rồi mà còn hỏi . Hai người bước cạnh nhau trên lối đi hẹp mà hai bên là giao thông hào và hầm trú ẩn. Ngược nhìn lên cột cờ cao ngất với lá cờ vàng ba sọc đỏ bay phát phói Hạnh trầm trồ.

Lá cờ đẹp quá. Ở nhà em cũng nhìn thấy song không rõ lắm.

Quay qua thấy Đạm ăn mặc tê chỉnh Hạnh cười hỏi.

Anh đón ai mà diện vậy?

Đón em chớ đón ai

Nhin xuồng bộ trôn di, đôi giày bốt đờ sô và giây nịt mới của mình Đạm cười nhẹ.

Hạnh là thương khách của anh mà. Anh còn nhớ Đào nấu cơm đái em nữa

Vậy à. Em đâu có ngờ mình lại quan trọng như vậy

Liếc nhanh người đi bên cạnh Đạm nói bằng giọng nghiêm nghị.

Đối với anh em là một người rất quan trọng...

Hạnh quay nhin Đạm và bắt gặp anh cũng đang nhìn mình. Hai người nhìn nhau giây lát rồi quay mặt đi. Nhìn thấy Trương giơ tay vẩy vẩy Đạm nói nhỏ.

Mình về nhà Trương ăn cơm. Chắc em không lạ gì cơm lính.

Hạnh cười gật đầu. Liếc nhanh Đạm nàng chợt đưa tay nắm lấy bàn tay chai cứng của anh rồi lát sau mới bỏ ra. Đào đón Hạnh bằng nụ cười tươi tắn và câu nói đùa.

Sướng chưa. Anh chị du dương trong lúc em nấu cơm mệt muộn chết.

Đạm cười gượng nói với Đào.

Anh đã dặn Đào đừng có làm rèn rang chi cho mệt. Minh ăn cơm thường cũng được rồi. Đào cười nháy mắt với Hạnh.

Đâu có được. Chị Hạnh là thượng khách của anh cho nên em phải làm tiệc lớn...

Nhin Đạm nàng cười tiếp.

Nói vậy chứ đâu có nấu gì đâu. Em chỉ làm vịt kho gừng ăn với canh bầu thôi.

Đạm và Hạnh ngồi xuống ghế trong lúc Đào dọn cơm xong cũng ngồi đối diện với Hạnh.

Mình nấu ăn dở lăm. Hạnh đừng có chê nghe...

Đào cười nói. Hạnh cũng cười.

Mình cũng không hơn gì đâu. Hồi còn nhỏ dỗ bếp bị má rầy và đuổi ra hoài thành ra bây giờ luộc bầu cũng không ngon...

Đạm và Trương im lặng ăn không nói chuyện. Thoáng chốc họ đã ăn ba chén cơm trong lúc hai bà mới ăn chưa được nửa chén.

Hai anh ăn xong rồi à?

Hạnh hỏi và Đạm gật đầu cười.

Hai ông ăn gì mà lẹ vây.

Hạnh lên tiếng và Đạm cười cười.

Lính mà em. Hai người cứ nói chuyện. Tụi này ra sân hút thuốc...

Đạm và Trương ngồi trên hầm trú ẩn mới được xây tuần trước. Thấy cứ mỗi lần địch pháo vào đồn là Đào đều phải chạy xuống giao thông hào rất cực khổ và ướt át nên Đạm ra lệnh cho lính trong đồn xây một hầm trú ẩn trên mặt đất ngay trước cửa nhà của Trương. Hầm này không lớn lăm, nhưng được xây bằng cây rừng và đắp thêm mấy lớp đất nên rất chắc chắn có thể chịu nổi đạn 82 ly. Móc gói thuốc còn nguyên ra Đạm xé giấy rồi chìa sang cho Trương. Ngần ngừ giây lát Trương miễn cưỡng rút một điếu rồi cười nói.

Đào cảm ơn anh về cái hầm trú ẩn này...

Đạm quét diêm đốt thuốc cho Trương rồi mới đốt cho mình. Bập bập mấy hơi cho lửa cháy đều anh liếc nhanh vào trong nhà nơi hai người đàn bà đang nói chuyện.

Anh thương Đào như em út trong nhà. Cứ mỗi lần bị pháo kích lại ướt át và dơ dáy cũng cực lăm. Vả lại mai mốt hai đứa có con thời trước sau gì mình cũng cần có hầm trú ẩn càng gần nhà càng tốt. Khi nào tình hình nặng quá Đào có thể ở suốt đêm trong hầm cũng được... Không chừng mai mốt Hạnh...

Tuy không nói ra song Trương thầm cảm ơn Đạm vì đã lo lắng chu đáo cho vợ của mình.

Anh với chị Hạnh tiến tới đâu rồi?

Hít hơi thuốc dài Đạm cười nhẹ nhìn ra quang đồng không mông quanh trước mặt mình. Hạnh hiểu biết, hiền lành và dễ thương. Tuần tới ba của Hạnh sẽ vào đây thăm Hạnh và luôn thế gặp anh...

Trương bật cười hăng hắc.

Ông vào đây coi tướng con rể của ông đó. Anh cẩn thận...

Đạm liếc nhanh vào trong nhà. Anh bắt gặp Hạnh cũng đang nhìn mình cười.

Không sao đâu. Hạnh là con gái út trong nhà nên được tía má cưng lăm...

Trương để ý thấy trong lúc nói chuyện với mình Đạm có vẻ ưu tư và lo nghĩ.

Anh có nghe về tình hình chiến sự của mình?

Hít hơi thuốc Đạm gật đầu trầm ngâm.

Dịch bắt đầu tấn công mạnh ở vùng 1 và vùng 2 chiến thuật. Anh có nói chuyện với thiều tá Toàn thời ông nói là Mỹ cắt giảm viện trợ súng đạn cho mình trong khi Bắc Việt được

Nga Tàu viện trợ tối đa. Vì vậy mà ông bảo anh phải ra lệnh cho lính tiết kiệm đạn...
Trương thở dài nói với giọng buồn rầu.

Mình ở cái đồn vô danh nơi phần đất cuối cùng của đất nước nên mù mờ về tình hình chiến sự ở Huế, Pleiku hay vùng 3. Nhất là tình hình chính trị ở Sài Gòn. Không đủ đạn làm sao mình đánh lại việt cộng hả anh?

Đạm cũng thở hoi thật dài. Nhả khói thuốc ra từ từ anh nói với Trương.

Cấp trên ra lệnh sao thời mình làm vậy. Còn chuyện thiếu hụt đạn được thời anh cũng không biết phải làm sao...

Đang nói Đạm dừng lại khi thấy Hạnh và Đào bước ra. Thấy mặt của hai ông lính buồn buồn Hạnh ngạc nhiên hỏi.

Hai ông có chuyện gì mà mặt mày ủ rũ vậy?

Đạm cười gượng chưa trả lời Trương lên tiếng trước.

Tui này bàn về tình hình của đất nước. Anh Đạm nói Mỹ cắt viện trợ nên súng đạn thiếu hụt. Nếu việt cộng đánh thời mình không có đạn để bắn lại nó...

Thật hả anh Đạm?

Đào hỏi và Đạm trả lời bằng cái gật đầu. Hạnh nói với Đạm.

Để tuân túc ba em vào thăm em sẽ hỏi ông. Ông ở ngoài tỉnh và quen biết với ông tỉnh trưởng. Nếu có chuyện gì lạ xảy ra chắc ông cũng biết...

Đạm cười gật đầu im lặng. Đào khều Trương và nói nhỏ cái gì mà Trương cười lên tiếng. Anh chỉ cứ nói chuyện. Tui này vào nghe nhạc...

Trương với Đào bỏ vào nhà nhường chỗ cho Đạm và Hạnh có thời giờ tâm tình với nhau. Hạnh muôn đi coi chỗ làm việc của anh...

Đạm chỉ tay về cái hầm lớn đặt xé bên góc trái cách chỗ họ đứng không xa.

Hầm chỉ huy đó... Có gì đâu mà Hạnh đòi xem...

Nắm tay Đạm Hạnh bước đi khiến cho anh cũng phải bước theo. Hai người thả bộ trên lối đi dọc ngang giao thông hào, công sự phòng thủ và hầm trú ẩn. Gió chiều man mát. Bây giờ cuối tháng mười cho nên cũng ít mưa. Đạm mơ hồ ngửi được mùi hương thoang thoảng từ mái tóc dài của Hạnh. Tự dung anh mỉm cười vu vơ. Bắt gặp nụ cười vu vơ của anh Hạnh hỏi.

Anh cười gì vậy? Anh cười Hạnh phải hôn?

Đạm lắc đầu im lặng.

Nói thiệt đi. Anh mà không nói là em nghĩ anh ra...

Em xúc dầu thơm phải không?

Dạ... Anh thích không?

Thích... Lâu rồi chỉ ngửi toàn mùi sình, mùi thuốc súng thành ra bây giờ ngửi mùi dầu thơm cảm thấy là lạ...

Em cũng đoán như vậy... cho nên em phải xúc dầu thơm. Sóng ở đây riết rồi mình cũng lây mùi sình...

Hạnh bật cười sau khi nói xong. Đạm dừng lại trước hầm chỉ huy để cho Hạnh bước vào trước. Không có gì nhiều. Không có gì đặc biệt. Chiếc bàn cây ọp ẹp. Ba cái ghế xiêu vẹo. Mở giấy tờ bè bội. Nền đất đen đui. Không khí ẩm mốc trộn lẫn với mùi thuốc lá, thuốc súng và mồ hôi người tạo thành thứ mùi kỳ cục.

Ở trong này hả anh...

Đạm cười cười.

Lính nói cái hầm này có ma...

Hạnh thụt lùi lại sát bên Đạm. Tay nàng nắm chặt bàn tay chai cứng của anh.

Ma thật hả anh?
Đạm gật đầu cười.
Ông thiếu úy Thiên chết trong hầm này. Ngay trên cái ghế đó...
Đạm đưa tay chỉ vào cái ghế đặt sát vách.
Ông có nhát anh không ?
Đạm chưa trả lời nàng nói tiếp.
Anh dám ở trong đây một mình à... ghê quá...
Ông là đồng đội với anh mà. Ông nhát là nhát mấy thằng việt cộng. Tui nó bắn chết ông mà...
Nhìn quanh quắt căn hầm tối mờ mờ Hạnh cười ôm tay Đạm.
Cho em làm đại úy hay đại tá mà bảo em ở trong hầm này em cũng hổng có thèm... Ghê quá...
Nói xong nàng vội vả quay lưng bước ra trước. Đạm cười nhìn sau lưng cô bạn gái mới quen được mấy tháng. Gái một con trông mòn con mắt . Phát đã nói đùa với anh như thế. Riêng Xinh thời sửa lại là gái chưa con trông loli con mắt.... . Đạm nghĩ thầm như thế trong lúc đi sau lưng Hạnh ra khỏi hầm chỉ huy.
Sắp tối rồi. Anh phải đưa Hạnh đi về ?
Hạnh cười nhẹ nhàng. Đạm đọc trong mắt nàng chút tinh nghịch và duyên dáng.
Anh không mời Hạnh ở lại đồn à ?
Đạm lúng túng khi bị cô bạn gái hỏi một câu khó trả lời. Hạnh cười thầm khi thấy ông lính chiến đánh giặc lì lợm lại tỏ vẻ bối rối, rụt rè và nhút nhát khi bị mình hỏi một câu bất ngờ. Dường như khi thực sự thương yêu người ta trở thành nhút nhát và bối rối.
Ở trong đồn nguy hiểm lắm...
Đạm chống chế bằng một câu nói yếu xiù. Hạnh nhìn thảng vào mặt Đạm.
Mấy bà vợ lính ở được thời Hạnh cũng ở được. Đào đó... Ở cả năm rồi có sao đâu...
Đạm cười gượng. Cuối cùng anh lên tiếng.
Hạnh muôn ở lại à ?
Muốn với một điều kiện... Mình coi nhau như bạn. Hạnh mến anh nhung...
Đạm gật đầu tỏ ý hiểu cô bạn gái của mình muốn ám chỉ điều gì. Đốt điều thuốc anh cười.
Hạnh đừng có lo. Hơn hai năm nay anh tu nêu tu thêm thời gian nữa cũng không chết đâu...
Hạnh cười hăng hắc vì câu nói téu của Đạm. Nắm tay anh nàng thỏ thẻ.
Hạnh tin anh bởi vậy mới chịu cho anh làm quen...
Chịu cho anh làm quen. Chứ không phải Hạnh làm quen anh trước à...
Đạm nhẹ nhàng nói đùa khiến cho Hạnh bật cười. Tiếng cười hạnh phúc của nàng tan loãng trong bóng tối tối của một ngày cuối tháng mười.
Đạm và ông Sánh, ba của Hạnh đứng bên nhau trên con lộ đất cách đồn chừng vài chục thước.
Cám ơn bác đã...
Đạm ngập ngừng. Hiểu ý của anh ông Sánh vỗ vai anh cười nói lớn.
Có gì đâu. Tui thương con Hạnh. Nó đã lỡ làng một lần rồi mà bây giờ lại có cháu thương nó thời tui mừng lắm. Cháu không chê nó đã có một đời chồng...
Dạ... Cháu đi lính nghèo khổ...
Ông Sánh ngắt lời Đạm liền.
Tôi đâu có đòi hỏi cháu giàu sang tiền rùng bạc biển gì đâu. Thương yêu nhau thực sự

mới là quý. Nhà của tui, mấy thằng nhỏ đều đi lính quốc gia hết trọn nên tui hiếu hoài cảnh của cháu. Con Hạnh nó chọn một người chồng đi lính quốc gia là tôi ưng rồi. Nói thiệt với cháu gì chứ cộng sản là tui thù thăm căn cố đế. Hồi cái năm 48, ba tôi bị Việt Minh chôn sống mà cháu...

Vậy hả bác... Cháu không có nghe Hạnh nói...

Ông Sánh xua tay cười ha ha.

Lúc đó nó chưa sanh ra nên đâu có biết. Ba tui bị Việt Minh giết là tui đi lính tây liền. Thật ra thời thằng tây cũng chẳng tốt lành gì, cũng ác độc với dân mình. Tuy nhiên thằng cộng sản còn ác gấp mấy lần thằng tây. Cái năm 49, 50 tụi cộng sản nó dùng tầm vông vạc nhọn xỏ xâu người ta rồi thả trôi sông lèn khênh. Nội cái xứ Cà Mau này dân chết vì tay Việt Cộng biết bao nhiêu mà kê...

Quay qua Đạm đang cúi đầu nhìn con rạch lù đù chảy.

Tui ưng cháu rồi đó. Còn cười hỏi gì thì làm qua loa cũng được. Thời buổi loạn lạc làm rùm beng chi cho mệt. Lấy nhau xong hai đứa dẫn nhau ra tỉnh để cháu gặp má con Hạnh và anh chị em cho biết...

Dạ... Đám cưới chắc cháu chỉ tổ chức cho anh em lính trong đồn ăn nhậu thôi...

Như vậy là được rồi. Còn khi nào hai vợ chồng ra tỉnh thời tui sẽ làm một tiệc để cho cháu ra mắt bà con chòm xóm...

Dạ cảm ơn bác...

Quay nhìn Đạm ông Sánh cười vui vẻ.

Con kêu bằng ba hay tíu đi. Con phải tập lần lần để mai mốt khỏi có ngượng miệng. Ông thiếu tá Toàn khen con lắm...

Dạ... Cám ơn ba. Chừng nào ba trở ra tỉnh để con cho lính đưa đi ?

Ông Sánh lắc đầu cười.

Khỏi cần con đưa. Ông quận Toàn có cho mấy người đi theo ba. Mấy thằng du kích con này không dám dụng tới tí đâu...

Thấy bóng Hạnh đang đi tới ông cười vỗ vai Đạm lần nữa.

Kia nó ra tới kia. Con nhỏ đó nóng lòng muốn biết tí con mình nói chuyện cười hỏi tới đâu rồi. Coi bộ nó ham lấy chồng lắm...

Ông Sánh cười hà hà còn Đạm cũng bật cười lớn. Đợi cho Hạnh đi tới gần ông cười nói với đứa con gái út.

Xong rồi. Tí cho phép mày xách gói theo nó dô đòn ở. Còn đám cưới thời chừng nào hai đứa ra tỉnh tíu sẽ làm cho...

Cám ơn tíu. Mai mốt ảnh với con sẽ ra thăm tíu má...

Ông Sánh vò đầu con gái út.

Mày ráng lo thân nghe con. Mày xuất giá là tòng phu nghe con. Đừng có ỷ con nhà giàu mà ăn hiếp nó...

Ai mà dám ăn hiếp ảnh. Ảnh dữ thấy mồ... Tíu binh ảnh không hà...

Ông Sánh cười hà hà bước xuống chiếc vỏ vọt đang nổ máy.

Thôi tíu về. Hai con ở lại mạnh giỏi...

Đạm nhìn theo bóng cha vợ tương lai của mình khuất dần. Quay qua Hạnh anh thấy mắt của vị hôn thê ướn ướt. Choàng tay lên vai anh kéo nàng vào sát mình rồi cười hỏi.

Em buồn hay vui?

Hỗng biết. Buồn mà vui... Chắc vui nhiều hơn... Chị hai của em lúc rước dâu chỉ khóc hù hụ...

Đạm nói trong lúc cười.

Ba nói em ham lấy chồng bởi vậy em mới hối ống dô đây gặp anh...

Hạnh lườm người chồng sắp cưới của mình.

Biết vậy em cho anh chờ vài tháng nữa. Cho anh nắn nỉ gãy lưỡi em mới chịu. Em ham lấy chồng hay là anh ham lấy vợ?

Đạm cười ha hả hôn nhẹ lên má vị hôn thê.

Lấy vợ mà hồng ham thời ham cái gì. Anh không ham tiền bạc, chức vị mà anh chỉ ham có em thôi...

Hạnh bật lên tiếng cười đồng thời nhái theo giọng của mấy ông lính ca vọng cổ.

Thôi đi anh ơi... Anh đừng có nói làm cho em ham. Ở với nhau rồi mới biết đá biết vàng...

Đạm cười hăng hắc. Sau khi quen nhau thời gian anh mới khám phá ra Hạnh có một điểm đặc biệt. Nàng có hai thứ văn minh trong tâm hồn là văn minh miệt vườn và văn minh thành thị. Điều đó được biểu lộ qua tâm tư, sự suy nghĩ, chữ dùng, cách cư xử và lề lối sinh hoạt cũng như thức ăn hàng ngày. Hai thứ đó hòa hợp với nhau khiến cho anh cảm thấy gần gũi và thân thiết với nàng hơn.

Anh có một đề nghị... Nếu em thấy được thời làm còn không thời thôi anh không có ép...

Nghe Đạm rào đón Hạnh hiểu đó là một vấn đề quan trọng.

Chuyện gì anh cứ nói ra đi. Hai đứa mình sắp thành vợ chồng rồi anh úp mở làm chi...

Do dự giây lát Đạm mới nói nhỏ và chậm.

Anh thấy ban đêm em nên vào trong đồn ngủ rồi sáng ra bán quán cũng được...

Thấy Hạnh nhìn mình cười cười Đạm gượng gạo nói tiếp.

Anh lo cho em. Biết em sắp trở thành vợ anh thời mấy tháng du kích sẽ tìm cách bắt cóc hay bắn chết em... Em thấy thế nào?

Hạnh nhìn sâu vào mắt vị hôn phu giây lát rồi mỉm cười thỏ thẻ.

Em cũng nghĩ tới điều đó nhưng em không dám nói ra vì mắc cỡ. Em sợ anh nghĩ em ham lấy chồng...

Đạm cười vui sướng. Hôn lên mái tóc dài của Hạnh anh thì thầm vào tai nàng.

Anh còn ham lấy vợ hơn em nữa...

Hạnh bật cười thánh thót. Hai má của nàng hồng lên trong nắng trưa của một ngày giữa tháng mười một. Liếc thấy không có ai ở gần Đạm âu yếm vòng tay ôm lấy thân hình mềm ám của người vợ chưa cưới rồi hôn nhẹ lên đôi môi đượm tình nàng. Hạnh đón hướng nụ hôn một cách nồng nhiệt. Nàng ôm chặt lấy người yêu như ôm ghì lấy tình yêu và hạnh phúc vừa tìm được.

Đạm, Trương và Phát đứng trên bờ mẫu khá rộng nằm cạnh rạch Cái Đôi. Con rạch này chạy ngược lên hướng bắc chừng năm bảy cây số sẽ gặp kinh Thọ Mai từ đầm Thị Tường chảy xuống tận Vầm Dinh. Khu tam giác nằm lọt giữa con lô đất từ Cái Đôi đi Vầm Dinh, rạch Cái Đôi và kinh Thọ Mai là vùng đất mà đại đội của Đạm chịu trách nhiệm. Dân báo là họ thấy tụi Vẹm kéo dìa miệt Vầm Dinh và Quản Phú đông lăm. Ông thầy tính sao?

Đạm trầm ngâm suy nghĩ. Chuyện địch quân kéo về đông không làm cho anh quan tâm mà rắc rối nội bộ mới khiến anh khó xử. Hôm qua Xinh báo cho anh biết là đại đội bị thiếu đạn. Thường thường mỗi tháng vào ngày 22 anh ra Cái Nước lanh lương và lanh tiếp tế. Lần này lương thời đủ mà quân dụng lại bị cắt giảm nhiều. Riêng ba loại đạn mà lính xài nhiều nhất là M16, M60 và M79 chỉ có được nửa cấp số mà thôi. Lính có thể không cần quân phục, có thể tiết kiệm về lương thực nhưng không thể thiếu đạn được để

bắn lại kẻ địch. Tháng chạp sắp tới. Địch sẽ mở chiến dịch mùa khô để dứt điểm các đòn bót lẻ loi của quốc gia. Ngôi đồn của anh là vị trí quan trọng vì là cửa ngõ để cho địch làm bàn đạp uy hiếp Cái Nước rồi từ đó uy hiếp mặt tây nam của tỉnh lỵ Cà Mau.

Trương và Phát im lặng hút thuốc. Họ để mặc cho Đạm suy nghĩ vì biết mọi tính toán của anh sẽ có ảnh hưởng tới sinh mạng của một trăm mươi chục người. Đốt điếu thuốc hít hơi dài rồi nhả khói ra từ từ Đạm nhìn những người lính của mình đang chia nhau tìm kiếm dấu vết của địch quân.

Thanh Đạm đây 3... nghe rõ trả lời...

Người lính mang máy đưa óng liên hợp cho Đạm.

Thanh Đạm nghe 3...

Trình thẩm quyền. Máy thằng con của tui thấy dấu chân...

Anh ở yên chỗ đó tôi sẽ gặp anh...

Đạm vầy Trương và Phát xong cả ba nhầm chỗ toán lính tiến tới. Vừa đi Đạm vừa nói với Trương và Phát.

Vì tình trạng thiếu hụt đạn dược nên tôi quyết định là mình cứ cố thủ trong đòn chờ qua năm mới. Hy vọng lúc đó tình hình sẽ thay đổi...

Phát với Trương làm thinh. Cả hai biết Đạm quyết định như vậy là đúng bởi vì họ không có cách nào khác hơn là phòng thủ. Tuy nhiên làm như vậy là để cho địch tha hồ di chuyển quân hay đánh đòn hoặc thu thuế dân.

Ông thầy tính chừng nào tổ chức đám cưới. Ông phải cho tui này biết trước để sửa soạn...

Đạm cười nhẹ.

Có gì đâu mà sửa soạn. Làm một tiệc nhỏ cho lính ăn mừng thôi...

Phát tỏ ý không bằng lòng khi nghe Đạm nói. Liếc nhanh Trương anh nói nhanh.

Hay là ông thầy để tôi bàn với cô Bảy. Làm tiệc cho cả trăm người ăn nhậu mà. Phải lo rượu, gà vịt, heo và lung tung đủ thứ...

Đạm cười bỏ tàn thuốc rời xuống đất.

Ừ thì anh Ba cứ nói chuyện với cô Bảy đi. Tôi để bả toàn quyền...

Cười hề hả Phát quay qua nói với Trương.

Kỳ này mình phải làm đủ bảy món ăn chơi nghe chửn úy... Tui sẽ bảo mấy thằng nhỏ kiêm thứ đặc biệt...

Họ đi tới chỗ mấy người lính đang đứng. Tư Bánh Bèo chỉ cho Đạm dấu giày còn mới tinh. Phía đằng kia có tàn thuốc lá. Án mũi giày lên nền đất chỉ còn ướt ướt Phát nói với hai cấp chỉ huy của mình.

Mùa này đất bắt đầu khô và hơi cứng rồi. Để cho tui nó đặt bàn pháo...

Đạm gật đầu không nói. Nét mặt của anh lộ vẻ lo âu và suy tư. Đất khô như thế này địch đặt súng lên bất cứ chỗ nào cũng có thể pháo vào đòn và pháo một cách chính xác. Chỉ cần ba bốn khẩu 82 và vài chục trái đạn là chúng có thể gây nhiều thiệt hại cho binh sĩ trong đòn.

Mình cũng có một khẩu 81...

Trương lên tiếng. Đạm nhìn Trương cười. Nụ cười của anh như mèo.

Đạn đâu mà bắn... Vả lại mình phản pháo khó hơn nó bắn mình...

Trương với Phát cũng biết điều đó. Địch là mục tiêu di động trong khi họ là vị trí cố định. Bắn trúng một vật di chuyển rất nhiều phải khó khăn hơn là vật đứng yên tại chỗ.

Mình có anh Ba nổi danh ba phát mà thiếu úy...

Đạm bật cười vì lời nói giỡn của Trương. Riêng Phát lại không cười. Đốt điếu thuốc quay

nhìn về ngôi đồn giây lát Đạm lên tiếng nói với Tư Bánh Bèo.
Thôi mình về anh Tư...

Được lệnh Tư Bánh Bèo ngoắc lính của mình rút lui. Phát bước tới thì thầm vào tai Tư Bánh Bèo những gì Đạm và Trương không nghe rõ chi thấy Tư gật đầu lia lịa rồi cười nói.

Tui sẽ làm theo lời anh Ba...

Như Hạnh

Chương 20

- *Đừng chê anh lính đám cưới nhà binh em oi
Em sẽ là cô dâu đẹp tuyệt vời
Đằng trai của anh đi chiếc xe tăng tàu bay
Đám cưới tụi ta linh đình biết mấy*

*Bạn anh không thiếu trong đám chàng trai hiên ngang
Tha thiết tình yêu hơn cả bạc vàng
Đằng trai của anh ra rước cô dâu thật sang
Nhà trai nhà gái vui vẻ cả làng...*

Lính vỗ tay rào rào khi giọng ca của Hùng Cường và Mai Lệ Huyền vang vang từ chiếc máy cassette của Xinh. Đạm mặc bộ trây di mới nhất, mang đôi bốt đòn sô được đánh bóng và mái tóc cắt dài hơn ba phân một chút. Hạnh duyên dáng trong chiếc áo bà ba màu vàng tươi. Cô dâu chú rể ngồi cạnh nhau trên chiếc đệm lớn dành cho bộ chỉ huy đại đội. Phía bên kia hàng chiếu dài là chỗ ngồi dành cho binh sĩ và gia đình của họ. Trương, phù rể ngồi cạnh Đạm bên tay trái. Phía bên phải của Đạm là cô dâu rồi kế đó là Đào, phù dâu của Hạnh.

Anh Ba có chừa phần cho anh em đi giữ an ninh chưa?
Đạm lên tiếng hỏi và Ba Phát trả lời liền.

Tui lo rồi ông thầy... Thắng Tư với tiểu đội nó ăn nhậu xong là ra thế chỗ cho thắng Nhứt về...

Đạm gật đầu. Tuy đám cưới được làm ban ngày không sợ địch quân pháo vào đồn, nhưng Phát lại lo xa hơn. Tờ mờ sáng hôm nay, tiểu đội 2 thuộc trung đội 3 của Phát dưới quyền chỉ huy của Nhứt đã bung rộng ra và đi sâu vào vùng trách nhiệm để ngăn không cho đám du kích đặt súng pháo vào đồn.

Dưới sự điều động của Nhịn, Nhàn và Mận, mấy bà vợ lính mang thức ăn còn nóng hổi ra. Mùi dầu mỡ và gia vị bốc lên thơm phức khiến cho ai cũng hít hà. Xinh xoa tay chép miệng nói với Phát.

Anh Ba ra món gì mà tui coi bộ bắt con mắt quá vạy anh Ba?
Phát cười hì hì.
Dê...

Quay qua Đạm anh cười nói tiếp.

Ông thầy mới cưới vợ cần trang thận nên tui sai tui nhỏ kiêm con dê. Dê coi bộ được hả ông thầy?

Đạm cười gật gù.

Dê thì được nhung đừng có dê bậy bạ...

Mọi người cười ô lèn khi nghe câu trả lời của Đạm. Thắng vừa cười vừa nói.

Ông thầy nói dậy cô Bảy nghe được hôn cô Bảy?

Mặt đỏ hồng Hạnh liếc chồng một cái rồi lên tiếng.

Tôi không biết. Anh Hai hỏi ồng coi dê bậy bạ là dê làm sao...

Đạm cười ha ha. Ai dự đám cưới cũng đều vui vẻ trừ một người là Đào. Tuy ngoài mặt vui vẻ song trong lòng nàng buồn vui lẫn lộn. Nàng buồn vì Đạm đã yêu một người đàn khác. Từ từ theo thời gian hình ảnh của nàng sẽ phai mờ trong tâm trí của Đạm. Anh sẽ quên mình. Đào muôn úa nước mắt khi nghĩ tới điều đó. Dù đã có chồng, dù nhiều lần tự nhủ là mình phải cố gắng quên Đạm; nhưng trong thâm tâm nàng biết là nàng vẫn còn yêu anh, vẫn không quên được anh. Điều đó được biểu lộ bằng những đếm chót thức giấc nghĩ tới anh, lắng nghe bên kia vách tiếng trở mình hay tiếng mờ ú ó của người tình xưa. Nhất là về sau này, từ khi biết Đạm và Hạnh quen nhau nàng càng nhớ, nghĩ và tưởng tới anh nhiều hơn nữa. Mỗi lần thấy Đạm cười với Hạnh nàng cảm thấy tung tíc trong ngực. Nhiều khi thấy hai người sóng đôi đi dạo nàng cảm thấy như trái tim của mình bị tảng đá đè lên làm nàng như muôn ngất xiu. Nàng biết mình ghen, tức và hận học với Hạnh vì Đạm yêu Hạnh. Tuy nhiên nàng không thể bày tỏ bằng lời nói, hành động và cử chỉ nào hết. Sự ghen tuông mà không được phép tỏ lộ khiến cho nàng buồn khổ nhiều gấp vạn lần. Có những lần nàng cũng nghĩ tới là nếu yêu Đạm nàng phải quên Đạm và để cho anh đi tìm tình yêu và hạnh phúc nơi Hạnh. Tuy nhiên nghĩ thời nghĩ mà tức tối thời nàng vẫn tức tối. Dù sao thời nàng cũng phải nhin nhận là chuyện tình giữa nàng với Đạm đã tới lúc phải kết thúc dù nàng muốn hay không muốn. Hơn một năm nay đây là lần đầu tiên nàng mới thấy Đạm có nét thanh thản, tươi vui và sung sướng. Điều đó cho biết anh đã tìm được hạnh phúc bên cạnh Hạnh. Nàng cầu mong anh sẽ sống đời bên cạnh người mà anh yêu thương.

Đang ngồi nói chuyện với Đạm Hạnh hơi ngạc nhiên khi thấy thái độ trầm tư và suy nghĩ của Đào.

Nghĩ chuyện gì mà thờ thẩn vậy bồ ?

Đào hơi giật mình khi nghe tiếng Hạnh hỏi. Hơi ngược lên nhin Hạnh nàng cười áp úng.

Dạ đâu có nghĩ gì chị... Em nhớ nhà...

Sau khi suy nghĩ cẩn kẽ Đào bắt đầu thay đổi cách xung hô dù nàng chỉ nhỏ hơn Hạnh có một tuổi. Điều này tỏ lộ là nàng chịu nhường chỗ đứng của mình trong tim Đạm cho Hạnh.

Sao lại xung hô chị em vậy. Mình với Đào là bạn mà...

Đào cười với Hạnh.

Chị là vợ của anh Đạm mà em coi anh Đạm như anh cho nên mới gọi chị bằng chị...

Hạnh cũng cười.

Bạn hay chị em gì mình cũng sống chết cạnh nhau...

Không biết nghĩ tới chuyện gì mà mặt của Đào hồng lên rồi nàng thì thầm vào tai của Hạnh. Nghe xong Hạnh nói lớn.

Vậy hả... Ông Trương có tin mừng rồi ?

Tin gì vậy chị ?

Trương ngạc nhiên hỏi dồn. Hạnh cười cười nhìn Đào xong bật ra một câu.

Đào có bầu rồi...

Trương há hốc miệng ra nhìn trân trân vợ xong lát sau mới hỏi.

Thật hả em. Em có bầu thật hả em ?

Mặt đỏ au Đào liếc nhanh Đạm rồi mới áp úng trả lời câu hỏi của chồng.

Chắc là vậy. Em tắt kinh hơn nửa tháng rồi...

Nhịn cười hắc hắc.

Đúng là cô Đào có bầu rồi. Chửn úy Trương sắp có ông chửn úy con rồi...

Mọi người vỗ tay rào rào khi được biết tin cô giáo có bầu. Vài người bước tới hỏi thăm cũng như chúc mừng hai vợ chồng Trương. Đạm chợt lên tiếng.

Con trai hay con gái ?

Nhịn trả lời nhanh.

Mới hơn tháng thời làm sao đoán được thiếu úy...

Hơi súc đâu mà đê ý thiêu úy. Trai gái gì mình cũng nuôi. Con trai thời xách đít theo vợ còn con gái thời cuốn gói về nhà chồng. Rốt cuộc rồi khi mình già mình sống cu kỵ một mình...

Thắng nói hơi dài như than thở song nét mặt lại vui vẻ chứ không có gì buồn phiền.

Anh Hai đứng có rầu về vụ đó. Con nó đi đúra nào đở đúra đó...

Mỗi người nói một câu làm cho câu chuyện từ chuyện này bắt lan man qua chuyện khác. Đạm ngồi im lặng nghe. Hạnh kín đáo nhận thấy người chồng mới vừa cưới chưa đầy một ngày có thái độ hơi là lạ. Trong không khí tung bừng và náo nhiệt của tiệc cưới anh lại có vẻ lơ là và hầu như không hòa mình vào cái vui chung của lính. Nét âu lo và suy nghĩ hiện ra trên khuôn mặt xám nắng. Dù nhận thấy sự khác thường của chồng nhưng nàng không tiện hỏi vì có nhiều người đang ở gần.

Dô đi ông thầy...

Phát lên tiếng nhắc nhở khi thấy chung rượu để khụng lại khi tới phiên của Đạm.

Ừ...

Nói một tiếng cộc lốc Đạm cầm chung rượu lên ực một hơi. Khà tiếng lớn anh cười nói.

Rượu này bốc lửa nghe...

Mặt đỏ rần Trương cười hắc hắc.

Anh mà nói bốc lửa thời tôi cháy rụi từ lâu rồi. Tư Bánh Bèo mua rượu gì mà uống tới đâu nghe cháy xèo xèo tới đó...

Ngồi tuốt ở cuối tiệc Tư Bánh Bèo cười khẳng khặc.

Cô Bảy biếu tui ra Cà Mau mua rượu của ông Tư Còi đó chửn quí. Cô Bảy nói để cho mấy ông say một bửa để chữa cái tật nhậu nhẹt...

Xinh, biệt danh Một Xị cắt giọng nhùa nhụa.

Sức mấy mà chừa. Chừng nào ông thầy mà chừa thời tui mới bỏ rượu...

Đốt điếu thuốc Bastos xanh Đạm cười nhẹ.

Anh nói vậy chứ tôi cũng sắp bỏ rượu rồi...

Ông thầy bỏ thiêt hả ông thầy ?

Thắng hỏi dồn. Đạm hít hơi thuốc quay qua cười với vợ xong nói lớn cốt ý cho mọi người nghe.

Tôi bỏ từ ngang cần cổ trở xuồng thôi...

Mọi người re lên cười vì câu trả lời của Đạm. Gắp một miếng thịt dê bỏ vào miệng Đạm vừa nhai vừa nói.

Có mấy thứ tôi không bỏ được. Thứ nhất là nước, thứ nhì là các anh em và thứ ba là gia

đình. Sóng hay chét gì tôi cũng ở lại đây...

Trong lúc nói Đạm cúi nhìn xuống cho nên anh không thấy ai ai cũng đều quay nhìn mình. Riêng Hạnh đưa tay ra nắm lấy bàn tay của chồng và xiết nhẹ nhẹ như là một cử chỉ bày tỏ sự thông cảm và biết ơn về câu nói của anh.

Phát tăng hắng tiếng nhỏ rồi cười nói để đánh tan không khí nặng nề.

Tui đề nghị anh em mình nâng ly lên chúc ông thầy và cô Bảy được răng long đầu bạc, vợ chồng thuận thảo và thương nhau tới chét...

Mọi người đều nâng ly lên. Tiếng chúc tụng đầy vui vẻ vang lên. Hạnh cười nói với lính trong đồn.

Quý vị chúc gì thì chúc chứ đừng có chúc tôi với ống đầu năm sanh con trai, cuối năm sanh con gái, giữa năm sanh đôi nghe. Lương lính của ông không nuôi nổi đâu...

Xinh cười ha hả.

Vậy thì tui xin chúc cô Bảy đứa thoi nôi đứa lôi đầy tháng...

Hạnh xua tay lia lịa.

Thôi cám ơn anh... Tôi muốn có con để làm xui gia với Đào. Hết Đào để con gái thời tôi ráng rặn ra thằng con trai... Vậy là đủ rồi...

Mọi người ăn uống chuyện trò tới ba giờ chiều mới giải tán để dọn dẹp và cho cô dâu với chú rể nghỉ ngơi.

Chiều xuống từ từ. Nắng le lói dội lên dãy nhà lá của khu gia binh. Nhầm ngày cuối năm nên mặt trời lặn sớm. Đạm và Hạnh ngồi trên nóc hầm chỉ huy. Ngồi đây họ có thể thấy bao quát quang cảnh của toàn vùng đồng không mênh mông. Con kinh Thọ Mai như là vệt sáng nhỏ vắt ngang bầu trời. Xa thật xa về hướng biển là khu rừng được xanh đen mờ mờ dần trong bóng chiều. Không gian thật yên tĩnh nhưng Đạm có cái cảm giác là sự tĩnh lặng đó chứa đựng một cái gì bất bình thường. Cảm giác này thật mơ hồ và khó giải thích nhưng lại đeo đuổi anh từ lúc anh nói chuyện với thiếu tá Toàn. Ở trong giọng nói của cấp chỉ huy và cũng là niêm trường của mình anh cảm thấy có cái gì thấp thỏm, lo âu, băn khoăn và ngập ngừng. Dường như Toàn muốn nói cho anh biết một điều gì nhưng lại không dám hoặc không tiện nói ra trên máy vô tuyến truyền tin.

Anh suy nghĩ gì vậy anh?

Đạm cười. Nụ cười thật buồn. Hạnh không hiểu tại sao chồng của mình lại tỏ vẻ buồn sau khi lấy vợ.

Em có làm điều gì để anh buồn không?

Đạm vòng tay ngang hông và kéo vợ vào sát mình. Quay nhìn vào đôi mắt long lanh bắt đầu mờ vì bóng tối phủ xuống anh âu yếm nói.

Em không có làm anh buồn điều gì hết. Anh xin lỗi em là anh đã có thái độ không vui trong ngày cưới của hai đứa mình. Anh cảm thấy có cái gì không yên trong lòng mình.

Anh không thể giải thích tại sao anh lại có cảm giác bất an nhưng...

Đạm ngừng lại móc túi lấy gói thuốc song Hạnh kêu nhỏ.

Anh tối rồi. Anh hút thuốc coi chừng bị lộ mục tiêu.

Bỏ điếu thuốc trả lại bao thuốc anh cười.

Chà. Coi bộ em mới lấy anh có một ngày mà em rành quá.

Hạnh tựa đầu vào vai chồng.

Em có dòng máu lính trong người mà. Tía của em đi lính, má của em là nữ quân nhân, hai anh trai của em cũng đi lính. Còn em cũng lấy chồng lính. Hồi còn nhỏ ở Cái Nước, tía tập em bắn súng mỗi ngày. Sợ em bắn súng còn chì hơn anh nữa.

Đạm cười lớn. Tiếng cười của anh thật hạnh phúc.

Vậy à. Sáng mai mình xách súng ra rừng bắn đua. Nếu mà em bắn thua anh là em phải hôn anh trăm cái...

Còn anh bắn thua em thời anh phải cõng em đi vòng vòng quanh đồn cho lính thấy anh chịu hôn.

Đạm gật đầu cười hôn nhẹ lên tóc vợ. Hạnh vòng tay quanh cổ chồng. Nụ hôn thật dịu dàng, đầm thắm song chưa chan tình tự yêu thương.

Anh ơi !

Hạnh thì thầm vào tai chồng. Giọng của nàng nũng nịu, vội vĩnh.

Mình đi về nghe anh. Em lạnh...

Đạm mỉm cười trong bóng tối khi nhìn thấy nụ cười đầy ý nghĩa của vợ. Hai vợ chồng cùng lượt đứng lên. Bóng tối phủ đầy ngôi đồn, phủ đầy quang đồng không mông quạnh đang có nhiều bóng người mặc bà ba đen, quần khăn rắn âm thầm di chuyển trên dòng kinh Thọ Mai

Đạm dặn Trương lần nữa trước khi bước lên chiếc vỏ vẹt có Hạnh đang ngồi chờ.

Trương nhớ liên lạc với chi khu thường xuyên để biết tin tức và hoạt động của địch...

Trương gật đầu cười ngắt lời Đạm.

Anh yên tâm. Không có chuyện gì xảy ra đâu. Chị Hạnh ăn tết vui vẻ nghe chị. Đào cũng chúc anh chị ăn một cái tết vui vẻ với gia đình...

Thấy Đạm định nói tiếp Hạnh kêu nhỏ.

Anh... Chú Trương chỉ huy được mà. Anh lo xa quá.

Đạm gật đầu ngồi xuống bên cạnh Hạnh. Ngồi trên chiếc vỏ vẹt thứ nhất, Tư Bánh Bèo chỉ huy tiểu đội của mình họ tống hai vợ chồng Đạm ra Cà Mau.

Như Hạnh

Chương 21

15- 4- 1975

Trương và Đạm đứng cạnh nhau trong hầm chỉ huy. Hai anh em đều im lìm không nói. Họ lo âu cho tình hình của đất nước. Báo chí, đài phát thanh và tin truyền miệng đã cho họ biết về tin thất thủ vùng 1 và vùng 2 chiến thuật. Nương theo đà chiến thắng cộng quân tiến vào vùng 3. Sài Gòn. Nơi chốn dấu yêu của họ không biết sẽ đứng vững hay bị lột vào tay cộng sản. Họ chỉ biết và đoán theo suy nghĩ của mình. Ở ngôi đồn tận cùng đất nước họ mù mờ về mọi biến chuyển chính trị và quân sự. Tình hình của vùng 4 nói chung và Cà Mau nói riêng vẫn yên tĩnh tuy nhiên trong sự yên tĩnh đó chất chứa cái nỗi bùng của thuốc súng.

Mình ra ngoài hút thuốc cho thoảng.

Móc túi lấy ra gói Capstan còn nguyên chưa khui Trương cười đưa cho Đạm.

Đào mua cho anh đó. Đào nói là quà đám cưới.

Trương vừa nói vừa cười vui vẻ. Đạm cũng cười xé gói thuốc.

Anh cảm ơn hai đứa.

Nhin quang đồng không cỏ bắt đầu xanh um Đạm nói với giọng buồn buồn.

Anh nghĩ là Đào nên về Sài Gòn ở với ba má. Đào có thai rủi bè gì...

Dù Đạm không nói hết câu song Trương hiểu.

Em cũng nói như vậy nhưng Đào không chịu. Đào nói muốn ở cạnh em. Đào hơi cứng đầu.

Đạm bật cười lớn.

Hạnh cũng vậy. Anh khuyên Hạnh nên về Cà Mau chờ tình hình yên rồi hãy trở vào đây với anh. Nhưng...

Trương cười hít hơi thuốc thật dài, ém hơi thật kỹ rồi mới từ từ nhả khói ra. Đạm cười thầm, nhận thấy lần đầu tiên người đại đội phó của mình có vẻ thường thức khói thuốc lá một cách say sưa.

Anh có nghe lệnh mới từ chi khu?

Đạm lắc đầu thở dài.

Chi khu bảo mình cứ giữ vững vị trí. Họ bảo mình cố thủ thời mình cố thủ. Chỉ có vậy thôi.

Nhưng lại giây lát anh nói tiếp.

Trương cho lính khiên hết đạn trong kho ra phát cho anh em. Dặn họ bắn hà tiện. Mình chỉ có còn bao nhiêu đó thôi. Hết là mình vật lộn với tụi nó...

Trương cười như mếu khi nghe câu nói tếu của cấp chỉ huy. Nhìn về xóm nhà lá Đạm lên tiếng.

Em về rủ Đào ra Quán Nhu Hạnh uống cà phê. Anh bao...

Trương cười hắc hắc đi về hướng khu nhà của gia đình binh sĩ. Còn lại một mình Đạm nhìn đăm đăm về hướng bắc. Ánh mắt anh thật buồn.

7 giờ sáng.

30- 4- 1975.

Đêm hôm qua sau ba đợt xung phong mà không chọc thủng tuyến phòng thủ của lính trong đòn, địch quân tạm thời ngưng tấn công để chỉnh đốn hàng ngũ và tiếp tế thêm đạn dược. Không khí ngọt ngọt và im lặng. Lợi dụng giây phút ngưng chiến lính trong đòn cũng ráo riết chuẩn bị. Họ dư biết đợt công đòn sắp tới của địch sẽ ác liệt và dữ dội hơn.

Đạm, quần áo nồng nặc mùi thuốc súng, bê bết bùn đất và máu me bắt tay Xinh, trung đội trưởng trung đội 1. Đốt điếu thuốc lá cho Xinh anh cười hỏi.

Mình còn đủ đạn không ông?

Nhìn ra ngoài hàng rào kẽm gai lồng lăng sương mù pha khói súng Xinh gật đầu.

Đủ cho một lần nữa thôi ông thầy.

Đạm cũng gật đầu hít hơi thuốc.

Một lần nữa thôi... Nó không rút là mình chết hoặc nó chết.

Vừa nói anh vừa nhìn mấy người lính đang đứng xung quanh mình anh răn giọng.

Anh em ráng lên. Nếu tôi sống, anh em cũng sống. Mình sống chết có nhau. Anh em hãy bắn tới viên đạn cuối cùng.

Hành, trung đội phó của Xinh lớn tiếng.

Ông thầy đừng lo. Nó dô thằng nào là tụi tui tia thằng đó.

Bốn, tiểu đội trưởng tiểu đội 1 cười toe toét nói xen vào.
Anh Hai nói trúng ý tui. Một viên đạn của tui là một thằng. Tô cha nó. Tụi nó ý đong chứ
đâu có giỏi hơn mình hả ông thầy?
Võ vai Bốn một cái Đạm rút gói thuốc còn hơn phân nửa đưa cho Bốn.
Chia cho anh em hút cho ám...
Quay sang Xinh anh cười nói tiếp.
Có gì ông báo cho tôi biết.
Dạ ông thầy cần thận.
Theo giao thông hào Đạm trở về trung đội chỉ huy. Trương và Phát đang đứng hút thuốc.
Hạnh với Đào quần áo xốc xéch đang rù rì trò chuyện với nhau. Thấy Đạm vừa trở lại
Đào lên tiếng.
Anh Đạm. Theo ý em mình nên thượng kỳ và hát quốc ca cho lính lên tinh thần.
Đạm tươi nét nhìn Đào như thầm cảm ơn ý kiến của nàng. Hai người lính lanh lẹnh
kéo cờ. Mọi người khác đứng tại vị trí cát tiêng hát.

- *Này công dân ơi, đứng lên đáp lời sông núi
Đồng lòng cùng đi hy sinh tiếc gì thân sông
Vì tương lai quốc dân cùng xông pha khói tên
Làm sao cho núi sông từ nay luôn vững bền
Dù cho phơi thây trên gươm giáo
Thù nước lấy máu đào đem báo
Nỗi giống lúc biển phải càn giải nguy
Người công dân luôn vững bền tâm chí
Hùng tráng quyết chiến đấu, làm cho khắp nơi vang
Tiếng người nước Nam cho đến muôn đời...*

Lá cờ vàng ba sọc đỏ bay phất phới trong cơn gió mạnh. Tiếng ca hát hùng hồn của mọi
người trong ngôi đồn nhỏ bé vọng vang nơi nơi. Lá cờ vàng và tiếng hát của họ là biểu
tượng cho những người sống và chết cho đất nước và chính nghĩa của dân tộc. Dịch quân
có thể san bằng ngôi đồn của họ, có thể giết chết họ nhưng không thể nào tiêu diệt được
niềm tự hào và sự can trường của họ.

Bum... Bum... Bum... Tiếng départ của một chê 82 vọng âm u và ròn rọn. Tiếng hú của
nó lồng lộng không gian. Àm... Àm... Àm... Đạn 82 ly rơi xuống như mưa. Chỗ này
một trái. Chỗ kia ba trái. Chỗ nọ bốn viên. Ngôi đồn nhỏ bé rung rinh. Hầm chỉ huy xập
một góc. Tiếng la của những người lính bị trúng đạn. Hạnh và Đào bịt kín tai, miệng há
hở ra vì sợ hãi khi thấy xác người đã chết bay tung lên hàng trăm mảnh, đập vào người
của họ. Máu chảy khắp nơi.
Xung phong.
Hàng sống chống chết.
Giết... Giết...
Tiến lên.
Giết tụi nó đồng chí ơi...

Âm thanh của tiếng giết kéo dài như tiếng gào của quỉ ma. Tiếng kèn xung phong thổi lanh lanh kèm theo tiếng la, tiếng hét, tiếng hò reo của địch quân vang lừng khắp nơi. Đứng quan sát tình hình Đạm thầm lo âu. Địch quân tấn công cùng một lúc bốn mặt. Chúng không chừa cho anh con đường rút lui. Lính dàn hàng ngang. Tất cả súng đều hướng về mục tiêu. Lựu đạn M26 chất đống trước mặt. B40 nổ àm àm. Đại liên. Thượng liên. AK47 xói vào thân người. Địch quân như những kẻ điên loạn hay được uống thuốc kích thích ào ạt xông vào. Chúng đi chứ không thèm chạy.

Nhin biển người từ từ áp lại gần Phát bật lên tiếng chửi thề.

Mẹ tụi nó... Đạn... đạn... tụi bây... Lựu đạn...

Phát la làng chói lợi. Rẹt... Một tràng đòn AK cày trước mặt anh. Phát gục xuống không kêu được tiếng nào. Nhìn buông súng đỡ lấy thân xác bất động của chồng.

Bắn... Máy em cứ việc bắn để tui lo cho ông...

Trước áp lực nặng của địch, Đạm ra linh rút về quanh cột cờ. Người chết bị bỏ lại. Mọi người vừa bắn che cho nhau vừa lùi dần dần về tuyến phòng thủ cuối cùng.

Thanh Đạm đây 1... nghe rõ trả lời...

Thanh Đạm nghe 1...

Trình thẩm quyền... Anh Một của tui đã đi ngủ...

Đạm nghe trong máy giọng nói của Hành run run.

Thẩm quyền... Ông thầy... Tụi nó vào... Trần ngập... Ông thầy... Ông thầy... Tôi...

Tiếng nói của Hành đột nhiên đứt ngang. Đạm nghe như có tiếng AK nổ lốp bôp trong ống liên hợp.

1... 1... Đây Thanh Đạm... Anh dẫn con cái về gặp tôi... nghe rõ trả lời... nghe rõ trả lời...

Đạm hét khan cả cổ, khàn cả giọng nhưng bên kia hoàn toàn im lặng. Điều đó cho anh biết địch quân đã tràn ngập phòng tuyến của trung đội 1.

2 đây Thanh Đạm... nghe rõ trả lời... 2 đây Thanh Đạm... nghe rõ trả lời...

Không có tiếng của Thăng trả lời mà Đạm chỉ nghe có tiếng xè xè. Cuối cùng một giọng nói oang oang vang lên.

Lính của mày chết hết trọn rồi. Mày đầu hàng đi...

Đạm nghiên răng quăng óng liên hợp xuống đất. Lính của anh vừa la, vừa chửi thề vừa bôp cò. Chưa có lệnh của cấp chỉ huy họ chưa chịu ngưng bắn.

Xung phong.

Hàng sóng chóng chết.

Giết...

Tiếng la rầm trời. Địch quân đông nghẹt. Đạm chồm người tới khẩu M60. Rẹt... Rẹt...

Đạn cày mặt đất ngay trước mặt của anh. Hụ tiếng nhỏ vị đại đội trưởng lảo đảo lùi lại.

Máu đỏ phun ra ướt cả áo trây di. Tư Bánh Bèo la lớn.

Ông thầy bị rồi... Chùn úy...

Đang bôp cò Trương hét lớn.

Cứ bắn để tôi lo...

Quay qua Hạnh đang ôm lấy Đạm anh nói nhỏ.

Chị dùi ảnh về cột cờ nầm. Lấy băng cá nhân băng cho ảnh nghe chị.

Hạnh gật đầu kéo Đạm về phía cột cờ. Trương nghiên răng bôp cò khẩu M16. Cạch...

Anh đã bắn tới viên đạn cuối cùng. Nhìn trước mặt anh thấy hàng chục họng AK chĩa vào

mình và đồng đội.

Giót tay lên. Hàng sống chống chét.

Khẩu lệnh lạnh lùng. Ánh mắt hàn học. Mũi súng AK đen ngòm. Trương gió tay lên trời. Đào bạt khóc. Qua màn nước mắt nàng thấy khuôn mặt của người chồng thương yêu mờ dần.

Hàng chục người vây quanh cột cờ. Đạm ngồi dựa vào người của vợ. Hạnh ngồi dựa lưng vào cột cờ như nàng không còn đủ sức lực để ngồi một mình. Hai người mặc đồ kaki, đội nón cối, mang K54 vạch hàng quân bước vào kèm theo câu hỏi.

Đâu... Thằng trưởng đồn ở đâu...

Trình đồng chí tiểu đoàn trưởng nó đó... Nó bị thương...

Mười mấy tên việt cộng chăm chú nhìn Đạm và Hạnh đang ngồi cạnh nhau dưới chân cột cờ. Ánh mắt của chúng hàn học. Ánh mắt chất chứa hận thù.

Thằng lính ngụy... Mày chịu hàng chưa?

Giọng nói hách dịch của tên tiểu đoàn trưởng vang lên. Cách. Chiếc khóa an toàn của trái lựu đạn M26 trong tay Hạnh văng ra. Một tích tắc thoáng qua. Ánh lửa nháng lên. Âm. Một tiếng nổ. Rồi là im lặng mênh mông. Đạm và Như Hạnh, đã nằm xuống cùng với các chiến hữu của họ, một phút đồng hồ trước khi Minh Bụt tuyên bố lệnh buông súng.

4- 2009 *chu sa lan*

Nguồn: Chu sa Lan

Người đăng: Ct.Ly

Thời gian: 07/05/2009 11:41:31 CH